KUMMISSJONI EWROPEA

Brussel, 29.4.2013
SWD(2013) 53 final/2

DOKUMENT TA' ĦIDMA TAL-PERSUNAL TAL-KUMMISSJONI

Gwida għall-applikazzjoni tar-regoli tal-Unjoni Ewropea dwar l-għajnuna mill-istat, l-akkwisti pubbliċi u s-suq intern għal servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, u b'mod partikolari għal servizzi soċjali ta' interess ġenerali

WERREJ

1 L-Introduzzjoni 21

2 Il-kunċett tas-SIEĠ 25

3 Il-pakkett il-ġdid tas-SIEĠ dwar l-Għajnuna mill-Istat 32

3.1 Ħarsa ġenerali lejn il-pakkett il-ġdid tas-SIEĠ dwar l-Għajnuna mill-Istat 32

3.2 Il-Komunikazzjoni 35

3.2.1 Meta japplikaw ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat u x'inhuma l-konsegwenzi? 35

3.2.2 L-att ta' inkarigu 46

3.2.3 Kumpens ħieles minn għajnuna skont is-sentenza Altmark 53

3.3 Kumpens mingħajr għajnuna skont ir-Regolament *de minimis* 59

3.4 Kumpens skont id-Deċiżjoni dwar is-SIEĠ 63

3.4.1 Il-kamp ta' applikazzjoni 63

3.4.1.1 Il-livell limitu ta' EUR 15-il miljun 64

3.4.1.2 L-isptarijiet u s-servizzi soċjali 64

3.4.1.3 Id-durata tal-perjodu ta' inkarigu 67

3.4.1.4 L-applikazzjoni għas-settur tat-trasport 67

3.4.1.5 L-impriżi f'diffikultà 69

3.4.2 Il-kundizzjonijiet ta' kompatibilità 69

3.4.2.1 Il-preżentazzjoni ġenerali 69

3.4.2.2 L-att ta' inkarigu 72

3.4.2.3 L-ammont tal-kumpens 75

3.4.2.4 Il-kumpens żejjed u l-irkupru 80

3.4.2.5 Il-kumpens nieqes 82

3.4.3 It-trasparenza u r-rapportar 82

3.4.4 Id-dħul fis-seħħ u d-dispożizzjonijiet transitorji 83

3.5 Il-kumpens skont il-Qafas dwar is-SIEĠ 84

3.5.1 Il-kamp ta' applikazzjoni 84

3.5.2 Il-kundizzjonijiet tal-kompatibilità (Jekk jogħġbok kun af li t-tweġibiet għall-mistoqsijiet li ġejjin relatati mad-Deċiżjoni huma applikabbli mutatis mutandis ukoll għall-Qafas: 117, 119, 124 sa 138, 140 sa 147) 85

3.5.3 Id-dħul fis-seħħ u d-dispożizzjonijiet transitorji 95

3.6 Il-pakkett tas-SIEĠ u regoli oħrajn 95

4 Mistoqsijiet dwar l-applikazzjoni għas-SSIĠ tar-regoli dwar l-akkwist pubbliku 99

4.1 Is-SSIĠ huwa pprovdut mill-awtorità pubblika nnifisha 99

4.2 Il-forniment tas-SSIĠ huwa inkarigat lil parti terza bi ħlas 100

5 Applikazzjoni konkomitanti tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat u tar-regoli dwar il-kuntratti ta' appalt u konċessjonijiet ta' servizz għas-SIEĠ114

6 Mistoqsijiet ġenerali dwar l-applikazzjoni għas-SIEĠ, u b'mod paritkolari għas-SSIĠ, tar-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern (libertà tal-istabbiliment u l-libertà li jiġu pprovduti servizzi) 117

7 Mistoqsijiet dwar l-applikabilità tad-Direttiva dwar is-Servizzi għas-SIEĠ u, b'mod partikolari, għas-SSIĠ 120

WERREJ – MISTOQSIJIET

1 L-Introduzzjoni 21

2 Il-kunċett tas-SIEĠ 25

1. X'inhu servizz ta' interess ġenerali (SIĠ)? 25

2. X'inhu servizz ta' interess ekonomiku ġenerali (SIEĠ)? L-awtoritajiet pubbliċi jridu jdaħħlu dan il-kunċett fil-liġi domestika tagħhom? 25

3. X'inhu servizz soċjali ta' interess ġenerali (SSIĠ)? 25

4. L-Istati Membri għandhom xi diskrezzjoni għad-definizzjoni tas-SIEĠ? 26

5. Il-Kummissjoni tista' tipprovdi lista ta' kriterji sabiex l-awtoritajiet pubbliċi jużawha fid-determinazzjoni ta' jekk servizz huwiex ta' interess ġenerali? 27

6. Il-liġi tal-UE timponi limiti fuq id-diskrezzjoni tal-Istati Membri meta jiġu ddefiniti s-SIEĠ? 27

7. Hemm xi eżempji ta' żball manifest ta' valutazzjoni mill-Istati Membri fid-definizzjoni tas-SIEĠ? 28

8. Huwa possibbli li ċerti servizzi finanzjarji jitqiesu bħala SIEĠ? 29

9. Il-kostruzzjoni ta' infrastruttura minnha nnifisha tista' tikkwalifika bħala SIEĠ? 29

10. Il-ħolqien u ż-żamma tal-impjiegi f'impriża għall-fini ta' espansjoni tal-attività tagħha fir-riċerka u l-iżvilupp (fil-bijofarmaċija, pereżempju) jistgħu jitqiesu bħala SIEĠ? 30

11. Awtorità pubblika tista' tikklassifika servizz bħala SIEĠ jekk diġà jkun hemm servizz simili disponibbli pprovdut minn operaturi oħrajn fis-suq li mhumiex inkarigati b'SIEĠ? 30

12. Servizz jista' jiġi ddefinit bħala SIEĠ jekk is-suq ikun kapaċi jipprovdih fil-futur qarib? 31

13. Jekk fornitur ta' servizzi ta' indukrar tat-tfal, li jopera b'termini tas-suq u mhux inkarigat bil-forniment ta' SIEĠ, ikun f'diffikultajiet u jirriskja li jfalli, l-Istat Membru jista' f'dak il-ħin jinkarigah b'SIEĠ sabiex tiġi żgurata l-kontinwità tas-servizz (bis-suppożizzjoni li hemm nuqqas ta' fornituri oħrajn ta' servizzi ta' indukrar tat-tfal f'dik iż-żona li jkunu jistgħu jipprovdu s-servizz)? 31

3 Il-pakkett il-ġdid tas-SIEĠ dwar l-Għajnuna mill-Istat 32

3.1 Ħarsa ġenerali lejn il-pakkett il-ġdid tas-SIEĠ dwar l-Għajnuna mill-Istat 32

14. F'liema strumenti jikkonsisti l-pakkett il-ġdid tas-SIEĠ għall-Għajnuna mill-Istat? 32

15. X'inhu l-iskop tal-Komunikazzjoni tas-SIEĠ? 32

16. X'inhu r-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ? 32

17. Dwar xiex inhi din id-Deċiżjoni? 33

18. Dwar xiex inhu dan il-Qafas? 33

*19. X'inhuma l-għanijiet rispettivi tad-Deċiżjoni u l-Qafas? X'inhuma d-differenzi bejn dawn it-tnejn?*33

20. X'inhuma l-passi loġiċi tal-analiżi għal kumpens tas-servizz pubbliku? 34

21. Kif tista' tiġi pprovduta ċertezza legali lill-forntiuri tas-SIEĠ? U x'jiġri jekk ma jkunux jafu jekk il-kumpens jaqax taħt id-Deċiżjoni, il-Qafas jew ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ? 34

22. Hemm xi obbligi legali għall-fornituri tas-SIEĠ? 35

23. Il-pakkett tas-SIEĠ jistabbilixxi d-dritt li impriżi jirċievu għajnuna fil-forma ta' kumpens tas-servizz pubbliku? 35

3.2 Il-Komunikazzjoni 35

3.2.1 Meta japplikaw ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat u x'inhuma l-konsegwenzi? 35

24. Ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat stabbiliti fit-TFUE meta jkunu japplikaw għall-organizzazzjoni u l-finanzjament tas-SIEĠ? 35

25. Attività meta tikkwalifika bħala 'ekonomika' skont it-tifsira tar-regoli dwar il-kompetizzjoni? 35

26. Il-membri ta' professjoni liberali jistgħu jikkostitwixxu 'impriżi' skont it-tifsira tar-regoli dwar il-kompetizzjoni? 37

27. Attività, meta tikkwalifika bħala mhux ekonomika għall-fini tar-regoli dwar il-kompetizzjoni? 37

28. Meta awtorità pubblika tipprovdi tagħrif u pariri lil ċittadini fi ħdan iż-żona tagħha ta' responsabilità, tkun impenjata f'attività ekonomika skont it-tifsira tar-regoli dwar il-kompetizzjoni? 39

29. Il-Komunikazzjoni tipprovdi gwida speċifika fuq id-distinzjoni bejn attività ekonomika u mhux ekonomika għal erba' żoni. L-attivitajiet kollha barra dawk l-erba' żoni dejjem huma ekonomiċi? 39

30. Klassifikazzjoni bħala ekonomika jew mhux ekonomika tista' tinbidel maż-żmien? 39

31. Ir-regoli tat-TFUE dwar l-Għajnuna mill-Istat jistgħu japplikaw għal fornituri ta' servizzi mingħajr skop ta' qligħ? 39

32. Huwa possibbli li awtorità pubblika tippreferi xi tipi ta' organizzazzjonijiet (pereż. organizzazzjonijiet pubbliċi/għal qligħ/mingħajr skop ta' qligħ) bħala l-fornitur ta' SIEĠ? 40

33. Iċ-ċentri ta' azzjoni soċjali li jipprovdu SSIĠ (bħal servizzi għall-anzjani u n-nies b'diżabilità) huma soġġetti għar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat? 40

34. Id-distribuzzjoni ta' kupuni minn muniċipalità lil ċerti kategoriji ta' utenti individwali biex ikunu jistgħu jiksbu SIEĠ tikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat? 41

35. L-assistenza soċjali mogħtija lil ċerti benefiċjarji bħal familji bi dħul baxx (skont, pereżempju, in-nefqa attwali tagħhom fuq SIEĠ u/jew kriterji oġġettivi oħrajn li ġejjin mis-sitwazzjoni individwali tagħhom) u mħallsa direttament lill-fornitur ta' servizzi skont arranġament ta' "parti terza li tħallas" tikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat? 41

36. SIEĠ spiss jiġu pprovduti f'kuntest lokali. Huwa minnu li jaffettwaw il-kummerċ bejn l-Istati Membri? 41

37. Hemm effett veru fuq il-kummerċ f'każijiet li fihom operatur wieħed jipprovdi SIEĠ speċifiku f'reġjun? 42

38. Hemm xi eżempji ta' SIEĠ lokali li fil-verità ma jidhrux li jaffettwaw il-kummerċ bejn l-Istati Membri? 42

39. X'jiġri jekk attività hija ekonomika u taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri? 44

40. L-applikazzjoni tar-regoli dwar il-kompetizzjoni tfisser li l-Istati Membri huma meħtieġa jibdlu l-modi li bihom huma organizzati u jitmexxew is-SIEĠ tagħhom? 44

41. X'jiġri jekk awtorità pubblika tipprovdi kumpens għal servizz ta' interess ġenerali li jitqies li huwa ekonomiku fis-sura tiegħu? 45

42. Ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat jimponu mudell organizzazzjonali speċifiku fuq l-awtoritajiet pubbliċi fir-rigward tas-SIEĠ? 45

43. Is-somom finanzjarji mogħtija b'rabta mat-trasferiment tas-setgħat bejn il-korpi pubbliċi fil-kuntest ta' deċentralizzazzjoni jistgħu jiġu kklassifikati bħala Għajnuna mill-Istat? 45

44. Il-finanzjament ta' entità in-house — skont it-tifsira tar-regoli dwar l-akkwist pubbliku — li jipprovdi SIEĠ jimplika l-esklużjoni tal-applikazzjoni tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat? 45

45. X'inhuma l-konsegwenzi jekk il-kumpens għal SIEĠ tabilħaqq jitqies Għajnuna mill-Istat? 46

3.2.2 L-att ta' inkarigu 46

46. X'inhu l-għan ta' "att ta' inkarigu"? 46

47. X'tipi ta' atti ta' inkarigu jitqiesu adegwati? 46

48. Hemm bżonn ta' att ta' inkarigu għal SSIĠ? 48

49. Liema awtoritajiet huma intitolati jinkarigaw kumpanija b'SIEĠ? L-awtoritajiet muniċipali għandhom din il-kompetenza? 48

50. Il-fornitur innifsu tas-SIEĠ, li spiss ikollu għarfien speċifiku, jista' jiddefinixxi l-kontenut tal-att ta' inkarigu? 48

51. Il-kunċett ta' att ta' inkarigu skont it-tifsira tal-Artikolu 106(2) TFUE u tal-pakkett tas-SIEĠ jikkorrispondi għall-kunċett ta' "fornitur mandat mill-Istat" skont it-tifsira tal-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi? 48

52. Dan li ġej jikkostitwixxi att ta' inkarigu skont it-tifsira tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat u d-Direttiva dwar is-Servizzi: deċiżjoni minn awtorità pubblika reġjonali li tiddefinixxi servizz soċjali ta' taħriġ vokazzjonali ta' interess ġenerali u li tinkariga bil-ġestjoni ta' dan is-servizz lil entità waħda jew iktar ta' taħriġ? 49

53. Fil-każ ta' SIEĠ ikkofinanzjat minn bosta awtoritajiet pubbliċi, hemm bżonn li kull waħda mill-awtoritajiet pubbliċi kkonċernati tadotta l-att ta' inkarigu tagħha stess jew hu possibbli li, meta jingħata l-kumpens, issir referenza għall-att ta' inkarigu maħruġ mill-awtorità "mexxejja" jew li torganizza tas-SIEĠ? 50

54. Meta awtorità pubblika tkun tixtieq tinkariga bosta SIEĠ lil fornitur ta' servizzi wieħed jew iktar, hemm bżonn li dik l-awtorità tadotta bosta atti li jikkorrispondu għas-SIEĠ individwali? 50

55. L-att ta' inkarigu għandu jispeċifika "kompitu" jew "attivitajiet speċifiċi" li jridu jitwettqu? 50

56. Kif għandu jiġu abbozzat att ta' inkarigu li jikkonċerna servizzi bħal SSIĠ li, minn naħa jridu jidhru globalment, u min-naħa l-oħra jridu jitfasslu għall-ħtiġijiet speċifiċi tal-utenti individwali? L-att ta' inkarigu jrid jiddeskrivi kull servizz li għandu jiġi pprovdut? 51

57. Fi tmiem perjodu ta' inkarigu, l-istess SIEĠ jista' jerġa' jiġi inkarigat lill-istess kumpanija? 52

58. Kif għandu jitfassal att ta' inkarigu li jikkonċerna servizzi li jridu jiġu adattati fil-proċess tal-kunsinna għal ċirkostanzi li jinbidlu f'termini ta' intensità tal-kura, profili tal-utenti u numri tal-utenti? 52

59. Ir-rekwiżit ta' att ta' inkarigu jillimita l-awtonomija u l-libertà tal-fornituri ta' servizzi tal-bidu? ... 53

60. Ir-rekwiżit ta' att ta' inkarigu jillimita l-awtonomija tal-fergħat lokali ta' fornitur tas-SIEĠ li għandu mandat kif xieraq fil-livell nazzjonali meta jfassal prijoritajiet? 53

3.2.3 Kumpens ħieles minn għajnuna skont is-sentenza Altmark 53

61. Il-Qorti x'tiddikjara fis-sentenza Altmark? 53

62. Awtorità pubblika tista' tevita l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat billi torganizza proċedura ta' offerti, mingħajr ma tivverifika jekk humiex issodisfati l-kriterji kollha tas-sentenza Altmark? 55

63. Il-forniment ta' SIEĠ għaliex għandu jiġi kkumpensat skont il-kriterju tal-"inqas spejjeż għall-komunità"? Dan ma jwassalx għall-forniment ta' servizz ta' kwalità baxxa? 55

64. Tista' tagħti eżempju ta' sitwazzjoni li fiha mekkaniżmu ta' restituzzjoni (kif imsemmi fil-para. 67 tal-Komunikazzjoni) ikun xieraq? 56

65. X'inhi proċedura miftuħa, skont it-tifsira tal-paragrafu 66 tal-Komunikazzjoni? 56

66. X'inhi proċedura ristretta skont it-tifsira tal-paragrafu 66 tal-Komunikazzjoni? 56

67. Il-proċedura nnegozjata għaliex titqies li tissodisfa r-raba' kriterju ta' Altmark f'ċirkostanzi eċċezzjonali? 57

68. Jekk tiġi ppreżentata offerta waħda biss, dik l-offerta qatt ma titqies biżżejjed biex jiġi żgurat il-forniment tas-servizz bl-inqas spiża għall-komunità jew jista' jkun hemm anki każijiet fejn l-offerta xorta tkun biżżejjed? 57

69. X'inhi r-relazzjoni bejn ir-regoli nazzjonali dwar l-akkwist pubbliku u l-liġi dwar l-Għajnuna mill-Istat? Il-liġi tal-UE dwar l-Għajnuna mill-Istat tista' twassal għall-obbligu li dejjem japplikaw ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku jekk fornitur jiġi inkarigat b'SIEĠ? 57

70. X'jiġri jekk il-kamp ta' applikazzjoni tal-proċeduri tal-akkwist pubbliku li fihom element ta' negozjar jinbidel fir-riforma li għaddejja bħalissa tar-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku? 58

71. Xi tfisser eżattament 'remunerazzjoni tas-suq ġeneralment aċċettata'? Opinjoni ta' espert wieħed tista' tkun biżżejjed biex tipprovaha? 58

72. Stat Membru jista' juża spiża ta' referenza stabbilita minn qabel għall-fini ta' applikazzjoni tal-kriterju relatat mal-ispejjeż ta' impriża tipika mmexxija sew? 58

*73. X'inhuma l-konsegwenzi tal-applikazzjoni jew in-nuqqas ta' applikazzjoni tal-kriterji ta' Altmark?*59

3.3 Kumpens mingħajr għajnuna skont ir-Regolament *de minimis* 59

74. X'inhi d-differenza bejn ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ u r-Regolament ġenerali de minimis? 59

75. Kif jista' jiġi żgurat li jiġi rrispettat il-limitu massimu ta' EUR 500 000? Hemm xi verifiki għall-konformità? 59

76. Att ta' inkarigu skont it-tifsira tad-Deċiżjoni/Qafas huwa meħtieġ ukoll skont ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ? 60

*77. X'inhu l-vantaġġ tal-użu tar-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ meta mqabbel mad-Deċiżjoni?*60

78. X'inhuma r-regoli dwar l-akkumulazzjoni ta' għajnuna mogħtija skont iż-żewġ Regolamenti de minimis? B'mod iktar speċifiku, impriża li rċeviet għajnuna de minimis ġenerali fl-aħħar snin, issa tista' tirċievi wkoll għajnuna de minimis għas-SIEĠ? 60

79. X'inhuma r-regoli dwar l-akkumulazzjoni ta' kumpens mogħti skont ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ u l-kumpens mogħti skont il-kriterji ta' Altmark? 60

80. Kumpanija tista' tirċievi kumpens għal SIEĠ wieħed skont id-Deċiżjoni jew il-Qafas, u għajnuna de minimis għal SIEĠ ieħor skont ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ? 61

81. Fornitur ta' servizzi li għal ċertu perjodu ta' żmien irċieva kumpens skont id-Deċiżjoni jew il-Qafas jista' jiġi ffinanzjat għal perjodu ieħor ta' żmien skont ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ għall-istess servizz? 61

82. Fornitur ta' servizzi jixtieq jistabbilixxi servizz ta' appoġġ għaż-żgħażagħ qiegħda li jeħtieġ appoġġ finanzjarju ta' EUR 150 000: ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat japplikaw għal għotja bħal din minn awtorità pubblika? 61

83. Awtorità pubblika tista' tiffinanzja inizjattiva pilota sabiex tiddefinixxi l-kontenut ta' kompiti ta' SIEĠ? 62

84. F'każ li SIEĠ jiġi ffinanzjat skont ir-Regolament de minimis ġenerali jew ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ, l-ammont ta' EUR 200 000 / EUR 500 000 jirreferi għas-SIEĠ jew għall-impriża inkarigata bis-SIEĠ, filwaqt li jittieħdu f'kunsiderazzjoni attivitajiet oħrajn li għalihom l-impriża tirċievi riżorsi tal-Istat? 62

85. Fil-każ ta' korp inkarigat bil-forniment ta' bosta SIEĠ li jfassal kontijiet separati għal kull SIEĠ, huwa possibbli li tiġi applikata r-regola de minimis għal kull SIEĠ b'mod separat? 62

86. F'każ li korp inkarigat bil-forniment ta' SIEĠ ikun impenjat ukoll f'attivitajiet mhux ekonomiċi, hemm bżonn li jnaqqas l-ammont ta' kumpens imħallas għas-SIEĠ mhux ekonomiċi għall-fini tar-Regolamenti de minimis? 62

87. Il-baġit għan-nefqa tal-investiment marbuta ma' SSIĠ jista' jiġi riżervat fuq perjodu li jestendi minn sena għal bosta snin. F'ċirkostanzi bħal dawn, huwa possibbli li jiġu applikati r-Regolamenti de minimis? 63

88. Ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ u r-Regolament de minimis ġenerali japplikaw għall-fornituri ta' SIEĠ f'diffikultà? 63

3.4 Kumpens skont id-Deċiżjoni dwar is-SIEĠ 63

3.4.1 Il-kamp ta' applikazzjoni 63

89. F'liema każijiet tapplika d-Deċiżjoni? 63

3.4.1.1 Il-livell limitu ta' EUR 15-il miljun 64

90. Il-livell limitu ta' EUR 15-il miljun għandu jiġi applikat bħala valur nett jew gross? 64

91. Il-livell limitu japplika għal kull inkarigu ta' SIEĠ jew għal kull impriża? X'jiġri jekk bosta impriżi jipprovdu SIEĠ b'mod konġunt? 64

3.4.1.2 L-isptarijiet u s-servizzi soċjali 64

92. Hemm dispożizzjoni fuq attività anċillari fl-Artikolu 2(1)(b) għall-isptarijiet, iżda mhux fl-Artikolu 2(1)(c) għal servizzi soċjali. Dan ifisser li s-servizzi soċjali jitqiesu b'mod inqas favorevoli? 64

93. Min jista' jiddefinixxi l-kontenut ta' "servizzi soċjali"? 64

94. Għaliex il-lista ta' servizzi soċjali eżenti fid-Deċiżjoni hija eżawrjenti? X'jiġri jekk Stat Membru jixtieq jinkariga lil fornitur ta' servizzi b'servizz soċjali ta' interess ġenerali li mhuwiex kopert minn din il-lista? 65

95. Il-lista ta' servizzi soċjali fid-Deċiżjoni kif tista' tkun relatata mal-listi ta' servizzi fl-Anness II B tad-Direttiva dwar l-akkwist pubbliku (Direttiva 2004/18/KE)? 65

96. Xi jkopri t-terminu 'indukrar tat-tfal' fl-Artikolu 2(1)(c)? 65

97. Il-frażi "jissodisfaw ħtiġijiet soċjali" tillimita t-tip ta' servizzi soċjali li jistgħu jkunu SIEĠ, pereżempju fil-każ ta' indukrar tat-tfal, għal indukrar tat-tfal għal familji b'diffikultajiet finanzjarji? 66

98. Xi jkopri t-terminu "l-inklużjoni soċjali ta' gruppi vulnerabbli" fl-Artikolu 2(1)(c)? 66

99. Xi jkopri t-terminu "aċċess għas-suq tax-xogħol u r-reintegrazzjoni fih" fl-Artikolu 2(1)(c)? It-taħriġ professjonali huwa parti minnu? 66

100. Għajnuna lill-impriżi għall-integrazzjoni soċjali u fix-xogħol tista' tkun koperta mid-Deċiżjoni? 66

3.4.1.3 Id-durata tal-perjodu ta' inkarigu 67

101. Id-durata tal-perjodu ta' inkarigu tista' taqbeż l-10 snin biss jekk irid jiġi amortizzat investiment sinifikanti fuq perjodu itwal jew dan jista' jsir ukoll għal raġunijiet iġġustifikati oħrajn? Xi tfisser "investiment sinifikanti"? 67

102. Minħabba l-limitazzjoni tal-perjodu ta' inkarigu għal 10 snin fil-prinċipju, ma għadux possibbli li fornitur jiġi awtorizzat għal perjodu bla limitu? 67

3.4.1.4 L-applikazzjoni għas-settur tat-trasport 67

103. X'inhi d-differenza bejn l-Artikolu 2(1)(d) u l-Artikolu 2(1)(e) tad-Deċiżjoni? 67

104. Eżattament għal xiex jirreferi l-livell limitu ta' 300 000 passiġġier tal-kollegamenti tal-ajru u marittimi mal-gżejjer kif stabbilit fl-Artikolu 2(1)(d) tad-Deċiżjoni? Id-Deċiżjoni tista' tiġi applikata wkoll għar-rotot tal-ajru/tal-baħar li ma jipprovdux kollegamenti ma' gżira? 68

105. L-ajruporti b'iktar minn 200 000 passiġġier jew portijiet b'iktar minn 300 000 passiġġier jaqgħu fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni f'każijiet fejn il-kumpens tas-servizz pubbliku ma jaqbiżx il-EUR 15-il miljun? 68

106. X'inhi r-relazzjoni bejn id-Deċiżjoni u r-Regolament (KE) Nru 1008/2008, b'mod partikolari l-Artikolu 16 tar-Regolament? Tista' tagħti xi eżempji ta' x'tip ta' servizzi jistgħu jiġu definiti bħala SIEĠ għall-ajruporti skont l-Artikolu 2(1)(e) tad-Deċiżjoni? 69

107. X'inhi r-relazzjoni bejn id-Deċiżjoni u r-Regolament 1370/2007? 69

3.4.1.5 L-impriżi f'diffikultà 69

108. Id-Deċiżjoni tapplika wkoll għal ditti f'diffikultà? 69

3.4.2 Il-kundizzjonijiet ta' kompatibilità 69

3.4.2.1 Il-preżentazzjoni ġenerali 69

109. X'inhuma l-kundizzjonijiet ewlenin tal-kompatibilità stabbiliti mid-Deċiżjoni? 69

110. X'inhi d-differenza bejn il-kundizzjonijiet tas-sentenza Altmark u l-kundizzjonijiet stabbiliti fid-Deċiżjoni? 70

111. X'inhuma d-differenzi ewlenin bejn id-Deċiżjonijiet tal-2005 u tal-2011 fir-rigward tal-kundizzjonijiet tal-kompatibilità? 71

112. Fil-każ li l-operaturi kollha tas-suq huma inkarigati bl-istess SIEĠ, kollha kemm huma għandhom jirċievu l-istess ammont ta' kumpens għall-forniment tas-SIEĠ skont it-tifsira tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat? 71

113. Din id-Deċiżjoni teħtieġ l-għażla tal-inqas impriża għolja għall-forniment tas-SIEĠ? 72

114. Huwa minnu li jekk awtorità pubblika tikklassifika servizz bħala SIEĠ u tikkonforma mad-Deċiżjoni, ma għandhiex bżonn tikkonforma mar-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku? 72

3.4.2.2 L-att ta' inkarigu 72

115. Għaliex hemm rekwiżit ġdid biex tiżdied referenza għad-Deċiżjoni fl-att ta' inkarigu (l-Artikolu 4(f))? 72

116. Id-Deċiżjoni teħtieġ parametri biex jiġi kkalkolat l-ammont ta' kumpens li jrid jiġi ddefinit fl-att ta' inkarigu. Dan kif jista' jsir qabel jiġi offrut is-servizz? 72

117. Anki għall-korpi esperjenzati fil-forniment ta' SIEĠ, jista' jkun hemm livell għoli ta' imprevedibilità fl-ispiża u riskju ta' telf ex post: bidliet imprevedibbli fil-livell ta' indukrar meħtieġ, fil-profili tal-utenti, fin-numri tal-utenti u fil-livell ta' dħul (nuqqas ta' ħlas ta' tariffi minn utenti, qabżiet fin-numru ta' utenti, ċaħda ta' awtoritajiet pubbliċi oħrajn milli jagħtu sehemhom). Il-korpi pubbliċi kif jistgħu jlaħħqu ma' din is-sitwazzjoni? 73

118. Meta jiġu ddefiniti l-parametri għall-kalkolu tal-kumpens għal korp partikolari, għandu jsir tqabbil mal-korpi l-oħrajn? Għandha tittieħed deċiżjoni fuq l-effiċjenza? Kif jista' jitqabbel il-valur tal-indukrar pastorali, gwida spiritwali, ħin żejjed meħud, eċċ.? 73

119. Kif għandhom jiġu ddeterminati l-parametri għall-kumpens għall-ispejjeż fil-każ li SIEĠ partikolari jiġi ffinanzjat minn żewġ awtoritajiet pubbliċi jew iktar? 74

120. F'każ li awtorità pubblika tixtieq tiffinanzja biss parti mill-ispejjeż annwali ta' fornitur assenjat SIEĠ, kif għandhom jiġu ddeterminati l-parametri għall-kumpens? 74

121. F'każ li SIEĠ jiġi ffinanzjat parzjalment minnu mill-awtorità pubblika u parzjalment mill-utenti tiegħu, huwa possibbli li awtorità pubblika tkopri l-ispejjeż kollha jekk is-SIEĠ qed jagħmel it-telf? 74

*122. Huwa possibbli li awtorità pubblika tistabbilixxi fl-att ta' inkarigu li ser tkopri t-telf operatorju mġarrab għal kull perjodu stabbilit mingħajr ma tiddefinixxi ebda parametri oħrajn għall-kalkolu tal-kumpens?*75

3.4.2.3 L-ammont tal-kumpens 75

123. Liema metodoloġija għandha tintuża biex tiġi kkalkolata l-ispiża netta tal-obbligi ta' servizz pubbliku skont id-Deċiżjoni? 75

124. Tista' tagħti xi eżempji tat-tip ta' investiment li jista' jiġi appoġġjat bħala parti minn SIEĠ? Pereżempju, l-ispejjeż marbutin ma' magna tal-bastimenti jistgħu jitqiesu bħala spiża tas-SIEĠ, filwaqt li jkun magħruf li l-awtorità inkarigat lil sid il-bastiment b'obbligu ta' servizz pubbliku sabiex iġorr lill-passiġġieri? 75

125. Hemm bżonn li ammont speċifiku ta' kumpens jiġi attribwit għal spejjeż speċifiċi? 76

126. Fil-kalkolu tal-kumpens, huwa possibbli li jittieħdu f'kunsiderazzjoni ż-żewġ għotjiet minn awtorità pubblika u s-servizzi pprovduti minn awtorità pubblika biex korp jiġi megħjun jirrilaxxa l-obbligi tiegħu ta' servizz pubbliku? 76

127. Kif għandu jiġi kkalkolat l-ammont tal-kumpens għal servizz pubbliku f'każ li l-fornituri tas-SIEĠ ikollhom drittijiet speċjali jew esklussivi relatati mar-rilaxx ta' numru ta' kompiti tas-servizz pubbliku? 76

128. F'każ li bosta korpi pubbliċi, inkluża awtorità lokali, jingħaqdu flimkien ma' korpi privati f'entità legali sabiex joperaw SIEĠ b'mod konġunt, kif għandha tittieħed f'kunsiderazzjoni l-preżenza f'dik l-entità ta' membri li mhumiex awtoritajiet pubbliċi meta jiġi kkalkolat il-kumpens? 76

129. Il-benefiċċji tat-taxxa li ġejjin mill-istatus korporattiva ta' korp għandhom jingħaddu mad-dħul skont it-tifsira tal-Artikolu 5(4) tad-Deċiżjoni? 77

130. Il-ħlasijiet li jsiru skont ftehim ta' trasferiment tal-qligħ u t-telf fi ħdan impriża b'parteċipazzjoni pubblika għandhom jingħaddu bħala dħul skont it-tifsira tal-Artikolu 5(4) tad-Deċiżjoni? 77

131. Xi jfisser it-terminu "profitt raġonevoli" għall-kalkolu ta' kumpens kompatibbli? 78

*132. Kif għandu jiġi ddefinit ir-"riskju"? Tista' tagħti eżempji ta' x'jikkostitwixxi riskju għall-fornitur?*78

133. Għall-fini ta' kalkolu tal-qligħ raġonevoli, id-Deċiżjoni tirreferi għal rata ta' redditu fuq il-kapital. Huwa possibbli li jintużaw metodi differenti għall-kalkolu tal-qligħ raġonevoli? 79

134. Iż-żona ta' sikurezza tal-qligħ tapplika biss għar-redditu fuq il-kapital. Ma hemm l-ebda żona ta' sikurezza jekk, wara ġustifikazzjoni, jintużaw indikaturi oħrajn tal-livell ta' qligħ? 79

135. Hemm xi mezzi prattiċi ta' kif wieħed isir jaf x'inhu l-livell tar-rata ta' tpartit relevanti? 79

136. Ikun aċċettabbli li mal-ispejjeż jiżdiedu spejjeż ġenerali ta' 20 %, u li dan jitqies bħala l-qligħ raġonevoli? 79

137. Hemm bżonn li jinżammu kontijiet separati għall-impriża li tipprovdi SIEĠ, filwaqt li jitwettqu attivitajiet kummerċjali oħrajn ukoll? 79

138. Hemm bżonn li jinżammu kontijiet separati għall-korp li huwa inkarigat bil-forniment ta' SIEĠ u impenjat ukoll f'attivitajiet mhux ekonomiċi? 80

139. Liema spejjeż jistgħu jiġu kkumpensati meta impriża tuża l-istess infrastruttura biex tipprovdi kemm SIEĠ kif ukoll attivitajiet ekonomiċi li mhumiex ikkaratterizzati bħala SIEĠ? 80

3.4.2.4 Il-kumpens żejjed u l-irkupru 80

140. Id-Deċiżjoni tippermetti sabiex isir il-ħlas ta' kumpens tas-servizz pubbliku iżda tipprojbixxi kumpens żejjed; xi jfisser it-terminu "kumpens żejjed"? 80

141. Għandu jkun hemm kontroll kull tliet snin. Huwa possibbli li jiġi riportat kumpens żejjed għall-perjodu ta' wara oltre l-10 % jekk ma jkun hemm l-ebda kumpens żejjed tul il-perjodu sħiħ ta' inkarigu? Jew għandu jkun hemm irkupru? 80

142. X'effett ikollu t-twaqqif ta' mekkaniżmu mfassal sabiex jevita kwalunkwe kumpens żejjed fuq l-obbligu ta' awtorità pubblika biex twettaq verifiki għal kumpens żejjed? 81

143. F'każ li SIEĠ jiġi ffinanzjat b'mod konġunt minn żewġ awtoritajiet pubbliċi jew iktar (pereż. minn gvern ċentrali u/jew reġjun u/jew provinċja u/jew awtorità lokali ta' livell inferjuri), kif għandu jitwettaq il-kontroll għal kumpens żejjed? 81

144. Fil-każ ta' kumpens żejjed relatat mal-finanzjament konġunt ta' SIEĠ minn bosta livelli ta' awtoritajiet pubbliċi, il-ħlas lura tal-kumpens żejjed kif għandu jitwettaq bejn il-bosta livelli involuti? 81

3.4.2.5 Il-kumpens nieqes 82

145. Ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat jipprojbixxu l-kumpens nieqes ta' fornitur ta' SSIĠ/SIEĠ, jiġifieri l-ħlas ta' livell ta' kumpens inqas mill-ispejjeż relatati mal-forniment tas-SSIĠ/SIEĠ? Kumpens nieqes lill-fornitur ma jwassalx għal vantaġġ ekonomiku għall-kompetitur tiegħu, li ma għandux għaliex iġarrab il-piż finanzjarju tat-tali kumpens nieqes? 82

146. Impriża inkarigata b'SIEĠ li tirċievi kumpens nieqes tista' titħallas kumpens provviżorju qabel tmiem is-sena finanzjarja jekk wara dik is-sena ser titħallas il-kumpens meħtieġ għar-rilaxx tal-kompitu tagħha? 82

3.4.3 It-trasparenza u r-rapportar 82

147. Ir-rekwiżit addizzjonali ta' trasparenza stabbilit fl-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni japplika jekk il-kumpens għal SIEĠ wieħed jaqbeż il-EUR 15-il miljun jew jekk is-SIEĠ kollha inkarigati lil impriża waħda jaqbżu l-EUR 15-il miljun ukoll? 82

148. Il-pubblikazzjoni meħtieġa mill-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni għall-ammonti li jaqbżu l-EUR 15-il miljun huma meħtieġa kull sena jew inkella, l-ammonti annwali jistgħu jiġu ppubblikati fi tmiem il-perjodu ta' inkarigu? 82

149. Meta l-għajnuna fil-forma ta' kumpens tas-servizz pubbliku tista' tiġi eżentata min-notifika fuq il-bażi tad-Deċiżjoni, hemm obbligu li jintbagħat fuljett ta' informazzjoni lill-Kummissjoni? 83

150. Min għandu jipprovdi r-rapporti fuq l-implimentazzjoni tad-Deċiżjoni — l-Istati Membri jew l-awtoritajiet reġjonali / lokali? 83

3.4.4 Id-dħul fis-seħħ u d-dispożizzjonijiet transitorji 83

151. Kemm ilha tiġi applikata din id-Deċiżjoni? Hija retroattiva? 83

152. L-Istati Membri jridu jallinjaw mad-Deċiżjoni l-ġdida għajnuna individwali eżistenti li hija legalment implimentata skont id-Deċiżjoni tal-2005? 83

153. L-Istati Membri li għandhom fis-seħħ skemi tas-SIEĠ li kienu legalment implimentati skont id-Deċiżjoni tal-2005, jistgħu jibqgħu jagħtu inkarigi ġodda skont id-Deċiżjoni tal-2005 matul il-perjodu transitorju ta' sentejn? 84

3.5 Il-kumpens skont il-Qafas dwar is-SIEĠ 84

3.5.1 Il-kamp ta' applikazzjoni 84

154. Il-Qafas japplika għal kumpens tas-servizz pubbliku għas-settur tat-trasport? 84

155. Il-Qafas japplika għal kumpens għax-xandir tas-servizz pubbliku? 84

156. X'inhuma r-regoli għall-applikazzjoni tal-Qafas għal ditti f'diffikultà? 84

157. Hemm bżonn li l-għajnuna li taqbeż il-livell limitu stabbilit fl-Artikolu 2(a) tad-Deċiżjoni tiġi nnotifikata lill-Kummissjoni? 84

158. Meta Stat Membru jirrifjuta t-talba ta' reġjun jew ta' komunitajiet lokali oħrajn għan-notifika ta' għajnuna fil-forma ta' kumpens tas-servizz pubbliku, huwa possibbli li l-komunitajiet pubbliċi jaġixxu f'isimhom? Il-Kummissjoni tista' tieħu azzjoni kontra dan l-Istat Membru? 85

3.5.2 Il-kundizzjonijiet tal-kompatibilità (Jekk jogħġbok kun af li t-tweġibiet għall-mistoqsijiet li ġejjin relatati mad-Deċiżjoni huma applikabbli mutatis mutandis ukoll għall-Qafas: 117, 119, 124 sa 138, 140 sa 147) 85

159. X'inhuma l-bidliet ewlenin meta mqabbla mal-Qafas tal-2005 fir-rigward tal-kundizzjonijiet tal-kompatibilità? 85

160. X'inhu l-għan tar-rekwiżit, imsemmi fil-paragrafu 14, għall-konsultazzjoni pubblika qabel jingħata l-inkarigu ta' SIEĠ? 86

161. X'għandu jkun il-kontenut tal-konsultazzjoni pubblika msemmija fil-paragrafu 14? Konsultazzjoni bħal din tista' ssir fil-forma ta' smigħ pubbliku? 86

*162. Huwa possibbli li awtorità pubblika tistabbilixxi fl-att ta' inkarigu li ser tkopri t-telf operatorju mġarrab għal kull perjodu stabbilit mingħajr ma tiddefinixxi xi parametri oħrajn għall-kalkolu tal-kumpens?*86

163. X'inhuma assi fissi mhux trasferibbli, kif imsemmi fil-paragrafu 17? Tista' tagħti eżempji? 87

164. X'inhuma "l-assi l-iżjed sinifikanti", kif imsemmi fil-paragrafu 17? 87

165. Durata ta' 10 snin dejjem tkun aċċettabbli skont il-Qafas? Jew anki perjodu iqsar ta', pereż, 8 snin, ikollu bżonn ġustifikazzjoni fuq il-bażi tad-deprezzament tal-assi sinifikanti? 87

166. X'inhi d-differenza bejn ir-rekwiżiti f'termini ta' durata tal-perjodu ta' inkarigu skont id-Deċiżjoni u l-Qafas? Ir-rekwiżit tad-Deċiżjoni huwa eħrex minn dak tal-Qafas, u jekk iva, kemm? 87

167. Il-Kummissjoni għaliex introduċiet dispożizzjoni ġdida fil-paragrafu 18 dwar konformità mad-Direttiva dwar it-Trasparenza?......88

168. Il-paragrafu 19 tal-Qafas jeħtieġ l-għażla tal-fornitur ta' servizzi permezz ta' proċeduri tal-akkwist pubbliku? 88

169. X'inhi r-rabta bejn ir-raba' kriterju tas-sentenza Altmark u l-paragrafu 19 tal-Qafas?......88

170. Il-Kummissjoni għaliex daħħlet dispożizzjoni fil-paragrafu 20 dwar in-nuqqas ta' diskriminazzjoni? Għaliex din ma ddaħħlitx fid-Deċiżjoni wkoll?......89

171. Għaliex iddaħħlet metodoloġija ġdida fil-paragrafu 24 (il-metodoloġija tal-ispejjeż netti evitati) sabiex jiġi ddeterminat l-ammont tal-kumpens?......89

172. Għaliex ir-regoli l-ġodda jeħtieġu li l-Istati Membri jinkludu inċentivi għall-effiċjenza fil-mekkaniżmi ta' kumpens tagħhom?......90

173. Tista' tagħti eżempji ta' mekkaniżmi ta' kumpens li jistgħu jipprovdu inċentivi għall-effiċjenza?...90

174. Jekk l-ammont tal-kumpens jiġi stabbilit wara proċedura nnegozjata, il-Kummissjoni tqis li l-kundizzjoni dwar l-inċentivi għall-effiċjenza hija ssodisfata?......91

175. Fil-każ ta' ħlas bil-quddiem, kif jista' jiġi evitat ir-riskju li l-fornitur jiddikjara spejjeż żejda jew jissottovaluta d-dħul?......92

176. Il-Qafas jippermetti li jsir il-ħlas ta' kumpens tas-servizz pubbliku iżda jipprojbixxi l-kumpens żejjed; xi jfisser it-terminu "kumpens żejjed"?......92

177. Għaliex għandu jiġi pprovdut kontroll ta' sentejn jew tlieta f'każ li l-kumpens ikun ġie ddefinit ex ante bħala somma f'daqqa (u, għaldaqstant, huwa indipendenti mill-ispejjeż u d-dħul li fil-fatt jiġġarrbu)?..92

178. Il-verifiki regolari għandhom ikunu limitati għall-ħruġ ta' kumpens żejjed jew għandhom iħarsu wkoll lejn il-kwistjoni ta' jekk SIEĠ għadux iġġustifikat jew jekk sadanittant is-servizz jistax jiġi pprovdut mis-suq? 93

179. Huwa possibbli li l-kumpens żejjed jiġi riportat għall-perjodu li jmiss jekk ma jkun hemm l-ebda kumpens żejjed tul il-perjodu sħiħ ta' inkarigu? Jew għandu jsir irkupru?......93

*180. Għall-fini tal-Qafas, f'każ li impriża inkarigata b'SIEĠ tirċievi kumpens nieqes, tista' tittrasferixxi xi parti mill-kumpens żejjed li setgħet irċiviet għall-istess perjodu fir-rigward ta' SIEĠ ieħor inkarigata bih?*93

181. Il-Kummissjoni għaliex daħħlet rekwiżiti addizzjonali għal tfixkil fil-kompetizzjoni partikolarment serju fit-Taqsima 2.9 u x'inhuma?......94

182. Eżempju ta' tfixkil serju mogħti fil-paragrafu 55 tal-Qafas huwa dak ta' ggruppar mhux neċessarju. Jista' jkun hemm anki każijiet ta' diżaggregazzjoni mhux neċessarja, jiġifieri meta l-iggruppar ikun aħjar minn perspettiva tal-kompetizzjoni (pereż. għaliex servizzi li jrendu iktar qligħ jiġu ggruppati ma' servizzi li jagħmlu t-telf)?......94

183. Skont il-paragrafu 61, ċerti kundizzjonijiet tal-kompatibilità ma japplikawx għal servizzi li kienu jaqgħu fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni iżda li ma jikkonformawx mal-kundizzjonijiet tal-kompatibilità tad-Deċiżjoni. Tista' tispjega għaliex u tagħti eżempju?......94

3.5.3 Id-dħul fis-seħħ u d-dispożizzjonijiet transitorji...... 95

184. Kemm ilu jiġi applikat il-Qafas? Huwa retroattiv?......95

185. Jekk għajnuna individwali ngħatat legalment fuq il-bażi tal-Qafas tas-SIEĠ tal-2005, hemm bżonn li jiġi żgurat li t-tali għajnuna issa tikkonforma mal-Qafas il-ġdid? Hemm bżonn ta' notifika ġdida?......95

186. X'inhuma r-regoli għall-iskemi eżistenti?......95

3.6 Il-pakkett tas-SIEĠ u regoli oħrajn......95

187. Is-SIEĠ li jikkonċernaw l-integrazzjoni soċjali u tax-xogħol tan-nies qiegħda u t-taħriġ vokazzjonali jaqgħu fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni jew ir-Regolament (KE) Nru 800/2008 għal eżenzjoni ġenerali sħiħa?......95

188. Il-konformità mal-pakkett tas-SIEĠ tfisser li r-regoli dwar l-akkwist pubbliku ma għandhomx għaliex jiġu applikati?......96

189. Il-finanzjament ta' SIEĠ mill-FSE u l-FEŻR huwa Għajnuna mill-Istat? Dan hu r-responsabilità tal-Istati Membri jew tal-Kummissjoni?......96

190. Il-finanzjament ta' SIEĠ permezz ta' riżorsi li joriġinaw mill-FSE u l-FEŻR irid jingħata skont il-pakkett tas-SIEĠ? Din hija r-responsabilità tal-Istati Membri jew tal-Kummissjoni?......96

191. Il-finanzjament ta' SIEĠ mill-FAEŻR huwa għajnuna mill-istat?......96

192. Finanzjament tas-SIEĠ permezz ta' riżorsi tal-FAEŻR għall-prodotti li mhumiex tal-Anness I irid jingħata skont il-pakkett tas-SIEĠ?......97

193. X'inhi r-relazzjoni bejn ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat fuq l-għajnuna reġjonali li stabbilixxew intensitajiet speċifiċi tal-għajnuna u r-regoli dwar is-SIEĠ?......97

*194. Il-kontrolli tal-Għajnuna mill-Istat huma kompatibbli mal-kontrolli fuq il-finanzjament mill-FSE?*97

195. Skont ir-regoli dwar il-ġestjoni tal-fondi tal-FSE, huma eliġibbli biss il-partiti tan-nefqa u d-dħul strettament iddedikati għall-proġett li jkun qed jiġi kkofinanzjat, jiġifieri esklużi qligħ raġonevoli. Fil-każ ta' SSIĠ iffinanzjat minn riżorsi tal-FSE, il-qligħ raġonevoli jista' jiġi inkluż, kif stipulat fid-Deċiżjoni?......98

196. X'inhi r-relazzjoni bejn il-mekkaniżmu ta' kontroll ta' proġetti kkofinanzjati mill-FSE u l-kontroll ta' kumpens żejjed impost mill-pakkett tas-SIEĠ?......98

197. Jekk Stat Membru jagħti vantaġġ lil xi intrapriża inkarigata mill-obbligi ta' servizz pubbliku ta' komunikazzjoni elettronika li ma jaqgħux taħt il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2002/22/KE kif emendata mid-Direttiva 2009/136/KE, jibqa' possibbli li l-kumpens inkwistjoni jiġi evalwat skont ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat?......98

4 Mistoqsijiet dwar l-applikazzjoni għas-SSIĠ tar-regoli dwar l-akkwist pubbliku........ 99

4.1 Is-SSIĠ huwa pprovdut mill-awtorità pubblika nnifisha........ 99

198. Sa liema punt awtorità pubblika tista' tiddeċiedi li tipprovdi hija stess servizz soċjali ta' interess ġenerali (SSIĠ)? Fi kliem ieħor, x'inhu l-marġini tal-flessibilità li għandha l-awtorità pubblika sabiex tiddeċiedi jekk servizz għandux jingħata direttament minnha jew għandux jiġi esternalizzat? Din id-deċiżjoni hija għalkollox f'idejha?........99

199. Ir-regoli tal-UE dwar l-għażla tal-fornitur ma japplikawx normalment meta l-awtoritajiet pubbliċi joffru servizz huma nfushom jew permezz ta' fornitur intern (din li tissejjaħ sitwazzjoni ta' "fornitur in-house"). X'inhuma l-ambitu u l-limiti tal-eċċezzjoni "in-house"?........99

4.2 Il-forniment tas-SSIĠ huwa inkarigat lil parti terza bi ħlas........ 100

200. X'inhu l-qafas legali applikabbli meta awtorità pubblika tiddeċiedi li testernalizza l-forniment ta' SSIĠ bi ħlas?........100

201. Xi jfisser il-kunċett ta' interess transfruntier?........102

202. X'inhuma l-obbligi li joħorġu mill-prinċipji ta' trasparenza u ta' nondiskriminazzjoni?........103

203. Kif għandhom jinkitbu l-ispeċifikazzjonijiet xierqa għall-għoti ta' kuntratt ta' servizzi (i) biex iwieġbu b'mod sħiħ għad-diversi ħtiġijiet tal-utenti u (ii) biex jippermettu adattament tas-servizz skont is-sitwazzjonijiet li jinbidlu f'termini ta' intensità, numru ta' utenti, eċċ.?........104

204. Liema rekwiżiti oħrajn ta' kwalità jistgħu jkunu integrati fl-għoti ta' kuntratt ta' appalt jew konċessjoni ta' SSIĠ?........105

205. Huwa possibbli li temenda l-kuntratt waqt l-implimentazzjoni?........106

206. Kif jista' jiġi evitat piż żejjed fuq il-fornituri ż-żgħar tas-servizzi, li spiss ikunu fl-aħjar pożizzjoni li jifhmu l-karatteristiċi ta' SSIĠ f'kuntest li jkollu dimensjoni lokali qawwija?........106

207. Kif jista' wieħed jirrikonċilja proċeduri ta' akkwist pubbliku, li jillimitaw l-għadd ta' fornituri magħżula, maż-żamma ta' libertà ta' għażla suffiċjenti għall-utenti ta' SSIĠ?........106

208. Huwa possibbli li jiddaħħal bħala kriterju għall-għażla ta' fornitur ta' servizz l-għarfien personali tal-kuntest lokali, billi dan l-aspett ikun spiss essenzjali għas-suċċess tal-prestazzjoni ta' SSIĠ?........107

Ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku tal-UE jiżguraw kompetizzjoni leali bejn l-operaturi, fl-Ewropa kollha, sabiex jiġi żgurat valur aħjar għall-flus għall-awtoritajiet pubbliċi. Ħtieġa ta' għarfien tal-kuntest lokali tista' twassal għal diskriminazzjoni illegali kontra fornituri tas-servizzi barranin. Fl-istess waqt, ħtieġa bħal din tista' tnaqqas l-għażla tal-awtorità pubblika għal numru żgħir ta' operaturi lokali, u b'hekk jonqos l-effett benefiku tal-kompetizzjoni fuq skala Ewropea........107

Madankollu, ċerti ħtiġijiet marbuta mal-kuntest lokali jistgħu jkunu aċċettabbli jekk dawn ikunu ġġustifikati minħabba l-karatteristiċi tas-servizz li għandu jingħata (it-tip ta' servizz u/jew tal-kategoriji tal-utenti) u jkunu strettament marbuta mal-prestazzjoni tal-kuntratt........107

209. Huwa possibbli li l-kompetizzjoni tiġi llimitata biss għall-fornituri ta' servizzi li ma jkollhomx skop ta' profitt? 108

210. L-awtoritajiet pubbliċi jkun għad fadlilhom il-possibbiltà li jinnegozjaw mal-fornituri tas-servizzi waqt il-fażi tal-għażla? Dan huwa partikolarment importanti għas-SSIĠ minħabba li l-awtoritajiet pubbliċi ma jkunux dejjem f'pożizzjoni li jiddefinixxu eżatt il-ħtiġijiet tagħhom fil-bidu tal-proċess. Xi drabi l-awtoritajiet pubbliċi jkunu jeħtieġu diskussjoni mal-fornituri potenzjali tas-servizzi. 108

211. Sa liema punt ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku japplikaw għall-kooperazzjoni bejn il-muniċipalitajiet? Din il-kooperazzjoni jista' jkollha diversi forom, pereżempju muniċipalità tixtri servizz mingħand komunità oħra, jew żewġ muniċipalitajiet li flimkien iniedu kuntratt ta' appalt jew joħolqu entità bl-għan li jipprovdu SSIĠ, eċċ. 109

212. Sa liema punt ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku japplikaw għas-sħubiji pubbliċi-privati (PPPs)? 110

213. Sa fejn huwa possibbli li, fl-għoti ta' kuntratt ta' appalt jew ta' konċessjoni għal servizz soċjali ta' interess ġenerali, wieħed jipprevedi l-obbligu dwar ir-rispett ta' ċerti regoli ta' governanza korporattiva (pereżempju l-kontroll tal-intrapriża kkontribwit ugwalment mir-rappreżentanti ta' min iħaddem u tat-trejdjunjins jew l-inklużjoni ta' rappreżentanti tal-utenti fil-Bord tad-Diretturi)? 111

214. Kif jista' wieħed jirrikonċilja r-regoli dwar l-akkwist pubbliku mal-ħtieġa tal-awtoritajiet pubbliċi li jinkoraġġixxu s-soluzzjonijiet innovattivi li jwieġbu għall-ħtiġijiet kumplessi tal-utenti ta' SSIĠ? 112

215. X'inhuma l-obbligi tar-reklamar rigward il-konċessjonijiet ta' SSIĠ? Hija possibbli pubblikazzjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE? 113

216. Jeżistu xi mezzi oħrajn ta' esternalizzazzjoni ta' SSIĠ minbarra l-akkwist pubbliku u l-konċessjonijiet li huma kompatibbli mal-prinċipji ta' trasparenza u ta' nondiskriminazzjoni u joffru għażla wiesgħa ta' fornituri? 113

5 Applikazzjoni simultanja tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat u tar-regoli dwar il-kuntratti ta' appalt u konċessjonijiet ta' servizz għas-SIEĠ 114

217. Il-liġi tal-UE timponi metodu speċifiku ta' ġestjoni tas-SIEĠ? 114

218. Meta awtorità pubblika tiffinanzja fornitur ta' SIEĠ f'konformità mar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, din għandha tapplika wkoll ir-regoli tal-UE dwar l-għoti ta' kuntratti ta' appalt tas-servizzi jew il-konċessjonijiet tas-servizzi? 114

219. Huwa possibbli li konċessjonarju ta' SIEĠ jirċievi Għajnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens għal servizz pubbliku sabiex ikopri l-ispejjeż reali tal-missjoni ta' servizz pubbliku li tiegħu huwa responsabbli? 115

220. L-eċċezzjoni fejn ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku ma japplikawx għal operazzjonijiet "in-house" tfisser li lanqas ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat ma japplikaw? 116

221. X'inhuma l-kriterji oġġettivi biex jiġi stabbilit li ċertu livell ta' kumpens jinnewtralizza r-riskju ta' sfruttament? 116

6 Mistoqsijiet ġenerali dwar l-applikazzjoni għas-SIEĠ, u b'mod paritkolari għas-SSIĠ, tar-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern (libertà tal-istabbiliment u l-libertà li jiġu pprovduti servizzi)........................ 117

*222. Meta japplikaw ir-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern għas-SSIĠ (l-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE)?*117

223. Meta attività tiġi kkwalifikata bħala "ekonomika" fit-tifsira tar-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern (l-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE) u tad-Direttiva dwar is-Servizzi?....................117

224. Attività meta tikkwalifika bħala "mhux ekonomika" fit-tifsira tar-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern (l-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE) u tad-Direttiva dwar is-Servizzi?....................118

225. Is-servizzi soċjali esklużi mid-Direttiva dwar is-Servizzi jibqgħu madankollu soġġetti għar-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern?....................119

226. Għanijiet fil-politika soċjali jistgħu jiġġustifikaw l-applikazzjoni ta' miżuri li jirregolaw is-settur tas-servizzi soċjali?....................119

227. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li jirriservaw il-prestazzjoni ta' ċerti servizzi soċjali għall-forrnituri li ma jagħmlux profitt?....................120

7 Mistoqsijiet dwar l-applikabilità tad-Direttiva dwar is-Servizzi għas-SIEĠ u, b'mod partikolari, għas-SSIĠ.................................... 120

228. Liema servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali jaqgħu fl-ambitu tad-Direttiva dwar is-Servizzi?..120

229. Liema servizzi soċjali ġew esklużi mid-Direttiva dwar is-Servizzi u meta japplikaw id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva għal dawn is-servizzi soċjali?....................121

230. L-Istati Membri jistgħu jżommu, bħala parti mill-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi, skemi ta' awtorizzazzjoni fil-qasam tas-servizzi soċjali?....................122

231. Meta skema ta' awtorizzazzjoni tkun tapplika fl-istess waqt għal servizzi esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva u għal servizzi li huma inklużi, din l-iskema taqa' taħt id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva? Jekk iva, l-Istat Membru għandu jistabbilixxi skemi ta' awtorizzazzjoni separati u speċifiċi għas-servizzi esklużi u inklużi?....................122

232. L-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi japplika għas-servizzi soċjali relatati mal-iskejjel tat-trabi u ċ-ċentri ta' matul il-ġurnata ipprovduti minn fornituri b'mandat mill-Istat jew mill-awtoritajiet lokali jew minn kwalunkwe entità b'mandat li toffri dawn is-servizzi?....................122

233. Xi jkopri l-kunċett ta' "Stat" fit-tifsira tal-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi li jipprovdi li s-servizzi soċjali għandhom ikunu pprovduti mill-"Istat" jew minn "fornituri li għandhom mandat mill-Istat"? 123

234. Xi jkopri l-kunċett ta' "fornituri li għandhom mandat mill-Istat" imsemmi fl-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi?....................123

235. Il-kunċett ta' "fornituri li għandhom mandat mill-Istat" fis-sens tad-Direttiva dwar is-Servizzi (l-Artikolu 2(2)(j)) huwa l-istess bħall-kunċett ta' "att ta' inkarigu" fis-sens tal-Artikolu 106(2) tat-TFUE, kif ukoll fis-sens tal-Pakkett tas-SIEĠ?......123

236. Deċiżjoni uffiċjali ta' awtorità pubblika reġjonali li tiddefinixxi servizz soċjali ta' interess ġenerali ta' taħriġ vokazzjonali u li tinkariga l-ġestjoni tiegħu lil intrapriża waħda jew aktar ta' taħriġ permezz ta' konċessjoni ta' servizzi u tagħti kumpens għas-servizz pubbliku hija att ta' inkarigu fis-sens tad-Direttiva dwar is-servizzi? 123

237. Xi jkopri l-kunċett ta' "karitajiet rikonoxxuti bħala tali mill-Istat" imsemmi fl-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi? 124

Dan id-dokument huwa dokument ta' ħidma mħejji mis-servizzi tal-Kummissjoni. Jipprovdi spjegazzjonijiet tekniċi, b'mod partikolari fuq il-bażi ta' sommarji qosra u xi kultant issimplifikati tal-leġiżlazzjoni u l-każistika fuq l-għajnuna mill-Istat, l-akkwist pubbliku u s-suq intern u, fir-rigward tal-għajnuna mill-Istat, tad-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni fuq is-SIEĠ u b'mod partikolari s-SSIĠ. Dan id-dokument ma jorbotx lill-Kummissjoni Ewropea bħala istituzzjoni.

1 L-INTRODUZZJONI

Tqajmu għadd ta' mistoqsijiet mill-awtoritajiet pubbliċi fl-Istati Membri, miċ-ċittadini, mill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u mill-partijiet interessati oħrajn fuq l-**applikazzjoni tar-regoli tal-UE, l-iktar dawk fuq l-għajnuna mill-Istat, l-akkwist pubbliku u s-suq intern, għas-servizzi ta' interess ġenerali** u, b'mod partikolari, għas-**servizzi soċjali ta' interess ġenerali (SSIĠ)**. Dawn il-mistoqsijiet jikkonċernaw l-impatt ta' dawn ir-regoli fuq il-modi li bihom jistgħu jiġu organizzati u ffinanzjati dawn is-servizzi minn awtoritajiet pubbliċi fl-Istati Membri, fuq il-modalitajiet tal-għażla tal-fornituri ta' servizzi, f'każ li l-forniment ikun esternalizzat, u, b'mod iktar ġenerali, fuq il-qafas regolatorju li jikkonċerna, fost l-oħrajn, it-tipi ta' fornituri jew l-aċċess għas-servizzi u l-kwalità tagħhom[1].

Rigward il-mistoqsijiet dwar ir-**regoli fuq l-għajnuna mill-Istat**, l-ewwel nett dawn jikkonċernaw il-kundizzjonijiet preċiżi li fihom kumpens għal obbligi tas-servizz pubbliku jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat, u t-tieni nett, il-kundizzjonijiet li fihom Għajnuna mill-Istat tista' titqies li hija kompatibbli mat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE). Titfittex ukoll kjarifika dwar l-obbligu ta' notifika tat-tali għajnuna lill-Kummissjoni.

Fis-sentenza tagħha f'*Altmark Trans GmbH u Regierungspräsidium Magdeburg* v *Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* (*Altmark*)[2], il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (il-Qorti) stabbilixxiet li kumpens tas-servizz pubbliku ma kkostitwixxiex Għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107 tat-TFUE diment li jintlaħqu l-erba' kriterji kumulattivi[3].

Meta jintlaħqu l-erba' kriterji, kumpens tas-servizz pubbliku ma jikkostitwixxix Għajnuna mill-Istat, u l-Artikoli 107 u 108 tat-TFUE ma japplikawx. Jekk l-Istati Membri ma jikkonformawx mal-kriterji, u jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet ġenerali tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE, kumpens tas-servizz pubbliku jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat.

Madankollu, ir-Regolament tal-Kummissjoni tal-25 ta' April 2012 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għal għajnuna *de minimis* mogħtija lill-impriżi li jipprovdu servizzi ta' interess ekonomiku

---

1 Għall-analiżi ta' dawn il-mistoqsijiet, fir-rigward ta' servizzi soċjali, ara l-Ewwel u t-Tieni Rapporti Biennali dwar servizzi soċjali ta' interess ġenerali, SEC(2008) 2179 tat-2 ta' Lulju 2008, u SEC(2010) 1284 tat-22 ta' Ottubru 2010.

2 Il-Kawża C-280/00 *Altmark* [2003] Ġabra I-7747.

3 Għal iktar dettalji, ara t-tweġiba pprovduta għall-mistoqsija 61.

ġenerali[4] (li minn hawn 'il quddiem ser jissejjaħ: "ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ") jistipula l-kundizzjonijiet li fihom, l-għajnuna mogħtija lill-impriżi għall-forniment tas-SIEĠ ser titqies li ma tissodisfax il-kundizzjonijiet kollha tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE. Għaldaqstant, kumpens tas-servizz pubbliku li jaqa' fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ jitqies li ma jikkostitwixxix Għajnuna mill-Istat.

Meta kumpens tas-servizz pubbliku jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat, l-Artikolu 106 tat-TFUE u, għat-trasport fuq l-art, l-Artikolu 93 tat-TFUE jippermettu lill-Kummissjoni tiddikjara kumpens għas-SIEĠ bħala kompatibbli mas-suq intern. Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Diċembru 2011 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-għajnuna mill-Istat taħt il-forma ta' kumpens għas-servizzi pubbliċi mogħti lil ċerti impriżi inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali[5] (li minn hawn 'il quddiem ser tissejjaħ: "id-Deċiżjoni") u, għat-trasport fuq l-art, ir-Regolament (KE) Nru 1370/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[6] (li minn hawn 'il quddiem ser jissejjaħ: "ir-Regolament 1370/2007") jispeċifika l-kundizzjonijiet li fihom ċerti arranġamenti ta' kumpens huma kompatibbli mal-Artikolu 106(2) u l-Artikolu 93 rispettivament u mhumiex soġġetti għar-rekwiżit ta' notifika minn qabel tal-Artikolu 108(3) tat-TFUE. Kull kumpens ieħor tas-servizz pubbliku jrid jiġi nnotifikat lill-Kummissjoni, li ser tivvaluta l-kompatibilità tiegħu fuq il-bażi tal-Qafas tal-Unjoni Ewropea għall-għajnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens ta' servizz pubbliku (2011)[7] (li minn hawn 'il quddiem ser jissejjaħ: "il-Qafas") u, għat-trasport fuq l-art, ir-Regolament 1370/2007.

Is-sentenza *Altmark*, id-Deċiżjoni u l-Qafas għamlu kontribuzzjoni notevoli biex jiġu ċċarati u ssimplifikati r-regoli applikabbli. Minkejja dan, il-gvernijiet u l-partijiet interessati qajmu għadd ta' mistoqsijiet dwar l-applikazzjoni prattika tal-qafas legali għall-każijiet speċifiċi. Waqt li kienet qed tirrevedi d-Deċiżjoni u l-Qafas fl-2011, il-Kummissjoni b'hekk adottat Komunikazzjoni spjegattiva[8] (li minn hawn 'il quddiem ser tissejjaħ: "il-Komunikazzjoni") li tiċċara l-kunċetti ewlenin tal-Għajnuna mill-Istat relevanti għas-SIEĠ. Biex tkompli tissimplifika, il-Kummissjoni żiedet il-pakkett dwar l-Għajnuna mill-Istat għas-SIEĠ mar-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ.

Din il-gwida tfittex li tipprovdi kjarifika speċifika fuq ċerti kwistjonijiet li tqajmu mill-awtoritajiet pubbliċi fl-Istati Membri, utenti u fornituri tas-servizzi u partijiet interessati oħrajn. It-taqsima fuq l-għajnuna mill-Istat ġiet riveduta, meta mqabbla mal-verżjoni tal-2010 tal-Gwida[9] wara l-adozzjoni tal-pakkett il-ġdid tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat għas-SIEĠ. Il-mistoqsijiet u t-tweġibiet li fiha jirreferu b'mod speċifiku għas-servizzi

4 Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 360/2012 tal-25 ta' April 2012 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għal għajnuna *de minimis* mogħtija lill-impriżi li jipprovdu servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, ĠU L 114, 26.4.2012, p. 8.

5 Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Diċembru 2011 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-għajnuna mill-Istat taħt il-forma ta' kumpens għas-servizzi pubbliċi mogħti lil ċerti impriżi inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, ĠU L 7, 11.1.2012, p. 3.

6 Ir-Regolament (KE) Nru 1370/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2007 dwar servizzi pubbliċi tat-trasport tal-passiġġieri bil-ferrovija u bit-triq u li jħassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nri 1191/69 u 1107/70, ĠU L 315, 3.12.2007, p. 1.

7 Komunikazzjoni mill-Kummissjoni, Qafas tal-Unjoni Ewropea għall-għajnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens ta' servizz pubbliku (2011), ĠU C 8, 11.1.2012, p. 15.

8 Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat tal-Unjoni Ewropea għall-kumpens mogħti għall-fornitura ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, ĠU C 8, 11.1.2012, p. 4.

9 Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni SEC(2010) 1545 finali tas-7 ta' Diċembru 2010.

soċjali ta' interess ekonomiku ġenerali u għat-trasport, iżda japplikaw ukoll għas-SIEĠ b'mod ġenerali.

Rigward il-mistoqsijiet dwar l-**applikazzjoni tar-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku, dawn jiffokaw b'mod partikolari fuq is-SSIĠ** u huma relatati mal-kundizzjonijiet li fihom ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku japplikaw għas-SSIĠ, il-kamp ta' applikazzjoni tar-regoli u kif ir-regoli jippermettu sabiex jittieħdu f'kunsiderazzjoni l-karatteristiċi speċifiċi tas-SSIĠ.

L-ewwel nett, irid jiġi enfasizzat li r-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku ma jeħtiġux li l-awtoritajiet pubbliċi jesternalizzaw SSIĠ. Huma liberi li jiddeċiedu jekk jipprovdux is-servizz huma stess, direttament jew bl-impjegati mħaddma minnhom. Jistgħu jiddeċiedu wkoll li jipprovdu s-servizzi f'kooperazzjoni ma' awtoritajiet pubbliċi oħrajn skont il-kundizzjonijiet stabbiliti mill-ġurisprudenza.

Ir-regoli fuq l-akkwist pubbliku/konċessjonijiet japplikaw biss jekk awtorità pubblika tiddeċiedi li tinkariga l-forniment ta' servizz ma' parti terza bi ħlas.

F'dan l-isfond, jekk awtorità jew entità kontraenti tiddeċiedi li tagħti servizz pubbliku jew kuntratt ta' servizz, il-kuntratt ser jaqa' fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2004/18/KE jew id-Direttiva 2004/17/KE iżda biss jekk jintlaħqu l-ammonti limitu relevanti għall-applikazzjoni tad-Direttiva[10]. Madankollu, kuntratti ta' servizzi soċjali u tas-saħħa mhumiex soġġetti għad-dispożizzjonijiet kollha tad-Direttiva 2004/18/KE jew id-Direttiva 2004/17/KE[11]; huma soġġetti biss għal numru ferm limitat tagħhom[12], u għall-prinċipji fundamentali tal-liġi tal-UE, bħar-rekwiżit li l-atturi ekonomiċi kollha jiġu ttrattati bl-istess mod u b'manjiera nondiskriminatorja u l-prinċipju ta' trasparenza.

Kuntratti ta' servizzi pubbliċi u ta' servizzi[13] li l-valur tagħhom huwa inqas mil-livell limitu tal-applikazzjoni tad-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku u konċessjonijiet tas-servizz (ikun xi jkun l-ammont tagħhom) jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku u huma soġġetti biss għall-prinċipji fundamentali tat-TFUE (nondiskriminazzjoni, trattament indaqs, trasparenza, eċċ.) diment li l-kuntratti jkollhom ċertu interess transfruntier. Fin-nuqqas ta' ċertu interess transfruntier, il-kuntratti jaqgħu wkoll barra mill-kamp ta' applikazzjoni tat-TFUE[14].

Din il-gwida tfittex li tipprovdi aktar kjarifika dwar il-kundizzjonijiet u l-arranġamenti għall-applikazzjoni tar-regoli dwar l-akkwist pubbliku għas-SSIĠ, billi tindirizza l-kwistjonijiet kollha mqajma l-iktar spiss f'mistoqsijiet, bħall-forniment ta' servizzi minn organizzazzjoni impjegata jew parti ta' kooperazzjoni bejn awtoritajiet pubbliċi, sħubijiet

---

10 L-Artikolu 7 tad-Direttiva 2004/18/KE.

11 Is-servizzi soċjali u s-servizzi tas-saħħa huma fost is-servizzi elenkati fl-Anness II B għad-Direttiva 2004/18/KE. Il-kuntratti għat-tali servizzi huma soġġetti biss għal numru limitat ta' disopżizzjonijiet tad-Direttiva (fuq id-distinzjoni bejn is-servizzi elenkati fl-Annessi II A u II B, ara l-Artikoli 20 u 21 tad-Direttiva 2004/18/KE). L-Anness II B jinkludi wkoll referenza espliċita għas-servizzi soċjali u s-servizzi tas-saħħa. Il-kodiċijiet imsemmija hemm jistgħu jiġu kkonsultati fil-websajt tad-DĠ Suq Intern fuq www.simap.europa.eu.

12 L-ispeċifikazzjonijiet tekniċi jridu jiġu stabbiliti fil-bidu tal-proċess tal-akkwist, u jridu jiġu ppubblikati r-riżultati tal-proċess tal-offerti, kif meħtieġ mill-Artikolu 21 tad-Direttiva 2004/18/KE li jinqara flimkien mal-Artikoli 23 u 35(4) tad-Direttiva 2004/18/KE.

13 Ikun kif ikun is-servizz.

14 Ara l-Komunikazzjoni Interpretattiva tal-Kummissjoni dwar il-liġi tal-Komunità applikabbli għall-għoti ta' kuntratti li mhumiex soġġetti jew li mhumiex kompletament soġġetti għad-dispożizzjonijiet tad-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku (2006), ĠU 1.8.2006, C 179, paġna 2.

tas-settur pubbliku-privat, konċessjonijiet ta' servizz u l-kamp ta' applikazzjoni tal-prinċipji fundamentali tat-TFUE.

Għandha l-għan li tipprovdi wkoll spjegazzjoni iktar iddettaljata tal-bosta għażliet disponibbli għall-awtoritajiet pubbliċi meta jkunu jridu jittieħdu f'kunsiderazzjoni l-akkwist pubbliku tagħhom tal-karatteristiċi speċifiċi tas-SSIĠ, b'mod partikolari tar-rekwiżiti kwalitattivi kollha li jqisu xierqa sabiex jissodisfaw il-ħtiġijiet kumplessi tal-utenti. Nisperaw li dawn il-kjarifiki ser iwieġbu l-mistoqsijiet li saru dwar dan is-suġġett mill-partijiet interessati differenti u li ser jappoġġjaw u jipprovdu stimolu ikbar sabiex l-awtoritajiet pubbliċi jkunu attivi fl-iżgurar li ċ-ċittadini jgawdu minn servizzi soċjali ta' kwalità għolja.

Il-Kummissjoni adottat il-proposta tagħha għal regoli ġodda dwar l-akkwist pubbliku fl-20.12.2011[15]. Tippjana li taġġorna t-taqsima dwar l-akkwist pubbliku ta' din il-gwida ladarba jiġu adottati r-regoli l-ġodda dwar l-akkwist pubbliku sabiex iġġibha konformi mad-dispożizzjonijiet il-ġodda.

Rigward it-tweġibiet għall-mistoqsijiet dwar l-**applikazzjoni tar-regoli dwar is-suq intern**[16], dawn jiffokaw l-iktar fuq is-SSIĠ: dawn is-servizzi huma koperti mir-regoli dwar is-suq intern stabbiliti fit-TFUE meta jikkostitwixxu "attività ekonomika" skont it-tifsira tal-ġurisprudenza tal-Qorti dwar l-interpretazzjoni ta' dawk id-dispożizzjonijiet. Ċerti SSIĠ jistgħu jiġu koperti wkoll mid-Direttiva dwar is-Servizzi.

It-tweġibiet mogħtija fuq din il-kwistjoni huma maħsubin biex jiġu ċċarati l-għażliet disponibbli għall-Istati Membri meta jiddetermina kif għandhom jiġu pprovduti dawn is-servizzi sabiex jiġu ggarantiti l-aċċessibilità u l-kwalità tagħhom, u għaldaqstant, jieħdu f'kunsiderazzjoni l-għamla speċifika tas-SIEĠ, u b'mod partikolari tas-SSIĠ, kull meta jiġu applikati dawk ir-regoli. Dan id-dokument jiċċara wkoll li d-Direttiva dwar is-Servizzi fiha dispożizzjonijiet li jirrikonoxxu u jieħdu f'kunsiderazzjoni l-karatteristiċi speċifiċi tas-servizzi soċjali li ma ġewx esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva.

L-applikazzjoni tar-regoli tal-UE għas-SIEĠ u, b'mod partikolari għas-SSIĠ, u b'mod iktar ġenerali d-dibattitu fuq is-SIEĠ kien l-oġġett ta' bosta inizjattivi tal-Kummissjoni[17] u, dan l-aħħar, tal-Komunikazzjoni "Qafas ta' Kwalità għas-Servizzi ta' Interess Ġenerali fl-Ewropa"[18] (li minn hawn 'il quddiem ser tissejjaħ "il-Qafas ta' Kwalità tal-Kummissjoni") adottata fl-istess jum tal-pakkett il-ġdid dwar l-għajnuna mill-Istat u l-proposti tal-Kummissjoni dwar l-Akkwist Pubbliku u l-Konċessjonijiet.

---

15 Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-akkwist pubbliku, COM/2011/0896 finali; Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali, COM/2011/0895 finali; Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-għoti ta' kuntratti ta' konċessjoni, COM/2011/0897 finali.

16 "Regoli tas-suq intern" tirreferi għar-regoli fit-TFUE dwar it-twaqqif u l-libertà fil-forniment ta' servizzi (l-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE) u fid-Direttiva dwar is-Servizzi.

17 Ara, fost l-oħrajn, White Paper dwar servizz ta' interess ġenerali (COM(2004) 374 tat-12 ta' Mejju 2004), il-Komunikazzjoni dwar servizzi soċjali ta' interess ġenerali "L-implimentazzjoni tal-programm Komunitarju ta' Lisbona - Is-servizzi soċjali ta' interess ġenerali fl-Unjoni Ewropea" (COM(2006) 177 tas-26 ta' April 2006) u l-Komunikazzjoni dwar "Servizzi ta' interess ġenerali, inklużi s-servizzi soċjali ta' interess ġenerali: impenn Ewropew ġdid" (COM(2007) 725 finali tal-20 ta' Novembru 2007).

18 COM(2011) 900 finali tal-20.12.2011.

2 IL-KUNĊETT TAS-SIEĠ

1. X'inhu servizz ta' interess ġenerali (SIĠ)?

Il-Protokoll Nru 26 għat-TFUE jikkonċerna s-SIĠ, iżda ma jiddefinixxix il-kunċett. Il-Kummissjoni ċċarat il-kunċett fil-Qafas ta' Kwalità tagħha (p. 3), fejn tispjega li huma servizzi li l-awtoritajiet pubbliċi tal-Istati Membri fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali jikklassifikaw bħala ta' interess ġenerali u, għaldaqstant, huma soġġetti għal obbligi speċifiċi ta' servizz pubbliku (OSP). It-terminu jkopri kemm attivitajiet ekonomiċi (ara d-definizzjoni tas-SIEĠ iktar 'l isfel) kif ukoll servizzi mhux ekonomiċi. Dawn tal-aħħar mhumiex soġġetti għal leġiżlazzjoni speċifika tal-UE u mhumiex koperti minn regoli dwar is-suq intern u l-kompetizzjoni tat-Trattat. Madankollu, uħud mill-aspetti ta' kif inhuma organizzati dawn is-servizzi jistgħu jkunu soġġetti għal regoli ġenerali oħrajn tat-Trattat, bħall-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni.

2. X'inhu servizz ta' interess ekonomiku ġenerali (SIEĠ)? L-awtoritajiet pubbliċi jridu jdaħħlu dan il-kunċett fil-liġi domestika tagħhom?

Il-kunċett ta' SIEĠ jidher fl-Artikoli 14 u 106(2) tat-TFUE u fil-Protokoll Nru 26 għat-TFUE, iżda mhuwiex definit fit-TFUE jew f'leġiżlazzjoni sekondarja. Fil-Qafas ta' Kwalità tagħha, il-Kummissjoni ċċarat li s-SIEĠ huma attivitajiet ekonomiċi li jipprovdu riżultati fl-oġġett tal-pubbliku globali li ma jkunux forniti (jew li jkunu forniti skont kundizzjonijiet differenti f'termini ta' kwalità, sigurtà, affordabilità, trattament ugwali jew aċċess universali) mis-suq mingħajr l-intervent pubbliku. L-OSP hu impost fuq il-fornitur permezz ta' att ta' fiduċja u fuq il-bażi ta' kriterju ta' interess ġenerali li jiżgura li s-servizz hu pprovdut skont kundizzjonijiet li jippermettulu jwettaq il-missjoni tiegħu.

Il-Qorti stabbilixxiet li s-SIEĠ huma servizzi li juru karatteristiċi speċjali meta mqabbla ma' dawk ta' attivitajiet ekonomiċi oħrajn[19].

Il-kunċett jista' japplika għal sitwazzjonijiet u termini differenti, skont l-Istati Membri, u l-liġi tal-UE ma toħloq l-ebda obbligu biex jiġi ddikjarat b'mod formali li kompitu jew servizz huwa ta' interess ekonomiku ġenerali, ħlief meta t-tali obbligu jkun stabbilit fil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni (pereżempju servizz universali fis-setturi postali u tat-telekomunikazzjoni). Jekk il-kontenut ta' SIEĠ – jiġifieri l-obbligi ta' servizz pubbliku – huwa ddefinit biċ-ċar, ma hemmx bżonn li s-servizz inkwistjoni jiġi ddikjarat "SIEĠ". L-istess japplika għall-kunċett ta' servizzi soċjali ta' interess ġenerali (SSIĠ) li huma ta' għamla ekonomika.

3. X'inhu servizz soċjali ta' interess ġenerali (SSIĠ)?

Il-kunċett ta' SSIĠ mhuwiex definit fit-TFUE jew leġiżlazzjoni sekondarja. Il-Komunikazzjoni "L-implimentazzjoni tal-programm Komunitarju ta' Lisbona - Is-servizzi soċjali ta' interess ġenerali fl-Unjoni Ewropea" [20] identifikat żewġ gruppi ewlenin ta' SSIĠ minbarra servizzi tas-saħħa:

---

[19] Il-Kawża C-179/90 *Merci convenzionali porto di Genova* [1991] Ġabra I-5889, paragrafu 27; il-Kawża C-242/95 *GT-Link A/S* [1997] Ġabra I-4449, paragrafu 53; u l-Kawża C-266/96, *Corsica Ferries France SA* [1998] Ġabra I-3949, paragrafu 45.

[20] COM(2006) 177 finali, 26 ta' April 2006.

- skemi statutorji u komplimentarji tas-sigurtà soċjali, organizzati f'bosta modi (organizzazzjonijiet reċiproċi jew okkupazzjonali), li jkopru r-riskji ewlenin tal-ħajja, bħal dawk marbutin mas-saħħa, it-tixjiħ, aċċidenti okkupazzjonali, il-qgħad, l-irtirar u d-diżabilità;

- servizzi essenzjali oħrajn ipprovduti direttament lill-persuna. Dawn is-servizzi li għandhom rwol ta' prevenzjoni u koeżjoni soċjali jikkonsistu f'assistenza personalizzata biex titħaffef l-inklużjoni soċjali u jiġu salvagwardjati d-drittijiet fundamentali. L-ewwel nett, joffru assistenza lil persuni li jaffaċċjaw sfidi jew kriżijiet personali (bħal dejn, qgħad, dipendenza fuq drogi jew tkissir ta' familja). It-tieni nett, jinkludu attivitajiet li jiżguraw li n-nies ikkonċernati jerġgħu jintegraw bis-sħiħ (riabilitazzjoni, taħriġ fil-lingwi għall-immigranti) u, b'mod partikolari, jidħlu lura fis-suq tax-xogħol (taħriġ okkupazzjonali u integrazzjoni mill-ġdid). B'mod partikolari, dawn is-servizzi jsostnu u jappoġġjaw ir-rwol tal-familji fl-indukrar tal-iżgħar u l-ikbar membri tas-soċjetà. It-tielet nett, dawn is-servizzi jinkludu attivitajiet biex in-nies bi problemi tas-saħħa fit-tul jew b'diżabilità jiġu integrati. Ir-raba' nett, jinkludu wkoll akkomodazzjoni soċjali, li tipprovdi akkomodazzjoni għal ċittadini żvantaġġati jew gruppi li fis-soċjetà huma inqas vantaġġati. Ovvjament, ċerti servizzi jistgħu jinkludu dawn l-erba' dimensjonijiet kollha kemm huma.

Il-Qafas ta' Kwalità tal-Kummissjoni (p. 3 u 4) irrefera wkoll għal din id-deskrizzjoni.

Barra minn hekk, il-Komunikazzjoni dwar is-"Servizzi ta' interess ġenerali, inklużi s-servizzi soċjali ta' interess ġenerali: impenn Ewropew ġdid"[21] xeħtet dawl fuq l-għanijiet u l-prinċipji organizzazzjonali li jikkaratterizzaw is-SSIĠ.

Hekk kif jiċċaraw dawn iż-żewġ komunikazzjonijiet, is-SSIĠ jistgħu jkunu ta' għamla ekonomika jew mhux ekonomika, skont l-attività involuta. Il-fatt li attività tissejjaħ "soċjali" mhuwiex biżżejjed minnu nnifsu[22] sabiex jevita milli jitqies bħala "attività ekonomika" skont it-tifsira tal-każistika tal-Qorti. Is-SSIĠ ta' għamla ekonomika huma SIEĠ (ara t-tweġiba għall-mistoqsija 2).

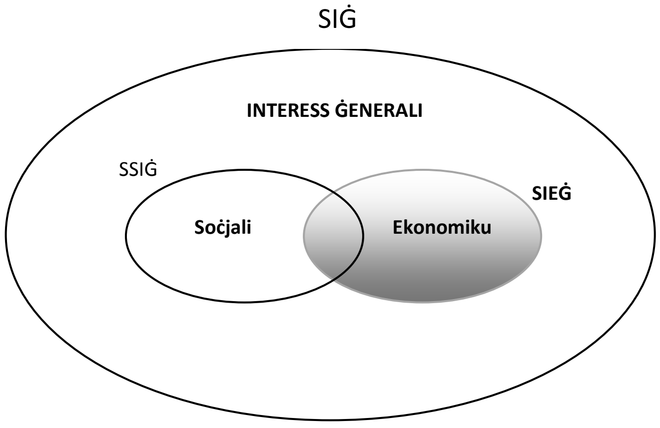

4. L-Istati Membri għandhom xi diskrezzjoni għad-definizzjoni tas-SIEĠ?

[21] COM(2007) 725 finali, 20 ta' Novembru 2007.

[22] Il-Kawżi Konġunti C-180/98 għal C-184/98 *Pavlov* [2000] Ġabra I-6451, paragrafu 118; il-Kawża C-218/00 *INAIL* [2002] Ġabra I-691, paragrafu 37; u l-Kawża C-355/00 *Freskot* [2003] I-5263.

Iva. Kif spjegat fil-Komunikazzjoni[23], l-awtoritajiet pubbliċi fl-Istati Membri, kemm jekk f'livell nazzjonali, reġjonali jew lokali, skont l-allokazzjoni tas-setgħat bejniethom b'konformità mal-liġi nazzjonali, għandhom diskrezzjoni konsiderevoli għad-definizzjoni ta' xi jqisu bħala servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali[24] (dwar il-kunċett ta' SIEĠ, ara t-tweġiba għall-mistoqsija 2). L-uniċi limiti huma dawk imposti mil-liġi tal-UE (ara t-tweġiba għall-mistoqsija 6) u żball manifest ta' valutazzjoni (ara t-tweġiba għall-mistoqsija 7).

5. ***Il-Kummissjoni tista' tipprovdi lista ta' kriterji sabiex l-awtoritajiet pubbliċi jużawha fid-determinazzjoni ta' jekk servizz huwiex ta' interess ġenerali?***

Il-kamp ta' applikazzjoni u l-organizzazzjoni tas-SIEĠ ivarjaw b'mod konsiderevoli minn Stat Membru għal ieħor, skont l-istorja u l-kultura tal-intervent pubbliku f'kull Stat Membru. Għaldaqstant, is-SIEĠ huma ferm varjati u jistgħu jeżistu xi disparitajiet fir-rigward tal-utenti u l-preferenzi tal-utenti minħabba sitwazzjonijiet ġeografiċi, soċjali u kulturali differenti. Għalhekk, essenzjalment hija r-responsabilità tal-awtoritajiet pubbliċi fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali biex tittieħed deċiżjoni fuq l-għamla u l-kamp ta' applikazzjoni ta' servizz ta' interess ġenerali.

B'konformità mal-prinċipji ta' sussidjarjetà u proporzjonalità, l-UE tieħu azzjoni biss meta jkun hemm bżonn u fi ħdan il-limiti tas-setgħat mogħtija lilha mit-TFUE. L-azzjoni tagħha tirrispetta d-diversità tas-sitwazzjonijiet fl-Istati Membri u r-rwoli mgħoddija lill-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali biex jiġi żgurat il-benesseri taċ-ċittadini tagħhom u l-promozzjoni tal-koeżjoni soċjali, filwaqt li jiġu ggarantiti għażliet demokratiċi fir-rigward tal-livell tal-kwalità tas-servizzi, pereżempju.

Għaldaqstant, mhijiex responsabilità tal-Kummissjoni li tipprovdi lista ta' kriterji għad-determinazzjoni tal-interess ġenerali ta' servizz partikolari. Huwa f'idejn l-awtoritajiet pubbliċi fl-Istati Membri li jiddeterminaw jekk servizz huwiex fl-interess ġenerali.

6. ***Il-liġi tal-UE timponi limiti fuq id-diskrezzjoni tal-Istati Membri meta jiġu ddefiniti s-SIEĠ?***

Iva. Fis-setturi li ġew armonizzati fil-livell tal-Unjoni[25], u li fihom ittieħdu f'kunsiderazzjoni l-għanijiet ta' interess ġenerali[26], id-diskrezzjoni tal-Istati Membri ma tistax tikkontradixxi r-regoli li jirregolaw armonizzazzjoni bħal din. Barra minn hekk, id-diskrezzjoni tal-Istati Membri dejjem tibqa' soġġetta għal kontroll ta' żball manifest.

---

23 Ara l-paragrafu 46 tal-Komunikazzjoni.

24 Il-Kawża T-17/02 *Fred Olsen* [2005] Ġabra II-2031, paragrafu 216; il-Kawża T-289/03 *BUPA u Oħrajn* v *il-Kummissjoni* [2008] Ġabra II-81, paragrafi 166-169; il-Kawża T-309/04 *TV2* [2008] Ġabra II-2935, paragrafi 113 *et seq.*

25 Pereżempju, is-setturi tat-telekomunikazzjonijiet u tal-posta u tal-enerġija ġew armonizzati fil-livell tal-Unjoni. Ara d-Direttiva 2002/22/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 dwar servizz universali u d-drittijiet tal-utenti li jirrelataw ma' networks u servizzi ta' komunikazzjonijiet elettroniċi (Direttiva Servizz Universali), ĠU L 108, 24.4.2002, p. 51 (kif emendata mid-Direttiva 2009/136/KE, ĠU L 337, 18.12.2009, p. 11); id-Direttiva 97/67/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Diċembru 1997 dwar regoli komuni għall-iżvilupp tas-suq intern tas-servizzi postali tal-Komunità u t-titjib fil-kwalità tas-servizz, ĠU L 15, 21.1.1998, p. 14 (kif emendata mid-Direttivi 2002/39/KE, ĠU L 176, 5.7.2002, p. 21 u 2008/06/KE, ĠU L 52, 27.2.2008, p. 3); id-Direttiva 2009/72/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar ir-regoli komuni għas-suq intern fil-qasam tal-elettriku, ĠU L 211, 14.8.2009, p. 55.

26 Il-Kawża C-206/98 *Il-Kummissjoni* v *Il-Belġju* [2000] Ġabra I-3509, paragrafu 45.

Is-setturi armonizzati fil-livell tal-Unjoni:

- Meta r-regoli tal-UE dwar l-armonizzazzjoni jirreferu biss għal ċerti servizzi speċifiċi, l-Istati Membri għandhom diskrezzjoni konsiderevoli fid-definizzjoni tas-servizzi addizzjonali bħala SIEĠ. Pereżempju, fis-settur tal-komunikazzjonijiet elettroniċi, l-Istati Membri huma meħtieġa jistabbilixxu l-obbligi ta' servizz universali stipulati mid-Direttiva, iżda għandhom diskrezzjoni biex imorru lil hinn mid-Direttiva fid-definizzjoni ta' servizzi ta' komunikazzjoni elettronika bħala SIEĠ.

7. ***Hemm xi eżempji ta' żball manifest ta' valutazzjoni mill-Istati Membri fid-definizzjoni tas-SIEĠ?***

Kif inhu spjegat fil-paragrafu 46 tal-Komunikazzjoni, il-libertà tal-Istati Membri biex jiddefinixxu s-SIEĠ hija soġġetta għal reviżjoni mill-Kummissjoni u l-qrati tal-Unjoni biex jivverifikaw għal żbalji manifesti ta' valutazzjoni[27].

Il-ġurisprudenza tal-Qorti u l-prattika ta' teħid ta' deċiżjonijiet tal-Kummissjoni juru ċerti eżempji limitati ta' żball manifest.

Eżempji:

- Operazzjonijiet fil-port, jiġifieri t-tagħbija, il-ħatt, it-trasbord, il-ħżin u ċ-ċaqliq inġenerali ta' prodotti jew kwalunkwe tagħmir fil-portijiet nazzjonali, mhux bilfors huma servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, li juru karatteristiċi speċjali meta mqabbla mal-interess ekonomiku ġenerali ta' attivitajiet ekonomiċi oħrajn[28].

- Attivitajiet li jikkonsistu fir-reklamar, il-kummerċ elettroniku, l-użu ta' numri tat-telefown bir-rata primjum f'logħob bi premji, sponsers jew merchandising. L-inklużjoni tagħhom fl-ambitu ta' servizz pubbliku awdjoviżiv huwa żball manifest ta' valutazzjoni[29].

- Ir-rimi ta' iġsma ta' annimali, li huwa biss fl-interess tal-atturi ekonomiċi li jibbenefikaw minnu. Dawn l-operaturi għandhom iġarrbu l-ispejjeż tar-rimi tal-iskart li kkaġunaw ("il-prinċipju ta' min iniġġes iħallas")[30].

- Il-produzzjoni u l-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti elenkati fl-Anness I tat-TFUE[31].

- Broadband limitat għal parks kummerċjali, u b'hekk li ma jkunx ta' benefiċċju għall-popolazzjoni inġenerali[32].

---

27 Il-Kawża T-17/02 *Fred Olsen* [2005] Ġabra II-2031, paragrafu 216; il-Kawża T-289/03 *BUPA u Oħrajn* v *il-Kummissjoni* [2008] Ġabra II-81, paragrafi 165 *et seq*. Barra minn hekk, id-diskrezzjoni tal-Istati Membri ma tistax tiġi eżerċitata fid-dawl tar-regoli applikabbli dwar l-armonizzazzjoni – ara t-tweġiba għall-mistoqsija 6.

28 Il-Kawża C-179/90, *Merci convenzionali porto di Genova* [1991] Ġabra I-5889, paragrafu 27; il-Kawża C-242/95 *GT-Link* [1997] Ġabra I-4449, paragrafu 53; u l-Kawżi Konġunti C-34/01 sa C38/01 *Enirisorse* [2003] I-14243, paragrafi 33-34.

29 Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli tal-għajnuna mill-Istat għax-xandir tas-servizz pubbliku, ĠU C 257, 27.10.2009, p. 1.

30 Deċiżjoni tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-Istat Nru SA.25051 – Il-Ġermanja – Assoċjazzjoni għar-rimi ta' iġsma ta' annimali mejtin, ĠU L 236, 1.9.2012, http://eur-

8. Huwa possibbli li ċerti servizzi finanzjarji jitqiesu bħala SIEĠ?

Iva. Ċerti servizzi finanzjarji, bħas-servizz bankarju universali, jistgħu jitqiesu bħala SIEĠ. Il-Kummissjoni diġà aċċettat definizzjonijiet bħal dawn minn Stati Membri f'għadd ta' okkażjonijiet[33] u ħarġet Rakkomandazzjoni fuq l-aċċess għas-servizzi bankarji bażiċi[34] (ara wkoll il-Qafas ta' Kwalità tal-Kummissjoni, p. 10).

9. Il-kostruzzjoni ta' infrastruttura minnha nnifisha tista' tikkwalifika bħala SIEĠ?

Il-kostruzzjoni ta' infrastruttura li hija marbuta mal-obbligu ta' servizz pubbliku u li għaldaqstant hija meħtieġa għall-forniment tiegħu tista' tikkwalifika bħala spiża marbuta mal-forniment ta' SIEĠ (ara l-Artikolu 5(3)(d) tad-Deċiżjoni).

Pereżempju, kif spjegat fil-paragrafu 49 tal-Komunikazzjoni, it-twaqqif ta' infrastruttura ta' broadband f'territorju partikolari jista' jkun SIEĠ jekk hemm nuqqas ta' disponibilità ta' infrastruttura u l-investituri ma jistgħux jipprovdu kopertura adegwata ta' broadband. Normalment dan huwa l-każ f'żoni rurali, għall-kuntrarju ta' żoni metropolitani diġà moqdija mis-suq. Kumpens bħal dan tas-servizz pubbliku jista' jingħata jekk tinżamm konformità mal-Linji Gwida dwar il-Broadband[35].

Eżempju ieħor għandu x'jaqsam mas-servizzi postali. Fil-każ tal-Posta Ellenika (Griega) (ELTA)[36], l-awtoritajiet Griegi ddefinixxew is-SIEĠ bħala sett ta' servizzi differenti, inkluż is-servizz universali postali. Il-Kummissjoni vverifikat li l-awtoritajiet ma tawx kumpens żejjed lill-Posta Griega għall-ispiża netta tal-forniment tas-SIEĠ, inklużi l-ispejjeż ta' deprezzament ta' infrastruttura modernizzata ġdida. Għalhekk, il-Posta Griega

lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:236:0001:0034:MT:PDF. Ara wkoll il-Kawża C-126/01 *Ministère de l'Economie, des Finances et de l'Industrie v GEMO* [2003] I-13769.

31 Deċiżjoni tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-Istat Nru C 28/1998 – L-Italja – Centrale del Latte di Roma, ĠU L 265, 19.10.2000, http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2000:265:0015:0028:EN:PDF.

32 Deċiżjonijiet tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-Istat Nru N 890/2006 – Franza – SICOVAL, http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/218142/218142_723454_30_2.pdf; għajnuna mill-Istat Nru N 284/2005 – L-Irlanda – Metropolitan Area Networks, http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/199656/199656_581678_68_2.pdf.

33 Deċiżjonijiet tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-Istat Nru N 514/2001 – Ir-Renju Unit - Modernizzazzjoni tas-sistema tar-Renju Unit għall-ħlas ta' benefiċċji u l-forniment ta' aċċess għal servizzi bankarji universali permezz tal-uffiċċji tal-posta, ĠU C 186, 6.8.2003, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_n514_01 għajnuna mill-istat Nru N 244/2003 - Ir-Renju Unit - L-Għoti tal-Aċċess mill-Unjoni tal-Kreditu għal Servizzi Finanzjarji Bażiċi, ĠU C 223, 10.9.2005, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N244_2003; għajnuna mill-istat Nru C 49/2006 — L-Italja — Poste Italiane — l-allokazzjoni tal-investiment tal-bonds ta' tfaddil postali, ĠU L 189, 21.7.2009, http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:189:0003:0037:MT:PDF; għajnuna mill-Istat Nru N 642/2005 — L-Iżvezja — Posten AB, ĠU C 291, 5.12.2007, http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/ii/doc/N-642-2005-WLWL-en-22.11.2006.pdf; għajnuna mill-istat Nru N 650/2001 – L-Irlanda – An Post, ĠU C 43, 27.2.2007, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N650_2001

34 Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-aċċess għal kont bażiku ta' ħlas (C(2011)4977).

35 Komunikazzjoni mill-Kummissjoni – Linji gwida Komunitarji għall-applikazzjoni ta' regoli dwar l-għajnuna mill-Istat b'rabta mat-tusigħ rapidu tan-netwerks tal-faxx wiesa', ĠU C 235, 30.9.2009, p. 7.

36 Deċiżjoni tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-istat SA.32562 - Il-Greċja – Għajnuna għall-Posta Ellenika, ĠU C 99, 3.4.2012, http://ec.europa.eu/eu_law/state_aids/comp-2011/sa32562-2011n.pdf.

setgħet timmodernizza l-infrastruttura tagħha u ttejjeb il-kwalità tas-servizz pubbliku, sabiex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti stabbiliti mid-Direttivi 2002/39/KE[37].

10. *Il-ħolqien u ż-żamma tal-impjiegi f'impriża għall-fini ta' espansjoni tal-attività tagħha fir-riċerka u l-iżvilupp (fil-bijofarmaċija, pereżempju) jistgħu jitqiesu bħala SIEĠ?*

Ma jidhirx li huwa possibbli li l-ħolqien jew iż-żamma ta' impjiegi f'impriża partikolari jitqiesu bħala SIEĠ. Is-SIEĠ huma servizzi indirizzati għal ċittadini jew fl-interess tas-soċjetà inġenerali, aspett li mhuwiex preżenti f'dan il-każ u li, għaldaqstant, ma jistax jintuża biex tiġi ġġustifikata miżura skont l-Artikolu 106(2) tat-TFUE.

Min-naħa l-oħra, l-Istat jista' jkun jixtieq jieħu sehem fil-finanzjament ta' attività bħal din, iżda dak ikun jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat lill-impriża inkwistjoni. Parteċipazzjoni bħal din tista' tkun perfettament kompatibbli mal-liġi tal-UE, pereżempju skont il-qafas tal-Komunità għall-Għajnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni[38] jew ir-Regolament għal eżenzjoni ġenerali sħiħa[39] għall-għajnuna għal impjieg, taħriġ jew SMEs, skont l-għan maħsub tal-intervent pubbliku (appoġġ għar-riċerka, l-iżvilupp ta' impjieg jew taħriġ, SMEs, eċċ.).

Ir-regoli dwar in-notifika minn qabel, l-ispejjeż eliġibbli, il-kundizzjonijiet ta' eliġibilità, eċċ. tal-għajnuna ppjanata jridu jiġu vvalutati fuq il-bażi tat-testi applikabbli, li ser jgħinu sabiex jiġi żgurat li, fejn hemm bżonn, l-għajnuna tkun kompatibbli mal-Artikolu 107(3) tat-TFUE.

11. *Awtorità pubblika tista' tikklassifika servizz bħala SIEĠ jekk diġà jkun hemm servizz simili disponibbli pprovdut minn operaturi oħrajn fis-suq li mhumiex inkarigati b'SIEĠ?*

L-Istati Membri għandhom marġni wiesgħa ta' diskrezzjoni fir-rigward tad-definizzjoni ta' SIEĠ (ara t-tweġiba għall-mistoqsija 4).

Madankollu, meta jkun hemm impriżi oħrajn li joperaw f'kundizzjonijiet normali tas-suq, mhux inkarigati b'SIEĠ, li diġà jipprovdu jew li jistgħu jipprovdu servizz sodisfaċenti u b'kundizzjonijiet, bħall-prezz, karatteristiċi tal-kwalità oġġettivi, kontinwità u aċċess għas-servizz, konsistenti mal-interess pubbliku kif iddefiniti mill-Istat, il-Kummissjoni tqis li ma jkunx xieraq li jintrabat obbligu ta' servizz pubbliku ma' servizz bħal dan[40]. Għaldaqstant, huwa saħansitra iktar importanti li l-Istati Membri jispeċifikaw iktar biċ-ċar il-karatteristiċi tas-servizz inkwistjoni, b'mod partikolari l-kundizzjonijiet għall-forniment tiegħu u l-grupp fil-mira tiegħu. Jekk servizz diġà jkun ipprovdut mis-suq, għad li bil-kundizzjonijiet meqjusa mhux sodisfaċenti mill-Istat Membru kkonċernat, pereżempju għaliex is-suq ma jistax jipprovdih bil-livell ta' kwalità jew bi prezz li l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jqisuh bħala fl-interess pubbliku (pereżempju għaliex in-nollijiet tat-trasport huma għoljin wisq għall-familji bi dħul baxx), servizz bħal dan jista' jikkwalifika bħala SIEĠ. Dan is-servizz irid jiġi offrut fuq bażi nondiskriminatorja.

---

[37] Id-Direttiva 2002/39/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Ġunju 2002 li temenda d-Direttiva 97/67/KE fir-rigward tal-ftuħ ulterjuri għal kompetizzjoni tas-servizzi postali Komunitarji, ĠU L 176, 5.7.2002, p. 21.

[38] Il-qafas tal-Komunità għall-għajnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp u l-innovazzjoni, ĠU C 323, 30.12.2006, p. 1.

[39] Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 800/2008 tas-6 ta' Awwissu 2008 li jiddikjara ċerti kategoriji ta' għajnuna bħala kompatibbli mas-suq komuni (Regolament għal Eżenzjoni Ġenerali Sħiħa) skont l-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat (l-Artikoli 107 u 108 tat-TFUE), ĠU L 214, 9.8.2008, p. 3.

[40] Kawża C-205/99 *Analir* [2001] Ġabra I-1271, p. 71. Ara wkoll il-paragrafu 48 tal-Komunikazzjoni.

Meta s-servizz ma jkunx diġà pprovdut mis-suq, il-kwistjoni dwar jekk jistax jiġi pprovdut mis-suq hija d-deċiżjoni tal-Istat Membru, filwaqt li l-Kummissjoni tista' tivverifika biss għal żball manifest.

12. Servizz jista' jiġi ddefinit bħala SIEĠ jekk is-suq ikun kapaċi jipprovdih fil-futur qarib?

Meta l-klassifikazzjoni ta' servizz bħala SIEĠ tkun iġġustifikata b'mod ieħor, is-sempliċi fatt li s-suq jista' jkun kapaċi jipprovdih fil-ġejjieni ma jipprevjenix fil-prinċipju lill-Istat Membru milli jiddefinixxi s-servizz f'dak iż-żmien bħala SIEĠ. Madankollu, f'każijiet li fihom is-suq ser ikun kapaċi jipprovdi s-servizzi f'temp ta' żmien qasir bil-kundizzjonijiet (inkluż il-prezz, il-kwalità, il-kontinwità u l-aċċess għalih) mixtieqa mill-Istat Membru, l-awtoritajiet pubbliċi għandhom inaqqsu l-perjodu ta' inkarigu kif xieraq u jissorveljaw l-evoluzzjoni tas-suq sabiex ikunu jistgħu jiddeċiedu jekk hemmx bżonn ta' inkarigu ġdid meta jiskadi dak ta' qabel. Jekk is-suq ikun għadu ma jistax jipprovdi s-servizz fi tmiem il-perjodu ta' inkarigu, u l-Istat Membru jqis li s-servizz għadu jikkwalifika bħala SIEĠ, inkarigu ġdid kompatibbli mal-Artikolu 106 tat-TFUE huwa possibbli.

Fir-rigward tal-mistoqsija ta' jekk huwiex ċar li ser ikunu kapaċi jipprovdu servizz partikolari fil-futur qarib, il-kompitu tal-Kummissjoni huwa limitat għall-verifika għal żbalji manifesti fil-valutazzjoni tal-Istat Membru.

13. Jekk fornitur ta' servizzi ta' indukrar tat-tfal, li jopera b'termini tas-suq u mhux inkarigat bil-forniment ta' SIEĠ, ikun f'diffikultajiet u jirriskja li jfalli, l-Istat Membru jista' f'dak il-ħin jinkarigah b'SIEĠ sabiex tiġi żgurata l-kontinwità tas-servizz (bis-suppożizzjoni li hemm nuqqas ta' fornituri oħrajn ta' servizzi ta' indukrar tat-tfal f'dik iż-żona li jkunu jistgħu jipprovdu s-servizz)?

Fir-rigward tal-indukrar tat-tfal, l-ewwel nett irid jiġi osservat li f'ċerti kundizzjonijiet, il-forniment ta' dan is-servizz jista' jitqies li ma jinvolvix attività ekonomika[41]. Meta s-servizzi ta' indukrar tat-tfal jikkostitwixxu attività ekonomika, spiss dawn jiġu ddefiniti bħala SIEĠ. Stat Membru jista' jinkariga lil fornitur ta' servizzi ta' indukrar tat-tfal bil-forniment ta' SIEĠ jekk l-obbligu ta' servizz pubbliku jkun iddefinit biċ-ċar, u l-inkarigu jkun konformi mar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat. Huwa possibbli li f'ċerta żona, filwaqt li fornituri ta' servizzi ta' indukrar tat-tfal spiss jiġu inkarigati b'SIEĠ sabiex ifornu servizzi ta' indukrar tat-tfal b'rati tas-suq inqas, oħrajn joffru servizzi ta' indukrar tat-tfal bir-rati tas-suq. Jekk fornitur ta' servizzi ta' indukrar tat-tfal li kien qed jopera fir-riskji ta' termini tas-suq ifalli u ma hemmx biżżejjed fornituri alternattivi li jistgħu jidħlu minnufih, l-Istat Membru jista' jinkariga lil dak il-fornitur b'SIEĠ skont id-Deċiżjoni[42], sabiex tiġi żgurata l-kontinwità tas-servizz (jiġifieri numru suffiċjenti ta' postijiet għall-indukrar tat-tfal). Madankollu, f'sitwazzjoni speċifika bħal din relatata ma' problemi ta' kapaċità, l-awtoritajiet pubbliċi għandhom jikkunsidraw jillimitaw id-durata tal-inkarigu ta' SIEĠ għaż-żmien meħtieġ biex operaturi potenzjali oħrajn tas-suq ikunu jistgħu jieħdu f'idejhom is-servizz b'termini tas-suq.

Peress li qabel l-ebda obbligu ta' servizz pubbliku ma ġie inkarigat lill-fornitur ta' servizzi ta' indukrar tat-tfal, fil-prinċipju l-kumpens tas-SIEĠ jista' jkopri biss spejjeż futuri tas-SIEĠ u jrid jiġi kkalkolat fuq il-bażi tal-parametri spjegati fl-att ta' inkarigu skont id-Deċiżjoni.

41 Sentenza tal-Qorti tal-EFTA tal-21 ta' Frar 2008 fil-Kawża E-5/07.

42 Peress li d-djar għall-anzjani jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni (Artikolu 2(1)(c)) ikun xi jkun l-ammont ta' kumpens, il-Qafas tas-SIEĠ mhuwiex applikabbli.

Fir-rigward tat-telf mill-imgħoddi, jekk il-fornitur ta' servizzi ma jistax isib finanzjament privat, dawn jistgħu jiġu koperti minn għajnuna ta' salvataġġ u ristrutturazzjoni, jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet tal-Linji Gwida dwar l-R&R[43].

3 Il-pakkett il-ġdid tas-SIEĠ dwar l-Għajnuna mill-Istat

3.1 Ħarsa ġenerali lejn il-pakkett il-ġdid tas-SIEĠ dwar l-Għajnuna mill-Istat

14. F'liema strumenti jikkonsisti l-pakkett il-ġdid tas-SIEĠ għall-Għajnuna mill-Istat?

Il-pakkett tas-SIEĠ dwar l-Għajnuna mill-Istat jikkonsisti f'erba' strumenti applikabbli għall-awtoritajiet kollha (nazzjonali, reġjonali, lokali) li jagħtu kumpens għall-forniment ta' SIEĠ:

- Il-**Komunikazzjoni** tiċċara kunċetti bażiċi ta' Għajnuna mill-Istat li huma relevanti għas-SIEĠ, bħall-kunċetti ta' għajnuna, SIEĠ, attività ekonomika, ir-relazzjoni bejn ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku u l-Għajnuna mill-Istat, eċċ.

- Ir-**Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ** jistabbilixxi li l-kumpens tas-SIEĠ li ma jaqbiżx il-EUR 500 000 fuq kwalunkwe perjodu ta' tliet snin fiskali ma jaqax taħt l-iskrutinju tal-Għajnuna mill-Istat.

- Id-**Deċiżjoni** riveduta teżenta lill-Istati Membri mill-obbligu li jinnotifikaw kumpens tas-servizz pubbliku lill-Kummissjoni, jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet dwar il-kompatibilità tad-Deċiżjoni.

- Il-**Qafas** rivedut jistabbilixxi r-regoli għall-valutazzjoni tal-kumpens tas-SIEĠ li jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat u mhux eżenti minn notifika mid-Deċiżjoni. Dawk il-każijiet iridu jiġu nnotifikati lill-Kummissjoni u jistgħu jiġu ddikjarati kompatibbli jekk jissodisfaw il-kriterji tal-Qafas.

15. X'inhu l-iskop tal-Komunikazzjoni tas-SIEĠ?

Il-Komunikazzjoni tagħti ħarsa ġenerali komprensiva u prattika lejn il-kunċetti tal-UE dwar l-Għajnuna mill-Istat li huma relevanti għas-SIEĠ u tipprovdi spjegazzjonijiet ta' kwistjonijiet ewlenin f'dokument wieħed. Tiġbor fil-qosor l-iktar ġurisprudenza relevanti tal-Qrati tal-UE u l-prattika ta' teħid tad-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni. Għandha l-għan li tħaffef l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat għal awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali kif ukoll fornituri ta' servizzi pubbliċi. Il-Kummissjoni fittxet li tipprovdi l-iktar ċarezza possibbli fuq il-kunċetti ewlenin, bħall-kunċett ta' attività ekonomika, l-effett fuq il-kummerċ jew is-SIEĠ, kif ukoll fuq ir-relazzjoni bejn ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat u dwar l-akkwist pubbliku.

16. X'inhu r-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ?

Skont ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ, il-finanzjament pubbliku tas-SIEĠ li ma jaqbiżx il-EUR 500 000, mogħti fuq kwalunkwe perjodu ta' tliet snin fiskali, ma jitqiesx bħala Għajnuna mill-Istat. Dan għaliex l-ammont tant huwa żgħir li jista' jitqies li ma

[43] Komunikazzjoni mill-Kummissjoni – Linji gwida tal-Komunità dwar l-għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturazzjoni ta' ditti f'diffikultà, ĠU C 244, 1.10.2004, p. 2.

għandux impatt fuq il-kummerċ jew il-kompetizzjoni transfruntiera. Peress li l-miżuri ma jitqisux bħala Għajnuna mill-Istat, ma hemmx obbligu li ***jiġu nnotifikati minn qabel lill-Kummissjoni.***

17. Dwar xiex inhi din id-Deċiżjoni?

Id-Deċiżjoni tispeċifika l-kundizzjonijiet li bihom il-kumpens għall-kumpaniji għall-forniment ta' servizzi pubbliċi huwa kompatibbli mar-regoli tal-UE dwar l-Għajnuna mill-Istat u ma għandux għaliex jiġi nnotifikat lill-Kummissjoni minn qabel.

18. Dwar xiex inhu dan il-Qafas?

Il-Qafas jispeċifika l-kundizzjonijiet li bihom il-kumpens tas-servizz pubbliku mhux kopert mid-Deċiżjoni huwa kompatibbli mar-regoli tal-UE dwar l-Għajnuna mill-Istat. Kumpens bħal dan ser ikollu jiġu nnotifikat lill-Kummissjoni minħabba r-riskju ogħla ta' tfixkil tal-kompetizzjoni, sabiex il-Kummissjoni tkun tista' tagħmel valutazzjoni ddettaljata u tiddeċiedi jekk il-miżura inkwistjoni hijiex kompatibbli mas-suq intern.

19. X'inhuma l-għanijiet rispettivi tad-Deċiżjoni u l-Qafas? X'inhuma d-differenzi bejn dawn it-tnejn?

Iż-żewġ testi jispeċifikaw il-kundizzjonijiet li bihom il-kumpens tas-servizz pubbliku li jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat huwa kompatibbli mat-TFUE.

L-iktar differenza importanti tinsab fil-fatt li kumpens tas-servizz pubbliku kopert mid-Deċiżjoni **ma għandux bżonn jiġi nnotifikat** lill-Kummissjoni. Ladarba jiġu ssodisfati l-kriterji tad-Deċiżjoni, l-Istat Membru kkonċernat jista' jagħti l-kumpens mingħajr dewmien. Madankollu, meta ma jintlaħqux il-kundizzjonijiet stipulati fid-Deċiżjoni, il-kumpens jaqa' taħt il-Qafas. Dan ifisser li jrid jiġi nnotifikat minn qabel lill-Kummissjoni sabiex tkun tista' tivverifika jekk l-Għajnuna mill-Istat ikkonċernata hijiex kompatibbli mat-TFUE.

Barra minn hekk, minħabba l-każijiet li jaqgħu taħt il-Qafas normalment huma każijiet kbar li potenzjalment jistgħu joħolqu tfixkil tal-kompetizzjoni li jinħass iktar, il-kundizzjonijiet tal-kompatibilità ġeneralment huma eħrex minn dawk fid-Deċiżjoni. Għal iktar dettalji fuq il-kundizzjonijiet tal-kompatibilità, ara t-taqsima 3.5.2.

20. *X'inhuma l-passi loġiċi tal-analiżi għal kumpens tas-servizz pubbliku?*

Il-graff ta' hawn taħt tispjega l-passi ewlenin li għandhom jiġu segwiti għad-determinazzjoni ta' liema strument tal-pakkett tas-SIEĠ jista' japplika għall-kumpens tas-servizz pubbliku.

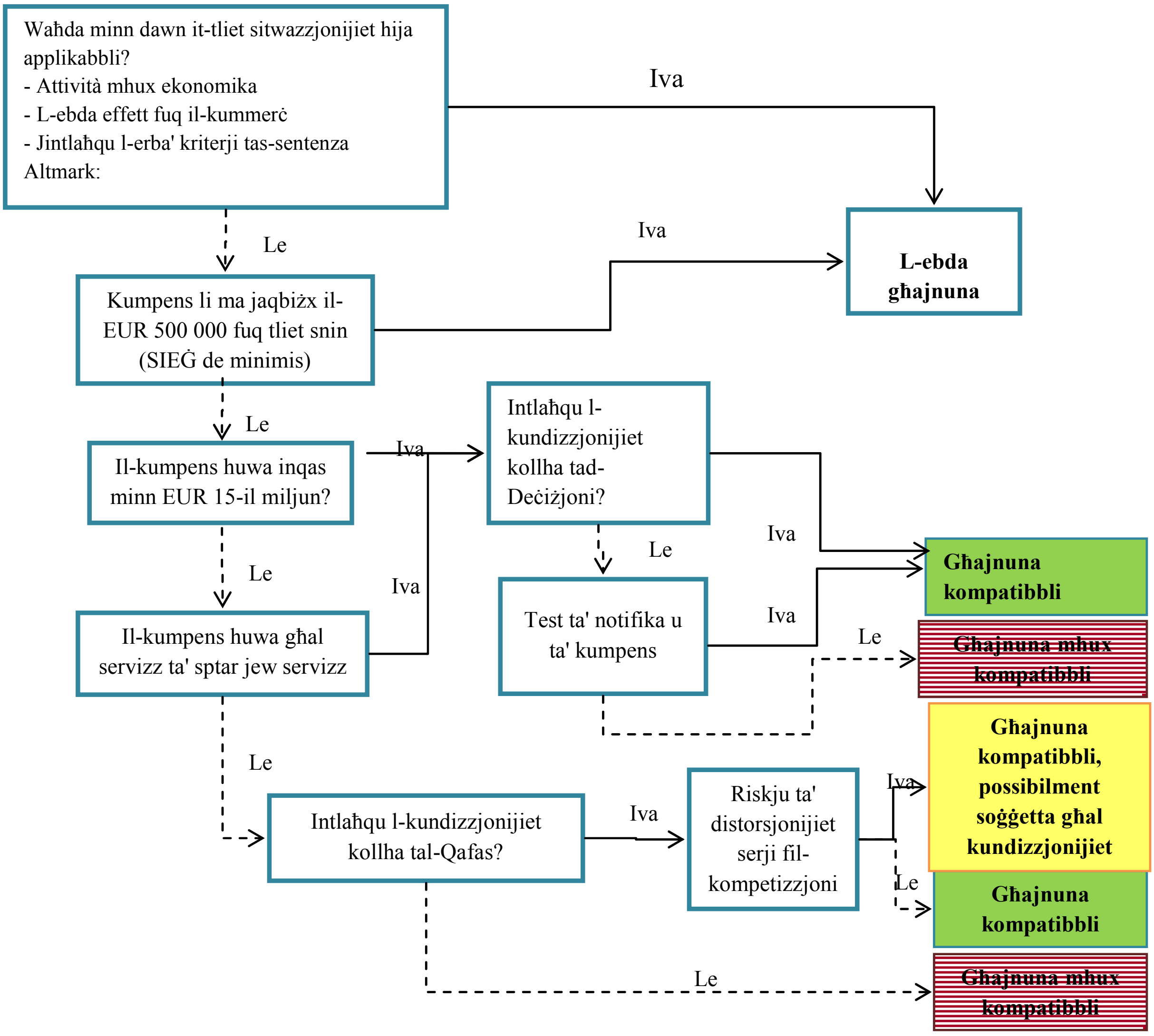

21. *Kif tista' tiġi pprovduta ċertezza legali lill-forntiuri tas-SIEĠ? U x'jiġri jekk ma jkunux jafu jekk il-kumpens jaqax taħt id-Deċiżjoni, il-Qafas jew ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ?*

Il-pakkett tas-SIEĠ dwar l-għajnuna mill-Istat u d-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni li japplikaw il-Qafas huma ppubblikati fil-Ġurnal Uffiċjali u fuq l-internet. Ir-responsabilità għall-iżgurar li xi kumpens għal SIEĠ huwa konformi mar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat hija tal-awtoritajiet nazzjonali li jinkarigaw impriża bil-forniment tas-SIEĠ. Meta l-għajnuna tingħata skont id-Deċiżjoni, l-att ta' inkarigu jrid jagħmel

referenza għad-Deċiżjoni, sabiex il-fornitur tas-SIEĠ jiġi mgħarraf dwar il-bażi legali u jkun jista' jivverifika l-konformità mad-Deċiżjoni. Jekk l-att ta' inkarigu ma jagħmilx referenza għad-Deċiżjoni, il-fornitur tas-SIEĠ jista' jistaqsi lill-awtorità li tinkariga dwar fuq liema bażi legali tingħata l-għajnuna u tivverifika li, meta l-għajnuna taqa' taħt il-Qafas, hija koperta minn deċiżjoni ta' approvazzjoni mill-Kummissjoni.

22. *Hemm xi obbligi legali għall-fornituri tas-SIEĠ?*

Il-pakkett tas-SIEĠ ma jimponi ebda obbligi speċifiċi fuq il-fornituri tas-SIEĠ. L-awtorità pubblika li tinkariga lill-fornitur bis-SIEĠ trid tiżgura li jiġu rispettati r-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat. Madankollu, il-kundizzjonijiet meħtieġa biex jiġi żgurat li l-kumpens mogħti huwa konformi mar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat għandhom jiġu riflessi fl-att ta' inkarigu sabiex il-fornitur ikun jaf bihom bis-sħiħ. Il-fornitur finalment iġarrab ir-riskju li jrodd lura l-kumpens jekk jingħata bi ksur tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat.

23. *Il-pakkett tas-SIEĠ jistabbilixxi d-dritt li impriżi jirċievu għajnuna fil-forma ta' kumpens tas-servizz pubbliku?*

Skont l-Artikolu 107(1) tat-TFUE, Għajnuna mill-Istat hija inkompatibbli mat-TFUE, ħlief meta jkunu japplikaw id-derogi stabbiliti mit-Trattat innifsu. B'hekk, il-prinċipju huwa li l-Għajnuna mill-Istat mhijiex permessa u tista' tingħata biss b'mod eċċezzjonali fil-każijiet u b'konformità mal-kundizzjonijiet ipprovduti mill-Artikolu 107(2) u (3) u l-Artikolu 106(2) tat-TFUE. Konsegwentement, ma hemm l-ebda dritt min-naħa tal-impriżi għal Għajnuna mill-Istat.

Il-pakkett tas-SIEĠ ma jistabbilixxix id-dritt li impriżi jirċievu għajnuna fil-forma ta' kumpens tas-servizz pubbliku, iżda jiddefinixxi l-kundizzjonijiet ta' kompatibilità għal għajnuna bħal din meta l-awtoritajiet pubbliċi tal-Istati Membri jiddeċiedu li jorganizzaw u jiffinanzjaw is-SIEĠ permezz ta' Għajnuna mill-Istat.

3.2 Il-Komunikazzjoni

3.2.1 Meta japplikaw ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat u x'inhuma l-konsegwenzi?

24. *Ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat stabbiliti fit-TFUE meta jkunu japplikaw għall-organizzazzjoni u l-finanzjament tas-SIEĠ?*

Ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat japplikaw biss għal 'impriżi'. Dan il-kunċett ikopri lil kwalunkwe entità impenjata f'attività ekonomika, indipendentement mill-istatus legali tal-entità jew il-mod li bih hija ffinanzjata[44]. B'mod partikolari, mhuwiex relevanti jekk l-entità twaqqfitx biex tiġġenera qligħ jew le (para. 9 tal-Komunikazzjoni).

25. *Attività meta tikkwalifika bħala 'ekonomika' skont it-tifsira tar-regoli dwar il-kompetizzjoni?*

Kwalunkwe attività li tikkonsisti fl-offerta ta' prodotti u/jew servizzi f'suq partikolari hija attività ekonomika skont it-tifsira tar-regoli dwar il-kompetizzjoni[45] (ara l-para. 11 tal-Komunikazzjoni). F'dan il-kuntest, il-fatt li l-attività inkwistjoni tissejjaħ 'soċjali' jew

---

44 Kawżi Konġunti C-180/98 sa C-184/98 *Pavlov u Oħrajn* [2000] Ġabra I-6451.

45 Kawża 118/85 *Il-Kummissjoni* v *L-Italja* [1987] Ġabra 2599, paragrafu 7; Kawża C-35/96 *Il-Kummissjoni v L-Italja* [1998] Ġabra I-3851, paragrafu 36; u *Pavlov*.

titwettaq minn operatur mingħajr skop ta' qligħ mhuwiex biżżejjed waħdu[46] biex tiġi evitata klassifikazzjoni bħala attività ekonomika.

Il-Komunikazzjoni tipprovdi kemm gwida ġenerali fuq il-kunċett ta' attività ekonomika kif żviluppat mill-qrati Ewropej (para. 9 *et seq.*) kif ukoll gwida iktar speċifika fir-rigward tal-eżerċizzju ta' setgħat pubbliċi (para. 16), is-sigurtà soċjali (para. 17 *et seq.*), il-kura tas-saħħa (para. 21 *et seq.*) u l-edukazzjoni (para. 26 *et seq.*).

B'mod iktar importanti, jekk suq jeżistix għal ċertu servizz jiddependi fuq l-organizzazzjoni tal-attività mill-Istat Membru kkonċernat u b'hekk, ikun jista' jvarja minn Stat Membru għal ieħor u jista' jinbidel ukoll maż-żmien (para. 12). Għaldaqstant, il-gwida settorjali speċifika offruta għal erba' setturi (ara l-paragrafu ta' qabel) ma jfittixx li jistabbilixxi lista ta' servizzi ekonomiċi u mhux ekonomiċi, iżda minflok jagħti eżempji tal-elementi li għandhom rwol fid-determinazzjoni ta' jekk servizz partikolari jistax jitqies bħala ekonomiku.

Eżempji ta' attivitajiet meqjusa bħala ekonomiċi fid-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni u s-sentenzi tal-Qrati mill-imgħoddi:

- Attività tal-akkwist tal-impjiegi mwettqa minn aġenziji pubbliċi tal-impjiegi[47].
- Skemi fakultattivi tal-assigurazzjoni li joperaw skont il-prinċipju ta' kapitalizzazzjoni, anki meta huma amministrati minn organizzazzjonijiet mingħajr skop ta' qligħ[48]; il-prinċipju ta' kapitalizzazzjoni jfisser li l-benefiċċji tal-assigurazzjoni jiddependu biss fuq l-ammont ta' kontribuzzjonijiet imħallsa mir-riċevituri u r-redditi finanzjarji fuq l-investimenti li jsiru.
- Servizzi ta' trasport f'emerġenza u servizzi ta' trasport ta' pazjenti[49].
- Servizzi bħat-twettiq ta' formalitajiet doganali, relatati b'mod partikolari mal-importazzjoni, l-esportazzjoni u l-ġarr ta' prodotti, kif ukoll servizzi komplimentarji oħrajn bħal servizzi fl-oqsma monetarji, kummerċjali u tat-taxxa, li l-aġenti tad-dwana joffru billi jġarrbu r-riskji finanzjarji relatati[50].
- L-għoti minn entitajiet legali, imwaqqfa minn impjegaturi jew organizzazzjonijiet ta' trejdjunjins u awtorizzati mill-Istat, ta' assistenza lill-impjegati u impjegaturi relatati mat-tlestija ta' redditi tat-taxxa fuq id-dħul, u pariri oħrajn relatati[51].
- Il-ġestjoni ta' infrastruttura tat-trasport[52].
- Servizzi mediċi pprovduti jew f'ambjent ta' sptar jew xi mkien ieħor[53]. Madankollu, l-isptarijiet pubbliċi jistgħu jeżerċitaw ukoll attività mhux ekonomika (ara l-para. 22 tal-Komunikazzjoni).

---

46 *Pavlov*, paragrafu 118; Kawża C-218/00 *INAIL* [2002] Ġabra I-691, paragrafu 37; u Kawża C-355/00 *Freskot* [2003] Ġabra I-5263.

47 Kawża C-41/90 *Höffner u Elser* [1991] Ġabra I-1979, paragrafu 21.

48 Kawża C-244/94 *FFSA* [1995] Ġabra I-4013, paragrafi 17-22; Kawża C-67/96 *Albany* [1999] Ġabra I-5751, paragrafi 80-87.

49 Kawża C-475/99 *Glöckner* [2001] Ġabra I-8089, paragrafu 20.

50 Kawża C-35/96 *Il-Kummissjoni* v *L-Italja* [1998] Ġabra I-3851, paragrafu 37.

51 Kawża C-451/03 *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti* [2006] Ġabra I-2941, paragrafu 63.

52 Kawża C-82/01 P *Aéroports de Paris* v *Commission* [2002] Ġabra 1-9297.

- Akkomodazzjoni b'kirjiet iktar baxxi; ara l-prattika ta' deċiżjoni fuq il-forniment ta' fondi ipotekarji ġenerali, skemi tal-akkomodazzjoni affordabbli maħsubin biex jipprovdu akkomodazzjoni bi spejjeż baxxi, skemi ta' sussidji tal-kirjiet u skemi ta' għotjiet għal persuni anzjani u b'diżabilità, kif ukoll familji bi żvantaġġi soċjali[54].

- Il-forniment ta' infrastruttura anċillari għall-akkomodazzjoni soċjali, bħal toroq, ħwienet, postijiet ta' divertiment tat-tfal, postijiet ta' rikreazzjoni, ġonna, meded ta' art, spazji miftuħin, siti għal postijiet ta' adorazzjoni, fabbriki, skejjel, uffiċċji u bini ieħor jew art u xogħlijiet u servizzi oħrajn bħal dawn, meħtieġa biex jiġi żgurat ambjent tajjeb għal akkomodazzjoni soċjali[55].

Dwar il-kunċett ta' attività ekonomika skont it-tifsira tar-regoli tat-TFUE fuq is-suq intern, ara t-tweġiba għall-mistoqsija 223.

26. Il-membri ta' professjoni liberali jistgħu jikkostitwixxu 'impriżi' skont it-tifsira tar-regoli dwar il-kompetizzjoni?

Iva. Il-Qorti tal-Ġustizzja ħadet il-pożizzjoni li speċjalisti mediċi jistgħu jipprovdu, fil-kapaċità tagħhom bħala atturi ekonomiċi li jaħdmu għal rashom, servizzi f'suq, l-iktar is-suq f'servizzi mediċi speċjalisti, u b'hekk jikkostitwixxu impriżi. Il-fatt li jipprovdu servizzi kumplessi u tekniċi u l-fatt li l-prattika tal-professjoni tagħhom ma tistax tiġi rregolata ma jistax jibdel dik il-konklużjoni[56].

27. Attività, meta tikkwalifika bħala mhux ekonomika għall-fini tar-regoli dwar il-kompetizzjoni?

Żewġ kategoriji relevanti ta' attivitajiet determinati bħala mhux ekonomiċi huma:

- Attivitajiet relatati mal-eżerċizzju ta' prerogattivi tal-Istat

Attivitajiet marbutin mal-eżerċizzju ta' prerogattivi tal-Istat mill-Istat innifsu, jew minn awtoritajiet li jaħdmu fi ħdan il-limti tal-awtorità pubblika tagħhom, ma jikkostitwixxux attivitajiet ekonomiċi għall-fini tar-regoli dwar il-kompetizzjoni. Din l-eċċezzjoni hija limitata għal dawk l-attivitajiet li jsawru parti intrinsika mill-prerogattivi tal-awtorità uffiċjali u jitwettqu mill-Istat, jiġifieri li għalihom l-Istat Membru kkonċernat ma ddeċidiex li jdaħħal mekkaniżmi tas-suq (para. 16 tal-Komunikazzjoni). F'dan il-kuntest, mhuwiex relevanti jekk l-Istat huwiex qiegħed jaġixxi permezz ta' korp li jagħmel parti mill-amministrazzjoni tal-Istat jew permezz ta' korp separat li ngħata mill-Istat drittijiet speċjali jew esklussivi[57].

---

53 Kawża C-157/99 *Smits* [2001] Ġabra I-5473, paragrafu 53; Kawżi Konġunti 286/82 u 26/83 *Luisi u Carbone* [1984] Ġabra 377, paragrafu 16; Kawża C-159/90 *Society for the Protection of unborn children* [1999] Ġabra I-4685, paragrafu 18; Kawża C-368/98 *Abdon Vanbraekel* [2001] Ġabra I-5363, paragrafu 43; Kawża T-167/04 *Asklepios Kliniken* [2007] Ġabra II-2379, paragrafi 49-55.

54 Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-Istat Nru N 89/2004 - L-Irlanda - Garanzija favur il-Housing Financing Agency, Skemi tal-akkomodazzjoni soċjali ffinanzjati mill-HFA, ĠU C 131, 28.5.2005, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N89_2004

55 Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża N 395/05 - L-Irlanda – Garanzija ta' self għal skemi tal-infrastrutturi soċjali ffinanzjati mill-Housing Finance Agency (HFA), ĠU C 77, 5.4.2007, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N395_2005

56 Kawżi Konġunti C-180/98 sa C-184/98 *Pavlov u Oħrajn* [2000] Ġabra I-6451.

57 Kawża 118/85 *Il-Kummissjoni* v *Ir-Repubblika Taljana* [1987] Ġabra 2599, paragrafi 7 u 8.

Eżempji ta' attivitajiet mhux ekonomiċi marbutin mal-eżerċizzju ta' prerogattivi tal-Istat:

- Attivitajiet relatati mal-armata jew il-pulizija.
- Iż-żamma u t-titjib ta' sikurezza ta' navigazzjoni tal-ajru[58], is-sigurtà[59], il-kontroll tat-traffiku tal-ajru, il-kontroll u s-sikurezza tat-traffiku marittimu[60].
- Is-sorveljanza kontra t-tniġġis[61] hija kompitu fl-interess pubbliku li tagħmel parti mill-funzjonijiet essenzjali tal-Istat fir-rigward tal-ħarsien tal-ambjent f'żoni marittimi.
- L-organizzazzjoni, il-finanzjament u l-infurzar ta' sentenzi ta' ħabs sabiex jiġi żgurat it-tħaddim tas-sistema penali[62].

- Ċerti attivitajiet ta' għamla purament soċjali

Il-ġurisprudenza pprovdiet sett ta' kriterji li bihom ċerti attivitajiet b'funzjoni purament soċjali jitqiesu mhux ekonomiċi.

Eżempji ta' attivitajiet mhux ekonomiċi ta' għamla purament soċjali:

- Il-ġestjoni taħt il-kontroll tal-Istat ta' skemi obbligatorji tas-sigurtà soċjali b'għan esklussivament soċjali, li jaħdmu skont il-prinċipju ta' solidarjetà, li joffru benefiċċji tal-assigurazzjoni b'mod indipendenti mill-kontribuzzjonijiet u l-gwadann tal-persuna assigurata[63]. Ara l-para. 17 *et seq.* tal-Komunikazzjoni dwar il-fatturi li jagħmlu distinzjoni bejn skemi tas-sigurtà soċjali ekonomiċi u mhux ekonomiċi.
- Il-forniment ta' indukrar tat-tfal u edukazzjoni pubblika ffinanzjati bħala regola ġenerali mill-finanzi pubbliċi u t-twettiq ta' kompitu ta' servizz pubbliku fl-oqsma

58 Kawża C-364/92 *SAT/Eurocontrol* [1994] Ġabra I-43, paragrafu 27; Kawża C-113/07 P *Selex Sistemi Integrati* v *Il-Kummissjoni* [2009] Ġabra I-2207, paragrafu 71.

59 Id-Deċiżjonijiet tal-Kummissjoni fil-kawża N 309/2002 tad-19 ta' Marzu 2003, Sigurtà tal-avjazzjoni – kumpens għall-ispejjeż imġarrba wara l-attakki tal-11 ta' Settembru 2001, ĠU C 148, 25.6.2003, u fil-kawża N 438/2002 tas-16 ta' Ottubru 2002, Għajnuna b'appoġġ ta' funzjonijiet ta' awtorità pubblika fis-settur Belġjan, ĠU C 284, 21.11.2002, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N438_2002

60 Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża N 438/02 tas-16 ta' Ottubru 2002, Il-Belġju – Għajnuna lill-awtoritajiet tal-port, ĠU C 284, 21.11.2002, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N438_2002

61 Kawża C-343/95 *Calì & Figli* [1997] Ġabra I-1547, paragrafu 22.

62 Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża N140/2006 – Il-Litwanja – L-allokazzjoni ta' sussidji lill-Impriżi tal-Istat f'Ċentri Korrettivi, ĠU C 244, 11.10.2006, http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/doc/N-140-2006-WLWL-en-19.7.2006.pdf.

63 Kawża C-159/91 *Poucet et Pistre* [1993] Ġabra I-637; Kawża C-218/00 *Cisal u INAIL* [2002] Ġabra I-691, paragrafi 43-48; Kawżi Konġunti C-264/01, C-306/01, C-354/01 u C-355/01 *AOK Bundesverband* [2004] Ġabra I-2493, paragrafi 51-55.

64 Kawża 263/86 *Humbel* [1988] Ġabra 5365, paragrafu 18; Kawża C-318/05 *Il-Kummissjoni* v *Il-Ġermanja* [2007], Ġabra I-06957, paragrafi 74-75, u d-Deċiżjonijiet tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-Istat Nri N 118/00 – Għotjiet pubbliċi lill-għaqdiet sportivi professjonisti, ĠU C 333, 28.11.2001, p. 6, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N118_2000 ,NN 54/2006 – Prerov Logistics College, ĠU C 291, 30.11.2006, p. 18 http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/doc/NN-54-2006-WLWL-EN-8.11.2006.pdf; Sentenza tal-Qorti tal-EFTA tal-21 ta' Frar 2008 fil-Kawża E-5/07.

65 Kawża T-319/99, *FENIN*.

soċjali, kulturali u edukattivi mmirati għall-poplu[64]. Ara l-para. 26 *et seq.* tal-Komunikazzjoni fuq il-fatturi li jagħmlu distinzjoni bejn attivitajiet ekonomiċi u mhux ekonomiċi fil-qasam tal-edukazzjoni.

- L-organizzazzjoni ta' sptarijiet pubbliċi li huma parti integrali ta' servizz nazzjonali taas-saħħa u li huma kważi kompletament ibbażati fuq il-prinċipju ta' solidarjetà, iffinanzjati direttament minn kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali u riżorsi oħrajn tal-Istat, u li jipprovdu s-servizzi tagħhom b'xejn lil persuni affiljati fuq il-bażi ta' kopertura universali[65]. Ara l-para. 21 *et seq.* tal-Komunikazzjoni dwar il-fatturi li jagħmlu distinzjoni bejn attivitajiet ekonomiċi u mhux ekonomiċi fil-qasam tal-kura tas-saħħa.

28. Meta awtorità pubblika tipprovdi tagħrif u pariri lil ċittadini fi ħdan iż-żona tagħha ta' responsabilità, tkun impenjata f'attività ekonomika skont it-tifsira tar-regoli dwar il-kompetizzjoni?

Il-forniment ta' tagħrif ġenerali mill-awtoritajiet pubbliċi (fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali) dwar il-mod li bih il-korpi kompetenti japplikaw ir-regoli taħt ir-responsabilità tagħhom hija marbuta mill-qrib mal-eżerċizzju tal-awtorità pubblika tagħhom. Din l-attività ma titqiesx bħala ekonomika skont it-tifsira tar-regoli dwar il-kompetizzjoni.

29. Il-Komunikazzjoni tipprovdi gwida speċifika fuq id-distinzjoni bejn attività ekonomika u mhux ekonomika għal erba' żoni. L-attivitajiet kollha barra dawk l-erba' żoni dejjem huma ekonomiċi?

Le. Il-Komunikazzjoni toffri gwida dwar meta attività hija ekonomika u meta mhijiex ekonomika u tibni fuq il-ġurisprudenza tal-qrati Ewropej. Minbarra l-prinċipji ġenerali (para. 9 *et seq.*), il-Komunikazzjoni tipprovdi gwida iktar speċifika għal ċerti żoni, bħall-kura tas-saħħa u l-edukazzjoni, u telenka l-fatturi relevanti għat-test ta' jekk attività speċifika hijiex ekonomika.

La l-eżempji mogħtija fit-taqsimiet speċifiċi (bħall-eżempji ta' żoni li jagħmlu parti intrinsika mill-eżerċizzju tas-setgħat pubbliċi fil-para. 16) u lanqas l-għażla taż-żoni li għalihom hija pprovduta gwida iktar speċifika ma jissuġġerixxu li dawn huma eżempji eżawstivi. Dan jidher mit-test tal-Komunikazzjoni, li fiha l-para. 14 b'mod partikolari jiddikjara biċ-ċar li ma tista' titfassal ebda lista eżawstiva. Din hija konsegwenza tal-fatt li l-kunċett ta' attività ekonomika jista' jinbidel maż-żmien (ara l-mistoqsija 30 ta' warajha). Għall-attivitajiet li mhumiex imsemmija b'mod speċifiku, il-prinċipji ġenerali li jinstabu fil-para. 9 *et seq.* jipprovdu gwida dwar jekk attività hijiex ekonomika jew le.

30. Klassifikazzjoni bħala ekonomika jew mhux ekonomika tista' tinbidel maż-żmien?

Iva. Il-klassifikazzjoni ta' attività tista' tiddependi fuq il-mod li bih hija organizzata l-attività fi Stat Membru u tista' tinbidel maż-żmien minħabba d-deċiżjonijiet tal-politika fuq il-mod li bih hija organizzata l-attività jew bħala riżultat ta' żviluppi fis-suq (para. 12 tal-Komunikazzjoni).

31. Ir-regoli tat-TFUE dwar l-Għajnuna mill-Istat jistgħu japplikaw għal fornituri ta' servizzi mingħajr skop ta' qligħ?

Iva. Is-sempliċi fatt li entità ma għandhiex skop ta' qligħ ma jfissirx li l-attivitajiet li twettaq mhumiex ta' għamla ekonomika[66]. L-istatus legali ta' entità li tipprovdi SSIĠ ma jaffettwax l-għamla tal-attività kkonċernata. Il-kriterju relevanti huwa jekk l-entità twettaqx attività ekonomika (para. 9 tal-Komunikazzjoni).

Pereżempju, assoċjazzjoni mingħajr skop ta' qligħ jew organizzazzjoni tal-karità li twettaq attività ekonomika ser tikkostitwixxi 'impriża' biss għall-attività speċifika (l-aħħar subparagrafu tal-para. 9, tal-Komunikazzjoni). Ir-regoli dwar il-kompetizzjoni mhumiex ser japplikaw għall-attivitajiet mhux ekonomiċi tagħhom.

Eżempju:

Il-forniment ta' servizzi tat-trasport f'emerġenza u servizzi tat-trasport ta' pazjenti minn organizzazzjonijiet mingħajr skop ta' qligħ jista' jikkostitwixxi attività ekonomika. Obbligi tas-servizz pubbliku jistgħu jrendu s-servizzi pprovduti minn dawn l-organizzazzjonijiet inqas kompetittivi meta mqabbla ma' servizzi paragunabbli offruti minn operaturi oħrajn li mhumiex marbutin b'obbligi bħal dawn, iżda dak il-fatt ma jistax jipprevjeni lill-attivitajiet inkwistjoni milli jitqiesu bħala ekonomiċi[67].

32. Huwa possibbli li awtorità pubblika tippreferi xi tipi ta' organizzazzjonijiet (pereż. organizzazzjonijiet pubbliċi/għal qligħ/mingħajr skop ta' qligħ) bħala l-fornitur ta' SIEĠ?

Ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat ma jimponux kriterji speċifiċi għall-għażla tal-fornitur iżda japplikaw bl-istess mod għal impriżi pubbliċi u privati. Għaldaqstant, fil-prinċipju, ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat ma jipprevjenux lill-Istati Membri milli jagħtu preferenza lil xi tipi ta' fornituri. Madankollu, awtoritajiet pubbliċi jistgħu jkunu marbutin minn oqsma oħrajn tal-liġi tal-UE, bħal b'mod partikolari r-regoli dwar l-akkwist pubbliku, ir-regoli dwar is-suq intern jew ir-regoli settorjali, bħal dawk fil-qasam tat-trasport. Meta jkunu applikabbli r-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku, anki l-konformità mar-rekwiżiti speċifiċi ta' dawn ir-regoli ssir kundizzjoni għall-kompatibilità tal-għajnuna f'każijiet koperti mill-Qafas (para. 19 tal-Qafas). Fuq din il-kwistjoni, f'dak li għandhom x'jaqsmu r-regoli dwar l-akkwist pubbliku u s-suq intern, ara t-taqsimiet 4 u 6, b'mod partikolari l-mistoqsijiet 209 u 227.

33. Iċ-ċentri ta' azzjoni soċjali li jipprovdu SSIĠ (bħal servizzi għall-anzjani u n-nies b'diżabilità) huma soġġetti għar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat?

Wieħed ma jistax jiġġeneralizza dwar jekk ċentri lokali ta' assistenza soċjali humiex soġġetti għar-regoli tal-liġi dwar il-kompetizzjoni, u b'mod speċifiku għar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, peress li dan jiddependi mill-attivitajiet li jwettqu.

Jekk ċentru ta' dan it-tip jipprovdi servizz ta', pereżempju, meals-on-wheels jew ta' indukrar fid-dar, u l-istess servizzi jistgħu jiġu pprovduti minn fornituri oħrajn ta' servizzi, kemm jekk pubbliċi kif ukoll privati, f'dak il-każ iċ-ċentru jkun qed iforni s-servizzi f'suq u b'hekk qiegħed iwettaq attività ekonomika skont it-tifsira tar-regoli dwar il-kompetizzjoni (ara t-tweġiba għall-mistoqsija 25).

---

66 Kawżi Konġunti 209/78 sa 215/78 u 218/79 *Van Landewyck* [1980] Ġabra 3125 u Kawża C-244/94 *FFSA u Oħrajn* [1995] Ġabra I-4013, paragrafu 21.

67 Kawża C-475/99 *Glöckner* [2001] Ġabra I-8089, paragrafu 21.

Madankollu, dan ma jimplikax li l-attivitajiet kollha taċ-ċentru għandhom jiġu kklassifikati bħala ekonomiċi fl-għamla tagħhom; jista' jwettaq ukoll attività li tinvolvi protezzjoni soċjali biss, bħal jekk jagħmel ħlasijiet tal-benefiċċji soċjali pubbliċi lill-benefiċjarji, ħidma li ma tikkostitwixxix attività ekonomika.

34. Id-distribuzzjoni ta' kupuni minn muniċipalità lil ċerti kategoriji ta' utenti individwali biex ikunu jistgħu jiksbu SIEĠ tikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat?

L-Istati Membri, inklużi l-awtoritajiet lokali, jistgħu jipprovdu dan it-tip ta' appoġġ lil nies li jużaw dawn is-servizzi bil-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 107(2)(a) tat-TFUE, li jistipula li l-għajnuna jrid ikollha sura soċjali u tingħata lil konsumaturi individwali bla diskriminazzjoni relatata mal-oriġini tal-prodotti kkonċernati.

35. L-assistenza soċjali mogħtija lil ċerti benefiċjarji bħal familji bi dħul baxx (skont, pereżempju, in-nefqa attwali tagħhom fuq SIEĠ u/jew kriterji oġġettivi oħrajn li ġejjin mis-sitwazzjoni individwali tagħhom) u mħallsa direttament lill-fornitur ta' servizzi skont arranġament ta' "parti terza li tħallas" tikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat?

Jekk hemm, pereżempju, riskju li l-assistenza pprovduta tista' ma tilħaqx l-għan soċjali tagħha jekk titħallas direttament lill-benefiċjarju, organizzazzjoni soċjali tista' tiddeċiedi li tħallas ftit minnha jew kollha kemm hi lill-parti li tipprovdi s-servizz ikkonċernat (pereż. sid ta' akkomodazzjoni soċjali jew kantin ta' skola għat-tfal).

Ħlas bħal dan ma jikkostitwixxix Għajnuna mill-Istat lill-fornitur ta' servizzi jekk l-ammont imħallas skont arranġament ta' "parti terza li tħallas" u l-bażi li fuqha huwa kkalkolat huma ddefiniti biċ-ċar u marbutin mill-qrib mal-benefiċjarju aħħari, li jrid ikun persuna fiżika. Dan jimplika li t-trasferiment ma jagħti l-ebda vantaġġi oħrajn lill-fornitur ta' servizzi. Pereżempju, l-ammont totali ta' kirja li trid titħallas lill-fornitur ta' servizzi trid tiġi stabbilita b'mod indipendenti u minn qabel, sabiex il-kera li jkun għad baqa' titħallas mill-benefiċjarju titnaqqas b'mod ġenwin mill-ammont li l-fornitur ta' servizzi diġà jkun irċieva mill-organizzazzjoni soċjali kkonċernata.

36. SIEĠ spiss jiġu pprovduti f'kuntest lokali. Huwa minnu li jaffettwaw il-kummerċ bejn l-Istati Membri?

Fil-qasam tal-liġi dwar l-Għajnuna mill-Istat, l-effett fuq il-kummerċ ma jiddependix fuq il-karattru lokali jew reġjonali tas-servizz fornut, jew fuq l-iskala tal-attività kkonċernata. L-ammont relattivament żgħir tal-għajnuna pprovduta jew id-daqs relattivament żgħir tal-entità li tirċevih ma jeskludux il-possibilità li jiġi affettwat il-kummerċ bejn l-Istati Membri[68]. Anki ammont żgħir ta' għajnuna jista' jagħti spinta lis-servizzi fornuti minn fornitur wieħed ta' servizzi, u b'hekk jagħmilha iktar diffiċli għall-kumpaniji Ewropej l-oħrajn biex ifornu l-istess servizzi fis-suq lokali.

Madankollu, fuq il-bażi tal-esperjenza li kisbet hi stess, il-Kummissjoni fasslet limiti massimi u temmen li sa dawn il-livelli l-għajnuna mhijiex ser taffettwa l-kummerċ jew il-kompetizzjoni. Pereżempju, l-għajnuna għall-forniment ta' SIEĠ li ma taqbiżx limitu massimu ta' EUR 500 000 fuq kwalunkwe perjodu ta' tliet snin, skont ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ, ma titqiesx li taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri u/jew ma tfixkilx jew thedded li tfixkel il-kompetizzjoni u għaldaqstant ma taqax taħt l-

68 Kawżi T-214/95 *Vlaams Gewest* v *Il-Kummissjoni* [1998] Ġabra II-717, paragrafi 48 sa 50, C-280/00, *Altmark Trans u Regierungspräsidium Magdeburg* [2003] Ġabra I-7747, paragrafi 81-82 u C-172/03 *Heiser* [2005] Ġabra I-1627, paragrafi 32-33.

Artikolu 107(1) tat-TFUE. Barra minn hekk, skont ir-Regolament ġenerali *de minimis* (ir-Regolament 1998/2006) għajnuna li ma taqbiżx limitu massimu ta' EUR 200 000 (EUR 100 000 għall-impriżi attivi fis-settur tat-trasport bit-triq) ma titqiesx li taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri[69].

Barra minn hekk, f'ċerti każijiet, tabilħaqq ma hemm l-ebda effett fuq il-kummerċ minħabba l-karattru lokali tas-servizz. Il-Kummissjoni tagħti eżempji ta' deċiżjonijiet meħudin mill-Kummissjoni (para. 40), dwar, pereżempju, pixxini li għandhom jintużaw l-iktar mill-popolazzjoni lokali[70] u mużewijiet lokali li aktarx li mhumiex ser jattiraw viżitaturi transfruntiera[71] (għal iktar dettall, ara l-mistoqsija 38 iktar 'l isfel).

Eżempju ġenerali tal-effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri

Is-sussidji pagabbli lil stazzjonijiet tas-servizzi Olandiżi li jinstabu qrib il-fruntiera Ġermaniża, minħabba żieda fil-prezzijiet nazzjonali tal-fjuwil wara żieda fid-dazji tas-sisa fil-Pajjiżi l-Baxxi, affettwaw il-kummerċ bejn l-Istati Membri, peress li l-għan tagħhom kien li jimmitigaw id-disparità bejn il-livell tad-dazji tas-sisa pagabbli fil-Pajjiżi l-Baxxi u l-ammont ta' dazju tas-sisa impost fuq iż-żjut ħfief fil-Ġermanja[72].

Eżempju ta' effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri meta jkollhom x'jaqsmu s-SIEĠ

Is-sussidji pubbliċi għal servizzi kurrenti regolari bil-kowċ fil-muniċipalità ta' Stendal, il-Ġermanja, imħallsa lill-kumpanija li kienet tipprovdi biss trasport lokali jew reġjonali u ma kienet tipprovdi l-ebda servizzi tat-trasport barra l-pajjiż ta' oriġini tagħha, jista' jkollha impatt fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri[73].

37. Hemm effett veru fuq il-kummerċ f'każijiet li fihom operatur wieħed jipprovdi SIEĠ speċifiku f'reġjun?

Anki jekk operatur li jipprovdi SIEĠ speċifiku (bħal fil-każ ta' servizzi ta' kura medika speċjalizzata jew tal-ambulanza) ikun l-uniku operatur ġewwa reġjun jew komunità lokali għaliex ma hemmx oħrajn hemmhekk, dan ma jeskludix il-possibilità li operaturi minn Stati Membri oħrajn ikunu interessati fil-forniment tas-SIEĠ inkwistjoni. Dan ifisser li wieħed ma jistax jeskludi l-possibilità li jkun hemm impatt potenzjali fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri[74]. Barra minn hekk, l-operatur reġjonali jista' jkun attiv jew jippjana li jopera f'reġjuni oħrajn.

38. Hemm xi eżempji ta' SIEĠ lokali li fil-verità ma jidhrux li jaffettwaw il-kummerċ bejn l-Istati Membri?

69 Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1998/2006 tal-15 ta' Diċembru 2006 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat dwar l-għajnuna de minimis.

70 Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni N 258/00, ĠU C 172, 16.6.2001, p. 16.

71 Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni N 630/03, ĠU C 275, 8.12.2005, p. 3.

72 Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 999/705/KE tal-20 ta' Lulju 1999, ĠU L 280, 30.10.1999, p. 87 ikkonfermata mill-Kawża tal-Qorti tal-Ġustizzja C-382/99 *Il-Pajjiżi l-Baxxi* v *Il-Kummissjoni* [2002] Ġabra I-5163.

73 Il-Qorti tal-Ġustizzja, *Altmark trans u Regierungspräsidium Magdeburg*, ċitata iktar 'il fuq, paragrafu 77.

74 Il-Qorti tal-Ġustizzja, *Altmark trans u Regierungspräsidium Magdeburg*, imsemmija iktar 'il fuq, paragrafu 78 et seq.

Iva. Il-Kummissjoni ħadet numru ta' deċiżjonijiet fuq l-Għajnuna mill-Istat li, skont dawn, miżuri mfassla biex jiffinanzjaw servizzi lokali (indipendentement minn jekk dawn tal-aħħar ikunux SIEĠ, SSIĠ ta' għamla ekonomika jew servizzi purament kummerċjali) tqiesu li ma jaffettwawx il-kummerċ bejn l-Istati Membri (ara wkoll il-para. 40 tal-Komunikazzjoni):

Eżempji ta' miżuri meqjusa li ma għandhomx effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri

- Fil-każ tal-pixxina ta' Dorsten[75], tqies li sussidju annwali għall-bini u t-tħaddim ta' pixxina pubblika f'Dorsten li tintuża mill-popolazzjoni lokali biss ma setax jaffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

- Fil-każ tal-isptarijiet Irlandiżi[76], il-pożizzjoni meħuda kienet li sistema ta' provvedimenti kapitali li għandha l-għan li toħloq faċiliatjiet għal sptarijiet pubbliċi lokali relattivament żgħar, li jaqdu suq tal-isptar lokali b'sottokapaċità ċara, ma setgħetx tattira investiment jew klijenti minn Stati Membri oħrajn u għaldaqstant, ma setgħetx taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

- Fil-każ taż-żoni tas-servizz f'Tenerife[77], tqies li sussidji mogħtija għall-kostruzzjoni minn assoċjazzjonijiet lokali ta' trasport bit-triq ta' żoni muniċipali ta' servizz għall-membri tagħhom ma setgħux jaffettwaw il-kummerċ bejn l-Istati Membri, peress li kienu għall-użu lokali biss.

- Fil-każ tal-mużewijiet lokali f'Sardinja[78], il-pożizzjoni meħuda kienet li l-finanzjament ta' proġetti relatati ma' mużewijiet ta' daqs u baġit limitat ma jaffettwax il-kummerċ bejn l-Istati Membri, peress li – minbarra fil-każ ta' ftit mużewijiet kbar ta' fama internazzjonali – ma kienx probabbli li nies minn Stati Membri oħra ser jaqsmu l-fruntieri bil-ħsieb ewlieni li jżuru dawn il-mużewijiet.

- Ġie deċiż li l-finanzjament għal produzzjonijiet teatrali tal-pajjiż Bask[79] ma affettwax il-kummerċ bejn l-Istati Membri għaliex dawn kienu produzzjonijiet fuq skala żgħira mtella' minn mikroimpriżi lokali jew kumpaniji żgħar, l-udjenza potenzjali tagħhom kienet limitata għal reġjun ġeografiku u lingwistiku speċifiku,

[75] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża N 258/2000 – Il-Ġermanja – Il-Pixxina ta' Dorsten, IP/001509 tal-21.12.2000, ĠU C 172, 16.6.2001, p. 16 http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N258_2000

[76] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża N 543/2001 – L-Irlanda – Provvedimenti kapitali għal sptarijiet, ĠU C 154, 28.6.2002, p. 4 http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N543_2001

[77] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża NN 29/02 – Spanja - Għajnuna għall-installazzjoni ta' żoni tas-servizz f'Tenerife, ĠU C 110, 8.5.2003, p. 13, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_NN29_2002

[78] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-Kawża N 630/2003 – L-Italja – Mużewijiet lokali - Sardinja, ĠU C 275, 8.12.2005, p 3, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N630_2003

[79] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża N 257/2007 – Spanja – Għotjiet għal produzzjonijiet teatrali fil-pajjiż Bask, ĠU C 173, 26.7.2007, p. 2.

u ma setgħux jiġbdu turiżmu transfruntier.

- Fil-każ li jikkonċerna finanzjament għal ċentru li jippromwovi l-konservazzjoni tal-kultura u l-wirt ta' Ċipru f'Nikosija (Ċipru)[80], il-Kummissjoni sabet li l-bixra lokali u l-pożizzjoni ġeografika taċ-ċentru flimkien mas-sura tal-attività jeskludu kwalunkwe effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

- Il-Kummissjoni qieset li appoġġ għall-bini ta' unità għall-kura tas-saħħa mentali fil-perjodu medju u twil fil-Grigal tal-Portugall[81] ma jaffettwax il-kummerċ bejn l-Istati Membri minħabba l-kapaċità limitata tal-unità (50 sodda) li kważi ser tintuża kollha għall-forniment ta' servizzi lil residenti taż-żona u minħabba n-nuqqas ta' interess ta' entitajiet oħrajn biex ifornu t-tali servizzi f'dan ir-reġjun.

- F'kawża li tikkonċerna l-finanzjament lill-pubblikatur ta' gazzetta li jippubblika gazzetta ta' kuljum f'Madeira[82] il-Kummissjoni kkonkludiet li ma kien hemm l-ebda effett fuq il-kummerċ. Hemm biss żewġ gazzetti ppubblikati kuljum f'Madeira, u l-ebda minnhom ma hija ppubblikata minn kumpanija minn Stat Membru ieħor. Iż-żewġ pubblikaturi mhumiex attivi f'xi suq ieħor fejn hemm xi kompetizzjoni ma' kumpaniji minn Stati Membri oħrajn.

- Il-Kummissjoni sabet li l-bejgħ ta' art minn muniċipalità Olandiża lil skola għall-irkib taż-żwiemel[83] ma setax ikollu xi effett fuq il-kummerċ, anki jekk jinbiegħ inqas mill-prezz tas-suq, minħabba l-karattru ovvjament lokali tal-iskola għall-irkib taż-żwiemel.

39. *X'jiġri jekk attività hija ekonomika u taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri?*

Jekk attività hija ekonomika u taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri, hija koperta mir-regoli dwar il-kompetizzjoni.

40. *L-applikazzjoni tar-regoli dwar il-kompetizzjoni tfisser li l-Istati Membri huma meħtieġa jibdlu l-modi li bihom huma organizzati u jitmexxew is-SIEĠ tagħhom?*

Le. Il-fatt li r-regoli dwar il-kompetizzjoni japplikaw ma jfissirx li l-awtoritajiet pubbliċi huma meħtieġa jiżguraw li hemm numru kbir ta' fornituri ta' servizzi fis-suq. Lanqas ma jfisser li l-awtoritajiet pubbliċi huma obbligati jneħħu kwalunkwe dritt speċjali jew esklussiv li diġà ngħata lill-fornituri ta' servizzi li huma meħtieġa u proporzjonati għat-twettiq tas-SIEĠ ikkonċernati. L-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jagħtu drittijiet bħal dawn diment li ma jmorrux lil hinn minn dak li hemm bżonn biex il-fornituri ta' servizzi jkunu jistgħu jwettqu l-kompitu tagħhom li jfornu servizzi ta' interess ġenerali b'kundizzjonijiet ekonomikament aċċettabbli[84]. B'mod simili, l-awtoritajiet pubbliċi ma għandhom ebda obbligu li jipprivatizzaw lill-fornituri tas-SIEĠ (ara wkoll il-para. 37 tal-Komunikazzjoni).

---

[80] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża SA.34466 – Ċipru – Ċentru għall-Arti Viżwali u r-Riċerka, deċiżjoni tas-7.11.2012 (għadha mhijiex ippubblikata).

[81] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża SA.34576 – Il-Portugall – Jean Piaget / L-unità għall-kura ssoktata fil-perjodu medju u twil fil-Grigal, deċiżjoni tas-7.11.2012 (għadha mhijiex ippubblikata).

[82] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża SA.33243 – Il-Portugall – Jornal de Madeira, deċiżjoni tas-7.11.2012 (għadha mhijiex ippubblikata).

[83] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża SA.34404 – Il-Pajjiżi l-Baxxi – Ix-xiri ta' art għar-rilokazzjoni ta' skola għall-irkib ta' żwiemel, deċiżjoni tas-7.11.2012, ĠU C 370, 30.11.2012, p.2.

[84] Kawżi C-320/91 *Corbeau* [1993] Ġabra I-2533, paragrafi 14-16, C-67/96 *Albany* [1999] Ġabra I-5751, paragrafu 107.

41. *X'jiġri jekk awtorità pubblika tipprovdi kumpens għal servizz ta' interess ġenerali li jitqies li huwa ekonomiku fis-sura tiegħu?*

Kumpens tas-servizz pubbliku pprovdut minn awtorità pubblika lill-fornitur ta' servizzi jista' jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat jekk il-kriterji stabbiliti mill-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenza Altmark tagħha ma jiġux issodisfati f'daqqa (ara t-tweġibiet għall-mistoqsijiet fit-taqsima 3.2.3) u jekk jiġu ssodisfati l-kriterji l-oħrajn dwar l-Għajnuna mill-Istat[85]. Minkejja dan, il-fatt li kumpens tas-servizz pubbliku jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat ma jfissirx minnu nnifsu li mhuwiex permissibbli, peress li jista' jkun kompatibbli mat-TFUE.

42. *Ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat jimponu mudell organizzazzjonali speċifiku fuq l-awtoritajiet pubbliċi fir-rigward tas-SIEĠ?*

Le. L-awtoritajiet pubbliċi għandhom diskrezzjoni konsiderevoli fir-rigward tal-mod li bih jagħżlu li jmexxu s-SIEĠ li jdaħħlu fis-seħħ. Skont ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jorganizzaw u jiffinanzjaw is-SIEĠ tagħhom kif jidhrilhom li huwa xieraq, diment li l-kumpens li jipprovdu f'dan il-kuntest ma jmurx lil hinn minn dak li hemm bżonn biex jiġi żgurat li s-SIEĠ jitwettqu b'kundizzjonijiet ekonomikament aċċettabbli, b'konformità mal-Artikolu 106(2) tat-TFUE.

43. *Is-somom finanzjarji mogħtija b'rabta mat-trasferiment tas-setgħat bejn il-korpi pubbliċi fil-kuntest ta' deċentralizzazzjoni jistgħu jiġu kklassifikati bħala Għajnuna mill-Istat?*

Le. Il-kunċett ta' Għajnuna mill-Istat ma joffri l-ebda distinzjoni fuq il-bażi tal-livell (ċentrali, reġjonali, lokali jew ieħor) li fih tingħata. Madankollu, japplika biss fil-każ ta' trasferiment ta' riżorsi lil impriża waħda jew iktar li tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 107(1) tat-TFUE.

Meta min-naħa l-oħra t-trasferimenti finanzjarji jsiru fi ħdan strutturi tal-Istat (mill-Istat lil reġjuni, jew minn dipartiment lil muniċipalitajiet, pereżempju), purament b'konformità mat-trasferiment ta' setgħat pubbliċi u b'mod li mhuwiex relatat ma' attività ekonomika, ma hemm l-ebda trasferiment ta' riżorsi tal-istat sabiex jingħata vantaġġ fuq impriża.

44. *Il-finanzjament ta' entità in-house — skont it-tifsira tar-regoli dwar l-akkwist pubbliku — li jipprovdi SIEĠ jimplika l-esklużjoni tal-applikazzjoni tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat?*

Le. It-terminu "in-house" jintuża fil-liġi dwar l-akkwist pubbliku, filwaqt li r-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat jaqgħu taħt il-liġi dwar il-kompetizzjoni. Jekk ir-regoli dwar il-kompetizzjoni, u b'mod partikolari ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, humiex applikabbli ma jiddependix fuq l-istatus legali jew l-għamla tal-entita li tipprovdi SIEĠ, iżda fuq il-karattru "ekonomiku" tal-attività mwettqa minn dik l-entità (para. 9 tal-Komunikazzjoni). Skont il-ġurisprudenza stabbilita, kwalunkwe attività li tikkonsisti fil-forniment ta' prodotti u/jew servizzi f'suq partikolari hija attività ekonomika skont it-tifsira tar-regoli dwar il-kompetizzjoni (għal eżempji ta' attivitajiet ekonomiċi skont it-tifsira tar-regoli dwar il-kompetizzjoni, ara t-tweġiba għall-mistoqsija 25). Konsegwentement, jekk il-finanzjament pubbliku ta' attività ekonomika mwettqa minn entità in-house skont it-tifsira tar-regoli dwar il-kuntratti ta' appalt jissodisfa l-

[85] Jiġifieri, 1) it-trasferiment ta' riżorsi u l-imputabilità lill-Istat, 2) l-effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri u t-tfixkil tal-kompetizzjoni, u 3) l-għamla selettiva tal-miżura inkwistjoni.

kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 107(1) tat-TFUE[86] u ma jissodisfax il-kundizzjonijiet kollha stabbiliti fis-sentenza Altmark (għal dawn il-kundizzjonijiet, ara t-tweġiba għall-mistoqsija 61), ikunu applikabbli r-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat (ara l-paragrafi 13 u 37 tal-Komunikazzjoni).

F'dan il-kuntest, wieħed għandu jżomm f'rasu li meta t-trasferimenti finanzjarji jsiru fi ħdan strutturi tal-Istat (mill-iItat għal reġjuni, jew minn dipartiment għal muniċipalitajiet, pereżempju) purament b'konformità mat-trasferiment ta' setgħat pubbliċi u b'mod li ma jkunx relatat mal-ebda attività ekonomika, ma hemm l-ebda trasferiment ta' riżorsi tal-Istat lill-impriża, u dan ifisser li ma hemm l-ebda Għajnuna mill-Istat (ara l-mistoqsija 43).

45. X'inhuma l-konsegwenzi jekk il-kumpens għal SIEĠ tabilħaqq jitqies Għajnuna mill-Istat?

Il-fatt li kumpens tas-servizz pubbliku jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat **ma jfissirx li kumpens bħal dan huwa projbit.** Dan il-kumpens huwa kompatibbli mat-TFUE meta jiġu ssodisfati[87] l-kundizzjonijiet speċifikati fid-Deċiżjoni[88] jew il-Qafas[89].

3.2.2 L-att ta' inkarigu

46. X'inhu l-għan ta' "att ta' inkarigu"?

Att ta' inkarigu (ara l-para. 51 *et seq*. tal-Komunikazzjoni) huwa l-att li jinkariga lill-impriża kkonċernata bil-forniment ta' SIEĠ u jistabbilixxi l-għamla tal-kompitu kif ukoll il-kamp ta' applikazzjoni u l-kundizzjonijiet operazzjonali ġenerali tas-SIEĠ. Hemm bżonn ta' assenjament tas-servizz pubbliku sabiex jiġu ddefiniti l-obbligi tal-impriża u tal-Istat. Fin-nuqqas ta' att bħal dan, il-kompitu speċifiku tal-impriża ma jkunx magħruf u ma jkunx jista' jiġi ddeterminat kumpens ġust.

47. X'tipi ta' atti ta' inkarigu jitqiesu adegwati?

Inkarigu skont it-tifsira tal-Artikolu 106(2) tat-TFUE u skont it-tifsira tas-sentenza Altmark jeħtieġ biss li l-att ta' inkarigu jieħu l-forma ta' att wieħed jew iktar b'forza legali vinkolanti skont il-liġi nazzjonali. L-għamla speċifika tal-att (jew atti) tista' tiġi ddeterminata minn kull Stat Membru, skont, fost l-oħrajn, affarijiet oħra fuq l-organizzazzjoni politika u/jew amministrattiva tiegħu.

---

86 Jiġifieri, 1) vantaġġ ekonomiku 2) effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri u tfixkil tal-kompetizzjoni, u 3) l-għamla selettiva tal-miżura inkwistjoni.

87 Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Diċembru 2011 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-għajnuna mill-Istat taħt il-forma ta' kumpens għas-servizzi pubbliċi mogħti lil ċerti impriżi inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali.

88 Komunikazzjoni mill-Kummissjoni: Qafas tal-Unjoni Ewropea għall-għajnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens ta' servizz pubbliku (2011), ĠU C 8, 11.1.2012, p. 15.

89 Fis-settur tat-trasport bl-art, din il-kompatibilità hija rregolata mir-Regolament 1370/2007. Fir-rigward tat-trasport bl-ajru u marittimu, din il-kompatibilità tista' tiġi vvalutata fuq il-bażi tal-Linji Gwida tal-Komunità dwar il-finanzjament ta' ajruporti u għajnuna tal-bidu lil-linji tal-ajru li jitilqu minn ajruporti reġjonali, il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni 94/C 350/07 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 92 u 93 tat-Trattat fis-settur tal-avjazzjoni, ĠU C 350, 10.12.1994, p. 5, jew il-linji gwida tal-Komunità dwar l-għajnuna mill-Istat għat-trasport marittimu, ĠU C 13, 17.1.2004. Id-Deċiżjoni u l-Qafas dwar is-SIEĠ japplikaw ukoll għat-trasport bl-ajru u marittimu..

Skont ir-regoli bażiċi tal-liġi amministrattiva, kull awtorità pubblika lokali, reġjonali jew ċentrali għandha bżonn bażi legali sabiex tiddefinixxi SIEĠ u tiffinanzjah. Konsegwentement, il-kunċett ta' att ta' inkarigu jista' jikkorrispondi sew għall-bażi legali li l-awtorità pubblika kkonċernata tagħżel f'kull każ bid-diskrezzjoni tagħha stess. Ma hemmx bżonn li dan l-att iġorr it-titlu tal-att ta' inkarigu. Lanqas ma hemm bżonn li l-Istati Membri jistabbilixxu qafas legali speċjali biex jadottaw l-hekk imsejħa "atti ta' inkarigu".

Għaldaqstant ma hemmx att ta' inkarigu "li jaqbel għal kulħadd"; jiddependi kemm fuq l-awtorità pubblika li tinkariga s-servizz kif ukoll fuq l-attività kkonċernata.

Ta' min jinnota li skont ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, ir-rekwiżiti fir-rigward ta' att ta' inkarigu huma pjuttost bażiċi: dan ma jeskludix il-possibilità li l-awtoritajiet tal-Istati Membri jżidu iktar dettalji mal-att ta' inkarigu, bħal, pereżempju, rekwiżiti tal-kwalità. Madankollu, ċerti elementi jridu jiġu speċifikati fl-att ta' inkarigu, bħall-kontenut u d-durata tal-obbligu, il-parametru għall-kalkolu, il-kontroll u r-reviżjoni tal-kumpens u l-arranġamenti biex jiġi evitat u rkuprat kwalunkwe kumpens żejjed (para. 52 tal-Komunikazzjoni). Meta l-Għajnuna mill-Istat għal SIEĠ tingħata skont id-Deċiżjoni jew il-Qafas, ir-rekwiżiti għall-att ta' inkarigu huma stabbiliti b'mod espliċitu u b'dettalji addizzjonali fl-Art. 4 u l-para. 16 rispettivament (jiġifieri: l-impriża u, fejn applikabbli, it-territorju kkonċernat; l-għamla ta' kwalunkwe drittijiet esklussivi mogħtija lill-impriża mill-awtorità awtorizzanti; deskrizzjoni tal-mekkaniżmi ta' kumpens; referenza għad-Deċiżjoni).

Approvazzjoni jew awtorizzazzjoni mogħtija minn awtorità pubblika lill-fornitur ta' servizzi, li tawtorizza l-forniment ta' ċerti servizzi, ma tikkorrispondix għall-kunċett tal-att ta' inkarigu. Dan għaliex ma toħloqx obbligu għall-operatur sabiex jipprovdi s-servizzi kkonċernati, iżda tippermettilu biss jeżerċita attività ekonomika billi joffri ċerti servizzi f'suq. Eżempju jista' jkun l-awtorizzazzjoni mogħtija lill-operatur biex jiftaħ ċentru għall-indukrar tat-tfal jew ċentru għall-anzjani fuq il-bażi biss tal-konformità tal-operatur mar-regoli dwar is-saħħa pubblika, is-sikurezza jew il-kwalità.

Eżempji ta' atti ta' inkarigu:

- Kuntratt ta' konċessjoni[90] u kuntratt pubbliku ta' servizz
- Kuntratti tal-programm ministerjali[91]
- Struzzjonijiet ministerjali[92]
- Liġijiet[93] u Atti[94]
- Kuntratti tal-prestazzjoni annwali jew pluriennali[95]
- Digrieti leġiżlattivi[96] u kull xorta ta' deċiżjoni regolatorja, kif ukoll deċiżjonijiet jew atti muniċipali.

[90] Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża N 562/05 - L-Italja - Proroga della durata della concessione della Società Italiana del Traforo del Monte Bianco (SITMN), ĠU C 90, 25.4.2007, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N562_2005

[91] Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża NN 51/06 - L-Italja - Poste Italiane SpA: kumpens mill-Istat Membru għall-obbligi tas-servizz postali universali 2000-2005, ĠU C 291, 30.11.2006, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_NN51_2006

48. *Hemm bżonn ta' att ta' inkarigu għal SSIĠ?*

Ir-regoli dwar il-kompetizzjoni japplikaw għal servizzi ta' interess ġenerali li huma ekonomiċi fl-għamla tagħhom (fir-rigward tal-kunċett ta' attività ekonomika għall-fini tar-regoli dwar il-kompetizzjoni, ara t-tweġiba għall-mistoqsija 25). Il-fatt li l-attività inkwistjoni tista' tissejjaħ "soċjali" mhuwiex minnu nnifsu biżżejjed biex tiġi evitata klassifikazzjoni bħala "attività ekonomika" skont it-tifsira ta' dawn ir-regoli. B'hekk, peress li l-inkarigu huwa wieħed mill-kundizzjonijiet meħtieġa sabiex il-kumpens tas-servizz pubbliku jkun kompatibbli mat-Trattat, huwa obbligatorju għall-operaturi li huma responsabbli għas-SIEĠ, inklużi s-SSIĠ ta' għamla ekonomika.

49. *Liema awtoritajiet huma intitolati jinkarigaw kumpanija b'SIEĠ? L-awtoritajiet muniċipali għandhom din il-kompetenza?*

Hija kwistjoni ta' liġi nazzjonali li l-awtoritajiet huma intitolati jinkarigaw kumpanija b'SIEĠ. Il-liġi tal-UE ma tistabbilixxi l-ebda limiti f'dan ir-rigward. B'mod ġenerali, kwalunkwe awtorità li għandha kompetenza biex tiddefinixxi u tiffinanzja SIEĠ ikollha wkoll il-kompetenza li tinkariga impriża bil-forniment ta' dan is-SIEĠ.

50. *Il-fornitur innifsu tas-SIEĠ, li spiss ikollu għarfien speċifiku, jista' jiddefinixxi l-kontenut tal-att ta' inkarigu?*

F'ċerti Stati Membri, ġieli l-fornituri jiżviluppaw u jipproponu servizzi li mbagħad jiġu diskussi mill-awtoritajiet pubbliċi u ffinanzjati minnhom. Il-kunċett ta' att ta' inkarigu fl-Artikolu 106(2) TFUE u l-liġi tal-UE dwar l-Għajnuna mill-Istat inġenerali ma fih ebda limitu fuq l-involviment tal-fornitur fit-tfassil tal-att ta' inkarigu. Madankollu, id-deċiżjoni finali dwar jekk jiġix inkarigat il-fornitur trid tkun tal-awtorità pubblika. Dan ir-rekwiżit jista' jiġi ssodisfat, pereżempju, bl-approvazzjoni tal-proposta tal-fornitur (il-para. 53 tal-Komunikazzjoni; fuq din il-kwistjoni ara wkoll il-mistoqsija 59).

51. *Il-kunċett ta' att ta' inkarigu skont it-tifsira tal-Artikolu 106(2) TFUE u tal-pakkett tas-SIEĠ jikkorrispondi għall-kunċett ta' "fornitur mandat mill-Istat" skont it-tifsira tal-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi?*

Le. Il-kunċett ta' att ta' inkarigu skont it-tifsira tal-Artikolu 106(2) tat-TFUE u l-pakkett tas-SIEĠ u dak ta' "fornituri li għandhom mandat mill-Istat" imsemmi fl-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi huma żewġ kunċetti li jaqblu, peress li jippresupponu l-eżistenza ta' obbligu li l-fornitur tas-SIEĠ iforni s-servizz. L-eżistenza ta' obbligu ta' forniment hija element essenzjali taż-żewġ kunċetti.

---

92 Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża N 166/05 - Ir-Renju Unit - Finanzjament ta' appoġġ għan-netwerk rurali tal-gvern lil Post Office Limited, ĠU C 141, 16.6.2006, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N166_2005

93 Sentenza tal-Qorti tal-Ewwel Istanza fil-Kawża T-289/03 *BUPA u Oħrajn* v *Il-Kummissjoni* [2008] Ġabra II-741, paragrafi 182 and 183. Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża NN 8/07 – Spanja – Financiamento de las medidas de reducción de plantilla de RTVE, ĠU C 109, 15.5.2007, http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/doc/NN-8-2007-WLWL-7.3.2007.pdf.

94 Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża N 395/05 – L-Irlanda – Garanziji għal self għal skemi tal-infrastruttura soċjali ffinanzjati mill-Housing Finance Agency (HFA), ĠU C 77, 5.4.2007, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N395_2005

95 Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża C 24/2005 – Franza – Laboratoire national de métrologie et d'essais, ĠU L 95, 5.4.2007, p. 25.

96 Ara s-sentenza tal-Qorti (It-Tielet Awla) fil-Kawża C-451/03 *Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti* v *Giuseppe Calafiori* [2006] Ġabra I-2941.

Min-naħa l-oħra, iż-żewġ kunċetti għandhom funzjonijiet differenti. L-ewwel kunċett huwa wieħed tal-prekondizzjonijiet li jridu jiġu ssodisfati qabel ma l-kumpens tas-servizz pubbliku jkun jista' jitqies bħala konformi mal-kundizzjonijiet tal-każistika *Altmark* jew bħala kompatibbli mal-Artikolu 106(2) tat-TFUE, u possibilment eżentat min-notifika (jekk jaqa' fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni), filwaqt li t-tieni kunċett għandu l-għan li jfassal il-limiti tal-kamp ta' applikazzjoni tal-esklużjoni ta' ċerti servizzi soċjali mill-ambitu tad-Direttiva dwar is-Servizzi.

B'hekk, skont il-pakkett tas-SIEĠ, l-att ta' inkarigu jikkorrispondi għall-att li jinkariga impriża bil-forniment ta' SIEĠ. F'dan il-każ, minbarra t-twaqqif ta' obbligu għall-forniment tas-servizz, kif indikat iktar 'il fuq, l-att ta' inkarigu jrid jiddefinixxi wkoll, fost l-oħrajn, l-għamla u d-durata tal-obbligi ta' servizz pubbliku, l-entitajiet inkarigati bil-forniment tas-servizzi, il-parametri għall-kalkolu tal-kumpens, u s-salvagwardji biex jiġi evitat kumpens żejjed (ara wkoll il-mistoqsijiet 46 u 47).

Fil-kuntest tad-Direttiva dwar is-Servizzi, il-Kummissjoni tieħu l-pożizzjoni li sabiex fornitur jitqies bħala li għandu "mandat mill-Istat" skont it-tifsira tal-Artikolu 2(2)(j), irid ikun obbligat jipprovdi servizz inkarigat lilu mill-Istat. Fornitur b'obbligu li jipprovdi servizz, pereżempju minħabba proċedura tal-akkwist pubbliku jew konċessjoni ta' servizz, jista' jitqies bħala fornitur li għandu "mandat mill-Istat" skont it-tifsira tad-Direttiva dwar is-Servizzi. Dan japplika wkoll għal kull xorta oħra ta' miżura meħuda mill-Istat diment li tinvolvi obbligu sabiex il-fornitur inkwistjoni jforni s-servizz.

B'konsegwenza ta' dan, anki operatur li jirċievi att ta' inkarigu skont it-tifsira tal-pakkett tas-SIEĠ ser jitqies bħala li għandu "mandat" skont it-tifsira tad-Direttiva dwar is-Servizzi. Skont ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, l-att ta' inkarigu ser ikun jeħtieġ, mingħajr dubju, konformità ma' kundizzjonijiet oħrajn, relatati b'mod partikolari mal-mekkaniżmi implimentati sabiex jiġi żgurat li l-għajnuna riċevuta ma taqbiżx l-ispejjeż imġarrba mill-fornitur tas-servizz.

52. Dan li ġej jikkostitwixxi att ta' inkarigu skont it-tifsira tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat u d-Direttiva dwar is-Servizzi: deċiżjoni minn awtorità pubblika reġjonali li tiddefinixxi servizz soċjali ta' taħriġ vokazzjonali ta' interess ġenerali u li tinkariga bil-ġestjoni ta' dan is-servizz lil entità waħda jew iktar ta' taħriġ?

Deċiżjoni minn awtorità pubblika reġjonali, b'setgħa legali vinkolanti skont il-liġi nazzjonali, li tiddefinixxi (a) l-għamla u d-durata tal-obbligi ta' servizz pubbliku, (b) l-impriża jew l-impriżi inkarigati b'dawn l-obbligi u t-territorju kkonċernat, (c) l-għamla ta' kwalunkwe dritt esklussiv jew speċjali mogħti lill-impriża/i, (d) il-parametri għall-kalkolu, il-kontroll u r-reviżjoni tal-kumpens, u (e) l-arranġamenti sabiex jiġi evitat u jintradd lura kwalunkwe kumpens żejjed, tista' tikkostitwixxi att ta' inkarigu skont it-tifsira tad-Deċiżjoni (ara wkoll il-mistoqsija 47 iktar 'il fuq).

Deċiżjoni bħal din, li tikkostitwixxi att ta' inkarigu skont it-tifsira tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, tikkostitwixxi wkoll att li jagħti mandat lill-fornitur skont it-tifsira tad-Direttiva dwar is-Servizzi għaliex toħloq obbligu fuq l-impriża/i inkwistjoni biex tforni s-servizz.

Min-naħa l-oħra, jekk id-deċiżjoni inkwistjoni timponi obbligu ta' forniment tas-servizz iżda ma tinkludix l-elementi msemmija iktar 'il fuq, din tkun qed tikkostitwixxi att li jagħti mandat lill-fornitur skont it-tifsira tad-Direttiva dwar is-Servizzi iżda mhux att ta' inkarigu skont it-tifsira tal-pakkett tas-SIEĠ.

Fir-rigward tal-applikazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi, ara t-taqsima 7.

53. ***Fil-każ ta' SIEĠ ikkofinanzjat minn bosta awtoritajiet pubbliċi, hemm bżonn li kull waħda mill-awtoritajiet pubbliċi kkonċernati tadotta l-att ta' inkarigu tagħha stess jew hu possibbli li, meta jingħata l-kumpens, issir referenza għall-att ta' inkarigu maħruġ mill-awtorità "mexxejja" jew li torganizza tas-SIEĠ?***

Mill-perspettiva tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, ma hemm l-ebda mudell ta' att ta' inkarigu; dan l-att irid jiġi adattat għal-liġi nazzjonali tal-Istat Membru kkonċernat, li fih irid jistabbilixxi l-obbligu tal-fornitur magħżul għall-forniment tas-servizz. B'hekk, il-kwistjoni dwar jekk att ta' inkarigu skont it-tifsira tal-pakkett tas-SIEĠ, adottat minn awtorità pubblika "mexxejja" bħal reġjun, hijiex valida wkoll għal awtoritajiet oħrajn (pereżempju muniċipalità jew reġjun ieħor) hija kwistjoni tal-liġi nazzjonali.

Eżempji ta' atti li jistgħu jikkostitwixxu "att ta' inkarigu" skont it-tifsira tal-pakkett tas-SIEĠ fil-każ ta' SSIĠ/SIEĠ ikkofinanzjat minn bosta awtoritaiet pubbliċi: • Att maħruġ minn reġjun u mbagħad approvat b'deċiżjoni tal-kunsill muniċipali; id-deċiżjoni ta' approvazzjoni tista' tikkostitwixxi wkoll att ta' inkarigu mill-muniċipalità kkonċernata. • Att ta' inkarigu maħruġ u approvat b'mod konġunt minn reġjun, distrett u muniċipalità jew minn żewġ muniċipalitajiet u żewġ reġjuni għal SIEĠ partikolari sabiex jiġi pprovdut minn fornitur speċifikat wieħed jew iktar.

Bħala regola ġenerali, ladarba att ta' inkarigu jistabbilixxi l-kundizzjonijiet stipulati fil-para. 52 tal-Komunikazzjoni, il-forma magħżula tal-att legali u n-numru ta' awtoritajiet pubbliċi kkonċernati ma jaffettwawx l-għamla tiegħu bħala att ta' inkarigu skont it-tifsira tal-pakkett tas-SIEĠ.

54. ***Meta awtorità pubblika tkun tixtieq tinkariga bosta SIEĠ lil fornitur ta' servizzi wieħed jew iktar, hemm bżonn li dik l-awtorità tadotta bosta atti li jikkorrispondu għas-SIEĠ individwali?***

Le. M'hemmx bżonn li jiġu adottati bosta atti ta' inkarigu, b'kull wieħed jikkorrispondi għal SIEĠ jew fornitur ta' servizzi partikolari. Minkejja dan, l-att ta' inkarigu jrid jindika l-għamla, id-durata u dettalji meħtieġa oħrajn ta' kull obbligu ta' servizz pubbliku impost fuq kull operatur mill-awtorità pubblika. M'hemmx bżonn li jiġi speċifikat kull servizz individwali jekk il-kontenut u l-kamp ta' applikazzjoni ta' kull SIEĠ ikunu preċiżi biżżejjed.

55. ***L-att ta' inkarigu għandu jispeċifika "kompitu" jew "attivitajiet speċifiċi" li jridu jitwettqu?***

L-att ta' inkarigu ma għandux għaliex jispeċifika kull attività involuta fil-forniment ta' SIEĠ.

Meta ma jkunx possibbli li s-servizzi jiġu deskritti b'iktar preċiżjoni, tista' tiġi aċċettata definizzjoni wiesgħa tal-kompitu tas-servizz pubbliku, diment li l-kamp ta' applikazzjoni tal-kompitu jiġi stipulat biċ-ċar. Minkejja dan, iktar ma att ta' inkarigu jiddefinixxi bi preċiżjoni l-kompitu assenjat, aktar se jkun għoli l-livell ta' protezzjoni minn appell skont ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat (pereżempju minn kompetituri) għall-kumpens mogħti.

Huwa wkoll f'idejn l-awtoritajiet pubbliċi, u fl-aħjar interess tagħhom, li jiċċaraw kif ser jitwettqu l-kompiti tas-SIEĠ, pereżempju billi jispeċifikaw ir-rekwiżiti tal-kwalità.

56. Kif għandu jiġu abbozzat att ta' inkarigu li jikkonċerna servizzi bħal SSIĠ li, minn naħa jridu jidhru globalment, u min-naħa l-oħra jridu jitfasslu għall-ħtiġijiet speċifiċi tal-utenti individwali? L-att ta' inkarigu jrid jiddeskrivi kull servizz li għandu jiġi pprovdut?

L-att ta' inkarigu jrid jispeċifika l-għamla u d-durata tal-obbligi ta' servizz pubbliku, l-entitajiet inkarigati bil-forniment tas-servizzi, il-parametri għall-kalkolu tal-kumpens (iżda mhux l-ammont eżatt ta' kumpens li għandu jingħata), u s-salvagwardji implimentati biex jiġi evitat kumpens żejjed.

Mhux dejjem ikun hemm bżonn li fl-att ta' inkarigu jiġi inkluż kull tip ta' servizz li għandu jiġi pprovdut. Pereżempju, m'hemmx bżonn li ssir referenza għal kull tip ta' servizz tal-kura tas-saħħa, u xi ħaġa bħal "assistenza medika ta' kuljum id-dar għall-anzjani fit-tali belt" tista' tkun biżżejjed. Madankollu, l-att ta' inkarigu trid tippermetti li ssir l-allokazzjoni korretta tal-ispejjeż bejn l-attivitajiet tas-SIEĠ u mhux tas-SIEĠ li l-fornitur ta' servizzi jista' joffri.

Ċerti tipi ta' SIEĠ, bħall-assistenza lill-anzjani jew nies żvantaġġati, jistgħu jeħtieġu tipi differenti ta' servizz fi ħdan il-qafas ta' kompitu ġenerali tas-servizz pubbliku. L-iskop tal-att ta' inkarigu mhuwiex li jiġi limitat il-mod li bih jiġi organizzat il-forniment ta' SIEĠ, iżda li jiġi stabbilit qafas ċar li fi ħdanu jiġi pprovduti dawk is-SIEĠ u l-kamp ta' applikazzjoni tas-servizzi kkonċernati.

L-elementi li jridu jiddaħħlu f'att ta' inkarigu għall-fini tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat bl-ebda mod ma jillimitaw id-diskrezzjoni li għandhom l-awtoritajiet pubbliċi meta jiddefinixxu u jorganizzaw is-SIEĠ tagħhom. L-Istati Membri u l-korpi pubbliċi għandhom marġni usa' ta' diskrezzjoni fir-rigward tad-definizzjoni tal-kompiti ta' servizz pubbliku li jixtieqũ jimplimentaw, u s-servizzi ddettaljati ferm/bi preċiżjoni li jagħmlu parti minn dawn il-kompiti mhux bilfors iridu jiġu speċifikati[97].

L-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jmorru lil hinn mir-rekwiżiti bażiċi tal-att ta' inkarigu u jispeċifikaw kriterji li jixtiequ jistabbilixxu għall-fini ta' titjib tal-prestazzjoni tal-impriżi inkarigati b'SIEĠ.

Eżempji:

- Meta awtorità pubblika tkun tixtieq tistabbilixxi servizz ta' assistenza f'ċentri jew djar għall-anzjani, ser ikun biżżejjed li fl-att ta' inkarigu tispeċifika li l-fornitur tas-SSIĠ ikun ġie inkarigat bil-kompitu li jwaqqaf ċentru li ser jipprovdi l-assistenza meħtieġa, filwaqt li tieħu f'kunsiderazzjoni l-multipliċità tal-ħtiġijiet, b'mod partikolari, fejn ikun hemm bżonn, fil-livell mediku, psikoloġiku u soċjali jew, fil-każ ta' assistenza fid-djar, servizzi bħall-kura medika, il-kunsinna ta' ikel, servizzi ta' tindif tad-dar, eċċ.

- Meta awtorità pubblika tkun tixtieq tistabbilixxi ċentru ta' appoġġ għaż-żgħażagħ qiegħda, ser ikun biżżejjed li tispeċifika li l-fornitur ta' servizzi ġie

[97] Ta' min jinnota li l-marġni usa' ta' diskrezzjoni li l-Istati Membri għandhom fid-definizzjoni tal-kompiti tas-servizz pubbliku tagħhom dejjem huwa soġġett għal kontroll għal żball ċar mill-Kummissjoni u l-Qorti tal-Ġustizzja (ara fid-dettall il-mistoqsijiet 6 u 7 iktar 'il fuq).

inkarigat bil-kompitu li jorganizza servizz ta' appoġġ għaż-żgħażagħ qiegħda li ser jipprovdi t-taħriġ meħtieġ iżda ser jinkludi wkoll servizzi oħrajn direttament marbutin mar-riintegrazzjoni effettiva tal-persuni li jkunu qed jiġu assistiti.

57. *Fi tmiem perjodu ta' inkarigu, l-istess SIEĠ jista' jerġa' jiġi inkarigat lill-istess kumpanija?*

Iva. L-istess fornitur jista' jerġa' jiġi inkarigat bl-istess SIEĠ. Dan huwa minnu wkoll jekk ikunu japplikaw id-Deċiżjoni jew il-Qafas, li jistabbilixxu limiti speċifiċi fir-rigward tad-durata tal-perjodu ta' inkarigu.

Jekk l-inkarigu jikkonsisti f'kuntratt jew konċessjoni pubbliċi u jkunu japplikaw ir-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku, fil-prinċipju, l-awtorità pubblika trid torganizza proċedura ta' offerti ġdida, li ovvjament tkun miftuħa wkoll għall-fornitur eżistenti.

58. *Kif għandu jitfassal att ta' inkarigu li jikkonċerna servizzi li jridu jiġu adattati fil-proċess tal-kunsinna għal ċirkostanzi li jinbidlu f'termini ta' intensità tal-kura, profili tal-utenti u numri tal-utenti?*

Sikwit, l-awtoritajiet pubbliċi u l-fornituri ta' servizzi jkollhom esperjenza fis-servizzi personalizzati u l-ħtiġijiet speċifiċi li jistgħu jinqalgħu matul il-forniment tas-SIEĠ, u fis-sitwazzjonijiet li jinbidlu li jistgħu jseħħu. Fuq il-bażi tal-esperjenza tagħhom, jistgħu joħorġu stima ta' min joqgħod fuqha ta' kwalunkwe ħtiġijiet oħrajn li jistgħu jinqalgħu u jirriflettu din l-istima fl-att ta' inkarigu.

Hemm żewġ alternattivi:

- Fl-att ta' inkarigu, l-awtorità pubblika tista' tinkludi mekkaniżmu ta' korrezzjoni *ex post* li ser jippermetti li ssir reviżjoni perjodika tal-kompitu inkarigat[98].
- L-awtorità pubblika tista' taġġorna l-att ta' inkarigu jekk jidher biċ-ċar li servizz speċifiku ma kienx previst iżda jista' jiġi fornit mill-istess entità.

Eżempju:

Muniċipalità tixtieq tipprovdi servizzi integrati li jkopru l-bosta ħtiġijiet tal-anzjani (assistenza medika d-dar, kunsinna tal-ikel, servizzi ta' tindif tad-dar, eċċ.). X'għandu jsir biex jiġi żgurat li l-muniċipalità tkun tista' tikkumpensa lill-fornitur ta' servizzi għall-forniment ta' servizzi oħrajn li jwieġbu għall-ħtiġijiet li ma kinux previsti fil-bidu?

Kif ġie indikat iktar 'il fuq, il-muniċipalità tista' toħroġ stima ta' servizzi addizzjonali bħal dawn mill-esperjenza tagħha fl-imgħoddi fil-qasam, jew tiddefinixxi mekkaniżmi ta' korrezzjoni *ex post* għat-tali ħtiġijiet. Pereżempju, jekk l-att ta' inkarigu inizjali jikkonsisti f'kuntratt ta' appalt, ġeneralment l-istima ta' servizzi oħrajn ser tieħu l-forma ta' għażla għal servizzi addizzjonali possibbli indikati fl-offerta inizjali.

---

98 Dwar dan il-punt, ara d-Deċiżjoni tal-Kumment fil-kawżi N 541/04 u N 542/04 – Il-Pajjiżi l-Baxxi – Sistema ta' ugwalizzazzjoni tar-riskji u ż-żamma ta' riżervi, ĠU C 324, 21.12.2005, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N541_2004 http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_N542_2004

Fil-prinċipju, il-muniċipalità tista' wkoll taġġorna l-att ta' inkarigu jekk jidher biċ-ċar li ma kienx previst servizz speċifiku u li dan jista' jiġi fornit mill-istess korp. Madankollu, jekk l-att ta' inkarigu inizjali kkonsista f'kuntratt ta' appalt jew konċessjoni u l-offerta inizjali ma pprevedietx alternattiva għal servizzi addizzjonali, l-awtorità kontraenti ma tkunx tista' timmodifika l-kuntratt jew il-konċessjoni pubbliċi matul it-twettiq tiegħu (f'dan ir-rigward ara t-tweġiba għall-mistoqsija 205 iktar 'l isfel), iżda, fil-prinċipju, ikollha bżonn torganizza proċedura tal-offerti ġdida, ovvjament b'din il-proċedura ta' offerti li tkun miftuħa wkoll għall-fornitur tas-servizzi inizjali.

59. Ir-rekwiżit ta' att ta' inkarigu jillimita l-awtonomija u l-libertà tal-fornituri ta' servizzi tal-bidu?

Le. Ir-rekwiżit relatat ma' att ta' inkarigu bl-ebda mod ma jillimita l-awtonomija u l-libertà tal-inizjattiva tal-entitajiet li jipprovdu servizzi soċjali. Huma kompletament ħielsa li jieħdu l-inizjattiva fl-iżvilupp jew it-titjib ta' dawn is-servizzi u jagħmlu proposti lill-awtoritajiet pubbliċi.

Il-kunċett ta' att ta' inkarigu huwa flessibbli biżżejjed biex f'dan il-każ jikkorrispondi għad-deċiżjoni tal-awtorità pubblika li tapprova u tiffinanzja dawn il-proposti. Għaldaqstant, f'każ li awtorità pubblika tapprova proposta li ssir minn fornitur ta' servizzi, skont id-dispożizzjonijiet tad-Deċiżjoni, id-definizzjoni tal-kompitu tas-SIEĠ kif ukoll il-parametri għall-kalkolu tal-kumpens u s-salvagwardji implimentati biex jiġi evitat kumpens żejjed iridu jiġu inklużi fil-kontenut tad-deċiżjoni/ftehim jew fil-kuntratt imfassal bejn l-awtorità pubblika u l-fornitur ta' servizzi.

60. Ir-rekwiżit ta' att ta' inkarigu jillimita l-awtonomija tal-fergħat lokali ta' fornitur tas-SIEĠ li għandu mandat kif xieraq fil-livell nazzjonali meta jfassal prijoritajiet?

Diment li fornitur jiġi assenjat lilu SIEĠ fil-livell nazzjonali fuq il-bażi ta' att ta' inkarigu li jikkonforma mar-rekwiżiti stabbiliti fil-para. 52 tal-Komunikazzjoni, il-fergħat lokali tal-fornitur jistgħu jistabbilixxu prijoritajiet fi ħdan il-limiti tal-kundizzjonijiet stabbiliti fl-att ta' inkarigu.

3.2.3 Kumpens ħieles minn għajnuna skont is-sentenza Altmark

61. Il-Qorti x'tiddikjara fis-sentenza Altmark?

F'*Altmark*, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li kumpens tas-servizz pubbliku **ma jikkostitwixxix Għajnuna mill-Istat** skont it-tifsira tal-Artikolu 107 tat-TFUE diment li jiġu ssodisfati erba' kriterji kumulattivi.

- L-ewwel nett, l-impriża li tirċievi jrid fil-fatt ikollha obbligi ta' servizz pubbliku biex tirrilaxxa, u l-obbligi jridu jkunu ddefiniti biċ-ċar.
- It-tieni nett, il-parametri li fuq il-bażi tagħhom huwa kkalkolat il-kumpens iridu jkunu ġew stabbiliti minn qabel b'mod oġġettiv u trasparenti.
- It-tielet nett, il-kumpens ma jistax ikun ogħla milli hemm bżonn biex ikopri parti mill-ispejjeż imġarrba fir-rilaxx tal-obbligi ta' servizz pubbliku jew kollha kemm huma, filwaqt li jittieħdu f'kunsiderazzjoni r-rikavati relevanti u qligħ raġonevoli.

- Fl-aħħar nett, meta l-impriża li għandha tirrilaxxa l-obbligi ta' servizz pubbliku, f'każ speċifiku, ma tintgħażilx skont proċedura tal-akkwist pubbliku li tippermetti għall-għażla tal-offerent li kapaċi jipprovdi dawk is-servizzi bl-inqas spejjeż għall-komunità, il-livell ta' kumpens meħtieġ irid jiġi ddeterminat fuq il-bażi ta' analiżi tal-ispejjeż li kienet iġġarrab impriża tipika mmexxija kif xieraq u mgħammra b'mod adegwat.

Eżempji ta' każijiet li fihom il-Kummissjoni qieset li l-kriterji ta' *Altmark* ġew issodisfati u b'hekk il-kumpens ma kienx jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat:

- Il-finanzjament ipprovdut għal skema ta' promozzjoni tal-investimenti biex tiġi żgurata sikurezza fil-provvista tal-elettriku fl-Irlanda ma tqisitx li hija Għajnuna mill-Istat;

– Il-forniment ta' kapaċità ta' ġenerazzjoni ta' riżerva tal-elettriku ġdida biex tlaħħaq mad-domanda għall-elettriku fi kwalunkwe żmien tas-sena, inklużi l-eqqel perjodi, tqies li huwa SIEĠ.

– Barra minn hekk, il-proċedura miftuħa, trasparenti u nondiskriminatorja ġiet organizzata b'tali mod li jiggarantixxi li ġew issodisfati t-tliet kundizzjonijiet l-oħrajn kollha kemm huma stabbiliti fid-deċiżjoni *Altmark*[99].

- Sussidji li ffinanzjaw infrastruttura ta' broadband fi Franza ma tqisux li huma għajnuna għaliex:

– Aċċess universali għal infrastruttura ta' broadband (u broadband b'veloċità għolja) għall-pajjiż sħiħ kien SIEĠ.

– Parametri speċifiċi ddefinixxew minn qabel l-ammont ta' kumpens fil-kuntratt ta' konċessjoni.

– Ma kien hemm l-ebda riskju ta' kumpens żejjed, peress li l-parametri għall-kalkolu tal-kumpens kienu ddefiniti bi preċiżjoni fil-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju tal-operaturi, li kienu msawra fuq id-dejta speċifika pprovduta mill-awtorità pubblika stess. Raġuni oħra għaliex ma kien hemm l-ebda riskju ta' kumpens żejjed kien il-fatt li l-awtorità pubblika kienet ħtieġet li l-operaturi li kellhom jipprovdu s-servizz iwaqqfu kumpanija *ad hoc* għal dak il-għan, li tiggarantixxi n-newtralità tal-fornitur ta' servizzi kkonċernati; barra minn hekk, kien hemm klawżoli "better-fortune" f'każ li l-profitti jkunu ogħla minn livell partikolari.

– Il-ħtiġijiet tal-proġett u x'kellhom x'joffru l-kandidati ġew analizzati fil-fond u fid-dettall. Barra minn hekk, il-proċedura magħżula ppermettiet sabiex jintgħażel l-iktar kandidat effiċjenti li offra s-servizz bl-inqas spejjeż għall-komunità[100].

- Fil-kawża Dorsal, il-Kummissjoni qieset li r-raba' kriterju ta' Altmark kien issodisfat għaliex analiżi komparattiva ddettaljata tal-ħtiġijiet speċifiċi tal-proġett

[99] Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża N 475/2003 – L-Irlanda - Obbligu tas-servizz pubbliku fir-rigward ta' kapaċità ta' ġenerazzjoni ta' elettriku ġdida għas-sigurtà tal-provvista, ĠU C 34, 7.2.2004, p. 8.

[100] Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża N 381/2004 – Franza – It-twaqqif ta' infrastruttura ta' veloċità għolja fil-Pyrénées-Atlantiques, ĠU C 162, 2.7.2005, p. 5 u d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni fuq l-għajnuna N 331/2008 – Franza – Broadband b'veloċità għolja fid-Dipartiment Hauts-de-Seine, http://ec.europa.eu/eu_law/state_aids/comp-2008/n331-08.pdf.

u l-offerti tal-kandidati kif ukoll il-proċedura kompetittiva nnifisha ppermettew sabiex jiġi stmat il-kumpens fuq il-bażi tal-ispejjeż li jiġġarrbu minn impriża mmexxija kif suppost u mgħammra b'mod adegwat[101].

- Il-Kummissjoni sabet li t-tariffi nominali mħallsa minn 'Cassa Depositi e Prestiti' – korp finanzjarju kkontrollat mill-Istat – lil 'Poste Italiane' ma tqisux li huma Għajnuna mill-Istat:

– Id-distribuzzjoni ta' kotba tat-tfaddil postali tqieset li hija SIEĠ.

– It-tariffa tas-suq kienet stima xierqa tal-livell ta' spejjeż li jiġġarrbu minn impriża tipika, immexxija kif suppost u mgħammra b'mod adegwat fl-istess settur, filwaqt li jittieħdu f'kunsiderazzjoni r-rikavati u l-qligħ raġonevoli mir-rilaxx tal-obbligi tagħha. B'hekk kien issodisfat ir-raba' kriterju ta' *Altmark*[102].

62. ***Awtorità pubblika tista' tevita l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat billi torganizza proċedura ta' offerti, mingħajr ma tivverifika jekk humiex issodisfati l-kriterji kollha tas-sentenza Altmark?***

Le. Is-sentenza Altmark tal-Qorti tal-Ġustizzja tistabbilixxi erba' kundizzjonijiet kumulattivi li jridu jiġu ssodisfati sabiex il-kumpens għall-forniment ta' SIEĠ ma jkunx jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat. Minbarra dan, il-kuntratt u d-dokumenti tal-offerti jista' jkun fihom l-ispeċifikazzjonijiet meħtieġa kollha biex tiġi żgurata konformità mat-3 kundizzjonijiet l-oħrajn.

63. ***Il-forniment ta' SIEĠ għaliex għandu jiġi kkumpensat skont il-kriterju tal-"inqas spejjeż għall-komunità"? Dan ma jwassalx għall-forniment ta' servizz ta' kwalità baxxa?***

Ir-rekwiżit ta' proċedura tal-akkwist pubbliku li tippermetti li jsir il-forniment ta' servizz bl-"inqas spejjeż għall-komunità" ġie stabbilit mill-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenza Altmark. Il-Kummissjoni tiċċara li l-"inqas spejjeż għall-komunità" hija idea usa' mill-inqas prezz u li proċedura tal-akkwist pubbliku mhux bilfors tfisser l-inqas prezz bħala l-kriterju tal-għoti biex tiġi ssodisfata l-ewwel alternattiva tar-raba' kriterju ta' Altmark. Il-para. 67 tal-Komunikazzjoni jiddikjara li l-"offerta l-iktar ekonomikament vantaġġuża tista' tintuża wkoll, diment li l-kriterji tal-għoti jkunu marbutin mill-qrib mas-suġġett tas-servizz li għandu jiġi fornut u jippermettu sabiex l-iktar offerta ekonomikament vantaġġuża tilħaq il-valur tas-suq. Dan il-kriterju jippremetti sabiex tittieħed f'kunsiderazzjoni firxa ta' elementi, inklużi kunsiderazzjonijiet tal-kwalità (minbarra dawk ipprovduti fl-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u l-kriterji tal-għażla) u l-kriterji soċjali u ambjentali, iżda l-kriterji jridu jiġu ddefiniti minn qabel b'tali mod li jitħalla jkun hemm kompetizzjoni effettiva.

Barra minn hekk, ta' min jinnota li kumpens li ma jissodisfax ir-raba' kriterju Altmark, u li b'hekk jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat, xorta jista' jkun kompatibbli mal-

[101] Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża N 382/2004 – Franza – It-twaqqif ta' infrastruttura ta' veloċità għolja fir-reġjun Limousin (Dorsal), ĠU C 230, 2.7.2005, p. 5, http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/164637/164637_509484_51_2.pdf.

[102] Deċiżjoni tal-Kummissjoni fil-kawża C 49/06 – Poste Italiane – Banco Posta – Remunerazzjoni mħallsa għad-distribuzzjoni ta' prodotti finanzjarji tat-tfaddil postali, ĠU C 31, 13.2.2007.

Artikolu 106 tat-TFUE u eżenti min-notifika skont id-Deċiżjoni jew approvat mill-Kummissjoni wara notifika fuq il-bażi tal-Qafas.

64. Tista' tagħti eżempju ta' sitwazzjoni li fiha mekkaniżmu ta' restituzzjoni (kif imsemmi fil-para. 67 tal-Komunikazzjoni) ikun xieraq?

Mekkaniżmu ta' restituzzjoni hija dispożizzjoni li teħtieġ li l-fornitur iħallas lura kumpens f'ċerti ċirkostanzi. Meta jkun diffiċli li jiġi previst id-dħul li ser isir mill-forniment ta' servizz, mekkaniżmu ta' restituzzjoni fl-att ta' inkarigu jista' jkun għodda xierqa biex tnaqqas ir-riskju li l-fornitur jirċievi kumpens żejjed (jiġifieri jirċievi kumpens li jaqbeż l-ispejjeż netti inkluż qligħ raġonevoli, filwaqt li jittieħdu f'kunsiderazzjoni r-riskji involuti).

Ta' min jinnota li fil-każijiet li fihom il-fornitur jassumi riskju għoli (pereż. ċerti tipi ta' kuntratti ta' konċessjoni), il-livell ta' rikavati jista' jvarja minn (telf) negattiv għal ogħla mis-soltu. Dan mhux bilfors ifisser li fl-aħħar każ il-fornitur jirċievi kumpens żejjed, diment li l-livell ta' qligħ ikun għadu raġonevoli fir-rigward tal-livell ta' riskju. Madankollu, f'każijiet bħal dawn l-Istati Membri jistgħu jinkludu klawżola ta' restituzzjoni fil-mekkaniżmu ta' restituzzjoni sabiex jistabbilixxu limitu massimu fuq il-qligħ massimu li ser jitħallas.

65. X'inhi proċedura miftuħa, skont it-tifsira tal-paragrafu 66 tal-Komunikazzjoni?

Il-proċedura miftuħa msemmija fil-paragrafu 66 tal-Komunikazzjoni tfisser proċedura tal-akkwist pubbliku li fiha kwalunkwe attur ekonomiku interessat jista' jippreżenta offerta, kif iddefinita fl-Artikolu 1(11)(a) tad-Direttiva 2004/18/KE u l-Artikolu 1(9)(a) tad-Direttiva 2004/17/KE.

66. X'inhi proċedura ristretta skont it-tifsira tal-paragrafu 66 tal-Komunikazzjoni?

Il-proċedura ristretta msemmija fil-paragrafu 66 tal-Komunikazzjoni tfisser proċedura tal-akkwist pubbliku li fiha kwalunkwe attur ekonomiku jista' jitlob sabiex jieħu sehem fiha u li fiha huma biss dawk l-atturi ekonomiċi mistednin mill-awtorità jew l-entità kontraenti li jistgħu jippreżentaw offerta, kif definita fl-Artikolu 1(11)(b) tad-Direttiva 2004/18/KE u l-Artikolu 1(9)(b) tad-Direttiva 2004/17/KE.

Fi proċeduri ristretti għal kuntratti ta' appalt koperti mid-Direttiva 2004/18/KE, l-awtoritajiet kontraenti jistgħu jillimitaw in-numru ta' kandidati xierqa li ser jistiednu għall-offerti, diment li hemm disponibbli numru għoli biżżejjed ta' kandidati xierqa. Fl-avviż tal-kuntratt, l-awtoritajiet kontraenti jridu jindikaw ukoll l-għan u l-kriterji jew regoli nondiskriminatorji li beħsiebhom japplikaw, in-numru minimu ta' kandidati li beħsiebhom jistiednu (li jridu jkunu tal-inqas ħamsa) u, fejn xieraq, in-numru massimu. Fi kwalunkwe każ, in-numru ta' kandidati mistiedna jrid ikun għoli biżżejjed biex tiġi żgurata kompetizzjoni ġenwina. L-awtoritajiet kontraenti jridu jistiednu numru ta' kandidati li tal-inqas jilħaq in-numru minimu stabbilit minn qabel. Meta n-numru ta' kandidati li jissodisfaw il-kriterji tal-għażla u l-livelli minimi ta' ħila jonqos milli jilħaq in-numru minimu, l-awtorità kontraenti tista' tkompli bil-proċedura billi tistieden lil kwalunkwe kandidat bil-ħiliet meħtieġa. L-awtorità kontraenti tista' ma tinkludix fil-kuntest tal-istess proċedura lil atturi ekonomiċi oħrajn li ma weġbux għat-talba biex jieħdu sehem, jew kandidati li ma għandhomx il-ħiliet meħtieġa (ara l-Artikolu 44(3) tad-Direttiva 2004/18/KE).

Jeżistu regoli simili għal proċeduri ristretti għall-kuntratti fis-setturi tal-utilitajiet koperti mid-Direttiva 2004/17/KE (ara l-Artikolu 54 tad-Direttiva 2004/17/KE).

67. Il-proċedura nnegozjata għaliex titqies li tissodisfa r-raba' kriterju ta' Altmark f'ċirkostanzi eċċezzjonali?

Il-proċedura nnegozjata b'pubblikazzjoni minn qabel (kif iddefinita fl-Artikolu 30 tad-Direttiva 2004/18/KE) tinvolvi n-negozjar mal-fornituri potenzjali tas-SIEĠ u għaldaqstant tagħti diskrezzjoni wiesgħa wisq lill-awtorità pubblika u tista' tillimita wkoll il-parteċipazzjoni tal-fornituri potenzjali interessati. Għal dawn ir-raġunijiet, tista' tissodisfa biss l-ewwel alternattiva tar-raba' kriterju ta' Altmark f'ċirkustanzi eċċezzjonali[103].

Rigward il-proċedura nnegozjata mingħajr pubblikazzjoni minn qabel (kif iddefinita fl-Artikolu 31 tad-Direttiva 2004/18/KE), din ma tinvolvix il-pubblikazzjoni minn qabel ta' avviż ta' kuntratt u għaldaqstant, ma tipprovdix biżżejjed salvagwardji fir-rigard tal-pubbliċità u t-trasparenza biex tiġbed lill-fornituri potenzjalment interessati kollha. Għaladqstant, ma tistax tiġi żgurata l-għażla tal-fornitur li kapaċi jforni s-servizzi "bl-inqas spiża għall-komunità' (para. 66 tal-Komunikazzjoni).

Madankollu, ta' min jinnota li kumpens li ma jissodisfax ir-raba' kriterju ta' Altmark, u li b'hekk jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat, xorta jista' jkun għadu kompatibbli mal-Artikolu 106 tat-TFUE u eżenti min-notifika skont id-Deċiżjoni jew approvat mill-Kummissjoni wara notifika fuq il-bażi tal-Qafas.

68. Jekk tiġi pprezentata offerta waħda biss, dik l-offerta qatt ma titqies biżżejjed biex jiġi żgurat il-forniment tas-servizz bl-inqas spiża għall-komunità jew jista' jkun hemm anki każijiet fejn l-offerta xorta tkun biżżejjed?

Il-Komunikazzjoni (para. 68) tistabbilixxi l-prinċipju ġenerali li proċedura li fiha tiġi ppreżentata offerta waħda biss, fil-prinċipju, mhijiex biżżejjed biex tiġi żgurata konformità mal-ewwel alternattiva tar-raba' kriterju ta' Altmark. Madankollu, dan ma jfissirx li ma jistax ikun hemm każijiet li fihom, minħabba salvagwardji partikolarment b'saħħithom fit-tfassil tal-proċedura, anki proċedura li fiha tiġi ppreżentata offerta waħda biss hija biżżejjed biex jiġi żgurat il-forniment tas-servizz "bl-inqas spiża għall-komunità". Madankollu, f'dawn is-sitwazzjonijiet, l-Istati Membri jingħatalhom il-parir li jinnotifikaw il-miżura, jekk il-miżura mhijiex eżenti skont id-Deċiżjoni.

69. X'inhi r-relazzjoni bejn ir-regoli nazzjonali dwar l-akkwist pubbliku u l-liġi dwar l-Għajnuna mill-Istat? Il-liġi tal-UE dwar l-Għajnuna mill-Istat tista' twassal għall-obbligu li dejjem japplikaw ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku jekk fornitur jiġi inkarigat b'SIEĠ?

Barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-liġi tal-UE dwar l-akkwist pubbliku, huwa f'idejn l-Istati Membri li jistabbilixxu l-kundizzjonijiet li bihom għandhom japplikaw ir-regoli nazzjonali dwar l-akkwist pubbliku. Stat Membru huwa ħieles fit-tfassil tal-kamp ta' applikazzjoni tal-liġi nazzjonali tiegħu dwar l-akkwist pubbliku b'tali mod li dawk ir-regoli fil-prattika dejjem japplikaw jekk fornitur ikun inkarigat b'SIEĠ. Madankollu, jekk għalhekk Stat Membru jorbot il-liġi tal-UE dwar l-Għajnuna mill-Istat u l-liġi dwar

[103] Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni N 381/04 — Franza, Projet de réseau de télécommunications haut débit des Pyrénées-Atlantiques, u d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 382/04 — Franza, Mise en place d'une infrastructure haut débit sur le territoire de la région Limousin (DORSAL).

l-akkwist pubbliku, din tkun deċiżjoni awtonoma tal-Istat Membru u mhux konsegwenza tal-applikazzjoni tal-liġi tal-UE.

70. ***X'jiġri jekk il-kamp ta' applikazzjoni tal-proċeduri tal-akkwist pubbliku li fihom element ta' negozjar jinbidel fir-riforma li għaddejja bħalissa tar-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku?***

Il-Komunikazzjoni tiddikjara b'mod espliċitu li l-gwida hija pprovduta għall-proċeduri u l-kriterji tal-għoti kif iddefiniti fid-direttivi tal-UE dwar l-akkwist pubbliku li hemm fis-seħħ bħalissa. Diment li l-proċess leġiżlattiv għat-tfassil tar-regoli tal-ġejjieni dwar l-akkwist pubbliku huwa kurrenti u t-testi li jiġu adottati ma jkunux għadhom magħrufin, il-Komunikazzjoni ma tistax tagħti gwida dwar jekk xi proċedura li tvarja fil-kamp ta' applikazzjoni minn dawk previsti fid-Direttivi li hemm fis-seħħ tistax tiżgura l-forniment tas-servizzi "bl-inqas spiża għall-komunità'.

71. ***Xi tfisser eżattament 'remunerazzjoni tas-suq ġeneralment aċċettata'? Opinjoni ta' espert wieħed tista' tkun biżżejjed biex tipprovaha?***

Il-Komunikazzjoni tiddikjara li remunerazzjoni tas-suq ġeneralment aċċettata tipprovdi l-aħjar punt ta' riferiment għall-ammont ta' kumpens meħtieġ minn impriża effiċjenti (it-tieni alternattiva tar-raba' kriterju ta' Altmark). Remunerazzjoni tas-suq ġeneralment aċċettata teħtieġ li s-servizzi tabilħaqq ikunu paragunabbli fl-aspetti kollha u għaldaqstant, dan huwa kunċett kemxejn strett. Il-Komunikazzjoni ma tidħolx fid-dettall dwar kif tista' tiġi ppruvata l-eżistenza ta' remunerazzjoni tas-suq ġeneralment aċċettata għaliex dan jiddependi fuq il-partikolaritajiet kollha ta' kull sitwazzjoni individwali, b'mod partikolari fuq l-evidenza u l-metodoloġija użata fl-opinjoni tal-espert, il-kwalità tagħha u kemm hija rappreżentattiva u kemm hija riċenti. Għaldaqstant, mhijiex possibbli dikjarazzjoni ġenerali li opinjoni ta' espert wieħed hija evidenza biżżejjed biex tiġi stabbilita remunerazzjoni tas-suq ġeneralment aċċettata.

72. ***Stat Membru jista' juża spiża ta' referenza stabbilita minn qabel għall-fini ta' applikazzjoni tal-kriterju relatat mal-ispejjeż ta' impriża tipika mmexxija sew?***

L-Istati Membri għandhom l-għażla li jużaw spiża ta' referenza stabbilita minn qabel bil-għan li japplikaw it-tieni element tar-raba' kriterju ta' Altmark, diment li jistgħu jiġġustifikawha. Jekk jaslu għal din l-ispiża b'mod li wieħed jista' joqgħod fuqu, u din tkun ibbażata fuq dejta solida u tkun konformi mal-valuri tas-suq, tista' titqies li tikkorrispondi għall-'ispejjeż imġarrba minn impriża tipika li hija mmexxija sew u mgħammra kif suppost' skont it-tifsira tar-raba' kriterju ta' Altmark.

Eżempji ta' prattika tal-Kummissjoni fir-rigward tal-ispejjeż ta' referenza

- Il-kunsiderazzjoni mħallsa lil Poste Italiane għad-distribuzzjoni ta' kotba tat-tfaddil postali (*libretti postali*) kienet inqas mill-ammonti għal prodotti finanzjarji simili fis-suq; għaldaqstant, il-kumpens imħallas f'dan il-kuntest tqies li jissodisfa l-kriterju ta' impriża tipika, immexxija sew u mgħammra kif suppost, u ma kienx jikkostitwixxi għajnuna, filwaqt li t-tliet kriterji l-oħrajn ta' Altmark kienu ssodisfati wkoll[104].

  Madankollu,

- Fir-rigward tal-użu ta' spejjeż statistiċi determinati minn qabel ipprovduti mill-

[104] Ara d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna C 49/06, iċċitata iktar 'il fuq, paragrafi 85–93.

awtoritajiet Ċeki sabiex jiġi kkalkolat l-ammont ta' kumpens, ma ġiet ipprovduta l-ebda prova li dawn l-ispejjeż kienu jirrappreżentaw dawk li kienu jiġġarrbu minn impriża tipika, immexxija sew u mgħammra kif suppost[105].

73. X'inhuma l-konsegwenzi tal-applikazzjoni jew in-nuqqas ta' applikazzjoni tal-kriterji ta' Altmark?

Meta jiġu ssodisfati l-kriterji kollha ta' Altmark, il-kumpens tas-servizz pubbliku ma jikkostitwixxix Għajnuna mill-Istat.

Meta ma jiġix issodisfat tal-inqas kriterju wieħed ta' Altmark, iżda jiġu ssodisfati l-kriterji l-oħrajn tal-Għajnuna mill-Istat[106], il-kumpens tas-servizz pubbliku jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat. Madankollu, jista' jkun għadu kompatibbli mal-Artikolu 106 tat-TFUE u eżenti min-notifika skont id-Deċiżjoni jew approvat mill-Kummissjoni wara notifika fuq il-bażi tal-Qafas.

3.3 Kumpens mingħajr għajnuna skont ir-Regolament *de minimis*

74. X'inhi d-differenza bejn ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ u r-Regolament ġenerali de minimis?

Ir-Regolament ġenerali *de minimis* (ir-Regolament 1998/2006) jistipula li l-miżuri tal-għajnuna li ma jaqbżux il-EUR 200 000 fuq kwalunkwe perjodu ta' tliet snin fiskali għal kull impriża jaqgħu barra mill-kunċett ta' għajnuna (l-Artikolu 107(1) TFUE) għaliex jitqiesu li ma jaffettwawx il-kummerċ bejn l-Istati Membri u/jew li ma jfixklux u lanqas ma jheddu li jfixklu l-kompetizzjoni. Dan ir-Regolament japplika jkun xi jkun l-iskop li għalih jingħata l-appoġġ, diment li jiġu rrispettati l-kundizzjonijiet tar-Regolament.

Ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ jipprovdi għal livell limitu ogħla (EUR 500 000 fuq kwalunkwe perjodu ta' tliet snin fiskali għal kull impriża) fir-rigward ta' miżuri ta' għajnuna mogħtija għall-forniment ta' SIEĠ.

Ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ huwa bbażat fuq il-prinċipju li livell limitu ogħla huwa ġġustifikat għall-miżuri marbutin mal-forniment ta' SIEĠ għaliex tal-inqas parti mill-ammont tingħata bħala kumpens għal spejjeż addizzjonali marbutin mal-forniment tas-SIEĠ. B'hekk, il-vantaġġ potenzjali għall-fornitur tas-SIEĠ huwa inqas mill-ammont tal-kumpens li fil-fatt jingħata, filwaqt li skont ir-Regolament ġenerali *de minimis*, il-vantaġġ mill-istess ammont ikun ogħla. Għaldaqstant, il-limitu massimu li sakemm ma jinqabiżx ma jkun hemm l-ebda impatt fuq il-kompetizzjoni u l-kummerċ bejn l-Istati Membri huwa ogħla għal kumpens għal SIEĠ.

75. Kif jista' jiġi żgurat li jiġi rrispettat il-limitu massimu ta' EUR 500 000? Hemm xi verifiki għall-konformità?

Ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ (bl-istess mod bħar-Regolament ġenerali *de minimis*) jipprovdi għal żewġ metodi alternattivi biex jiġi żgurat li l-ammont totali riċevut minn impriża jibqa' fi ħdan il-limitu massimu. Għażla minnhom hija li l-Istat Membru jistabbilixxi reġistru ċentrali tal-għajnuna *de minimis* kollha mogħtija mill-

[105] Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni dwar l-għajnuna mill-istat C 3/2008 (ex NN 102/2005) – ir-Repubblika Ċeka dwar il-kumpensi tas-servizz pubbliku għall-Kumpaniji tal-Karozzi tal-Linja ta' Moravia t'Isfel, ĠU L 97, 16.4.2009, paragrafi 82-83.

[106] Jiġifieri, (1) it-trasferiment ta' riżorsi tal-istat u imputabilità lill-istat, (2) effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri u tfixkil tal-kompetizzjoni, u (3) l-għamla selettiva tal-miżura kkonċernata.

awtoritajiet kollha fi ħdan l-Istat Membru (l-Artikolu 3(2)). Inkella, l-awtorità awtorizzanti trid tikseb dikjarazzjoni mill-impriża dwar l-għajnuna *de minimis* kollha riċevuta biex jiġi vverifikat li l-limitu massimu huwa rrispettat (l-Artikolu 3(1)).

L-Istati Membri jridu jiġbru l-informazzjoni kollha relevanti dwar l-għajnuna *de minimis* mogħtija biex ikunu jistgħu juru konformità mar-Regolament. Il-Kummissjoni tista' titlob sottomissjoni tal-informazzjoni biex tivverifika jekk hemmx konformità mal-kundizzjonijiet kollha tar-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ (l-Artikolu 3(3)).

76. Att ta' inkarigu skont it-tifsira tad-Deċiżjoni/Qafas huwa meħtieġ ukoll skont ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ?

Ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ japplika biss għall-għajnuna mogħtija għall-forniment ta' SIEĠ. Għaldaqstant, l-impriża benefiċjarja trid tiġi inkarigata b'SIEĠ speċifiku. Dan l-inkarigu ma jridx ikun fih l-informazzjoni kollha meħtieġa skont id-Deċiżjoni dwar is-SIEĠ jew il-Qafas dwar is-SIEĠ iżda, għal raġunijiet ta' ċertezza legali, irid ikun bil-miktub u jrid jinforma lill-impriża tas-SIEĠ li fir-rigward tiegħu ngħata l-kumpens (ara l-premessa 6 tar-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ).

77. X'inhu l-vantaġġ tal-użu tar-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ meta mqabbel mad-Deċiżjoni?

Ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ fih simplifikazzjonijiet f'żewġ aspetti ewlenin. L-ewwel nett, il-kundizzjonijiet kemm dwar l-inkarigu kif ukoll l-att ta' inkarigu huma eħfef (ara l-mistoqsija 76). It-tieni nett, ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ ma jeħtieġx verifika tal-ispejjeż imġarrba fil-forniment tas-servizz u b'hekk m'hemmx bżonn ta' xi verifika għall-kumpens żejjed.

78. X'inhuma r-regoli dwar l-akkumulazzjoni ta' għajnuna mogħtija skont iż-żewġ Regolamenti de minimis? B'mod iktar speċifiku, impriża li rċeviet għajnuna de minimis ġenerali fl-aħħar snin, issa tista' tirċievi wkoll għajnuna de minimis għas-SIEĠ?

Ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ jippermetti l-akkumulazzjoni ta' għajnuna *de minimis* għas-SIEĠ u għajnuna *de minimis* mogħtija skont Regolament ieħor li jaslu sal-limitu massimu ta' EUR 500 000 (l-Artikolu 2(7)). Dan ifisser, pereżempju, li jekk impriża diġà rċiviet EUR 150 000 fl-aħħar tliet snin fiskali, xorta tkun tista' tirċievi sa EUR 350 000 skont ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ.

Il-limitu massimu ta' EUR 500 000 għal kull impriża huwa massimu assolut għat-tipi kollha ta' għajnuna *de minimis* miżjuda flimkien. Japplika indipendentement minn jekk l-ammont mogħti skont ir-Regolament *de minimis* ġenerali ngħatax għal SIEĠ jew għal attività separata mhux ta' SIEĠ.

79. X'inhuma r-regoli dwar l-akkumulazzjoni ta' kumpens mogħti skont ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ u l-kumpens mogħti skont il-kriterji ta' Altmark?

Ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ ma jippermettix sabiex SIEĠ wieħed ikkumpensat b'konformità mal-kriterji ta' Altmark jirċievi wkoll għajnuna addizzjonali skont ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ (l-Artikolu 2(8)). Għalhekk, biex tiġi evitata l-klassifikazzjoni ta' Għajnuna mill-Istat, l-ammont sħiħ tal-kumpens mogħti għal SIEĠ jew irid jilħaq il-kundizzjonijiet stabbiliti fis-sentenza Altmark jew ma jistax jaqbeż il-livell limitu *de minimis* tas-SIEĠ.

Jekk, min-naħa l-oħra, fornitur wieħed jiġi inkarigat b'bosta SIEĠ, jista' jiġi kkumpensat għal wieħed mis-SIEĠ skont ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ u, għas-SIEĠ l-oħrajn, jista' jirċievi kumpens li jissodisfa l-erba' kundizzjonijiet kollha kemm huma ta' Altmark.

80. Kumpanija tista' tirċievi kumpens għal SIEĠ wieħed skont id-Deċiżjoni jew il-Qafas, u għajnuna de minimis għal SIEĠ ieħor skont ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ?

Iva. Ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ jistabbilixxi limitu massimu ta' EUR 500 000 għall-miżuri kollha skont dak ir-Regolament għal kull impriża, irrelevanti jekk jingħatawx għall-istess SIEĠ jew għal SIEĠ differenti. Jistipula wkoll li għall-istess SIEĠ, il-fornitur ma jistax jirċievi kumpens kemm skont id-Deċiżjoni jew il-Qafas kif ukoll skont ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ (l-Artikolu 2(8)), peress li dan iwassal għal kumpens żejjed. Għall-kuntrarju, huwa possibbli li jiġi riċevut kumpens skont id-Deċiżjoni jew il-Qafas għal SIEĠ wieħed u għajnuna għal SIEĠ *de minimis* għal SIEĠ ieħor.

81. Fornitur ta' servizzi li għal ċertu perjodu ta' żmien irċieva kumpens skont id-Deċiżjoni jew il-Qafas jista' jiġi ffinanzjat għal perjodu ieħor ta' żmien skont ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ għall-istess servizz?

Iva. Jekk għandhom x'jaqsmu perjodi differenti ta' żmien, l-ispejjeż imġarrba mill-fornitur tas-SIEĠ mhux diġà ġew ikkumpensati skont id-Deċiżjoni jew il-Qafas u għaldaqstant, jista' jiġi applikat ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ. Madankollu, fornitur ma jistax jirċievi kumpens għall-istess servizz u l-istess perjodu ta' żmien skont id-Deċiżjoni jew il-Qafas u skont ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ (l-Artikolu 2(8)). Din id-dispożizzjoni hija bbażata fuq il-fatt li r-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ jistabbilixxi livell limitu ogħla mir-Regolament *de minimis* ġenerali għaliex il-fornitur iġarrab spejjeż li għalihom l-għajnuna *de minimis* ser tikkumpensa għal tal-inqas parti minnhom, xi ħaġa li ma tibqax tapplika jekk l-istess spejjeż jingħata kumpens għalihom skont id-Deċiżjoni jew il-Qafas (premessi 3 u 15). Lanqas ma hemm bżonn ta' kumpens addizzjonali skont ir-Regolament *de minimis*, jekk il-kumpens diġà jkun ingħata skont id-Deċiżjoni jew il-Qafas.

82. Fornitur ta' servizzi jixtieq jistabbilixxi servizz ta' appoġġ għaż-żgħażagħ qiegħda li jeħtieġ appoġġ finanzjarju ta' EUR 150 000: ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat japplikaw għal għotja bħal din minn awtorità pubblika?

Il-finanzjament ta' dan it-tip jista' jingħata mingħajr ma jiġu ssodisfati l-kriterji stabbiliti fid-Deċiżjoni, jekk l-ammont totali ta' riżorsi tal-Istat ipprovduti fuq perjodu ta' tliet snin ma jaqbiżx il-limitu massimu stabbilit fir-Regolament *de minimis* ġenerali (EUR 200 000) jew ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ (EUR 500 000). Jekk l-ammont ma jaqbiżx dawn iż-żewġ limiti massimi, bħal fil-każ ta' dan l-eżempju, jistgħu jintużaw iż-żewġ Regolamenti (premessa 14). Jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet ta' wieħed miż-żewġ Regolamenti *de minimis*, appoġġ bħal dan ma jikkostitwixxix Għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE u ma jkollux għaliex jiġi nnotifikat lill-Kummissjoni.

Għaldaqstant, awtorità pubblika tista' tagħmel għotja bħal din ta' ammont limitat mingħajr tħassib ieħor dwar l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, anki meta l-attività li tkun trid tiġi ffinanzjata titqies li hija ekonomika.

Fiċ-ċirkostanzi kollha l-oħrajn, il-miżura xorta ser tibqa' kompatibbli jekk jiġu ssodisfati l-kriterji tad-Deċiżjoni.

83. Awtorità pubblika tista' tiffinanzja inizjattiva pilota sabiex tiddefinixxi l-kontenut ta' kompiti ta' SIEĠ?

Iva, l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jniedu inizjattiva pilota sabiex jiddefinixxu l-kompitu tas-SIEĠ li jixtiequ jimplimentaw. Sabiex jiffinanzjaw inizjattivi pilota bħal dawn, l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jiddependu biss fuq l-opportunitajiet offruti mir-Regolament *de minimis* ġenerali li jistabbilixxi li l-Artikolu 107(1) ma japplikax għall-għotja ta' għajnuna li ma taqbiżx il-EUR 200 000 fuq perjodu ta' tliet snin. Min-naħa l-oħra, ma jistgħux jużaw ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ, għaliex l-għajnuna ma tingħatax lill-fornitur tas-SIEĠ għal SIEĠ speċifiku, peress li fl-inizjattiva pilota l-kompiti tas-SIEĠ għadhom iridu jiġu ddefiniti.

84. F'każ li SIEĠ jiġi ffinanzjat skont ir-Regolament de minimis ġenerali jew ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ, l-ammont ta' EUR 200 000 / EUR 500 000 jirreferi għas-SIEĠ jew għall-impriża inkarigata bis-SIEĠ, filwaqt li jittieħdu f'kunsiderazzjoni attivitajiet oħrajn li għalihom l-impriża tirċievi riżorsi tal-Istat?

Iż-żewġ limiti massimi japplikaw għall-impriża u mhux għal kull waħda mill-attivitajiet li għalihom l-impriża tirċievi riżorsi tal-Istat. Skont l-Artikolu 2(2)[107] tar-Regolament *de minimis* ġenerali, l-ammont totali tal-għajnuna *de minimis* mogħtija lil impriża waħda ma jistax jaqbeż il-EUR 200 000 fuq kwalunkwe perjodu ta' tliet snin fiskali. B'mod simili, skont ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ, l-ammont totali tal-għajnuna *de minimis* mogħtija lil impriża waħda ma jistax jaqbeż il-EUR 500 000. Li huwa importanti huwa li l-istess impriża ma tistax tirċievi iktar minn EUR 200 000 / EUR 500 000 fuq kwalunkwe perjodu ta' tliet snin fiskali.

85. Fil-każ ta' korp inkarigat bil-forniment ta' bosta SIEĠ li jfassal kontijiet separati għal kull SIEĠ, huwa possibbli li tiġi applikata r-regola de minimis għal kull SIEĠ b'mod separat?

Le. Biex japplikaw kemm għar-Regolament *de minimis* ġenerali kif ukoll għar-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ, l-ammont totali tar-riżorsi tal-Istat, ikun xi jkun l-għan fil-mira, mogħti lil kwalunkwe impriża ma jistax jaqbeż il-EUR 200 000 / EUR 500 000. Minħabba dan, meta impriża jkollha numru ta' kompiti ta' interess ekonomiku ġenerali, l-ammont totali li tista' tirċievi skont ir-regola *de minimis* huwa ta' EUR 200 000 (skont ir-Regolament *de minimis* ġenerali) jew EUR 500 000 (skont ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ) fuq perjodu ta' tliet snin. Il-fatt li f'termini kontabilistiċi jeżistu baġits individwali għal dawn il-kompiti mhuwiex ta' importanza għall-applikazzjoni tar-regola *de minimis*.

86. F'każ li korp inkarigat bil-forniment ta' SIEĠ ikun impenjat ukoll f'attivitajiet mhux ekonomiċi, hemm bżonn li jnaqqas l-ammont ta' kumpens imħallas għas-SIEĠ mhux ekonomiċi għall-fini tar-Regolamenti de minimis?

Le. Il-finanzjament ta' servizzi ta' interess ġenerali ta' għamla mhux ekonomika ma jaqax fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, li japplikaw biss għall-attivitajiet ta' għamla ekonomika. Għaldaqstant, il-finanzjament ta' kompiti mhux ekonomiċi ta' interess ġenerali ma jitqiesx bħala finanzjament skont it-tifsira tar-

107 *Ibid.*

Regolamenti *de minimis* u m'hemmx bżonn li jittieħdu f'kunsiderazzjoni meta l-ammont totali jiġi kkalkolat għall-fini ta' applikazzjoni ta' dawk ir-Regolamenti.

87. Il-baġit għan-nefqa tal-investiment marbuta ma' SSIĠ jista' jiġi riżervat fuq perjodu li jestendi minn sena għal bosta snin. F'ċirkostanzi bħal dawn, huwa possibbli li jiġu applikati r-Regolamenti de minimis?

In-nefqa tal-investiment għal SSIĠ tista' tiġi ffinanzjata minn riżorsi pubbliċi skont ir-Regolamenti *de minimis* diment li dawk ir-riżorsi ma jaqbżux il-EUR 200 000 (skont ir-Regolament *de minimis* ġenerali) jew il-EUR 500 000 (skont ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ) fuq kwalunkwe perjodu ta' tliet snin, ikun xi jkun il-perjodu ta' tliet snin ikkunsidrat, kif stabbilit fir-Regolamenti.

Fil-każ li r-riżorsi pubbliċi jaqbżu l-EUR 200 000 / EUR 500 000 fuq kwalunkwe tliet snin fiskali, dawn jistgħu jibbenefikaw mill-applikazzjoni tad-Deċiżjoni jew il-Qafas, diment li jissodisfaw il-kundizzjonijiet ta' kompatibilità (għal dawn il-kundizzjonijiet, ara t-Taqsimiet 3.4.2 u 3.5.2).

88. Ir-Regolament de minimis dwar is-SIEĠ u r-Regolament de minimis ġenerali japplikaw għall-fornituri ta' SIEĠ f'diffikultà?

Le. La r-Regolament *de minimis* ġenerali (l-Artikolu 1(1)(h)) u lanqas ir-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ (l-Artikolu 1(2)(h)) ma japplikaw għal impriżi f'diffikultà skont it-tifsira tal-linji gwida tal-Komunità dwar l-Għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturazzjoni ta' ditti f'diffikultà[108].

3.4 Kumpens skont id-Deċiżjoni dwar is-SIEĠ

3.4.1 Il-kamp ta' applikazzjoni

89. F'liema każijiet tapplika d-Deċiżjoni?

Id-Deċiżjoni tapplika għal:

- kumpens tas-servizz pubbliku li ma jaqbiżx il-EUR 15-il miljun fuq bażi annwali, mogħtija għal SIEĠ f'oqsma li mhumiex it-trasport jew infrastruttura tat-trasport.
- kumpens tas-servizz pubbliku mogħti lil sptarijiet li jipprovdu kura medika, inklużi, fejn applikabbli, servizzi tal-emerġenza, ikun xi jkun l-ammont.
- kumpens tas-servizz pubbliku għall-forniment ta' SIEĠ li jaqdu ħtiġijiet soċjali fir-rigward tal-kura tas-saħħa u fit-tul, l-indukrar tat-tfal, l-aċċess għas-suq tax-xogħol u r-reintegrazzjoni fih, l-alloġġjar soċjali u l-indukrar u l-inklużjoni soċjali ta' gruppi vulnerabbli, ikun xi jkun l-ammont.
- fil-qasam tat-trasport, huwa biss kumpens tas-servizz pubbliku għal kollegamenti fl-ajru jew baħar ma' gżejjer mogħti skont regoli settorjali, li fuqhom it-traffiku ma jaqbiżx it-300 000 passiġġier; id-Deċiżjoni tapplika wkoll għal kumpens tas-servizz pubbliku għall-ajruporti u portijiet li t-traffiku annwali medju tagħhom matul is-sentejn finanzjarji ta' qabel dak li fih ġie assenjat is-SIEĠ ma jaqbiżx il-200 000 passiġġier fil-każ ta' ajruporti u 300 000 passiġġier fil-każ ta' portijiet.

---

[108] ĠU C 244, 1.10.2004, p. 2.

3.4.1.1 Il-livell limitu ta' EUR 15-il miljun

90. Il-livell limitu ta' EUR 15-il miljun għandu jiġi applikat bħala valur nett jew gross?

Il-livell limitu għall-ammont ta' kumpens stabbilit fl-Artikolu 2(1)(a) tad-Deċiżjoni huwa ta' EUR 15-il miljun grossi (jiġifieri mingħajr kwalunkwe tnaqqis ta' taxxi).

91. Il-livell limitu japplika għal kull inkarigu ta' SIEĠ jew għal kull impriża? X'jiġri jekk bosta impriżi jipprovdu SIEĠ b'mod konġunt?

Il-livell limitu ta' EUR 15-il miljun japplika għal kull SIEĠ speċifiku li impriża partikolari hija inkarigata bih.

Jekk impriża hija inkarigata bi tliet SIEĠ differenti, il-livell limitu japplika għal kull wieħed mis-SIEĠ (jiġifieri l-impriża tista' tirċievi kumpens totali sa massimu ta' EUR 45 miljun skont id-Deċiżjoni, diment li l-kumpens għal kull SIEĠ ma jaqbiżx il-EUR 15-il miljun). Jekk għall-istess SIEĠ jiġu inkarigati ħames impriżi b'mod konġunt, il-livell limitu japplika darba biss għall-kompitu speċifiku tas-SIEĠ (jiġifieri anki jekk l-ammont ta' kumpens għal kull impriża ma jaqbiżx il-EUR 15-il miljun, id-Deċiżjoni ma tapplikax jekk il-kumpens aggregat għas-SIEĠ imħallas lill-impriżi kollha jkun iktar minn EUR 15-il miljun).

3.4.1.2 L-isptarijiet u s-servizzi soċjali

92. Hemm dispożizzjoni fuq attività anċillari fl-Artikolu 2(1)(b) għall-isptarijiet, iżda mhux fl-Artikolu 2(1)(c) għal servizzi soċjali. Dan ifisser li s-servizzi soċjali jitqiesu b'mod inqas favorevoli?

Le. Ir-referenza għal attivitajiet anċillari fl-Artikolu 2(1)(b) tad-Deċiżjoni hija maħsuba sabiex tfisser li l-isptarijiet jaqgħu taħt id-deċiżjoni jkun xi jkun l-ammont tal-kumpens, anki jekk iwettqu attivitajiet anċillari oħrajn (bħal attività ta' riċerka jew kafetterija). Madankollu, il-kumpens jista' jitħallas biss għal servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali.

L-Artikolu 2(1)(c) għal servizzi soċjali ma fihx restrizzjoni għall-forrnituri ta' servizzi purament soċjali li bħala massimu għandhom attività kummerċjali anċillari. Għaldaqstant, il-forrnituri ta' servizzi soċjali jista' jkollhom attivitajiet oħrajn li huma iktar minn sempliċi anċillari, iżda jistgħu jirċievu kumpens għall-attivitajiet tas-SIEĠ biss. Għaldaqstant, id-Deċiżjoni hija fil-fatt inqas ħarxa għal servizzi soċjali milli għal sptarijiet.

93. Min jista' jiddefinixxi l-kontenut ta' "servizzi soċjali"?

Il-lista ta' servizzi soċjali fl-Artikolu 2(1)(c) hija lista eżawrjenti. Peress li d-Deċiżjoni hija direttament applikabbli fl-Istati Membri kollha, m'hemmx għalfejn tiġi trasposta fil-liġi nazzjonali. L-Istati Membri ma għandhomx il-kompetenza sabiex jadottaw leġiżlazzjoni li tista' tibdel jew tiċċara d-Deċiżjoni. Minkejja dan, diment li jibqgħu fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 2(1)(c), l-Istati Membri jistgħu ovvjament jispeċifikaw f'dettall ikbar fl-att ta' inkarigu dawk is-servizzi speċifiċi li jridu li jiġu pprovduti, pereżempju liema tipi ta' servizzi ta' indukrar tat-tfal, b'liema kundizzjonijiet u għal liema benefiċjarji. Id-definizzjoni ta' servizzi soċjali hija ferm wiesgħa u tkopri l-iktar oqsma importanti tas-servizzi soċjali. Barra minn hekk, billi tkopri wkoll is-SIEĠ relatati mal-"kura u l-inklużjoni soċjali ta' gruppi vulnerabbli", toffri l-flessibilità

meħtieġa biex skont il-ħtiġijiet ta' kull Stat Membru jiġu inklużi tipi differenti ta' servizzi indirizzati lil dawk il-gruppi tas-soċjetà li jeħtiġuhom l-iktar.

Il-Qorti tal-Ġustizzja u l-qrati nazzjonali jistgħu jintalbu jiddeċiedu jekk għajnuna hijiex illegali jew jekk taqax taħt id-dispożizzjoni ta' eżenzjoni tal-Artikolu 2(1)(c) tad-Deċiżjoni. Madankollu, ma jistgħux jibdlu l-kontenut tad-Deċiżjoni.

94. ***Għaliex il-lista ta' servizzi soċjali eżenti fid-Deċiżjoni hija eżawrjenti? X'jiġri jekk Stat Membru jixtieq jinkariga lil fornitur ta' servizzi b'servizz soċjali ta' interess ġenerali li mhuwiex kopert minn din il-lista?***

Peress li d-Deċiżjoni hija direttament applikabbli fl-Istati Membri, hemm bżonn li jkun fiha definizzjonijiet ċari u preċiżi, billi tiżgura ċertezza legali. Għaldaqstant, il-miżuri ta' għajnuna eżenti jridu jiġu ddefiniti b'mod komprensiv. Madankollu, id-definizzjoni ta' servizzi soċjali hija ferm wiesgħa u tkopri l-iktar oqsma importanti tas-servizzi soċjali. Barra minn hekk, billi tinkludi wkoll is-SIEĠ relatati mal-"kura u l-inklużjoni soċjali ta' gruppi vulnerabbli" hija tagħti l-flessibilità meħtieġa biex skont il-ħtiġijiet ta' kull Stat Membru jiġu inklużi tipi differenti ta' servizzi indirizzati lil dawk il-gruppi tas-soċjetà li jeħtiġuhom l-iktar. Jekk servizz soċjali partikolari ma jkunx kopert mid-definizzjoni ta' servizzi soċjali fl-Artikolu 2(1)(c), il-kumpens xorta jista' jkun eżenti min-notifika skont l-Artikolu 2(1)(a) tad-Deċiżjoni, diment li l-kumpens ma jaqbiżx ammont annwali ta' EUR 15-il miljun.

95. ***Il-lista ta' servizzi soċjali fid-Deċiżjoni kif tista' tkun relatata mal-listi ta' servizzi fl-Anness II B tad-Direttiva dwar l-akkwist pubbliku (Direttiva 2004/18/KE)?***

Il-lista ta' servizzi soċjali fl-Artikolu 2(1)(c) tad-Deċiżjoni hija differenti mil-lista ta' servizzi fl-Anness II B tad-Direttiva dwar l-akkwist pubbliku (Direttiva 2004/18/KE).

Il-lista li tinsab fid-Deċiżjoni telenka s-servizzi soċjali koperti mid-Deċiżjoni, ikun xi jkun l-ammont ta' kumpens li jirċievi l-fornitur ta' servizzi. Din il-lista hija msejsa fuq kategoriji wesgħin (pereżempju "l-kura u l-inklużjoni soċjali ta' gruppi vulnerabbli").

Il-lista ta' servizzi fl-Anness II B tad-Direttiva dwar l-akkwist pubbliku hija msejsa fuq il-Vokabolarju Komuni dwar l-Akkwisti Pubbliċi (CPV) u għandha skop differenti. Din il-lista tkopri l-kategoriji kollha ta' servizzi soċjali, iżda anki kategoriji oħrajn ta' servizzi meqjusa bħala inqas probabbli li jkunu ta' ċertu interess transfruntier għall-fornituri fi Stati Membri oħrajn u li, minħabba dan, mhumiex soġġetti għas-sett sħiħ ta' dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2004/18/KE, iżda biss għal numru limitat ta' regoli ta' din id-Direttiva u għall-prinċipji ġenerali tat-TFUE. B'hekk, id-Direttiva 2004/18/KE toffri approċċ ferm flessibbli (fir-rigward tar-regoli dwar l-akkwist) għas-servizzi soċjali u servizzi oħrajn koperti mill-Anness II B ta' din id-Direttiva (għal iktar dettalji fuq dan il-punt, ara t-tweġiba għall-mistoqsija 200).

96. ***Xi jkopri t-terminu 'indukrar tat-tfal' fl-Artikolu 2(1)(c)?***

It-terminu "indukrar tat-tfal" huwa kunċett wiesa' li jkopri forom differenti ta' indukrar u superviżjoni tat-tfal f'kuntesti organizzazzjonali differenti. Madankollu, sabiex l-ewwel nett tkun tapplika d-Deċiżjoni, l-Istat Membru jrid jinkariga lill-fornitur b'obbligu speċifiku ta' servizz pubbliku.

97. Il-frażi "jissodisfaw ħtiġijiet soċjali" tillimita t-tip ta' servizzi soċjali li jistgħu jkunu SIEĠ, pereżempju fil-każ ta' indukrar tat-tfal, għal indukrar tat-tfal għal familji b'diffikultajiet finanzjarji?

Il-frażi "jissodisfaw ħtiġijiet soċjali" fl-Artikolu 2(1)(c) ma tillimitax is-servizzi msemmija fil-lista. Diment li s-servizzi ddefiniti jikkwalifikaw bħala SIEĠ ġenwini, id-Deċiżjoni tista' tapplika għas-servizzi rispettivi kollha. Fl-eżempju, id-Deċiżjoni tista' tiġi applikata għas-servizzi kollha ta' indukrar tat-tfal, mhux biss jekk jiġu pprovduti għal familji b'diffikulatjiet finanzjarji.

98. Xi jkopri t-terminu "l-inklużjoni soċjali ta' gruppi vulnerabbli" fl-Artikolu 2(1)(c)?

It-terminu "l-inklużjoni soċjali ta' gruppi vulnerabbli" jagħti lill-Istati Membri l-flessibilità meħtieġa biex skont il-ħtiġijiet ta' kull Stat Membru jinkludu tipi differenti ta' servizzi indirizzati lil dawk il-gruppi tas-soċjetà li jeħtiġuhom l-iktar. Huwa kunċett wiesa' u jista' jkopri, pereżempju, is-servizzi ta' integrazzjoni soċjali għal nies b'diżabilitajiet, servizzi ta' assistenza soċjali għall-migranti, servizzi għal nies bla dar, servizzi ta' appoġġ għall-ġenituri[109], servizzi li jappoġġjaw nies b'dejn għoli wisq jew servizzi soċjali għall-komunità tal-liżbjani, il-gays, il-bisesswali u t-transġeneri (LGBT).

99. Xi jkopri t-terminu "aċċess għas-suq tax-xogħol u r-reintegrazzjoni fih" fl-Artikolu 2(1)(c)? It-taħriġ professjonali huwa parti minnu?

It-terminu "aċċess għas-suq tax-xogħol u r-reintegrazzjoni fih" jirreferi għat-tipi differenti ta' servizzi li għandhom l-għan li jħaffu l-impjegabbiltà. It-taħriġ professjonali jaqa' biss taħt l-Artikolu 2(1)(c) tad-Deċiżjoni jekk jippermetti aċċess għas-suq tax-xogħol jew reintegrazzjoni fih jew jekk irawwem l-inklużjoni soċjali ta' grupp vulnerabbli. Għaldaqstant, pereżempju, taħriġ professjonali għal dawk qiegħda għal żmien twil jaqa' taħt l-Artikolu 2(1)(c) tad-Deċiżjoni. Min-naħa l-oħra, jekk it-taħriġ professjonali jkun għal nies li diġà għandhom xogħol, normalment ma jkunx jaqa' taħt l-Artikolu 2(1)(c) tad-Deċiżjoni, sakemm ma jkollux bħala għan l-inklużjoni ta' grupp vulnerabbli. Madankollu, ta' min jinnota li l-għajnuna mill-Istat għal taħriġ professjonali tista' tingħata bil-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 38 u 39 tar-Regolament 800/2008/KE (Regolament għal Eżenzjoni Ġenerali Sħiħa).

100. Għajnuna lill-impriżi għall-integrazzjoni soċjali u fix-xogħol tista' tkun koperta mid-Deċiżjoni?

L-impriżi għall-integrazzjoni soċjali jista' jkollhom karatteristiċi differenti u jieħdu bosta forom differenti, iżda b'mod ġenerali joffru opportunitajiet tax-xogħol lil gruppi ta' ħaddiema żvantaġġati biex b'hekk jitħaffef l-aċċess tagħhom għas-suq tax-xogħol u r-reintegrazzjoni tagħhom fih u jippromwovu l-inklużjoni soċjali tagħhom. Spiss jibbenefikaw minn miżuri ta' appoġġ bħal eżenzjoni jew tnaqqis tal-kontribuzzjonijiet soċjali skont il-liġijiet jew ir-regolamenti nazzjonali.

[109] Servizzi ta' appoġġ għall-ġenituri jkopru tipi differenti ta' interventi (pereż. tagħrif, taħriġ, konsulenza, eċċ.) direttament marbutin mat-trobbija tat-tfal minn familji żvantaġġati. L-għanijiet aħħarin ta' appoġġ lill-ġenituri huwa l-għajnuna lill-ġenituri fit-trobbija tat-tfal tagħhom u biex iħallu impatt pożittiv fuq l-iżvilupp fiżiku, emozzjonali u konjittiv tat-tfal minn familji żvantaġġati.

B'ċerti kundizzjonijiet għajnuna bħal din tista' tkun koperta mir-REĠS[110] jew ir-Regolament *de minimis* ġenerali[111].

L-awtoritajiet pubbliċi fl-Istati Membri jistgħu jiddefinixxu wkoll l-integrazzjoni soċjali u fix-xogħol bħala SSIĠ u jinkarigaw lill-impriżi għall-integrazzjoni soċjali u tax-xogħol b'SIEĠ. F'dawn il-każijiet, id-Deċiżjoni dwar is-SIEĠ tkun tapplika għal dawk is-servizzi.

3.4.1.3 Id-durata tal-perjodu ta' inkarigu

101. Id-durata tal-perjodu ta' inkarigu tista' taqbeż l-10 snin biss jekk irid jiġi amortizzat investiment sinifikanti fuq perjodu itwal jew dan jista' jsir ukoll għal raġunijiet iġġustifikati oħrajn? Xi tfisser "investiment sinifikanti"?

L-uniku każ li fih id-durata tal-perjodu ta' inkarigu jista' jaqbeż l-10 snin huwa d-deprezzament ta' investiment sinifikanti. Jekk investiment jistax jitqies sinifikanti jiddependi kemm fuq il-valur assolut kif ukoll fuq il-valur relattiv tal-investiment li jeħtieġ jiġi amortizzat fuq perjodu itwal minn 10 snin meta mqabbel mal-valur(i) tal-assi l-oħrajn meħtieġa għall-forniment tas-servizz. Id-differenza bejn ir-regoli fuq id-durata tal-perjodu ta' inkarigu fid-Deċiżjoni u l-Qafas huwa spjegat iktar fil-mistoqsija 166.

102. Minħabba l-limitazzjoni tal-perjodu ta' inkarigu għal 10 snin fil-prinċipju, ma għadux possibbli li fornitur jiġi awtorizzat għal perjodu bla limitu?

Trid issir distinzjoni bejn awtorizzazzjoni biex titwettaq ċerta attività mingħajr obbligu tal-fornitur sabiex jipprovdi servizz pubbliku speċifiku u att ta' inkarigu, li neċessarjament jimponi obbligu fuq il-fornitur sabiex jipprovdi servizz pubbliku speċifiku. L-awtorizzazzjoni mingħajr l-obbligu mhijiex relevanti mill-perspettiva tal-Għajnuna mill-Istat. Għaldaqstant, ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat ma jżommux lill-Istati Membri milli jawtorizzaw lill-fornitur għal perjodu bla limiti biex iwettaq attività, iżda sabiex tkun tista' tirċievi kumpens għall-forniment ta' servizz ta' interess ekonomiku ġenerali l-impriża trid tiġi inkarigata b'obbligu ta' servizz pubbliku speċifiku. Fil-prinċipju, skont id-Deċiżjoni, id-durata ta' dan l-inkarigu hija limitata għal 10 snin (l-Artikolu 2(2)). Id-Deċiżjoni tippermetti għal perjodu itwal ta' inkarigu f'każijiet li fihom hemm bżonn ta' investiment sinifikanti li jeħtieġ li jiġi amortizzat fuq perjodu li jdum iktar minn għaxar snin. Peress li d-durata hija marbuta mill-qrib mal-perjodu ta' żmien meħtieġ għall-amortizzazzjoni tal-assi, mhijiex possibbli durata bla limiti skont id-Deċiżjoni. Wara li jintemm il-perjodu ta' inkarigu, l-istess fornitur jista' jerġa' jiġi inkarigat bil-forniment tas-servizz.

3.4.1.4 L-applikazzjoni għas-settur tat-trasport

103. X'inhi d-differenza bejn l-Artikolu 2(1)(d) u l-Artikolu 2(1)(e) tad-Deċiżjoni?

L-Artikolu 2(1)(d) tad-Deċiżjoni jistabbilixxi l-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni għas-SIEĠ li jipprovdi kollegamenti tal-ajru jew marittimi, jiġifieri servizzi tat-trasport bl-ajru jew bil-baħar. Min-naħa l-oħra, l-Artikolu 2(1)(e) tad-Deċiżjoni jindirizza l-kamp

110 Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 800/2008 tas-6 ta' Awwissu 2008 li jiddikjara ċerti kategoriji ta' għajnuna bħala kompatibbli mas-suq komuni (Regolament għal Eżenzjoni Ġenerali Sħiħa) skont l-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat (Regolament għal Eżenzjoni Ġenerali Sħiħa).

111 Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1998/2006 tal-15 ta' Diċembru 2006 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat dwar l-għajnuna de minimis, ĠU L 379 of 28.12.2006.

ta' applikazzjoni fir-rigward tal-impożizzjoni tal-obbligi tas-SIEĠ fuq il-portijiet u l-ajruporti, jiġifieri l-infrastruttura tat-trasport.

104. ***Eżattament għal xiex jirreferi l-livell limitu ta' 300 000 passiġġier tal-kollegamenti tal-ajru u marittimi mal-gżejjer kif stabbilit fl-Artikolu 2(1)(d) tad-Deċiżjoni? Id-Deċiżjoni tista' tiġi applikata wkoll għar-rotot tal-ajru/tal-baħar li ma jipprovdux kollegamenti ma' gżira?***

Il-livell limitu ta' 300 000 passiġġier għall-kollegamenti tal-ajru u marittimi ma' gżejjer jirreferi għall-għadd unidirezzjonali, jiġifieri passiġġier li jtir lejn il-gżira u lura jgħodd darbtejn. Il-livell limitu japplika għar-rotta individwali bejn ajruport/port wieħed fuq il-gżira u ajruport/port wieħed fuq l-art kontinentali, mhux għat-traffiku kollu tal-ajru minn xi ajruport/port fuq il-gżira għal xi ajruport/port fuq l-art kontinentali.

Fir-rigward tar-rotot tal-ajru/baħar, id-Deċiżjoni tapplika biss fil-każ ta' kollegamenti tal-ajru jew marittimi ma' gżejjer. Ma tapplikax għal rotot tal-ajru/baħar bejn żewġ ajruporti/portijiet fuq l-**art kontinentali.**

105. ***L-ajruporti b'iktar minn 200 000 passiġġier jew portijiet b'iktar minn 300 000 passiġġier jaqgħu fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni f'każijiet fejn il-kumpens tas-servizz pubbliku ma jaqbiżx il-EUR 15-il miljun?***

Le. Il-livell limitu ġenerali ta' EUR 15-il miljun ma japplikax għat-trasport u l-infrastruttura tat-trasport (l-Artikolu 2(1)(a) tad-Deċiżjoni). Jekk l-ajruporti għandhom iktar minn 200 000 passiġġier u l-portijiet għandhom iktar minn 300 000 passiġġier, l-għajnuna għs-SIEĠ ma tkunx taqa' taħt id-Deċiżjoni u ser tiġi analizzata mill-Kummissjoni wara notifika fuq il-bażi tal-Qafas. Il-livelli limitu ta' passiġġiera għandhom jiġu interpretati li jfissru passiġġiera li jaslu u li jitilqu (għadd unidirezzjonali).

F'dan il-kuntest, ta' min jinnota li l-Għajnuna mill-Istat għas-settur tat-trasport bl-ajru hija rregolata mil-linji gwida tal-Komunità dwar il-finanzjament ta' ajruporti u l-għajnuna tal-bidu lil-linji tal-ajru li jitilqu minn ajruporti reġjonali (li minn hawn 'il quddiem ser jissejħu "l-Linji Gwida tal-2005") u mill-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni 94/C 350/07 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 92 u 93 tat-Trattat fis-settur tal-avjazzjoni. Dawn il-linji gwida jippermettu sabiex ċerti attivitajiet ekonomiċi mwettqa minn ajruporti jiġu kkunsidrati li jikkostitwixxu SIEĠ. F'każijiet eċċezzjonali, il-ġestjoni globali ta' ajruport tista' titqies bħala SIEĠ diment li hija limitata għal attivitajiet marbutin mal-attivitajiet bażiċi tiegħu.

Eżempju:

Awtorità pubblika tista' timponi obbligi ta' servizz pubbliku fuq ajruport li, pereżempju, jinstab f'reġjun maqtugħ għalih, u tista' tiddeċiedi li tħallas kumpens għal dawn l-obbligi. Ta' min jinnota li l-ġestjoni globali ta' ajruport bħala SIEĠ ma għandhiex tkopri attivitajiet li mhumiex direttament marbutin mal-attivitajiet bażiċi tiegħu (jiġifieri, attivitajiet kummerċjali, inklużi l-bini, il-finanzjament, l-użu u l-kiri ta' art u bini, mhux biss għall-uffiċċji u l-ħżin iżda anki għal-lukandi u l-impriżi industrijali li jinstabu fi ħdan il-perimetru tal-ajruport, kif ukoll ħwienet, ristoranti u żoni ta' parkeġġ tal-karozzi).

106. X'inhi r-relazzjoni bejn id-Deċiżjoni u r-Regolament (KE) Nru 1008/2008, b'mod partikolari l-Artikolu 16 tar-Regolament? Tista' tagħti xi eżempji ta' x'tip ta' servizzi jistgħu jiġu definiti bħala SIEĠ għall-ajruporti skont l-Artikolu 2(1)(e) tad-Deċiżjoni?

L-Artikolu 2(4) tad-Deċiżjoni jistipula li d-Deċiżjoni tista' tapplika biss għat-trasport bl-ajru jekk jiġu ssodisfati r-rekwiżiti stabbiliti fir-Regolament 1008/2008 kif ukoll ir-rekwiżiti stabbiliti fid-Deċiżjoni.

Il-paragrafi 45 *et seq.* tal-Komunikazzjoni jkomplu jagħtu gwida fuq il-kamp ta' applikazzjoni tal-Istati Membri sabiex jiddefinixxu SIEĠ u l-kompiti tal-Kummissjoni. B'mod partikolari dwar l-ajruporti, il-paragrafi 34 u 53 tal-Linji Gwida dwar il-finanzjament tal-ajruporti jipprovdu linja gwida dwar x'attivitajiet jistgħu jitqiesu bħala SIEĠ. Fi ftit kliem, il-ġestjoni globali ta' ajruport tista' titqies bħala SIEĠ f'każijiet eċċezzjonali biss, bħal fil-każ ta' reġjuni maqtugħin għalihom. Fi kwalunkwe każ, it-twettiq ta' attivitajiet kummerċjali li mhumiex direttament marbutin mal-attivitajiet ċentrali tal-ajruport ma jistax jiddaħħal fil-kamp ta' applikazzjoni ta' SIEĠ (ara l-paragrafu 53 (iv) tal-Linji Gwida tal-2005).

107. X'inhi r-relazzjoni bejn id-Deċiżjoni u r-Regolament 1370/2007?

Id-Deċiżjoni ma tapplikax għal kumpens tas-servizz pubbliku fis-settur tat-trasport fuq l-art (l-Artikolu 2(5) tad-Deċiżjoni). Il-kumpens għall-obbligi ta' servizz pubbliku fis-settur tat-trasport tal-passiġġiera bil-ferroviji u fit-triq huwa rregolat mir-Regolament (KE) Nru 1370/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2007. Il-kumpens mogħti f'konformità mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament huwa eżenti mill-obbligu ta' notifika minn qabel.

3.4.1.5 L-impriżi f'diffikultà

108. Id-Deċiżjoni tapplika wkoll għal ditti f'diffikultà?

Iva. Ma hemm l-ebda dispożizzjoni li xxekkel lid-Deċiżjoni milli tiġi applikata għal ditti f'diffikultà.

3.4.2 Il-kundizzjonijiet ta' kompatibilità

3.4.2.1 Il-preżentazzjoni ġenerali

109. X'inhuma l-kundizzjonijiet ewlenin tal-kompatibilità stabbiliti mid-Deċiżjoni?

Il-kundizzjonijiet ewlenin tal-kompatibilità stabbiliti mid-Deċiżjoni huma dawn li ġejjin:

- Att ta' inkarigu li, b'mod partikolari, jispeċifika l-għamla u d-durata tal-obbligi ta' servizz pubbliku, l-impriża u t-territorju kkonċernat, l-għamla ta' kwalunkwe drittijiet esklussivi jew speċjali mogħtija lill-impriża, il-parametri għall-kalkolu, il-kontroll u l-analiżi tal-kumpens, l-arranġamenti biex jiġi evitat u mħallas lura kwalunkwe kumpens żejjed u l-inklużjoni ta' referenza għad-Deċiżjoni.
- Il-kumpens ma jistax jaqbeż dak li hemm bżonn biex jiġu koperti l-ispejjeż imġarrba fir-rilaxx tal-obbligi ta' servizz pubbliku inkluż qligħ raġonevoli; għal dan il-għan

mhux bilfors isir kalkolu tal-ispejjeż kollha kif ukoll kwalunkwe tip ta' dħul riċevut.

- Kontroll tal-kumpens żejjed mill-awtoritajiet pubbliċi tal-Istati Membri.

110. X'inhi d-differenza bejn il-kundizzjonijiet tas-sentenza Altmark u l-kundizzjonijiet stabbiliti fid-Deċiżjoni?

Is-sentenza Altmark tistabbilixxi meta miżura taqa' fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tal-kunċett ta' Għajnuna mill-Istat, filwaqt li d-Deċiżjoni u l-Qafas jistabbilixxu l-kundizzjonijiet li bihom kumpens li jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat ikun kompatibbli mas-suq intern. Id-differenza sostanziva ewlenija bejn is-sentenza u l-pakkett tas-SIEĠ hija relatata mal-ammont/kalkolu tal-kumpens.

Skont ir-raba' kriterju tas-sentenza Altmark, sabiex ma jikkostitwixxix Għajnuna mill-Istat[112], l-ammont tal-kumpens irid jiġi ddefinit:

- permezz ta' proċedura tal-akkwist pubbliku miftuħa, trasparenti u nondiskriminatorja, li tippermetti li ssir għażla tal-offerent li kapaċi jipprovdi s-servizzi bl-inqas spejjeż għall-komunità; jew

- permezz ta' proċedura li biha l-awtoritajiet pubbliċi jridu jiddeterminaw l-ammont ta' kumpens fuq il-bażi ta' analiżi tal-ispejjeż ta' impriża tipika, immexxija kif suppost u mgħammra b'mod adegwat.

Fi kliem ieħor, ir-raba' kriterju ta' Altmark huwa ssodisfat jekk il-kumpens jitfassal f'livell ogħla minn dak li jkun meħtieġ minn impriża effiċjenti (li kapaċi tirbaħ proċedura tal-offerta jew li hija identifikata permezz ta' eżerċizzju ta' valutazzjoni komparattiva).

Id-**Deċiżjoni** ma tfassalx rekwiżiti tal-effiċjenza. L-ammont tal-kumpens mhux bilfors irid jiġi ddeterminat permezz ta' proċedura tal-akkwist pubbliku, jew b'paragun mal-ispejjeż ta' impriża tipika mmexxija kif suppost.

Diment li l-awtorità pubblika tistabbilixxi li l-kumpens mogħti jikkorrispondi għall-ispejjeż netti stmati fuq il-bażi tal-parametri ddefiniti bi preċiżjoni fl-att ta' inkarigu u li ma hemm l-ebda kumpens żejjed, il-kumpens inkwistjoni jitqies bħala Għajnuna mill-Istat kompatibbli mar-regoli tat-TFUE[113].

Eżempju:

Awtorità pubblika tiddeċiedi li tinkariga operatur bil-forniment ta' SIEĠ u tipprovdilu l-finanzjament għal dan is-servizz. Hemm tliet xenarji possibbli:

- Is-SIEĠ inkwistjoni jiġi pprovdut minn operatur magħżul permezz ta' proċedura ta' offerti li tikkonforma mar-raba' kundizzjoni ta' Altmark bi prezz ta' 90. Jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha l-oħrajn tas-sentenza Altmark, il-kumpens ta' 90 mhux ser ikun jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat.

- Is-SIEĠ jiġi pprovdut minn operatur bi spiża netta ta' 90. Jekk din l-ispiża ta' 90 tikkorrispondi għal dik ta' impriża tipika, immexxija kif suppost u mgħammra b'mod adegwat, skont ir-raba' kriterju ta' Altmark, u jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet

112 Diment li jiġu ssodisfati t-tliet kriterji l-oħrajn tas-sentenza Altmark (ara l-mistoqsija 61).

113 Diment li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet l-oħrajn stabbiliti fid-Deċiżjoni.

kollha l-oħrajn ta' Altmark, il-kumpens ta' 90 mhux ser ikun jikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat.

- Is-SIEĠ jiġi pprovdut minn operatur li ma jintgħażilx permezz ta' proċedura ta' offerti li tikkonforma mar-raba' kriterju ta' Altmark u l-ispejjeż netti jaqbżu d-90 (pereż. 100). Kumpens ta' 100 ser jitqies mid-Deċiżjoni bħala Għajnuna mill-Istat kompatibbli diment li l-kumpens ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ biex tiġi koperta l-ispiża netta fil-fatt imġarrba mill-operatur fil-forniment tas-SIEĠ, inkluż qligħ raġonevoli. Ovvjament dan huwa impossibbli jekk is-SIEĠ inkwistjoni jaqa' taħt il-kategoriji ddefiniti fid-Deċiżjoni.

111. X'inhuma d-differenzi ewlenin bejn id-Deċiżjonijiet tal-2005 u tal-2011 fir-rigward tal-kundizzjonijiet tal-kompatibilità?

Id-differenzi bejn id-Deċiżjonijiet tal-2005 u tal-2011 jikkonċernaw l-iktar il-kamp ta' applikazzjoni (tnaqqis tal-livell limitu tal-kumpens minn 30 għal 15-il miljun, tneħħija tal-livell limitu fil-livell limitu tal-fatturat tal-fornitur ta' servizzi, estensjoni tal-lista ta' servizzi soċjali eliġibbli jkunu xi jkunu l-ammonti minbarra tal-isptarijiet u r-residenzi soċjali, limitazzjoni tad-durata tal-perjodu ta' inkarigu).

Fir-rigward tal-kundizzjonijiet ta' kompatibilità, hemm biss ftit bidliet li huma primarjament immirati sabiex iħaffu l-applikazzjoni tar-regoli u jżidu t-trasparenza.

Biex tiġi ssimplifikata l-applikazzjoni tar-regoli, id-Deċiżjoni l-ġdida tippermetti sabiex isir test ta' kumpens żejjed fuq perjodu ta' żmien itwal[114]. Tintroduċi wkoll żona ta' sikurezza għall-qligħ raġonevoli[115], xi ħaġa li tikkostitwixxi limitu għall-qligħ raġonevoli meta l-forniment tas-SIEĠ ma jkunx marbut ma' riskju sostanzjali.

Fir-rigward tat-trasparenza, id-Deċiżjoni l-ġdida tintroduċi obbligu sabiex issir referenza għad-Deċiżjoni fl-att ta' inkarigu[116] u sabiex l-att ta' inkarigu jiġi ppubblikat u l-ammont ta' għajnuna mogħti għall-kumpens ta' iktar minn EUR 15-il miljun[117].

112. Fil-każ li l-operaturi kollha tas-suq huma inkarigati bl-istess SIEĠ, kollha kemm huma għandhom jirċievu l-istess ammont ta' kumpens għall-forniment tas-SIEĠ skont it-tifsira tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat?

L-Istati Membri għandhom medda wiesgħa ta' diskrezzjoni fir-rigward tal-organizzazzjoni u l-finanzjament ta' dak li jqisu bħala SIEĠ. Id-Deċiżjoni tippermetti lill-Istati Membri jiffinanzjaw bis-sħiħ l-ispejjeż netti mġarrba fil-forniment tas-SIEĠ mill-fornituri tagħhom, iżda ma tobbligahomx jagħmlu dan. Jekk jixtiequ hekk, l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li jħallsu kumpens indaqs b'rata fissa lill-fornituri kollha, diment li t-tali kumpens ma jwassalx għal kumpens żejjed għall-operaturi kkonċernati. Huma liberi li jagħtu kumpens nieqes ukoll, jew li ma jagħtux kumpens affattu, lill-fornituri ta' SIEĠ. Diment li l-kumpens tas-servizz pubbliku li jingħata lill-fornituri tas-SIEĠ jiġi kkalkolat fuq il-bażi tal-ispejjeż effettivi u d-dħul relevanti tagħhom u ma jaqbiżx dak li hemm bżonn għar-rilaxx tas-SIEĠ, it-tali kumpens jista' jitqies bħala kompatibbli skont it-tifsira tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat.

114 Ara l-Artikolu 6(1) tad-Deċiżjoni.
115 Ara l-Artikolu 5(7) tad-Deċiżjoni.
116 Ara l-Artikolu 4(f) tad-Deċiżjoni.
117 Ara l-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni.

Kif inhu spjegat fit-Taqsima 3.5.2 ta' din il-gwida, meta l-kompatibilità tal-għajnuna tiġi vvalutata fuq il-bażi tal-Qafas, il-metodu ta' kalkolu tal-kumpens irid ikun l-istess għall-impriżi kollha inkarigati bl-istess SIEĠ.

113. Din id-Deċiżjoni teħtieġ l-għażla tal-inqas impriża għolja għall-forniment tas-SIEĠ?

Le, dan mhuwiex meħtieġ mid-Deċiżjoni. L-Istati Membri huma responsabbli mid-definizzjoni tas-SIEĠ li jixtiequ u, b'mod partikolari, il-kwalità ta' dawn is-servizzi. Fejn il-kwalità tkun ogħla, l-ispiża għall-forniment tas-servizz tista' tkun ogħla u l-kumpens jista' jkopri l-ispiża kollha li fil-fatt iġġarrbet mill-kumpanija.

114. Huwa minnu li jekk awtorità pubblika tikklassifika servizz bħala SIEĠ u tikkonforma mad-Deċiżjoni, ma għandhiex bżonn tikkonforma mar-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku?

Dan mhuwiex minnu. Kif stipulat fil-premessa (29), id-Deċiżjoni tapplika mingħajr ħsara għad-dispożizzjonijiet tal-Unjoni fil-qasam tal-akkwist pubbliku. B'hekk, għandha tinżamm konformità mar-regoli applikabbli dwar l-akkwist pubbliku. Madankollu, il-konformità ma' dawk ir-regoli mhijiex kundizzjoni għall-applikazzjoni tad-Deċiżjoni.

3.4.2.2 L-att ta' inkarigu

115. Għaliex hemm rekwiżit ġdid biex tiżdied referenza għad-Deċiżjoni fl-att ta' inkarigu (l-Artikolu 4(f))?

Billi titlob lill-awtoritajiet pubbliċi jinkludu referenza għad-Deċiżjoni fl-att ta' inkarigu, il-Kummissjoni għandha l-għan li żżid it-trasparenza u ttejjeb il-konformità mar-regoli. B'mod partikolari, il-partijiet interessati ser ikunu jafu x'regoli huma applikabbli u liema kundizzjonijiet l-għajnuna għandha tissodisfa biex tkun kompatibbli mas-suq intern. B'hekk, tiżdied ukoll iċ-ċertezza legali.

116. Id-Deċiżjoni teħtieġ parametri biex jiġi kkalkolat l-ammont ta' kumpens li jrid jiġi ddefinit fl-att ta' inkarigu. Dan kif jista' jsir qabel jiġi offrut is-servizz?

Spiss huwa impossibbli li jkunu magħrufa d-dettalji kollha tal-ispejjeż meta impriża tibda tipprovdi SIEĠ. Minħabba dan, id-Deċiżjoni ma titlobx kalkolu ddettaljat ta', pereżempju, il-prezz għal kull jum, kull ikla, kull kategorija tal-indukrar li għandu jintradd lura mill-finanzjament pubbliku, li għandu jiġi pprovdut minn qabel, meta dan ma jkunx possibbli. Jidher biċ-ċar li l-awtoritajiet pubbliċi jibqgħu ħielsa sabiex jispeċifikaw dawn il-parametri jekk jixtiequ hekk.

Id-Deċiżjoni teħtieġ biss li l-att ta' inkarigu jinkludi l-bażi għall-kalkolu fil-ġejjieni ta' kumpens: pereżempju li l-kumpens ser jiġi ddeterminat fuq il-bażi ta' prezz għal kull jum, kull ikla, kull kategorija, fuq il-bażi ta' stima tan-numru ta' utenti potenzjali, eċċ.

Il-kumpens jista' jkopri l-ispiża netta mġarrba fil-forniment tas-SIEĠ (kumpens *ex post* sħiħ), iżda f'dan il-każ, skont l-Artikolu 5(7) tad-Deċiżjoni, il-qligħ għandu jkun limitat għar-rata ta’ tpartit relevanti + 100 punt bażi.

Li huwa importanti hu li l-bażi li fuqha l-korp li jiffinanzja (l-Istat, l-awtorità lokali) ser jiffinanzja lill-fornitur hija ċara. Trasparenza bħal din hija ta' benefiċċju għall-kontribwenti wkoll.

Eżempji:

- F'każ li awtorità pubblika tixtieq twaqqaf ċentru għall-anzjani, il-parametri għall-kumpens għall-ispejjeż jistgħu jkunu:

  – in-numru ta' anzjani li jattendu ċ-ċentru fuq perjodu ta' sena;

  – in-numru ta' jiem imqatta' fiċ-ċentru matul dan il-perjodu.

- F'każ li awtorità pubblika tixtieq twaqqaf ċentru ta' appoġġ għall-qgħad fost iż-żgħażagħ, il-parametri għall-kumpens għall-ispejjeż jistgħu jkunu:

  – in-numru ta' żgħażagħ qiegħda li jsegwu kors ta' taħriġ fuq perjodu ta' sena;

  – l-apparat użat u s-salarji tal-ħarrieġa fuq perjodu ta' sena.

117. Anki għall-korpi esperjenzati fil-forniment ta' SIEĠ, jista' jkun hemm livell għoli ta' imprevedibilità fl-ispiża u riskju ta' telf ex post: bidliet imprevedibbli fil-livell ta' indukrar meħtieġ, fil-profili tal-utenti, fin-numri tal-utenti u fil-livell ta' dħul (nuqqas ta' ħlas ta' tariffi minn utenti, qabżiet fin-numru ta' utenti, ċaħda ta' awtoritajiet pubbliċi oħrajn milli jagħtu sehemhom). Il-korpi pubbliċi kif jistgħu jlaħħqu ma' din is-sitwazzjoni?

Impriża assenjata SIEĠ, speċjalment meta tibda bl-attività tagħha jew impriża b'daqs limitat, ma tistax tieħu impenn għal baġit fiss jew prezz għal kull unità. Ovvjament, jekk ikun hemm żieda fin-numru ta' utenti, l-ispiża ser tiżdied ukoll; jekk uħud minnhom ma jistgħux iħallsu kontribuzzjoni definita minn qabel, id-dħul ser ikun inqas, eċċ.

Madankollu, dan ma jibdilx il-mod li bih jiġġarrbu l-ispejjeż (salarji mħallsa, kirja, eċċ.) jew li bih jistgħu jiġu stabbiliti (għal kull kategorija ta' indukrar, eċċ.). Primarjament dan ifisser li l-fornitur ser iġarrab spiża ikbar u l-korp pubbliku ser ikollu jħallas kumpens ogħla.

Dawn is-sitwazzjonijiet kollha jistgħu jittieħdu f'kunsiderazzjoni skont id-Deċiżjoni. Meta ma tiġix ipprovduta stima ta' sitwazzjonijiet f'bidla jew imprevedibbli li jistgħu jfeġġu matul il-forniment ta' SIEĠ fl-att ta' inkarigu, id-definizzjoni ta' mekkaniżmi *ex post* għall-korrezzjoni tal-ispejjeż stmati f'paragun mal-ispejjeż reali tista' tkun mod wieħed li bih jiġu antiċipati sitwazzjonijiet bħal dawn.

Hemm żewġ għażliet possibbli diment li l-ammont totali ta' kumpens annwali ma jaqbiżx il-livell limitu stabbilit mid-Deċiżjoni:

- fl-att ta' inkarigu l-awtorità pubblika tista' tiddefinixxi mekkaniżmu ta' korrezzjoni *ex post* li ser jippermetti sabiex issir reviżjoni perjodika tal-parametri tal-ispejjeż;
- l-awtorità pubblika tista' taġġorna l-att ta' inkarigu jekk tara li jrid jiġi mmodifikat parametru tal-ispejjeż.

118. Meta jiġu ddefiniti l-parametri għall-kalkolu tal-kumpens għal korp partikolari, għandu jsir tqabbil mal-korpi l-oħrajn? Għandha tittieħed deċiżjoni fuq l-effiċjenza? Kif jista' jitqabbel il-valur tal-indukrar pastorali, gwida spiritwali, ħin żejjed meħud, eċċ.?

Huwa f'idejn l-awtorità pubblika sabiex tiddefinixxi sa fejn jasal il-mandat ikkonċernat u jekk kompiti li ma jistgħux jitkejlu (għall-anzjani u nies b'diżabilità, eċċ) għandhomx bħala konsegwenza livell ogħla ta' spejjeż, pereżempju f'termini ta' ħin imqatta' min-nies li jipprovdu s-servizz. Ovvjament, dawn l-ispejjeż jistgħu jittieħdu f'kunsiderazzjoni u jiġu kkumpensati. Id-Deċiżjoni ma teħtieġx xi valutazzjoni fuq l-effiċjenza, u bl-istess mod tħalli d-deċiżjonijiet fuq il-kwalità meħtieġa tas-servizz f'idejn l-awtoritajiet pubbliċi kkonċernati.

Pereżempju, meta żewġ korpi jipprovdu SIEĠ li għalihom huwa ddefinit livell differenti ta' kwalità fl-atti ta' inkarigu, kull wieħed mill-fornituri ta' servizzi ser jirċievi l-kumpens li jikkorrispondi għall-ispejjeż imġarrba minnu, li ser ivarjaw minħabba l-livell ta' kwalità meħtieġa.

119. ***Kif għandhom jiġu ddeterminati l-parametri għall-kumpens għall-ispejjeż fil-każ li SIEĠ partikolari jiġi ffinanzjat minn żewġ awtoritajiet pubbliċi jew iktar?***

Jekk żewġ awtoritajiet pubbliċi jew iktar (ngħidu aħna, raħal u reġjun) jixtiequ jiffinanzjaw b'mod parzjali, pereżempju, ċentru għall-persuni żvantaġġati, kull awtorità tista' tiddetermina l-parametri ta' kumpens skont is-servizz li qed jiġi kkunsidrat, possibilment wara li jsiru diskussjonijiet mal-fornitur ta' servizzi.

L-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jiddeterminaw il-kontribuzzjonijiet individwali tagħhom għall-kumpens skont kif jixtiequ, diment li l-ammont totali li jikkorrispondi għat-tipi differenti kollha ta' kumpens riċevut ma jaqbiżx l-ispiża netta mġarrba mill-fornitur tas-SIEĠ, inkluż qligħ raġonevoli.

120. ***F'każ li awtorità pubblika tixtieq tiffinanzja biss parti mill-ispejjeż annwali ta' fornitur assenjat SIEĠ, kif għandhom jiġu ddeterminati l-parametri għall-kumpens?***

Li jgħodd hu li dak l-ammont ta' kumpens ma jistax jaqbeż dak li huwa meħtieġ biex jiġu koperti l-ispejjeż imġarrba fir-rilaxx tal-obbligi ta' servizz pubbliku, filwaqt li jittieħdu f'kunsiderazzjoni r-rikavati relevanti u qligħ raġonevoli[118].

Pereżempju, fl-att ta' inkarigu, awtorità pubblika tista' tistabbilixxi li ser tikkumpensa lill-fornitur għal 60% tal-ispiża netta (l-ispejjeż nieqes id-dħul) imġarrba fil-forniment tas-SIEĠ.

121. ***F'każ li SIEĠ jiġi ffinanzjat parzjalment minnu mill-awtorità pubblika u parzjalment mill-utenti tiegħu, huwa possibbli li awtorità pubblika tkopri l-ispejjeż kollha jekk is-SIEĠ qed jagħmel it-telf?***

F'każ li SIEĠ jiġi ffinanzjat b'mod konġunt minn awtorità pubblika u mill-utenti tiegħu u qed jagħmel it-telf, minħabba, pereżempju, tnaqqis fil-kontribuzzjonijiet mill-utenti, it-telf jista' jiġi kkumpensat mill-awtorità pubblika diment li ma jwassalx għal kumpens żejjed u jekk il-parametri għall-kalkolu tal-kumpens stabbiliti mill-awtorità nazzjonali kompetenti jippermettu li dan isir. Diment li ma hemmx kumpens żejjed, il-perċentwal ta' finanzjament tas-SIEĠ mill-awtorità pubblika jista' jiġi ddeterminat b'libertà mil-leġiżlazzjoni nazzjonali u ma huwa ta' ebda sinifikanza fir-rigward tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat.

[118] Ara l-Artikolu 5 tad-Deċiżjoni.

122. Huwa possibbli li awtorità pubblika tistabbilixxi fl-att ta' inkarigu li ser tkopri t-telf operatorju mġarrab għal kull perjodu stabbilit mingħajr ma tiddefinixxi ebda parametri oħrajn għall-kalkolu tal-kumpens?

Għall-fini ta' kompatibilità mad-Deċiżjoni, fl-att ta' inkarigu l-Istati Membri jridu jiddefinixxu l-parametri li fuq il-bażi tagħhom jiġi kkalkolat il-kumpens sabiex l-istituzzjonijiet tal-UE jkunu jistgħu jwettqu r-rwol superviżorju tagħhom.

Minkejja dan, l-Istati Membri għandhom ċerta libertà fid-definizzjoni tal-parametri tal-għażla tagħhom sabiex iħaffu l-ippjanar finanzjarju tagħhom, diment li l-metodu magħżul jippermetti li jsir kalkolu ta' kumpens trasparenti u verifikabbli. Li huwa importanti f'termini ta' kompatibilità mar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat huwa li ma jispiċċawx jagħtu kumpens żejjed lill-operaturi tas-SIEĠ. L-Istati Membru huma ħielsa jiddeċiedu l-mod u l-livell ta' finanzjament tas-SIEĠ tagħhom diment li jikkonformaw mar-regoli tal-UE. Għaldaqstant, fil-prinċipju jistgħu jiddefinixxu l-parametri ta' kumpens b'referenza għall-kopertura ta' telf operatorju diment li l-parametri ta' kalkolu jagħmluha possibbli sabiex jiġi ddeterminat li ma hemmx kumpens żejjed. F'dan il-każ, skont l-Artikolu 5(7) tad-Deċiżjoni, il-qligħ għandu jkun limitat għar-rata ta’ tpartit relevanti + 100 punt bażi.

3.4.2.3 L-ammont tal-kumpens

123. Liema metodoloġija għandha tintuża biex tiġi kkalkolata l-ispiża netta tal-obbligi ta' servizz pubbliku skont id-Deċiżjoni?

L-Artikolu 5(2) tad-Deċiżjoni jipprovdi għal żewġ metodoloġiji, u tista' tintuża kwalunkwe waħda minnhom biex jiġu kkalkolati l-ispejjeż netti ta' obbligu ta' servizz pubbliku:

- skont id-Deċiżjoni tal-2005, l-ispiża netta tista' tiġi kkalkolata bħala d-differenza bejn l-ispejjeż u d-dħul (“metodoloġija bbażata fuq l-allokazzjoni tal-ispiża”); meta l-impriża kkonċernata twettaq anki attivitajiet li jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tas-SIEĠ, ser jittieħdu f'kunsiderazzjoni l-ispejjeż relatati mas-SIEĠ biss;
- inkella, l-ispiża netta tista' tiġi kkalkolata bħala d-differenza bejn l-ispiża netta għall-impriża għall-operat bl-obbligu ta' servizz pubbliku u l-ispiża netta jew il-qligħ tal-istess impriża li topera mingħajr l-obbligu ta' servizz pubbliku (“metodoloġija tal-ispejjeż netti evitati”). Din il-metodoloġija tista' tkun adattata, pereżempju, fis-settur tar-residenzi soċjali: l-ispiża netta tista' tiġi kkalkolata bħala s-somma tal-kirja mitlufa (minħabba limitazzjoni tal-kirja meta mqabbla mal-prezz tas-suq) u l-ispejjeż addizzjonali li ġejjin mill-obbligu ta' servizz pubbliku (pereż. l-ispejjeż imġarrba fil-verifika li dawk li jikru huma eliġibbli); għandu jitnaqqas id-dħul li ma kienx jiġi riċevut li kieku r-residenzi kienu kummerċjali.

Għall-kuntrarju tal-Qafas, id-Deċiżjoni ma timponix metodoloġija speċifika: l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu liema metodoloġija hija l-iktar xierqa għal kull każ speċifiku.

124. Tista' tagħti xi eżempji tat-tip ta' investiment li jista' jiġi appoġġjat bħala parti minn SIEĠ? Pereżempju, l-ispejjeż marbutin ma' magna tal-bastimenti jistgħu jitqiesu bħala spiża tas-SIEĠ, filwaqt li jkun magħruf li l-awtorità inkarigat lil sid il-bastiment b'obbligu ta' servizz pubbliku sabiex iġorr lill-passiġġieri?

Skont l-Artikolu 5(3)(d) tad-Deċiżjoni, l-ispejjeż marbutin mal-investimenti meħtieġa għall-forniment tas-SIEĠ jistgħu jittieħdu f'kunsiderazzjoni sabiex jiġi ddeterminat l-ammont tal-kumpens. Ma hemm l-ebda lista limitattiva dwar it-tipi ta' investimenti kkonċernati. L-ispejjeż ta' deprezzament ta' magna għal bastiment li tintuża esklussivament għall-forniment ta' SIEĠ huma eżempju validu. Jekk il-bastiment jintuża wkoll għal attivitajiet mhux tas-SIEĠ, l-ispejjeż jistgħu jittieħdu f'kunsiderazzjoni b'mod parzjali biss (ara l-Artikolu 5(3)(c)).

125. Hemm bżonn li ammont speċifiku ta' kumpens jiġi attribwit għal spejjeż speċifiċi?

Le. Ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat ma jirreferux għall-għamla tal-ispejjeż tas-SIEĠ (pereż. salarji, manutenzjoni ta' bini, spejjeż esterni speċifiċi jew xirjiet) iżda għall-kamp ta' applikazzjoni tagħhom, jiġifieri jekk l-ispejjeż humiex assoċjati mat-tħaddim ta' SIEĠ jew le. M'hemmx bżonn li awtorità pubblika twarrab ammont speċifiku ta' kumpens għal servizzi speċifiċi fi ħdan il-kompitu ġenerali tas-servizz pubbliku.

126. Fil-kalkolu tal-kumpens, huwa possibbli li jittieħdu f'kunsiderazzjoni ż-żewġ għotjiet minn awtorità pubblika u s-servizzi pprovduti minn awtorità pubblika biex korp jiġi megħjun jirrilaxxa l-obbligi tiegħu ta' servizz pubbliku?

Iva. Skont l-Artikolu 5(4) tad-Deċiżjoni, l-ammont tal-kumpens jinkludi l-vantaġġi kollha mogħtija mill-Istat jew permezz tar-riżorsi tal-istat fi kwalunkwe għamla. F'dan ir-rigward, l-għamla finanzjarja jew materjali eżatta tal-vantaġġi pprovduti mill-awtoritajiet pubbliċi (kumpens, servizzi, eċċ.) ma għandha l-ebda importanza.

Għaldaqstant, l-awtorità pubblika għandha tieħu f'kunsiderazzjoni kemm l-għotjiet kif ukoll is-servizzi (jew bini jew assi) ipprovduti inqas mill-prezzijiet tas-suq, meta tikkalkola l-kumpens u tara ngħatax kumpens żejjed. Dan ifisser li għandha tiġi kkalkolata għotja ekwivalenti għall-forniment ta' servizzi (jew bini jew assi) f'livell inqas mill-prezz tas-suq.

127. Kif għandu jiġi kkalkolat l-ammont tal-kumpens għal servizz pubbliku f'każ li l-fornituri tas-SIEĠ ikollhom drittijiet speċjali jew esklussivi relatati mar-rilaxx ta' numru ta' kompiti tas-servizz pubbliku?

L-Artikolu 5(4) tad-Deċiżjoni jistipula li l-qligħ li jaqbeż qligħ raġonevoli li jkun ġej minn drittijiet speċjali jew esklussivi u kwalunkwe vantaġġ ieħor mogħti mill-Istat lill-impriża li topera s-SIEĠ irid jiġi inkluż fid-dħul li għandu jittieħed f'kunsiderazzjoni u b'hekk jonqos il-kumpens. Tista' ssir l-istess ħaġa għal qligħ ieħor li ġej minn attivitajiet oħrajn jekk l-Istat jiddeċiedi hekk.

128. F'każ li bosta korpi pubbliċi, inkluża awtorità lokali, jingħaqdu flimkien ma' korpi privati f'entità legali sabiex joperaw SIEĠ b'mod konġunt, kif għandha tittieħed f'kunsiderazzjoni l-preżenza f'dik l-entità ta' membri li mhumiex awtoritajiet pubbliċi meta jiġi kkalkolat il-kumpens?

Bis-suppożizzjoni li l-membri li mhumiex awtoritajiet pubbliċi jipprovdu lill-operatur b'kontribuzzjonijiet finanzjarji jew xi xorta oħra ta' appoġġ, li hemm bżonn jiġi ddeterminat huwa jekk it-tali kontribuzzjonijiet iridux jiġu kkaratterizzati bħala Għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE. Il-kontribuzzjoni li saret minn korp irregolat mil-liġi privata tabilħaqq tista' tiġi kkaratterizzata bħala Għajnuna mill-Istat jekk issir permezz ta' "riżorsi tal-Istat". Dan ikun il-każ, b'mod partikolari, jekk il-korp privat irregolat mil-liġi inkwistjoni jkun impriża pubblika skont

it-tifsira tad-Direttiva dwar it-Trasparenza[119] u, barra minn hekk, jekk id-deċiżjoni ta' għoti tal-għajnuna hijiex imputabbli għal awtorità pubblika[120]. Jekk il-kontribuzzjoni kkonċernata hija kkaratterizzata bħala Għajnuna mill-Istat, trid tiżdied ukoll fis-sitwazzjonijiet l-oħrajn ta' Għajnuna mill-Istat u mbagħad irid jiġi żgurat jekk is-somma totali tal-Għajnuna mill-Istat taqbiżx dak li hemm bżonn biex tkopri l-ispejjeż imġarrba fir-rilaxx tal-obbligi ta' servizz pubbliku, filwaqt li jittieħdu f'kunsiderazzjoni r-rikavati relevanti u, meta jkun hemm bżonn, qligħ raġonevoli għar-rilaxx ta' dawk l-obbligi.

Barra minn hekk, jekk il-kontribuzzjoni li saret tikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE, trid tissodisfa l-kundizzjonijiet tad-Deċiżjoni jew tal-Qafas, b'mod partikolari trid tissodisfa d-dispożizzjonijiet ta' att ta' inkarigu. Il-korp inkwistjoni jista' jiffinanzja s-SIEĠ fuq il-bażi tal-att ta' inkarigu (b'referenza għall-obbligi ta' servizz pubbliku stabbilit mill-awtoritajiet pubbliċi).

Jekk il-kontribuzzjoni li saret għall-obbligi ta' servizz pubbliku ma tkunx ikkaratterizzata bħala Għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE, m'għandiex għalfejn tiżdied mal-kalkolu tal-ammont globali tal-Għajnuna mill-Istat; madankollu, għandha tiżdied mad-dħul relatat mal-obbligi ta' servizz pubbliku u b'hekk jonqsu kemm l-ispejjeż netti li jirriżultaw mis-SIEĠ u għaldaqstant anki l-bażi għal kumpens potenzjali. Madankollu m'għandiex għalfejn tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fid-Deċiżjoni u l-Qafas.

129. Il-benefiċċji tat-taxxa li ġejjin mill-istatus korporattiva ta' korp għandhom jingħaddu mad-dħul skont it-tifsira tal-Artikolu 5(4) tad-Deċiżjoni?

Kumpens jista' jkopri d-differenza bejn l-ispejjeż propji mġarrba fil-forniment ta' SIEĠ u r-rikavati relevanti. Benefiċċju tat-taxxa jista' jkun għajnuna mill-Istat u jista' jingħata fil-forma ta' dħul jew tnaqqis fl-ispejjeż. Tkun xi tkun l-għamla tiegħu, irid jittieħed f'kunsiderazzjoni meta jiġi ddeterminat l-ammont ta' kumpens meħtieġ biex jiġi pprovdut is-SIEĠ.

Meta l-benefiċċju tat-taxxa jikkonsisti fi tnaqqis tal-ispejjeż, dan ifisser li ma jista' jingħata l-ebda kumpens għall-ammont li jikkorrispondi għal dak it-tnaqqis. Meta l-benefiċċju tat-taxxa jikkonsisti fi dħul għall-fornitur ta' servizzi, dan ifisser li ser ikollu jitnaqqas mill-kumpens li għandu jiġi allokat.

130. Il-ħlasijiet li jsiru skont ftehim ta' trasferiment tal-qligħ u t-telf fi ħdan impriża b'parteċipazzjoni pubblika għandhom jingħaddu bħala dħul skont it-tifsira tal-Artikolu 5(4) tad-Deċiżjoni?

F'bosta Stati Membri, impriżi b'parteċipazzjoni pubblika għandhom ftehimiet ta' trasferiment tal-qligħ u t-telf u skont dawn, sussidjarja profitabbli li trendi qligħ trid tittrasferixxi l-qligħ tagħha lill-kumpanija azzjonarja, li mbagħad tuża dan il-qligħ biex tkopri telf iġġenerat minn sussidjarja li tagħmel it-telf li twettaq is-SIEĠ.

---

[119] Id-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/111/KE tas-16 ta' Novembru 2006 dwar it-trasparenza tar-relazzjonijiet finanzjarji bejn l-Istati Membri u l-impriżi pubbliċi kif ukoll dwar it-trasparenza finanzjarja fi ħdan ċerti impriżi, ĠU L 318, 17.11.2006, p. 17.

[120] Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-Kawża C-379/98 *Preussen Elektra AG* [2001] Ġabra I-2009, paragrafu 58.

Ħlasijiet bħal dawn riċevuti biex jiġi kopert telf tas-SIEĠ għandhom jingħaddu mad-dħul skont it-tifsira tal-Artikolu 5(4) tad-Deċiżjoni u b'hekk jonqsu l-ispejjeż netti eliġibbli għall-kumpens.

131. Xi jfisser it-terminu "profitt raġonevoli" għall-kalkolu ta' kumpens kompatibbli?

Skont l-Artikolu 5(5) tad-Deċiżjoni, "profitt raġonevoli" tfisser ir-rata ta' redditu fuq il-kapital li tkun meħtieġa minn impriża tipika meta jiġi kkunsidrat jekk għandux jiġi pprovdut is-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali għall-perjodu ta' inkarigu sħiħ, filwaqt li jittieħed f'kunsiderazzjoni l-livell tar-riskju. Ir-"rata ta' redditu fuq il-kapital" tfisser ir-rata interna ta' redditu li l-impriża tagħmel fuq il-kapital investit tagħha matul il-perjodu ta' inkarigu. Il-livell tar-riskju jiddependi fuq is-settur ikkonċernat, it-tip ta' servizz u l-karatteristiċi tal-kumpens.

L-Artikolu 5(8) tad-Deċiżjoni jistabbilixxi li "*Fejn, minħabba ċirkustanzi speċifiċi, ma jkunx xieraq li tintuża r-rata tar-redditu fuq il-kapital, l-Istati Membri jistgħu jserrħu fuq indikaturi tal-livell tal-profitt apparti dik tar-rata tar-redditu fuq il-kapital sabiex jiddeterminaw liema għandu jkun il-profitt raġonevoli, bħar-redditu medju fuq l-ishma, ir-redditu fuq il-kapital imħaddem, ir-redditu fuq l-assi jew ir-redditu fuq il-bejgħ*".

L-Artikolu 5(7) tad-Deċiżjoni jipprovdi għal dispożizzjoni ta' żona ta' sikurezza, billi jiddikjara li rata ta' redditu fuq il-kapital li ma taqbiżx ir-rata ta' tpartit relevanti flimkien ma' primjum ta' 100 punt bażi għandha titqies bħala raġonevoli fi kwalunkwe każ. Din ir-rata hija wkoll il-limitu superjuri għall-qligħ raġonevoli jekk il-forniment tas-servizz ma jkunx marbut ma' riskju sostanzjali.

132. Kif għandu jiġi ddefinit ir-"riskju"? Tista' tagħti eżempji ta' x'jikkostitwixxi riskju għall-fornitur?

Ir-riskju jinftiehem li hu fattur li jista' jnaqqas il-qligħ mistenni (billi jnaqqas id-dħul mistenni u/jew iżid l-ispejjeż mistennija).

Ċerti fatturi jistgħu jiġu inklużi fil-parametri għall-kalkolu tal-kumpens (pereżempju l-prezz taż-żejt jew in-numru ta' passiġġiera għal servizz tal-linja); jekk dawk il-fatturi ġew inklużi fil-parametri, ma jibqgħux jikkostitwixxu fatturi ta' riskju.

L-Artikolu 5(5) tad-Deċiżjoni jistabbilixxi li l-livell ta' riskju jiddependi fuq is-settur ikkonċernat, it-tip ta' servizz u l-karatteristiċi tal-kumpens.

Il-karatteristiċi tal-mekkaniżmu ta' kumpens huma eżempju importanti ta' fattur li jaffettwa r-riskju. Meta l-ispiża netta mġarrba fil-forniment ta' SIEĠ tkun essenzjalment ikkumpensata *ex post* bis-sħiħ, il-livell ta' riskju ser ikun negliġibbli u għaldaqstant, il-qligħ raġonevoli ser ikun limitat. Min-naħa l-oħra, somma f'daqqa għall-forniment tas-SIEĠ, iddeterminata *ex ante*, tinvolvi riskju ikbar għall-fornitur.

Is-settur tal-attività huwa eżempju ieħor ta' fattur ta' riskju. Setturi kompetittivi, fejn id-domanda u l-ispejjeż huma volatili (sakemm ma jkunux diġà ġew inklużi fil-parametri tal-kumpens) jew meta l-assi jkunu għoljin u diffiċli biex jerġgħu jinbiegħu, jitqiesu iktar riskjużi. Għaldaqstant, fornitur ikollu bżonn redditu ogħla fuq il-kapital sabiex jinvesti u jipprovdi s-servizz f'każijiet bħal dawn.

133. Għall-fini ta' kalkolu tal-qligħ raġonevoli, id-Deċiżjoni tirreferi għal rata ta' redditu fuq il-kapital. Huwa possibbli li jintużaw metodi differenti għall-kalkolu tal-qligħ raġonevoli?

Iva, f'ċirkostanzi speċifiċi, kif stabbilit fl-Artikolu 5(8) tad-Deċiżjoni.

Ir-redditu fuq il-kapital (jiġifieri r-"rata interna ta' redditu" li l-impriża tagħmel fuq il-kapital investit tagħha) jista' ma jkunx disponibbli jew xieraq għal każ konkret, filwaqt li indikaturi oħrajn tal-livell ta' qligħ, bħar-redditu fuq bejgħ, ikunu disponibbli u iktar adattati. F'ċirkostanzi bħal dawn, huwa possibbli li jintużaw indikaturi tal-qligħ, bħal dawk imsemmija fl-Artikolu 5(8) tad-Deċiżjoni, sabiex jiġu pprovduti referenzi solidi u affidabbli għall-kalkolu tal-qligħ raġonevoli.

134. Iż-żona ta' sikurezza tal-qligħ tapplika biss għar-redditu fuq il-kapital. Ma hemm l-ebda żona ta' sikurezza jekk, wara ġustifikazzjoni, jintużaw indikaturi oħrajn tal-livell ta' qligħ?

Instab li mhuwiex fattibbli li tiġi pprovduta żona waħda ta' sikurezza għall-indikaturi tal-livell ta' qligħ mir-rata ta' redditu fuq il-kapital. Dan għaliex il-livelli ta' qligħ iddeterminati minn indikaturi oħrajn, bħar-"rata ta' redditu fuq l-assi" jew ir-"rata ta' redditu fuq il-bejgħ", iridu jiġu vvalutati fid-dawl tas-settur meta l-fornitur ikun attiv. Għal riskju simili, ċertu livell ta' redditu fuq l-assi jitqies raġonevoli f'settur partikolari, filwaqt li ma jitqiesx raġonevoli f'ieħor.

Anki jekk żona ta' sikurezza tiġi pprovduta biss għar-rata ta' redditu fuq il-kapital, dan ma jżommx lill-Istati Membri milli jivvalutaw x'għandu jkun il-qligħ raġonevoli fuq il-bażi tal-indikaturi tal-livell ta' qligħ minbarra r-rata ta' redditu fuq il-kapital, jekk dan ikun iġġustifikat kif xieraq.

135. Hemm xi mezzi prattiċi ta' kif wieħed isir jaf x'inhu l-livell tar-rata ta' tpartit relevanti?

Ir-rati ta' tpartit dalwaqt ser jiġu ppubblikati fuq il-websajt tad-DĠ Kompetizzjoni tal-Kummissjoni. Ser jiġu pprovduti għall-muniti tal-UE u maturitajiet differenti.

136. Ikun aċċettabbli li mal-ispejjeż jiżdiedu spejjeż ġenerali ta' 20 %, u li dan jitqies bħala l-qligħ raġonevoli?

Le, ma jkunx aċċettabbli li jiżdiedu spejjeż ġenerali ta' 20% mal-ispejjeż u li dawn jitqiesu bħala l-qligħ raġonevoli. Dan għaliex il-kalkolu tal-qligħ ma jkunx marbut mar-riskju mġarrab fil-forniment tas-servizz u, għaldaqstant, ikun jaqbeż dak li għandu jitqies bħala qligħ raġonevoli.

Kontribuzzjoni xierqa għall-ispejjeż ġenerali tista' tittieħed f'kunsiderazzjoni sabiex tiġi ddeterminata l-ispiża netta mġarrba fil-forniment ta' SIEĠ.

Imbagħad, qligħ raġonevoli jista' jiżdied ma' din l-ispiża netta sabiex jiġi ddeterminat il-kumpens xieraq. Iżda dan il-qligħ raġonevoli għandu jkun marbut mar-riskju mġarrab mill-fornitur.

137. Hemm bżonn li jinżammu kontijiet separati għall-impriża li tipprovdi SIEĠ, filwaqt li jitwettqu attivitajiet kummerċjali oħrajn ukoll?

Iva, skont l-Artikolu 5(9) tad-Deċiżjoni, l-impriżi li jwettqu attivitajiet li jaqgħu kemm barra kif ukoll ġewwa l-kamp ta' applikazzjoni ta' SIEĠ iridu jżommu kontijiet li juru b'mod separat l-ispejjeż u r-rikavati tas-SIEĠ, u dawk marbutin ma' servizzi oħrajn.

Huwa l-aħjar mod sabiex dawn l-impriżi juru li l-kumpens allokat ma jaqbiżx l-ispiża netta tas-SIEĠ u li għalhekk ma jinvolvi l-ebda kumpens żejjed. Fl-istess ħin, kontabilità separata għall-attivitajiet li jaqgħu ġewwa kif ukoll barra l-kamp ta' applikazzjoni tas-SIEĠ tippermetti sabiex il-Kummissjoni u l-Istat Membru jivvalutaw jekk humiex tabilħaqq issodisfati l-kriterji stabbiliti mid-Deċiżjoni[121].

138. Hemm bżonn li jinżammu kontijiet separati għall-korp li huwa inkarigat bil-forniment ta' SIEĠ u impenjat ukoll f'attivitajiet mhux ekonomiċi?

Il-kontijiet interni għandhom jippermettu sabiex jiġu identifikati l-ispejjeż marbutin mal-forniment tas-SIEĠ; inkella, l-ammont ta' kumpens ma jkunx jista' jiġi stabbilit. Barra minn hekk, fil-każ ta' lment, l-impriża li magħha huwa attribwit is-SIEĠ għandha tkun kapaċi turi n-nuqqas ta' kumpens żejjed. Għaldaqstant, fil-prattika hemm bżonn li jinżammu kontijiet separati fit-tali sitwazzjonijiet.

139. Liema spejjeż jistgħu jiġu kkumpensati meta impriża tuża l-istess infrastruttura biex tipprovdi kemm SIEĠ kif ukoll attivitajiet ekonomiċi li mhumiex ikkaratterizzati bħala SIEĠ?

L-impriża trid talloka spejjeż għaż-żewġ tipi ta' attivitajiet. L-ispejjeż allokati għal SIEĠ jistgħu jkopru l-ispejjeż kollha varjabbli mġarrba fil-forniment tas-SIEĠ, kontribuzzjoni proporzjonata għall-ispejjeż fissi li huma komuni kemm għall-operazzjonijiet tas-SIEĠ kif ukoll għal dawk li mhumiex tas-SIEĠ.

3.4.2.4 Il-kumpens żejjed u l-irkupru

140. Id-Deċiżjoni tippermetti sabiex isir il-ħlas ta' kumpens tas-servizz pubbliku iżda tipprojbixxi kumpens żejjed; xi jfisser it-terminu "kumpens żejjed"?

Kumpens żejjed għandu jinftiehem bħala kumpens li l-impriża tirċievi oltre dak li huwa meħtieġ biex tiġi koperta l-ispiża netta mġarrba fir-rilaxx tal-obbligi ta' servizz pubbliku, inkluż qligħ raġonevoli.

L-Artikolu 5 tad-Deċiżjoni jipprovdi gwida dwar kif tiġi ddeterminata l-ispiża netta mġarrba fir-rilaxx tal-obbligi ta' servizz pubbliku, inkluż qligħ raġonevoli.

141. Għandu jkun hemm kontroll kull tliet snin. Huwa possibbli li jiġi riportat kumpens żejjed għall-perjodu ta' wara oltre l-10 % jekk ma jkun hemm l-ebda kumpens żejjed tul il-perjodu sħiħ ta' inkarigu? Jew għandu jkun hemm irkupru?

Bil-għan li tiżdied il-flessibilità, id-Deċiżjoni tal-2011 tieħu approċċ pluriennali, minflok approċċ annwali bħal dak fid-Deċiżjoni tal-2005. Dan ifisser li fornitur jista' jirċievi kumpens li jaqbeż l-ispiża netta mġarrba fir-rilaxx tal-obbligi ta' servizz pubbliku għal sena partikolari, diment li ma jkunx hemm kumpens żejjed għad-durata sħiħa tal-kuntratt.

---

121 Ara l-Artikolu 5(9) tad-Deċiżjoni.

Madankollu, sabiex jiġu evitati każijiet li fihom il-benefiċjarju jirċievi kumpens żejjed tul id-durata sħiħa tal-kuntratt, l-Artikolu (6) tad-Deċiżjoni jistabbilixxi li l-Istati Membri jridu jwettqu verifiki intermedji regolari (tal-inqas kull tliet snin) matul il-perjodu ta' inkarigu u fi tmiemu. Meta impriża tkun irċiviet kumpens żejjed li jaqbeż l-10 % tal-ammont tal-kumpens medju annwali, l-Istat Membru jrid jintervjeni biex jiżgura li l-mekkaniżmu ta' kumpens ikun konformi ma' dak li ġie stipulat fl-att ta' inkarigu. L-Istat Membru jrid jiżgura li l-impriża kkonċernata trodd lura l-kumpens żejjed u l-parametri għall-kalkolu tal-kumpens iridu jiġu aġġornati għall-ġejjieni. Meta l-ammont ta' kumpens żejjed ma jaqbiżx l-10 % tal-ammont tal-kumpens annwali medju, it-tali kumpens żejjed jista' jiġi riportat għall-perjodu li jmiss u jitnaqqas mill-ammont ta' kumpens pagabbli fir-rigward ta' dak il-perjodu.

142. X'effett ikollu t-twaqqif ta' mekkaniżmu mfassal sabiex jevita kwalunkwe kumpens żejjed fuq l-obbligu ta' awtorità pubblika biex twettaq verifiki għal kumpens żejjed?

Peress li tant huwa importanti li jiġi żgurat li kumpens ma jaqbiżx kemm hemm bżonn biex ikopri l-ispejjeż imġarrba min impriża fir-rilaxx tal-obbligi ta' servizz pubbliku tagħha, filwaqt li jittieħed f'kunsiderazzjoni d-dħul relevanti u qligħ raġonevoli, mekkaniżmu mfassal sabiex jevita kumpens żejjed bħal dan jista' jkun ta' benefiċċju. Minkejja dan, l-eżistenza ta' kwalunkwe mekkaniżmu bħal dan ma jistax jeħles lill-Istati Membri mill-obbligu tagħhom li jiżguraw li l-impriża assolutament ma tibbenefikax minn kumpens żejjed, b'konformità mal-Artikolu 6 tad-Deċiżjoni.

143. F'każ li SIEĠ jiġi ffinanzjat b'mod konġunt minn żewġ awtoritajiet pubbliċi jew iktar (pereż. minn gvern ċentrali u/jew reġjun u/jew provinċja u/jew awtorità lokali ta' livell inferjuri), kif għandu jitwettaq il-kontroll għal kumpens żejjed?

L-atti ta' inkarigu għandhom jitfasslu b'tali mod li jiġi żgurat li l-kumpens totali riċevut mill-fornitur tas-SIEĠ mill-awtoritajiet pubbliċi differenti ma jaqbiżx kemm hemm bżonn biex tiġi koperta l-ispiża netta fir-rilaxx tal-obbligi ta' servizz pubbliku, inkluż qligħ raġonevoli.

B'mod partikolari, meta awtorità pubblika tiddetermina l-ammont ta' kumpens li għandha tagħti lill-impriża għar-rilaxx ta’ obbligi tas-servizz pubbliku, it-tali awtorità għandha tinkludi fid-dħul tal-impriża dak il-kumpens li l-impriża ser tirċievi minn awtoritajiet pubbliċi oħrajn. Jekk l-ammont ta' kumpens riċevut minn awtoritajiet oħrajn ma jkunx magħruf minn qabel, l-awtorità pubblika tista' tinkludi dan l-ammont bħala parametru għall-kalkolu tal-kumpens.

Il-verifiki għal kwalunkwe kumpens żejjed huma bbażati fuq l-istess prinċipji daqslikieku s-SIEĠ kien iffinanzjat minn awtorità pubblika waħda. L-awtoritajiet pubbliċi għandhom iwettqu verifiki regolari, jew jiżguraw li t-tali verifiki jitwettqu, tal-inqas kull tliet snin matul il-perjodu ta' inkarigu u fi tmiem ta' dan il-perjodu, jiżguraw li l-kumpens li fil-fatt ingħata huwa konformi mal-att ta' inkarigu u ma jwassalx għal kumpens żejjed. Huwa f'idejn l-Istat Membru li jiddeċiedi liema awtorità pubblika għandha twettaq dawk il-verifiki.

144. Fil-każ ta' kumpens żejjed relatat mal-finanzjament konġunt ta' SIEĠ minn bosta livelli ta' awtoritajiet pubbliċi, il-ħlas lura tal-kumpens żejjed kif għandu jitwettaq bejn il-bosta livelli involuti?

Il-mod li bih il-ħlas lura ta' kwalunkwe kumpens żejjed għandu jinqasam bejn il-bosta korpi pubbliċi mhuwiex responsabilità tal-UE iżda tal-Istat Membru kkonċernat; fir-

rigward tal-Għajnuna mill-Istat, hija biss it-tneħħija tat-tali kumpens żejjed u tal-vantaġġ eċċessiv li wassal għalih li tkun ta' xi relevanza.

3.4.2.5 Il-kumpens nieqes

145. *Ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat jipprojbixxu l-kumpens nieqes ta' fornitur ta' SSIĠ/SIEĠ, jiġifieri l-ħlas ta' livell ta' kumpens inqas mill-ispejjeż relatati mal-forniment tas-SSIĠ/SIEĠ? Kumpens nieqes lill-fornitur ma jwassalx għal vantaġġ ekonomiku għall-kompetitur tiegħu, li ma għandux għaliex iġarrab il-piż finanzjarju tat-tali kumpens nieqes?*

Skont ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, il-fornituri ta' SIEĠ/SSIĠ ma jistgħux jirċievu xi kumpens żejjed, jiġifieri kumpens li jmur lil hinn minn kemm hemm bżonn għar-rilaxx tal-kompiti assenjati lilhom. Dawn ir-regoli ma jipprojbixxux il-kumpens nieqes jew nuqqas ta' kumpens lill-fornituri ta' SIEĠ/SSIĠ. Huwa f'idejn l-Istati Membri li jiddeċiedu fuq il-mod u l-livell ta' finanzjament tas-SIEĠ/SSIĠ li jimplimentaw skont ir-regoli tal-UE.

146. *Impriża inkarigata b'SIEĠ li tirċievi kumpens nieqes tista' titħallas kumpens provviżorju qabel tmiem is-sena finanzjarja jekk wara dik is-sena ser titħallas il-kumpens meħtieġ għar-rilaxx tal-kompitu tagħha?*

Huwa biss il-kumpens żejjed li huwa pprojbit skont ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat. Fil-każ ta' kumpens nieqes, huwa f'idejn l-Istati Membri li jiddeċiedu fuq il-metodi li għandhom jintużaw għal kwalunkwe reviżjoni tal-ammont ta' kumpens, diment li t-tali reviżjoni ma twassalx għal kumpens żejjed. Fir-rigward tal-possibilitajiet għar-reviżjoni tal-att ta' inkarigu u l-parametri għall-kalkolu tal-kumpens, ara t-tweġibiet għall-mistoqsijiet 58 u 117.

3.4.3 It-trasparenza u r-rapportar

147. *Ir-rekwiżit addizzjonali ta' trasparenza stabbilit fl-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni japplika jekk il-kumpens għal SIEĠ wieħed jaqbeż il-EUR 15-il miljun jew jekk is-SIEĠ kollha inkarigati lil impriża waħda jaqbżu l-EUR 15-il miljun ukoll?*

L-Artikolu 7 japplika jekk il-kumpens għal SIEĠ wieħed jaqbeż il-EUR 15-il miljun. Dan l-Artikolu għandu bżonn jinqara flimkien mal-Artikolu 2(1)(b) u (c) b'mod partikolari, u huwa maħsub għal servizzi soċjali kbar li jibbenefikaw mill-applikazzjoni tad-Deċiżjoni indipendentement minn kwalunkwe livelli limitu. Għal dawn il-każijiet, id-Deċiżjoni tistabbilixxi rekwiżiti addizzjonali dwar it-trasparenza fl-Artikolu 7. Mhijiex maħsuba biex tapplika għall-impriżi li jipprovdu bosta SIEĠ, b'kull wieħed minnhom ikkumpensat b'mod individwali b'ammont tal-għajnuna li ma jaqbiżx il-EUR 15-il miljun, kif jista' jinftiehem ukoll mir-referenza fl-Artikolu 7(a) għall-"att ta' inkarigu", fis-singular.

148. *Il-pubblikazzjoni meħtieġa mill-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni għall-ammonti li jaqbżu l-EUR 15-il miljun huma meħtieġa kull sena jew inkella, l-ammonti annwali jistgħu jiġu ppubblikati fi tmiem il-perjodu ta' inkarigu?*

Għad li t-twaqqit tal-pubblikazzjoni mhuwiex imsemmi fl-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni, l-għan ta' dan l-Artikolu huwa li jiżgura trasparenza, billi l-fornituri ta' servizzi pubbliċi jiġu mgħarrfa li ġie inkarigat SIEĠ, lil min, xi jkopri, u x'inhu l-kumpens annwali. Dan jippermetti wkoll lil kompetitur possibbli jew ċittadin li jiġbed l-attenzjoni ta' mħallef

jew tal-Kummissjoni dwar każ ta' għajnuna illegali jew inkompatibbli. Għaldaqstant, jidher li mill-għan ta' din id-dispożizzjoni joħroġ li din l-informazzjoni għandha tiġi ppubblikata fi żmien l-inkarigu jew matul dik is-sena. Li kieku wieħed kellu jistenna sa tmiem il-perjodu ta' inkarigu, l-għan ta' trasparenza ma jibqax jinkiseb bis-sħiħ.

149. *Meta l-għajnuna fil-forma ta' kumpens tas-servizz pubbliku tista' tiġi eżentata min-notifika fuq il-bażi tad-Deċiżjoni, hemm obbligu li jintbagħat fuljett ta' informazzjoni lill-Kummissjoni?*

Le. Meta tiġi applikata d-Deċiżjoni, l-awtoritajiet nazzjonali ma għandhom l-ebda obbligu li jibagħtu lill-Kummissjoni fuljett ta' informazzjoni. L-uniċi obbligi proċedurali imposti mid-Deċiżjoni fuq l-Istati Membri huma li l-Istati Membri jridu jżommu għad-dispożizzjoni tal-Kummissjoni, għal perjodu minimu ta' għaxar snin, l-elementi kollha meħtieġa sabiex jiġi stabbilit jekk il-kumpens mogħti huwiex kompatibbli mad-Deċiżjoni[122], u li jridu jissottomettu rapporti perjodiċi, kull sentejn, fuq l-implimentazzjoni tad-Deċiżjoni[123].

150. *Min għandu jipprovdi r-rapporti fuq l-implimentazzjoni tad-Deċiżjoni — l-Istati Membri jew l-awtoritajiet reġjonali / lokali?*

Ir-rapporti fuq l-implimentazzjoni tad-Deċiżjoni jridu jiġu sottomessi mill-Istati Membri għand il-Kummissjoni kull sentejn[124]. Għal dan il-għan, l-Istati Membri għandhom jorganizzaw l-eżerċizzju ta' rapportar minn qabel, jallokaw biżżejjed żmien għall-ġbir tal-informazzjoni meħtieġa mill-awtoritajiet reġjoanli u lokali relevanti.

3.4.4 Id-dħul fis-seħħ u d-dispożizzjonijiet transitorji

151. *Kemm ilha tiġi applikata din id-Deċiżjoni? Hija retroattiva?*

Id-Deċiżjoni ilha tapplika mill-31 ta’ Jannar 2012, id-data li fiha daħlet fis-seħħ.

Tapplika wkoll għal kwalunkwe għajnuna mdaħħla fis-seħħ qabel id-dħul fis-seħħ tad-Deċiżjoni li mhijiex kompatibbli jew eżenti min-notifika skont id-Deċiżjoni tal-2005 (jiġifieri għajnuna illegali), iżda li tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fid-Deċiżjoni (tal-2011) (l-Artikolu 10(b)). Din id-dispożizzjoni tapplika wkoll għal skemi ta' għajnuna li ddaħħlu fis-seħħ qabel id-dħul fis-seħħ tad-Deċiżjoni l-ġdida; għal dawk l-iskemi mhuwiex relevanti jekk il-fornitur individwali diġà ġiex inkarigat bi SIEĠ qabel id-dħul fis-seħħ ta' din id-deċiżjoni jew warajha biss. “Għajnuna li ngħatat effett" tfisser li l-impriża ngħatat id-dritt legali sabiex tirċievi l-għajnuna; mhuwiex relevanti jekk fil-verità l-għajnuna tħallsitx jew le.

152. *L-Istati Membri jridu jallinjaw mad-Deċiżjoni l-ġdida għajnuna individwali eżistenti li hija legalment implimentata skont id-Deċiżjoni tal-2005?*

Le. Skont id-dispożizzjonijiet transitorji stabbiliti fl-Artikolu 10 tad-Deċiżjoni, l-iskemi ta' għajnuna li kienu kompatibbli mad-Deċiżjoni tal-2005 ser jibqgħu kompatibbli mas-suq intern u eżenti min-notifika għal sentejn. Id-Deċiżjoni ma ssemmix għajnuna individwali mogħtija skont id-Deċiżjoni tal-2005. Għaldaqstant, is-sitwazzjoni legali ta' dawk is-sitwazzjonijiet ta' għajnuna individwali mhijiex mibdula mid-Deċiżjoni l-ġdida.

---

[122] Ara l-Artikolu 8 tad-Deċiżjoni.

[123] Ara l-Artikolu 9 tad-Deċiżjoni.

[124] Ara l-Artikolu 9 tad-Deċiżjoni.

Il-kunċetti ta' "skema ta' għajnuna" u "għajnuna individwali" huma ddefiniti fl-Artikolu 1(d) u (e) tar-Regolament tal-Kunsill 659/1999 (ir-Regolament Proċedurali).

153. L-Istati Membri li għandhom fis-seħħ skemi tas-SIEĠ li kienu legalment implimentati skont id-Deċiżjoni tal-2005, jistgħu jibqgħu jagħtu inkarigi ġodda skont id-Deċiżjoni tal-2005 matul il-perjodu transitorju ta' sentejn?

Peress li l-iskemi ta' għajnuna kompatibbli mad-Deċiżjoni tal-2005 jibqgħu kompatibbli u eżenti min-notifika għal sentejn, l-Istati Membri jistgħu jagħtu inkarigi ġodda skont it-tali skemi eżistenti. Madankollu, fi tmiem il-perjodu transitorju, l-iskemi ta' għajnuna ġew allinjati mad-Deċiżjoni riveduta jew twaqqfu.

3.5 Il-kumpens skont il-Qafas dwar is-SIEĠ

3.5.1 Il-kamp ta' applikazzjoni

154. Il-Qafas japplika għal kumpens tas-servizz pubbliku għas-settur tat-trasport?

Il-Qafas ma japplikax għas-settur tat-trasport fuq l-art[125], iżda japplika għat-trasport tal-ajru u tal-baħar. Il-Qafas japplika mingħajr ħsara għar-rekwiżiti addizzjonali stabbiliti:

- fir-Regolament (KE) Nru 1008/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Settembru 2008 dwar regoli komuni għall-operat ta' servizzi tal-ajru fil-Komunità[126],
- fir-Regolament (KEE) Nru 3577/92 tas-7 ta' Diċembru 1992 li japplika l-prinċipju ta' libertà li jiġu pprovduti servizzi għat-trasport marittimu fi ħdan l-Istati Membri (kabotaġġ marittimu)[127].

155. Il-Qafas japplika għal kumpens għax-xandir tas-servizz pubbliku?

Il-Qafas ma japplikax għax-xandir tas-servizz pubbliku[128]. Dan is-settur huwa kopert mill-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli tal-għajnuna mill-Istat għax-xandir tas-servizz pubbliku[129].

156. X'inhuma r-regoli għall-applikazzjoni tal-Qafas għal ditti f'diffikultà?

L-għajnuna għall-forrnituri ta' SIEĠ f'diffikultà[130] ser tiġi vvalutata skont il-linji gwida tal-Komunità dwar l-Għajnuna mill-Istat għas-salvataġġ u r-ristrutturazzjoni tad-ditti f'diffikultà[131].

157. Hemm bżonn li l-għajnuna li taqbeż il-livell limitu stabbilit fl-Artikolu 2(a) tad-Deċiżjoni tiġi nnotifikata lill-Kummissjoni?

---

125 Ara l-paragrafu 8 tal-Qafas.
126 ĠU L 293, 31.10.2008, p. 3.
127 ĠU L 364, 12.12.1992, p. 7.
128 Ara l-paragrafu 8 tal-Qafas.
129 ĠU C 257, 27.10.2009, p. 1.
130 Ara l-paragrafu 9 tal-Qafas.
131 ĠU C 244, 1.10.2004, p. 2.

Id-Deċiżjoni tapplika għall-kumpens tas-servizz pubbliku li ma jaqbiżx il-EUR 15-il miljun fis-sena. Fir-rigward tal-isptarijiet u ċerti servizzi soċjali, ma hemm l-ebda limitu fuq l-ammonti li huma eżenti min-notifika.

Jekk il-kumpens għas-servizzi li mhumiex sptarijiet u servizzi soċjali jaqbeż il-livell limitu ta' EUR 15-il miljun fis-sena, hemm bżonn ta' notifika minn qabel lill-Kummissjoni. Imbagħad, dan il-kumpens jiġi vvalutat skont id-dispożizzjonijiet tal-Qafas. Notifika ma tfissirx li l-kumpens jitqies inkompatibbli mat-Trattat b'mod awtomatiku, iżda minħabba l-ammont għoli tal-għajnuna kkonċernata u r-riskju ogħla ta' tfixkil tal-kompetizzjoni, l-għajnuna trid tiġi vvalutata mill-Kummissjoni sabiex jiġi żgurat li huma ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha tal-kompatibilità[132].

158. Meta Stat Membru jirrifjuta t-talba ta' reġjun jew ta' komunitajiet lokali oħrajn għan-notifika ta' għajnuna fil-forma ta' kumpens tas-servizz pubbliku, huwa possibbli li l-komunitajiet pubbliċi jaġixxu f'isimhom? Il-Kummissjoni tista' tieħu azzjoni kontra dan l-Istat Membru?

Il-proċedura ta' notifika tinbeda mill-Istat Membru kkonċernat[133]. Il-proċedura tinvolvi primarjament lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet nazzjonali tal-Istat Membru kkonċernat. B'hekk, mill-perspettiva tar-regoli tal-UE dwar l-Għajnuna mill-Istat, id-deċiżjoni ta' notifika ta' skema ta' għajnuna jew ta' għajnuna individwali hija f'idejn l-Istat Membru u mhux il-komunitajiet lokali jew reġjonali[134].

Meta l-għajnuna li għandha tiġi nnotifikata lill-Kummissjoni skont ir-regoli eżistenti tiġi implimentata mingħajr notifika minn qabel, tikkostitwixxi Għajnuna mill-Istat illegali. L-implikazzjoni hija li l-kwistjoni tista' titressaq quddiem qorti nazzjonali, pereżempju minn kompetituri ta' min jirċievi l-għajnuna. F'każ bħal dan, il-qorti nazzjonali jkollha tieħu nota ta' din l-illegalità u tordna sabiex l-għajnuna tiġi rkuprata, indipendentement minn jekk hijiex kompatibbli mas-suq intern, xi ħaġa li l-Kummissjoni biss għandha l-kompetenza li tistabbilixxi. Fl-istess ħin, il-Kummissjoni tista' taġixxi *ex officio* jew wara lment u tanalizza l-miżura kkonċernata. L-analiżi tikkonkludi b'deċiżjoni li, f'każ li l-għajnuna tkun inkompatibbli, ser titlob l-irkupru tagħha.

3.5.2 Il-kundizzjonijiet tal-kompatibilità (Jekk jogħġbok kun af li t-tweġibiet għall-mistoqsijiet li ġejjin relatati mad-Deċiżjoni huma applikabbli mutatis mutandis ukoll għall-Qafas: 117, 119, 124 sa 138, 140 sa 147)

159. X'inhuma l-bidliet ewlenin meta mqabbla mal-Qafas tal-2005 fir-rigward tal-kundizzjonijiet tal-kompatibilità?

Il-Qafas rivedut jintroduċi approċċ proporzjonat billi jżid l-iskrutinju fuq każijiet ta' għajnuna ikbar b'effetti transfruntieri iktar sinifikanti.

It-tabella li ġejja tiġbor fil-qosor il-bidliet ewlenin fil-Qafas tal-2011 meta mqabbel mal-Qafas tal-2005:

Il-Qafas tal-2005	Il-Qafas tal-2011
Il-kundizzjonijiet tal-kompatibilità:	Il-kundizzjonijiet tal-kompatibilità:

132 Għal iktar dettalji fuq il-kundizzjonijiet ta' kompatibilità tal-Qafas, ara t-Taqsima 3.5.2.

133 Ara l-Artikolu 108 TFUE u l-Artikolu 2 tar-Regolament (KE) Nru 659/1999 tat-22 ta' Marzu 1999 li jistabbilixxi regoli ddettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 93 tat-Trattat tal-KE, ĠU L 83, 27.3.1999, p. 1.

134 Ara l-Artikolu 108 tat-TFUE.

- SIEĠ ġenwin - Att ta' inkarigu - Test għal kumpens żejjed (verifika annwali)	- SIEĠ ġenwin - Att ta' inkarigu - Durata tal-perjodu ta' inkarigu - Konformità mad-Direttiva dwar it-Trasparenza - Konformità mar-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku - Nuqqas ta' diskriminazzjoni - Test għal kumpens żejjed fuq il-bażi ta' approċċ pluriennali *ex ante*, inċentivi għall-effiċjenza u l-metodoloġija tal-ispejjeż netti evitati - Trasparenza msaħħa - Rekwiżiti addizzjonali possibbli għall-għajnuna li tfixkel b'mod partikolari

160. X'inhu l-għan tar-rekwiżit, imsemmi fil-paragrafu 14, għall-konsultazzjoni pubblika qabel jingħata l-inkarigu ta' SIEĠ?

Skont il-Qafas rivedut, l-Istati Membri jridu jwettqu konsultazzjoni pubblika jew jużaw xi tip xieraq ieħor ta' strument biex jieħdu f'kunsiderazzjoni l-interessi tal-utenti u l-fornituri, qabel jinkarigaw lil ċertu fornitur b'obbligu ta' servizz pubbliku. Dan jista' jgħin lill-awtoritajiet pubbliċi sabiex jiddeterminaw jekk is-servizz ikkonċernat huwiex jew jistax jiġi pprovdut mis-suq u jżidx it-trasparenza tal-proċess. Jgħin ukoll sabiex jiġu identifikati l-ħtiġijiet eżatti tal-utenti, u b'hekk jgħin fit-tfassil tal-att ta' inkarigu bi preċiżjoni ikbar. Dan ir-rekwiżit ma japplikax meta jidher biċ-ċar li konsultazzjoni ġdida mhijiex se ġġib l-ebda valur miżjud sinifikanti ma' konsultazzjoni li saret ftit ilu fuq l-istess kwistjoni.

161. X'għandu jkun il-kontenut tal-konsultazzjoni pubblika msemmija fil-paragrafu 14? Konsultazzjoni bħal din tista' ssir fil-forma ta' smigħ pubbliku?

Il-konsultazzjoni pubblika għandha tippermetti lill-awtorità pubblika sabiex ittejjeb l-għarfien tagħha dwar il-ħtiġijiet u l-interessi tal-utenti u dwar l-offerti tas-suq bil-għan li tiddefinixxi l-obbligi ta' servizz pubbliku b'mod xieraq u proporzjonat. Il-kontenut jista' jkopri, pereżempju, mistoqsijiet relatati mal-ħtiġijiet tal-utenti f'termini ta' aċċessibilità, kwalità tas-servizz, affordabilità u jekk u sa liema punt dawk il-ħtiġijiet mhumiex moqdija mis-servizzi diġà pprovduti fis-suq fin-nuqqas ta' fornitur ta' servizzi pubbliċi. Jekk diġà hemm fornitur ta' servizzi pubbliċi inkarigat b'SIEĠ, u l-awtoritajiet pubbliċi qegħdin jikkunsidraw inkarigu ġdid ta' dan jew fornitur ieħor, il-konsultazzjoni tista' teżamina jekk l-obbligi ta' servizz pubbliku ta' dan il-fornitur għadhomx konformi mal-ħtiġijiet attwali jew tal-ġejjieni tal-utenti.

Konsultazzjoni tista' ukoll tieħu l-forma ta' smigħ pubbliku, jekk l-utenti jkunu mgħarrfa biżżejjed dwar is-smigħ u jistgħu jesprimu l-fehmiet tagħhom fuq il-ħtiġijiet tal-pubbliku matul dan is-smigħ.

162. Huwa possibbli li awtorità pubblika tistabbilixxi fl-att ta' inkarigu li ser tkopri t-telf operatorju mġarrab għal kull perjodu stabbilit mingħajr ma tiddefinixxi xi parametri oħrajn għall-kalkolu tal-kumpens?

Kif stipulat fil-paragrafu 38 tal-Qafas, mekkaniżmi ta' kumpens li fihom l-ispiża netta mġarrba fil-forniment tas-SIEĠ tkun essenzjalment ikkumpensata *ex post* bis-sħiħ ma

jipprovdu l-ebda inċentivi tal-effiċjenza għall-fornitur ta' servizzi pubbliċi. B'hekk, l-użu ta' mekkaniżmu ta' kumpens bħal dan huwa strettament limitat għal każijiet li fihom l-Istat Membru kapaċi jiġġustifika li mhuwiex fattibbli jew xieraq li tittieħed f'kunsiderazzjoni l-effiċjenza produttiva u li jkun hemm kuntatt li jagħti inċentivi għall-kisba ta' gwadanni fl-effiċjenza. F'dan il-każ, il-qligħ raġonevoli ma jistax jaqbeż il-livell li jikkorrispondi għal-livell speċifikat fil-paragrafu 36 tal-Qafas.

163. X'inhuma assi fissi mhux trasferibbli, kif imsemmi fil-paragrafu 17? Tista' tagħti eżempji?

Assi fissi mhux trasferibbli jfissru assi li ma jistgħux jinbiegħu u/jew jinbidlu fi flus kontanti b'faċilità. Pereżempju, tagħmir kapitali ta' kumpanija tal-manifattura li huwa speċifiku għall-metodi ta' produzzjoni ta' dik il-kumpanija jista' jikkostitwixxi assi fissi mhux trasferibbli.

164. X'inhuma "l-assi l-iżjed sinifikanti", kif imsemmi fil-paragrafu 17?

Fil-kuntest tal-paragrafu 17, l-assi l-iżjed sinifikanti meħtieġa biex jiġi pprovdut SIEĠ huma l-assi meħtieġa għall-forniment tas-SIEĠ u li l-valur tagħhom huwa għoli biżżejjed - meta mqabbel mal-valur totali tal-assi meħtieġa għall-forniment tas-SIEĠ - sabiex jiġi ġġustifikat ċertu perjodu ta' durata għall-inkarigu. Pereżempju, tagħmir/ċentri għat-tqassim jistgħu jitqiesu bħala assi sinifikanti għall-operaturi tal-posta.

165. Durata ta' 10 snin dejjem tkun aċċettabbli skont il-Qafas? Jew anki perjodu iqsar ta', pereż, 8 snin, ikollu bżonn ġustifikazzjoni fuq il-bażi tad-deprezzament tal-assi sinifikanti?

Kwalunkwe durata għandha tiġi ġġustifikata b'referenza għall-kriterji oġġettivi bħall-bżonn ta' amortizzazzjoni ta' assi fissi mhux trasferibbli. Minn dan jirriżulta li durata ta' 10 snin jew saħansitra iqsar mhux dejjem tkun aċċettabbli skont il-Qafas.

166. X'inhi d-differenza bejn ir-rekwiżiti f'termini ta' durata tal-perjodu ta' inkarigu skont id-Deċiżjoni u l-Qafas? Ir-rekwiżit tad-Deċiżjoni huwa eħrex minn dak tal-Qafas, u jekk iva, kemm?

Skont l-Artikolu 2(2) tad-Deċiżjoni, id-Deċiżjoni tapplika biss meta l-perjodu ta' inkarigu ma jaqbiżx l-10 snin jew meta jkun hemm bżonn ta' investiment sinifikanti li jkun irid jiġi amortizzat fuq perjodu itwal.

Skont il-paragrafu 17 tal-Qafas, id-durata tal-perjodu ta' inkarigu għandha tiġi ġġustifikata b'referenza għall-kriterji oġġettivi bħall-bżonn li jiġu amortizzati assi fissi mhux trasferibbli. Fil-prinċipju, id-durata tal-perjodu ta' inkarigu ma għandhiex taqbeż il-perjodu meħtieġ għad-deprezzament tal-iktar assi sinifikanti meħtieġa għall-forniment tas-SIEĠ.

Il-Qafas (il-paragrafu 55) jistabbilixxi wkoll li meta l-inkarigu jkollu durata li ma tistax tiġi ġġustifikata b'referenza għall-kriterji oġġettivi (bħall-bżonn li jiġu amortizzati l-assi fissi mhux trasferibbli), jistgħu jfeġġu problemi serji fil-kompetizzjoni. F'dan il-każ, il-Kummissjoni tista' teżamina jekk l-istess servizz pubbliku jistax bl-istess mod jiġi pprovdut b'mod li jfixkel inqas, pereżempju b'durata iktar limitata ta' inkarigu.

B'hekk, il-Qafas huwa iktar strett mid-Deċiżjoni peress li kwalunkwe perjodu ta' inkarigu – inkluża durata li ma taqbiżx l-10 snin – trid tiġi ġġustifikata b'referenza għall-kriterji oġġettivi.

Jekk id-durata tal-perjodu ta' inkarigu taqbeż l-10 snin mingħajr ġustifikazzjoni fuq il-bażi tal-ħtieġa ta' amortizzazzjoni tal-assi sinifikanti, id-Deċiżjoni ma tapplikax u, fil-prinċipju, l-għajnuna mhijiex ser titqies kompatibbli skont il-Qafas.

167. Il-Kummissjoni għaliex introduċiet dispożizzjoni ġdida fil-paragrafu 18 dwar konformità mad-Direttiva dwar it-Trasparenza?

L-għan huwa li tiżdied it-trasparenza u l-iżgurar iktar effettiv tal-proporzjonalità tal-kumpens – b'mod partikolari billi tintalab separazzjoni tal-kontijiet bejn attivitajiet li jirċievu kumpens tas-servizz pubbliku u attivitajiet oħrajn – sabiex teħfief il-kwantifikazzjoni tal-ispejjeż netti tas-SIEĠ. Ta' min jenfasizza li l-paragrafu 18 ma jwessax il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar it-Trasparenza lil hinn minn dak li diġà huwa stabbilit fid-Direttiva nfisha. Għaldaqstant, ma joħloqx xi obbligu ġdid għall-impriżi inkarigati b'SIEĠ.

168. Il-paragrafu 19 tal-Qafas jeħtieġ l-għażla tal-fornitur ta' servizzi permezz ta' proċeduri tal-akkwist pubbliku?

Il-pakkett il-ġdid tas-SIEĠ ma joħloq l-ebda obbligu addizzjonali tal-akkwist pubbliku. Minkejja dan, kull meta japplikaw ir-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku, inklużi kemm id-Direttivi dwar l-akkwist pubbliku kif ukoll il-prinċipji tat-Trattat, fil-każ ta' nuqqas ta' konformità mat-tali regoli, l-għajnuna ma titqiesx kompatibbli mas-suq intern. Għaldaqstant, il-paragrafu 19 tal-Qafas jirreferi b'mod espliċitu għar-rekwiżiti eżistenti dwar l-akkwist pubbliku. Għad li l-liġi dwar l-Għajnuna mill-Istat ma toħloq l-ebda obbligu ta' proċedura tal-offerti, l-organizzazzjoni ta' proċeduri tal-offerti għas-servizz tista' tħaffef il-konformità mal-kriterji ta' Altmark biex il-kumpens jitqies li ma jikkostitwixxix Għajnuna mill-Istat skont l-Artikolu 107 (1) tat-TFUE (ara l-Komunikazzjoni dwar is-SIEĠ).

169. X'inhi r-rabta bejn ir-raba' kriterju tas-sentenza Altmark u l-paragrafu 19 tal-Qafas?

Altmark tikkonċerna l-eżistenza ta' Għajnuna mill-Istat, filwaqt li l-Qafas jindirizza l-kompatibilità tal-għajnuna.

Skont is-sentenza Altmark, kumpens tas-servizz pubbliku ma jikkostitwixxix Għajnuna mill-Istat jekk jiġu ssodisfati erba' kundizzjonijiet (ara l-mistoqsija 61).

Ir-raba' kundizzjoni tas-sentenza Altmark tistabbilixxi li l-kumpens offrut irid ikun ir-riżultat ta' proċedura tal-akkwist pubbliku li tippermetti li ssir l-għażla tal-offerent li kapaċi jipprovdi s-servizz bl-inqas spejjeż għall-komunità, jew ir-riżultat ta' eżerċizzju ta' valutazzjoni komparattiva ma' impriża tipika, immexxija kif suppost u pprovduta b'mod adegwat bil-mezzi meħtieġa.

Jekk twettqet proċedura tal-akkwist pubbliku konformi mar-raba' kriterju ta' Altmark u l-kriterji l-oħrajn ta' Altmark huma ssodisfati, ma hemm l-ebda Għajnuna mill-Istat u għaldaqstant, ma hemmx ambitu sabiex jiġi applikat il-Qafas.

Jekk ma sar l-ebda akkwist pubbliku konformi mar-raba' kriterju ta' Altmark u jekk il-miżura tista' tiġi kklassifikata bħala Għajnuna mill-Istat skont l-Artikolu 107(1), f'dak il-

każ, id-Deċiżjoni jew il-Qafas huma applikabbli. Anki jekk ma sar l-ebda akkwist pubbliku konformi ma' Altmark, jista' jkun il-każ li l-għajnuna hija konformi mal-paragrafu 19 tal-Qafas. Dan huwa minnu, pereżempju, jekk twettqet proċedura tal-għażla (pereż. proċedura nnegozjata) li tikkonforma mar-rekwiżiti tar-regoli applikabbli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku, iżda li ma titqiesx biżżejjed biex tissodisfa r-raba' kriterju ta' Altmark (ara, pereżempju, l-mistoqsija 67).

170. Il-Kummissjoni għaliex daħħlet dispożizzjoni fil-paragrafu 20 dwar in-nuqqas ta' diskriminazzjoni? Għaliex din ma ddaħħlitx fid-Deċiżjoni wkoll?

Din hija dispożizzjoni importanti li għandha l-għan li tindirizza b'mod iktar effettiv it-tfixkil tal-kompetizzjoni li jista' jseħħ meta l-awtoritajiet pubbliċi jinkarigaw l-istess SIEĠ lil bosta impriżi u jikkumpensawhom fuq il-bażi ta' metodi differenti. Il-Kummissjoni rċeviet numru ta' lmenti dwar sitwazzjonijiet bħal dawn. Mhuwiex xieraq li tibqa' tiġi aċċettata diskriminazzjoni bħal din, meta wieħed iqis li issa l-Qafas jieħu f'kunsiderazzjoni aħjar l-aspetti tal-kompetizzjoni.

Id-Deċiżjoni ma tinkludix klawżola ta' nondiskriminazzjoni. Dan għaliex inħass li skont l-approċċ diversifikat u proporzjonat, kunsiderazzjonijiet tal-kompetizzjoni għandu jkollhom fil-mira l-każijiet il-kbar, bi tfixkil potenzjalment iktar sinifikanti tal-kompetizzjoni, jiġifieri l-każijiet koperti mill-Qafas, filwaqt li s-servizzi soċjali u ta' skala żgħira għandhom jibbenefikaw minn trattament simplifikat.

171. Għaliex iddaħħlet metodoloġija ġdida fil-paragrafu 24 (il-metodoloġija tal-ispejjeż netti evitati) sabiex jiġi ddeterminat l-ammont tal-kumpens?

Il-Qafas rivedut iħeġġeġ lill-Istati Membri sabiex jużaw il-metodoloġija tal-ispejjeż netti evitati (NACM) għall-kalkolu tal-ispiża netta ta' obbligu ta' servizz pubbliku. L-għażla ta' din il-metodoloġija kienet element importanti tar-riforma. Ir-raġuni primarja għall-introduzzjoni hija sabiex issir stima aħjar tal-ispiża ekonomika tal-obbligu ta' servizz pubbliku u sabiex jissewwa l-ammont ta' kumpens f'livell li jiżgura l-aħjar allokazzjoni tar-riżorsi.

Bl-NACM, l-ispiża tal-obbligu ta' servizz pubbliku hija kkalkolata bħala d-differenza bejn l-ispiża netta għall-kumpanija biex topera SIEĠ u l-ispiża netta għall-istess kumpanija li topera mingħajr obbligu ta' servizz pubbliku.

L-NACM diġà tintuża fis-setturi tat-telekomunikazzjoni u tal-posta biex tiġi kkalkolata l-ispiża netta tal-forniment tas-servizz universali. L-Anness IV tad-Direttiva 2002/22/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 (kif emendata mid-Direttiva 2009/136/KE[135]) dwar servizz universali u d-drittijiet tal-utenti li jirrelataw ma' netwerks u servizzi ta' komunikazzjonijiet elettroniċi, u l-Anness I tad-Direttiva 97/67/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Diċembru 1997 dwar regoli komuni għall-iżvilupp tas-suq intern tas-servizzi postali tal-Komunità u t-titjib fil-kwalità tas-servizz, fihom gwida iktar iddettaljata dwar kif tiġi applikata l-metodoloġija tal-ispejjeż netti evitati.

Il-Qafas il-ġdid jippermetti wkoll metodoloġiji oħrajn meta l-NACM ma tkunx fattibbli jew xierqa.

[135] ĠU L 337, 18.12.2009.

172. Għaliex ir-regoli l-ġodda jeħtieġu li l-Istati Membri jinkludu inċentivi għall-effiċjenza fil-mekkaniżmi ta' kumpens tagħhom?

Fit-tfassil tal-metodu ta' kumpens, l-Istati Membri jridu jdaħħlu inċentivi għall-forniment effiċjenti tas-SIEĠ, sakemm l-użu ta' dawn l-inċentivi ma jkunx fattibbli jew xieraq. Gwadanni fl-effiċjenza jridu jinkisbu mingħajr ħsara għall-kwalità tas-servizz ipprovdut. Il-Kummissjoni daħħlet dan ir-rekwiżit il-ġdid sabiex trawwem il-forniment ta' servizzi ta' kwalità aħjar bi prezz inqas għall-kontribwenti u l-utenti u sabiex jiġi limitat it-tfixkil tal-kompetizzjoni li jista' jfeġġ mis-sussidjar kurrenti ta' fornituri ta' servizzi tassew ineffiċjenti.

Trid issir distinzjoni bejn l-inklużjoni ta' inċentivi għall-effiċjenza fil-mekkaniżmu ta' kumpens u t-test tal-effiċjenza skont Altmark. Għall-kuntrarju tat-test Altmark, ma hemm l-ebda rekwiżit sabiex il-fornitur ikun effiċjenti daqs impriża tipika mmexxija kif suppost; hemm biss rekwiżit li jiddaħħlu inċentivi tal-effiċjenza fil-mekkaniżmu ta' kumpens, sabiex il-fornituri jsiru iktar effiċjenti għall-benefiċċju kemm tal-utenti kif ukoll tal-awtoritajiet pubbliċi.

L-Istati Membri għandhom marġni wiesa' ta' diskrezzjoni fit-tfassil tal-metodu tagħhom għall-kumpens u d-determinazzjoni tal-miri ta' effiċjenza. Madankollu, il-mekkaniżmu għandu jkun imsejjes fuq il-kriterji oġġettivi u li jistgħu jitkejlu stabbiliti fl-att ta' inkarigu u soġġetti għal valutazzjoni trasparenti *ex post* imwettqa minn entità indipendenti tal-fornitur tas-SIEĠ.

173. Tista' tagħti eżempji ta' mekkaniżmi ta' kumpens li jistgħu jipprovdu inċentivi għall-effiċjenza?

Il-Qafas jagħti żewġ eżempji ta' mekkaniżmi ta' kumpens bħal dawn:

- Definizzjoni bil-quddiem tal-livell ta' kumpens: l-Istat Membru jiddefinixxi livell ta' kumpens fiss li jinkorpora l-gwadanni fl-effiċjenza li l-impriża tkun mistennija tagħmel sakemm idum għaddej l-att ta' inkarigu;
- ħlas li jiddependi fuq kemm intlaħqu l-miri ta' effiċjenza: l-Istati Membri jiddefinixxu miri għall-effiċjenza produttivi fl-att ta' inkarigu li fih, il-livell ta' kumpens isir dipendenti fuq kemm ġew issodisfati l-miri. Jekk l-impriża ma tissodisfax l-għanijiet, il-qligħ għandu jitnaqqas. Min-naħa l-oħra, jekk l-impriża ttejjeb fuq l-għanijiet, il-qligħ għandu jiżdied.

Fi kwalunkwe każ, fil-prinċipju l-kumpens ma għandux jibqa' jkun ibbażat fuq l-ispejjeż imġarrba biss. Biex jinżamm l-inċentiv sabiex il-fornitur isir effiċjenti, il-kumpens għandu jkun ibbażat fuq l-ispejjeż mistennija (definizzjoni bil-quddiem tal-livell ta' kumpens) jew b'taħlita ta' spejjeż mistennija u mġarrba (ħlas li jiddependi fuq jekk intlaħqux il-miri tal-effiċjenza). Il-mekkaniżmu ta' kumpens irid jiġi speċifikat minn qabel fl-att ta' inkarigu.

Iż-żewġ grafiki li ġejjin juru każijiet li fihom il-kumpens huwa bbażat fuq taħlita tal-ispejjeż mistennija u dawk imġarrba:

L-Ewwel Każ: gwadanni fl-effiċjenza ogħla minn dawk mistennija, allura l-ispejjeż imġarrba huma inqas mill-ispejjeż mistennija.

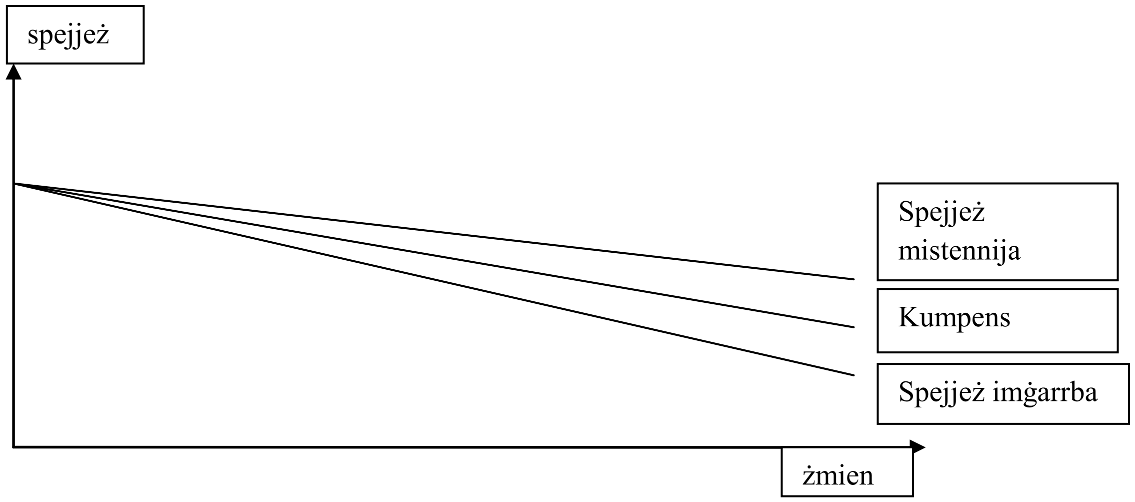

F'każ li l-ispejjeż imġarrba jkunu inqas mill-ispejjeż mistennija, il-kumpens jista' jaqbeż l-ispejjeż imġarrba, u b'hekk jiżdied il-qligħ tal-impriża. Madankollu, il-kumpens qatt ma għandu jaqbeż l-ispejjeż mistennija (flimkien ma' qligħ raġonevoli).

It-Tieni Każ: gwadanni fl-effiċjenza inqas minn dawk mistennija, allura l-ispejjeż imġarrba huma ogħla mill-ispejjeż mistennija.

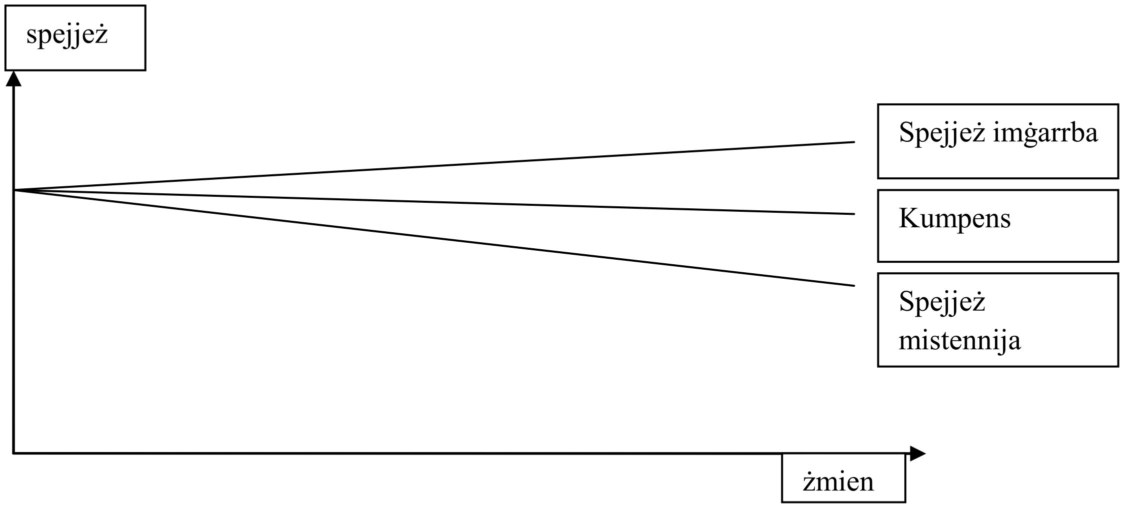

F'każ li l-ispejjeż imġarrba jkunu ogħla mill-ispejjeż mistennija, il-kumpens ma jistax ikopri l-ispejjeż totali mġarrba. Għalhekk, l-impriża trid iġġarrab parti mit-telf minħabba l-fatt li kienet inqas effiċjenti minn dak li kien mistenni.

174. Jekk l-ammont tal-kumpens jiġi stabbilit wara proċedura nnegozjata, il-Kummissjoni tqis li l-kundizzjoni dwar l-inċentivi għall-effiċjenza hija ssodisfata?

Il-proċedura nnegozjata tagħti diskrezzjoni wiesgħa lill-awtorità kontraenti u tista' tillimita l-parteċipazzjoni tal-operaturi interessati (ara l-paragrafu 66 tal-Komunikazzjoni). Din hija r-raġuni għaliex il-Kummissjoni tqis li l-proċedura nnegozjata mhux dejjem hija biżżejjed biex tiżgura li l-ammont tal-kumpens

jikkorrispondi għall-inqas spiża għall-komunità. Għall-istess raġuni, il-Kummissjoni ma tqisx li t-tfassil tal-kumpens wara proċedura nnegozjata hija awtomatikament biżżejjed sabiex jiġi żgurat li l-livell tal-kumpens jinkorpora kwalunkwe gwadann fl-effiċjenza. Dan jista' jiġi vvalutat biss billi jiġu analizzati bir-reqqa d-dettalji kollha tal-każ individwali.

Għaldaqstant, l-Istat Membru għandu jiżgura li, jekk ammont fiss ta' kumpens jiġi ddeterminat wara proċedura nnegozjata, dan l-ammont jieħu f'kunsiderazzjoni l-gwadanni mistennija fl-effiċjenza.

Fi kwalunkwe każ, l-Istat Membru għandu jinnotifika l-għajnuna sabiex jikseb l-approvazzjoni tal-Kummissjoni qabel jidħol fi ftehim kuntrattwali mal-fornitur ta' servizzi pubbliċi.

175. ***Fil-każ ta' ħlas bil-quddiem, kif jista' jiġi evitat ir-riskju li l-fornitur jiddikjara spejjeż żejda jew jissottovaluta d-dħul?***

Kif inhu indikat fil-paragrafu 23 tal-Qafas, meta l-kumpens ikun ibbażat fuq l-ispejjeż u d-dħul mistennija, dawk l-ispejjeż u d-dħul iridu jkunu bbażati fuq parametri plawżibbli u osservabbli fir-rigward tal-ambjent ekonomiku li fih jiġi pprovdut is-SIEĠ. Fejn xieraq, għandhom ikunu msawra fuq il-kompetenza tar-regolaturi tas-settur jew ta' entitajiet oħrajn indipendenti mill-impriża.

Fin-nuqqas ta' parametri plawżibbli u osservabbli u meta l-Istat Membru ftit li xejn ikun jista' jivverifika jekk l-ispejjeż u d-dħul mistennija humiex plawżibbli, jista' jkun xieraq li jiġi ddefinit mekkaniżmu ta' kumpens minbarra ħlas bil-quddiem.

Pereżempju, l-Istati Membri jistgħu jfasslu mekkaniżmu ta' kumpens li jieħu f'kunsiderazzjoni ċerti parametri, bħan-numru ta' utenti tas-servizz. Dawk il-parametri għandhom jiġu ddefiniti fl-att ta' inkarigu.

176. ***Il-Qafas jippermetti li jsir il-ħlas ta' kumpens tas-servizz pubbliku iżda jipprojbixxi l-kumpens żejjed; xi jfisser it-terminu "kumpens żejjed"?***

Il-paragrafu 47 tal-Qafas jiddefinixxi l-kumpens żejjed bħala kumpens li l-impriża tirċievi iżjed mill-ammont meħtieġ biex tiġi koperta l-ispiża netta tar-rilaxx tal-obbligi ta' servizz pubbliku inkluż qligħ raġonevoli għad-durata sħiħa tal-kuntratt.

Dan l-ammont ta' kumpens – jew il-mekkaniżmu għall-kalkolu ta' dan l-ammont – għandu jiġi speċifikat fl-att ta' inkarigu.

Eċċess li jirriżulta minn gwadanni ogħla minn dawk mistennija fl-effiċjenza jista' jinżamm minn impriża kif speċifikat fl-att ta' affidament. Dan ma jitqiesx kumpens żejjed iżda qligħ raġonevoli addizzjonali.

177. ***Għaliex għandu jiġi pprovdut kontroll ta' sentejn jew tlieta f'każ li l-kumpens ikun ġie ddefinit ex ante bħala somma f'daqqa (u, għaldaqstant, huwa indipendenti mill-ispejjeż u d-dħul li fil-fatt jiġġarrbu)?***

Kif stipulat mill-paragrafu 50 tal-Qafas, meta l-Istat Membru jkun iddefinixxa bil-quddiem livell ta' kumpens fiss li jantiċipa u jinkorpora b'mod adegwat il-gwadanni fl-effiċjenza li l-fornitur ta' servizzi pubbliċi jista' jkun mistenni jagħmel tul il-perjodu ta' inkarigu, fuq il-bażi ta' allokazzjoni korretta tal-ispejjeż u d-dħul ta' aspettattivi

raġonevoli, fil-prinċipju, il-verifika ta' kumpens żejjed hija limitata għall-verifika li l-livell ta' qligħ li għalih huwa intitolat il-fornitur skont l-att ta' inkarigu huwa fil-fatt raġonevoli minn perspettiva *ex ante*.

Madankollu, jekk il-ħlas bil-quddiem ma jkunx ġie ddeterminat fuq il-bażi ta' allokazzjoni korretta tal-ispejjeż u d-dħul u ta' aspettattivi raġonevoli, il-mekkaniżmu ta' kumpens għandu jiġi rivedut sa fejn huwa legalment possibbli. F'każ bħal dan, l-Istat Membru għandu jiżgura li l-inċentivi għall-effiċjenza jinżammu fil-mekkaniżmu ta' kumpens.

178. Il-verifiki regolari għandhom ikunu limitati għall-ħruġ ta' kumpens żejjed jew għandhom iħarsu wkoll lejn il-kwistjoni ta' jekk SIEĠ għadux iġġustifikat jew jekk sadanittant is-servizz jistax jiġi pprovdut mis-suq?

Il-verifika ta' jekk is-servizz jistax jiġi pprovdut mis-suq għandha ssir qabel l-inkarigu (ara l-mistoqsijiet 11 u 12 iktar 'il fuq). Il-Qafas ma jeħtieġx li matul il-perjodu ta' inkarigu l-awtoritajiet nazzjonali jeżaminaw jekk is-SIEĠ għadux iġġustifikat. Madankollu, l-Istati Membri huma ħielsa jagħmlu dan jekk iridu, sabiex jiżguraw li s-SIEĠ għadu jirrifletti l-ħtiġijiet propji tal-utenti jew jaraw jekk jistax jiġi pprovdut b'mezzi oħra li jikkaġunaw inqas tfixkil tal-kompetizzjoni jew li jiswew inqas lill-pubbliku.

179. Huwa possibbli li l-kumpens żejjed jiġi riportat għall-perjodu li jmiss jekk ma jkun hemm l-ebda kumpens żejjed tul il-perjodu sħiħ ta' inkarigu? Jew għandu jsir irkupru?

Iva, ir-riport huwa possibbli jekk huwa konformi mal-att ta' inkarigu u jekk tul il-perjodu sħiħ ta' inkarigu ma hemm l-ebda kumpens żejjed.

180. Għall-fini tal-Qafas, f'każ li impriża inkarigata b'SIEĠ tirċievi kumpens nieqes, tista' tittrasferixxi xi parti mill-kumpens żejjed li setgħet irċiviet għall-istess perjodu fir-rigward ta' SIEĠ ieħor inkarigata bih?

Kif stipulat mill-paragrafu 46 tal-Qafas, l-Istat Membru kkonċernat jista' jiddeċiedi li l-qligħ li jsir minn attivitajiet oħrajn barra l-kamp ta' applikazzjoni ta' SIEĠ (li ġej minn SIEĠ ieħor jew minn attivitajiet li mhumiex SIEĠ) ser jiġi allokat bis-sħiħ jew f'parti minnu għall-finanzjament tas-SIEĠ.

Madankollu, għandha tittieħed deċiżjoni dwar dan meta s-SIEĠ jiġi inkarigat lill-fornitur u rifless fl-att ta' inkarigu.

Meta fil-mekkaniżmu ta' kumpens jiddaħħlu inċentivi għall-forniment effiċjenti ta' SIEĠ, it-telf li jirriżulta minn gwadanni inqas milli mistennija fl-effiċjenza ma għandhomx ikunu koperti mill-awtoritajiet pubbliċi.

It-trasferiment ta' qligħ minn attivitajiet oħrajn mhux SIEĠ irid jintwera fil-kontijiet tal-impriża inkwistjoni, jitwettaq skont ir-regoli u l-prinċipji stabbiliti fil-Qafas, l-iktar fir-rigward tan-notifika minn qabel, u jkun soġġett għal kontroll xieraq. Barra minn hekk, kumpens żejjed ma jistax jibqa' disponibbli għall-impriża għar-raġuni li jkun jikkostitwixxi għajnuna kompatibbli mat-TFUE; għajnuna bħal din għandha tiġi nnotifikata lill-Kummissjoni u awtorizzata minnha jew tkun eżenti min-notifika skont ir-regoli relevanti.

181. ***Il-Kummissjoni għaliex daħħlet rekwiżiti addizzjonali għal tfixkil fil-kompetizzjoni partikolarment serju fit-Taqsima 2.9 u x'inhuma?***

Il-Kummissjoni trid tiżgura li l-kummerċ u l-kompetizzjoni fis-suq intern mhumiex milqutin tant li jmorru kontra l-interessi tal-UE (l-Artikolu 106(2) tat-TFUE). F'xi ċirkostanzi eċċezzjonali, miżura tas-SIEĠ għandha l-potenzjal li toħloq tfixkil serju fil-kompetizzjoni li jaffettwa l-kummerċ tant li jmur kontra l-interessi tal-UE. F'każijiet bħal dawn, il-Kummissjoni ser twettaq valutazzjoni fil-fond tal-impatt tagħha fuq il-kompetizzjoni u tivvaluta jekk it-tfixkil jistax jiġi rrimedjat permezz ta' kundizzjonijiet applikabbli għall-Istati Membri jew impenji miksuba mingħandhom.

182. ***Eżempju ta' tfixkil serju mogħti fil-paragrafu 55 tal-Qafas huwa dak ta' ggruppar mhux neċessarju. Jista' jkun hemm anki każijiet ta' diżaggregazzjoni mhux neċessarja, jiġifieri meta l-iggruppar ikun aħjar minn perspettiva tal-kompetizzjoni (pereż. għaliex servizzi li jrendu iktar qligħ jiġu ggruppati ma' servizzi li jagħmlu t-telf)?***

L-iggruppar ta' serje ta' kompiti jista' jirriżulta f'operaturi li ma jitħallewx jikkompetu għall-forniment ta' SIEĠ, jekk dawk l-operaturi ma jistgħux jipprovdu s-servizzi kollha inklużi fis-SIEĠ. Normalment id-diżaggregazzjoni ma jkollhiex l-istess effett li ma tħallix lill-operaturi milli jikkompetu għall-forniment tas-SIEĠ.

Madankollu, huwa minnu li l-iggruppar ta' servizzi li jrendu qligħ ma' servizzi li jagħmlu t-telf iwassal għal kumpens nieqes skont il-metodoloġija bbażata fuq l-allokazzjoni tal-ispejjeż. Meta jiġi kkunsidrat l-iggruppar, ikun irid jiġi mistħarreġ ukoll jekk is-servizzi li jrendu qligħ jistgħux jikkwalifikaw bħala SIEĠ ġenwini li mhumiex jew li ma jistgħux jiġu pprovduti mis-suq.

183. ***Skont il-paragrafu 61, ċerti kundizzjonijiet tal-kompatibilità ma japplikawx għal servizzi li kienu jaqgħu fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni iżda li ma jikkonformawx mal-kundizzjonijiet tal-kompatibilità tad-Deċiżjoni. Tista' tispjega għaliex u tagħti eżempju?***

Il-Qafas fih kundizzjonijiet tal-kompatibilità li jistgħu jitqiesu wisq kumplessi jew inadatti għal servizzi fuq skala żgħira u servizzi soċjali. Każijiet li fihom l-għajnuna li taqa' taħt l-Artikolu 2(1) tad-Deċiżjoni – jiġifieri b'mod partikolari kumpens li ma jaqbiżx il-EUR 15-il miljun u kumpens lil sptarijiet u servizzi soċjali – mhijiex koperta mid-Deċiżjoni għaliex tonqos milli tissodisfa l-kundizzjonijiet kollha tagħha tal-kompatibilità ser jiġu vvalutati fuq il-bażi tal-Qafas (u għaldaqstant, iridu jiġu nnotifikati). Għajnuna bħal din ser tevita l-applikazzjoni ta' ċerti kundizzjonijiet tal-kompatibilità stipulati fil-Qafas, bħall-obbligu li titwettaq konsultazzjoni pubblika fuq il-ħtiġijiet tal-pubbliku għad-definizzjoni tas-SIEĠ, in-nuqqas ta' diskriminazzjoni bejn il-fornituri, l-użu tal-metodoloġija tal-ispiża netta evitata, l-obbligu li jiddaħħlu inċentivi għall-effiċjenza, eċċ.

Pereżempju, jekk l-għajnuna taqa' taħt l-Artikolu 2(1) tad-Deċiżjoni iżda ma tissodisfax waħda mill-kriterji tal-kompatibilità tad-Deċiżjoni (pereż. l-att ta' inkarigu ma jispeċifikax l-elementi kollha meħtieġa fl-Artikolu 4 tad-Deċiżjoni), il-kompatibilità tagħha tiġi vvalutata fuq il-bażi tal-Qafas. Skont il-paragrafu 61, ċerti kundizzjonijiet tal-kompatibilità mhumiex ser ikunu applikabbli.

3.5.3 Id-dħul fis-seħħ u d-dispożizzjonijiet transitorji

184. Kemm ilu jiġi applikat il-Qafas? Huwa retroattiv?

Il-Qafas japplika għall-miżuri tal-għajnuna kollha nnotifikati, anki jekk dawn ġew innotifikati qabel il-31 ta' Jannar 2012, id-data meta daħal fis-seħħ[136].

Japplika wkoll għall-għajnuna illegali li fuqha ttieħdet deċiżjoni mill-Kummissjoni wara l-31 ta' Jannar 2012, anki jekk l-għajnuna ngħatat qabel din id-data. Madankollu, jekk l-għajnuna ngħatat qabel il-31 ta' Jannar 2012, ċerti rekwiżiti[137] li ma kinux jeżistu fil-Qafas ta' qabel, u li b'hekk diffiċilment setgħu jiġu antiċipati, ma japplikawx[138].

185. Jekk għajnuna individwali ngħatat legalment fuq il-bażi tal-Qafas tas-SIEĠ tal-2005, hemm bżonn li jiġi żgurat li t-tali għajnuna issa tikkonforma mal-Qafas il-ġdid? Hemm bżonn ta' notifika ġdida?

Le. L-għajnuna individwali mogħtija qabel id-dħul fis-seħħ tal-Qafas rivedut u ddikjarata kompatibbli mill-Kummissjoni skont il-Qafas tal-2005 mhijiex affettwata mir-reviżjoni, u ma għandhiex bżonn tikkonforma mal-Qafas rivedut. Meta jingħata inkarigu ġdid, dan irid ikun kompatibbli mal-pakkett il-ġdid tas-SIEĠ u (sakemm il-kumpens il-ġdid tas-SIEĠ ma jikkonformax mad-Deċiżjoni) hemm bżonn ta' notifika ġdida.

186. X'inhuma r-regoli għall-iskemi eżistenti?

Skont il-miżuri xierqa stabbiliti fil-Qafas[139], l-Istati Membri jridu jippubblikaw lista tal-iskemi kollha tal-għajnuna eżistenti li jikkonċernaw il-kumpens tas-servizz pubbliku li mhumiex konformi mal-Qafas rivedut sal-31 ta' Jannar 2013. Dan jista' jsir fuq l-internet, f'ġurnal uffiċjali jew b'mezzi xierqa oħrajn. Dawn l-iskemi tal-għajnuna jridu jiġu allinjati mal-Qafas rivedut sal-31 ta' Jannar 2014. L-Istati Membri kollha aċċettaw dawk il-miżuri xierqa. Bħala konsegwenza, l-iskemi tal-għajnuna eżistenti inkwistjoni ma jistgħux jibqgħu japplikaw legalment wara l-31 ta' Jannar 2014.

3.6 Il-pakkett tas-SIEĠ u regoli oħrajn

187. Is-SIEĠ li jikkonċernaw l-integrazzjoni soċjali u tax-xogħol tan-nies qiegħda u t-taħriġ vokazzjonali jaqgħu fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni jew ir-Regolament (KE) Nru 800/2008 għal eżenzjoni ġenerali sħiħa[140]?

SIEĠ li jikkonċerna l-integrazzjoni soċjali u tax-xogħol jew it-taħriġ vokazzjonali, iddefiniti bħala tali mill-Istat u inkarigati lill-impriża minnu, jista' jaqa' fi ħdan il-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni, diment li jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet stabbiliti fihom. Għaldaqstant, kumpens imħallas lill-impriża li għandha mandat ta' servizz pubbliku fil-qasam tal-integrazzjoni soċjali u tax-xogħol jew taħriġ jista' jiġi eżentat min-notifika diment li l-impriża kkonċernata tkun ġenwinament ġiet inkarigata b'dan il-kompitu ta'

[136] Ara l-Paragrafu 68 tal-Qafas.

[137] Il-konsultazzjoni fuq il-ħtiġijiet tas-servizz pubbliku, il-konformità mar-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku, in-nuqqas ta' diskriminazzjoni, l-użu tal-metodoloġija tal-ispiża netta evitata, l-introduzzjoni ta' inċentivi għall-effiċjenza fil-mekkaniżmu ta' kumpens u l-pubblikazzjoni ta' tagħrif inklużi l-ammonti tal-għajnuna mogħtija.

[138] Ara l-Paragrafu 69 tal-Qafas.

[139] Ara l-Paragrafu 70 tal-Qafas.

[140] ĠU L 214, 9.8.2008, p. 3.

servizz pubbliku (ara, b'mod iktar speċifiku, il-kundizzjonijiet għall-inkarigu fl-Artikoli 2, 4 u 6 tad-Deċiżjoni u t-Taqsima 3.4.2 ta' din il-gwida).

Barra minn hekk, l-għajnuna għall-impriżi li jaħtru persuni żvantaġġati skont it-tifsira tal-Artikolu 2(18) tar-Regolament (KE) Nru 800/2008 tista' tibbenefika mill-eżenzjoni tan-notifika stabbilita fir-Regolament, diment li tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Kapitolu I tar-Regolament u dawk stabbiliti fl-Artikolu 40 tal-istess Regolament.

Fir-rigward tal-għajnua għall-impriżi li jinvestu f'taħriġ għall-ħaddiema skont it-tifsira tal-Artikolu 38 tar-Regolament (KE) Nru 800/2008, din tista' tibbenefika minn eżenzjoni min-notifika stabbilita fir-Regolament, diment li tissodisfa l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Kapitolu I tar-Regolament u dawk stabbiliti fl-Artikolu 39 tal-istess Regolament.

188. Il-konformità mal-pakkett tas-SIEĠ tfisser li r-regoli dwar l-akkwist pubbliku ma għandhomx għaliex jiġu applikati?

Le. Il-pakkett tas-SIEĠ jindirizza biss il-liġi tal-UE dwar l-Għajnuna mill-Istat. Bl-ebda mod ma jillimita l-applikazzjoni tar-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku (ara l-premessa 29 tad-Deċiżjoni; para. 10 (b) tal-Qafas; il-premessa 21 tar-Regolament *de minimis* dwar is-SIEĠ). Lanqas ma jillimita l-applikazzjoni tar-regoli nazzjonali dwar l-akkwist pubbliku.

189. Il-finanzjament ta' SIEĠ mill-FSE u l-FEŻR huwa Għajnuna mill-Istat? Dan hu r-responsabilità tal-Istati Membri jew tal-Kummissjoni?

Fir-rigward tal-applikazzjoni tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, finanzjament mogħti mill-Istati Membri li jużaw ir-riżorsi mill-FSE u l-FEŻR jikkostitwixxi riżorsi tal-Istat. Għaldaqstant, ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat japplikaw għall-finanzjament mogħti mill-Istati Membri li jużaw riżorsi bħal dawn bl-istess mod daqslikieku l-finanzjament ingħata direttament mill-baġit tal-Istat Membru nnifsu.

190. Il-finanzjament ta' SIEĠ permezz ta' riżorsi li joriġinaw mill-FSE u l-FEŻR irid jingħata skont il-pakkett tas-SIEĠ? Din hija r-responsabilità tal-Istati Membri jew tal-Kummissjoni?

Is-sussidji pubbliċi mogħtija mill-Istati Membri li jużaw riżorsi mill-FSE u l-FEŻR huma inklużi, bħal kwalunkwe finanzjament pubbliku ieħor maħsub biex jippermetti lill-kumpanija tipprovdi servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, fil-kalkolu tal-kumpens għall-forniment ta' servizzi bħal dawn, u jridu jingħataw skont il-pakkett tas-SIEĠ. Ir-responsabilità għad-definizzjoni tal-parametri għall-kalkolu, il-kontroll u r-reviżjoni tal-kumpens speċifikat fl-att ta' inkarigu hija tal-awtorità nazzjonali, reġjonali jew lokali li waqqfet is-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali, irrelevanti minn fejn ikun ġej il-finanzjament pubbliku allokat minn dik l-awtorità għas-servizz. Il-fatt li r-riżorsi ġejjin mill-FSE u/jew il-FEŻR ma għandu l-ebda effett affattu fuq it-twaqqif tal-mandati għas-servizz pubbliku mill-Istati Membri, li dejjem huwa r-responsabilità tagħhom.

191. Il-finanzjament ta' SIEĠ mill-FAEŻR huwa għajnuna mill-istat?

Ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat japplikaw għall-finanzjament fi ħdan il-qafas tar-Regolament dwar l-Iżvilupp Rurali kull meta SM jeżerċita diskrezzjoni fir-rigward tal-allokazzjoni tal-fondi (cf. l-Artikolu 88 tar-Regolament (KE) Nru 1698/2005). Madankollu, ir-Regolament dwar l-Iżvilupp Rurali jistabbilixxi li għall-prodotti tal-

Anness I, ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat la japplikaw għall-appoġġ mill-Unjoni u lanqas għall-kontribuzzjonijiet nazzjonali tal-Istati Membri.

Għall-appoġġ tal-iżvilupp rurali għall-prodotti li mhumiex tal-Anness I, bil-kundizzjonijiet li għadhom kif issemmew, ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat japplikaw bis-sħiħ għall-partijiet kollha tal-ħlasijiet: il-parti tal-Unjoni, il-kontribuzzjoni finanzjarja pprovduta mill-Istat Membru (kofinanzjament) u l-parti nazzjonali addizzjonali (supplimenti). Għaldaqstant, ir-regoli speċifiċi fuq is-SIEĠ jistgħu jiġu applikati jekk japplikaw ir-regoli ġenerali dwar l-għajnuna mill-Istat.

192. *Finanzjament tas-SIEĠ permezz ta' riżorsi tal-FAEŻR għall-prodotti li mhumiex tal-Anness I irid jingħata skont il-pakkett tas-SIEĠ?*

Il-miżuri dwar l-iżvilupp rurali li jikkonċernaw il-prodotti mhux agrikoli jridu jiġu koperti jew b'*de minimis* (ir-Regolament (KE) Nru 1998/2006) jew b'regolament dwar eżenzjoni ġenerali tal-għajnuna mill-Istat jew deċiżjoni dwar għajnuna mill-Istat li diġà hija approvata. Fil-każ imsemmi l-aħħar, kull meta jkun involut SIEĠ, ikunu jridu jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet tal-pakkett tas-SIEĠ.

L-appoġġ mogħti minn riżorsi tal-FAEŻR huwa inkluż, bħal kwalunkwe finanzajment pubbliku ieħor maħsub biex jippermetti lill-kumpanija tipprovdi servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, fil-kalkolu tal-kumpens għall-forniment ta' servizzi bħal dawn. L-ammont sħiħ ta' appoġġ (jiġifieri il-parti tal-Unjoni, il-kofinanzjament u s-supplimenti) irid jingħata skont il-Pakkett dwar is-SIEĠ.

Ir-responsabilità għad-definizzjoni tal-parametri għall-kalkolu, il-kontroll u l-analiżi tal-kumpens fl-att ta' inkarigu hija tal-awtorità nazzjonali, reġjonali jew lokali li waqqfet is-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali, irrelevanti mnejn ikun ġej il-finanzjament pubbliku allokat minn dik l-awtorità għas-servizz.

193. *X'inhi r-relazzjoni bejn ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat fuq l-għajnuna reġjonali li stabbilixxew intensitajiet speċifiċi tal-għajnuna u r-regoli dwar is-SIEĠ?*

Jekk il-kontribuzzjoni mill-FEŻR tissodisfa r-rekwiżiti kollha tad-Deċiżjoni jew tal-Qafas, hija kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tal-Artikolu 106(2) TFUE. F'dan il-każ, l-intensitajiet tal-għajnuna stabbiliti fil-linji gwida tal-għajnuna reġjonali (ibbażati fuq l-Artikolu 107(3)(a) u (c)) ma japplikawx.

Jekk l-impriża twettaq attivitajiet oħrajn minbarra l-kompiti tas-servizz pubbliku tagħha, tista' tirċievi għajnuna reġjonali għal dawk l-attivitajiet l-oħrajn. F'dan il-każ, hemm bżonn ta' kontabilità neċessarja biex jiġi żgurat li huma ssodisfati l-kundizzjonijiet rispettivi tal-kompatibilità għaż-żewġ settijiet ta' attivitajiet.

194. *Il-kontrolli tal-Għajnuna mill-Istat huma kompatibbli mal-kontrolli fuq il-finanzjament mill-FSE?*

Il-kontrolli tal-Għajnuna mill-Istat u l-kontrolli fuq il-finanzjament mill-FSE jaqdu żewġ skopijiet: min-naħa biex ma jħallux lill-Istati Membri jagħtu għajnuna li tfixkel il-kompetizzjoni u min-naħa l-oħra biex jiżguraw li l-finanzjament mill-UE mogħti għal ċerti proġetti jintuża skont il-kundizzjonijiet li jirregolaw l-għoti.

Il-finanzjament għal proġett wieħed jista' jkollu bżonn jiġi eżaminat minn dawn iż-żewġ naħat. Fejn applikabbli, il-kontrolli tal-FSE ser jinkludu wkoll ir-rispett tar-regoli dwar l-

Għajnuna mill-Istat. Dan isir minħabba l-fatt li l-operazzjonijiet kofinanzjati mill-FSE jridu jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet tat-Trattat u mal-atti adottati skontu[141].

195. Skont ir-regoli dwar il-ġestjoni tal-fondi tal-FSE, huma eliġibbli biss il-partiti tan-nefqa u d-dħul strettament iddedikati għall-proġett li jkun qed jiġi kkofinanzjat, jiġifieri eskluż qligħ raġonevoli. Fil-każ ta' SSIĠ iffinanzjat minn riżorsi tal-FSE, il-qligħ raġonevoli jista' jiġi inkluż, kif stipulat fid-Deċiżjoni?

Tabilħaqq, ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat jippermettu li l-awtorità pubblika li tiffinanzja proġett tkopri 100% tal-ispejjeż ta' fornitur ta' servizzi flimkien ma' "profitt raġonevoli". Iżda l-profitt raġonevoli mhuwiex inkluż fl-ammont eliġibbli skont l-FSE. Fil-prattika, l-interazzjoni bejn dawn iż-żewġ settijiet ta' regoli mhijiex problema, għaliex skont il-pakkett tas-SIEĠ, l-awtorità pubblika xorta tista' tkopri l-profitt raġonevoli bir-riżorsi tagħha stess, jekk tixtieq tagħmel hekk.

196. X'inhi r-relazzjoni bejn il-mekkaniżmu ta' kontroll ta' proġetti kkofinanzjati mill-FSE u l-kontroll ta' kumpens żejjed impost mill-pakkett tas-SIEĠ?

Il-proġetti ffinanzjati mill-FSE huma soġġetti għal kontroll sistematiku mill-awtoritajiet responsabbli għall-ġestjoni tal-programmi operazzjonali tal-FSE. Ir-Regolament (KE) Nru 1083/2006 fih dispożizzjonijiet iddettaljati fuq is-sistemi ta' kontroll li jridu jiġu implimentati mill-awtoritajiet inkarigati mill-programmi operazzjonali tal-FSE. L-awtoritajiet li jmexxu l-FSE jridu jivverifikaw jekk il-prodotti u s-servizzi kofinanzjati humiex fornuti u jekk in-nefqa ddikjarata mill-benefiċjarji għall-operazzjonijiet iġġarrbitx verament u jekk tikkonformax mar-regoli tal-Unjoni u nazzjonali. Qabel tkun tista' tiġi ddikjarata nefqa lill-Kummissjoni, l-awtorità taċ-ċertifikazzjoni għandha, fost l-oħrajn, tiċċertifika li d-dikjarazzjoni tan-nefqa hija preċiża u li n-nefqa ddikjarata tikkonforma mar-regoli tal-Unjoni u nazzjonali applikabbli.

Il-pakkett tas-SIEĠ jimplika min-naħa tiegħu li għandu jiġi implimentat mekkaniżmu ta' kontroll, filwaqt li jħalli f'idejn l-Istati Membri l-kompitu li jiddefinixxu t-termini. L-iskop ta' dan il-mekkaniżmu huwa li jiżgura li ma jkunx hemm kumpens żejjed, fatt li l-verifiki li jsiru taħt l-FSE mhux neċessarjament jistabbilixxu minħabba li dawn ikopru l-ispejjeż eliġibbli taħt l-FSE (il-kwistjoni tal-profitt raġonevoli, pereżempju, ma tkunx eżaminata). Għalkemm dawn iż-żewġ mekkaniżmi ta' kontroll jistgħu jaqblu dwar ċerti punti u saħansitra jekk ikun il-każ, ikunu integrati, huma għandhom madankollu loġika separata li jeħtieġ li tiġi rrispettata.

197. Jekk Stat Membru jagħti vantaġġ lil xi intrapriża inkarigata mill-obbligi ta' servizz pubbliku ta' komunikazzjoni elettronika li ma jaqgħux taħt il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2002/22/KE[142] kif emendata mid-Direttiva 2009/136/KE, jibqa' possibbli li l-kumpens inkwistjoni jiġi evalwat skont ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat?

Id-Direttiva 2002/22/KE tipprovdi li l-Istati Membri jibqgħu liberi li jimponu miżuri addizzjonali fit-territorju tagħhom, li ma jkunux koperti mill-obbligi ta' servizz universali previsti mid-Direttiva, u li jiffinanzjawhom skont il-liġi tal-UE (ara l-Artikolu 32 u l-premessi 25 u 46 tad-Direttiva 2002/22/KE).

---

141 Ara l-Artikolu 9(5) tar-Regolament (KE) Nru 1083/2006.

142 Id-Direttiva 2002/22/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Marzu 2002 dwar servizz universali u d-drittijiet tal-utenti li jirrelataw ma' netwerks u servizzi ta' komunikazzjonijiet elettroniċi (Direttiva Servizz Universali), ĠU L 108, 24.4.2002, p. 51.

Għaldaqstant, meta Stat Membru jagħti vantaġġ lil xi intrapriża inkarigata mill-forniment ta' servizzi telefoniċi aċċessibbli għall-pubbliku li mhumiex koperti mill-obbligi ta' servizz universali, kif definiti fil-Kapitolu II tad-Direttiva, dejjem għandu jevalwa l-kundizzjonijiet Altmark u l-kundizzjonijiet l-oħrajn tal-Għajnuna mill-Istat (jiġifieri t-trasferiment ta' riżorsi tal-Istat u l-imputabilità, distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati, is-selettività tal-miżura inkwistjoni), sabiex jikkonkludi dwar l-eżistenza ta' Għajnuna mill-Istat.

4 MISTOQSIJIET DWAR L-APPLIKAZZJONI GĦAS-SSIĠ TAR-REGOLI DWAR L-AKKWIST PUBBLIKU

4.1 Is-SSIĠ huwa pprovdut mill-awtorità pubblika nnifisha

198. ***Sa liema punt awtorità pubblika tista' tiddeċiedi li tipprovdi hija stess servizz soċjali ta' interess ġenerali (SSIĠ)? Fi kliem ieħor, x'inhu l-marġini tal-flessibilità li għandha l-awtorità pubblika sabiex tiddeċiedi jekk servizz għandux jingħata direttament minnha jew għandux jiġi esternalizzat? Din id-deċiżjoni hija għalkollox f'idejha?***

Hija interament ir-responsabbiltà tal-awtoritajiet pubbliċi li jiddeċiedu jekk joffrux servizz huma nfushom jew jekk jinkarigawhx f'idejn parti terza (esternalizzazzjoni). Ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku japplikaw biss jekk awtorità pubblika tiddeċiedi li tinkariga forniment ta' servizz lil xi parti terza bi ħlas.

199. ***Ir-regoli tal-UE dwar l-għażla tal-fornitur ma japplikawx normalment meta l-awtoritajiet pubbliċi joffru servizz huma nfushom jew permezz ta' fornitur intern (din li tissejjaħ sitwazzjoni ta' "fornitur in-house"). X'inhuma l-ambitu u l-limiti tal-eċċezzjoni "in-house"?***

L-eċċezzjoni "in-house" għandha l-għan li tkopri l-każijiet fejn awtorità pubblika tagħti servizz hija stess, iżda permezz ta' entità ġuridikament separata. F'dan il-każ speċifiku, kemm l-awtorità pubblika kif ukoll l-entità li toffri s-servizz jitqiesu li jiffurmaw korp wieħed. Relazzjoni bħal din mhijiex koperta la mill-prinċipji ta' trasparenza, ta' trattament ugwali u ta' nondiskriminazzjoni tat-Trattat, u lanqas mid-Direttiva 2004/18/KE dwar l-Akkwist Pubbliku (minn hawn 'il quddiem "id-Direttiva")[143].

Il-kundizzjonijiet tal-applikabbiltà tal-prinċipju tal-eċċezzjoni "in-house" huma dawn li ġejjin:

A) Il-kontroll eżerċitat mill-awtorità pubblika, waħedha jew flimkien ma' awtoritajiet pubbliċi oħrajn, fuq l-entità ġuridikament separata għandu jkun l-istess bħal dak li l-awtorità teżerċita fuq is-servizzi tagħha stess.

Il-kwistjoni dwar jekk awtorità pubblika teżerċitax jew le fuq entità ġuridikament separata kontroll simili għal dak li teżerċita fuq is-servizzi tagħha stess tista' tkun solvuta biss każ b'każ waqt li jitqiesu d-dispożizzjonijiet legali pertinenti u ċ-ċirkostanzi (liġi, statuti tal-entità kkonċernata, ftehim tal-azzjonisti, eċċ.) kollha. Din

143 Id-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2004/18/KE tal-31 ta' Marzu 2004 fuq kordinazzjoni ta' proċeduri għall-għoti ta' kuntratti għal xogħlijiet pubbliċi, kuntratti għal provvisti pubbliċi u kuntratti għal servizzi pubbliċi, ĠU L 134, 30.4.2004, p 114.

l-awtorità pubblika għandha, fi kwalunkwe każ, teżerċita fuq l-entità kkonċernata kontroll li jippermettilha li jkollha influwenza determinanti kemm fuq l-għanijiet strateġiċi kif ukoll fuq id-deċiżjonijiet importanti ta' din tal-aħħar.

Il-Qorti tal-Ġustizzja iddikjarat b'mod ċar li, jekk intrapriża privata jkollha sehem, anki jekk monoritarju, fil-kapital ta' dik l-entità terza, dan jeskludi l-possibilità li awtorità pubblika teżerċita fuq dik l-entità kontroll simili għal dak li teżerċita fuq is-servizz tagħha stess [144].

u

B) Il-parti essenzjali tal-attività tal-entità ġuridikament separata għandha ssir mal-awtorità pubblika jew mal-awtoritajiet pubbliċi li jikkontrollawha[145].

L-eċċezzjoni in-house u kontroll konġunt simili: Rigward l-ewwel kriterju (kontroll simili), il-Qorti rrikonoxxiet li mhuwiex essenzjali li l-kontroll simili jkun individwali u li għalhekk dan ikun jista' jiġi eżerċitat b'mod konġunt minn diversi awtoritajiet pubbliċi[146]. Hija kkonfermat ukoll li, fil-każ fejn diversi awtoritajiet pubbliċi jkollhom entità ġuridikament separata, it-tieni kriterju (attività essenzjali) jista' wkoll ikun issodisfat jekk tiġi kkunsidrata l-attività li l-entità ġuridikament separata twettaq mal-awtoritajiet pubbliċi kollha[147]. Għaldaqstant, m'hemmx bżonn li jiġu applikati proċeduri ta' akkwist pubbliku meta diversi awtoritajiet pubbliċi jikkooperaw f'entità pubblika separata, soġġetta għal kontroll konġunt tal-entitajiet pubbliċi li jikkontrollawha, u fejn il-parti essenzjali tal-attività titwettaq ma' dawn l-istess entitajiet pubbliċi. Għal aktar tagħrif dwar il-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet pubbliċi, ara t-tweġiba għall-mistoqsija.

Għal tagħrif dwar ir-rispett tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat meta l-fornitur ta' SSIĠ jkun marbut mal-awtorità pubblika ("fornitur in-house") ara t-tweġiba għall-mistoqsija 211.

4.2 Il-forniment tas-SSIĠ huwa inkarigat lil parti terza bi ħlas

200. X'inhu l-qafas legali applikabbli meta awtorità pubblika tiddeċiedi li testernalizza l-forniment ta' SSIĠ bi ħlas?

Jekk l-awtorità pubblika tiddeċiedi li testernalizza servizz bi ħlas, din għandha ssegwi r-regoli tal-liġi tal-Unjoni dwar l-akkwist pubbliku ta' servizzi jew ta' konċessjonijiet ta' servizzi.

Wieħed irid jagħmel distinzjoni bejn żewġ każijiet:

A) L-awtorità pubblika tikkonkludi kuntratt ta' servizz pubbliku. F'dan il-każ, l-awtorità pubblika tħallas ammont determinat lill-fornitur tas-servizz. Hemm żewġ sitwazzjonijiet possibbli:

(a) il-valur tal-kuntratt ikun ogħla mil-limiti ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2004/18/KE.

144 Kawża C-26/03 [2005] *Stadt Halle*, , Ġabra p. I-00001, paragrafi 49-50.
145 Kawża C-107/98 *Teckal* [1999], Ġabra I-8121, paragrafu 50.
146 Kawża C-324/07 *Coditel Brabant* [2008], ,Ġabra I-08457 u Kawża C-573/07 *Sea*,[2009] Ġabra I-8127 .
147 Kawża C-340/04 *Carbotermo*, paragrafu 70 u Kawża C-295/05 *Asemfo* [2007], Ġabra p. I - 2999, paragrafu 62.

Jekk jintlaħqu l-limiti rilevanti[148], il-kuntratti ta' servizz pubbliku jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva. Madanakollu, skont l-Artikolu 21 tad-Direttiva, il-kuntratti tas-servizzi soċjali u tas-saħħa mhumiex soġġetti għar-regoli kollha ddetaljati tad-Direttiva[149], iżda unikament għal numru limitat ħafna ta' Artikoli tagħha. Dawn jirrikjedu, b'mod partikulari, li l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi[150] jkunu notament stabbiliti skont id-Direttiva fil-bidu tal-proċedura tal-akkwist (ara t-tweġiba għall-mistoqsija 203), u r-riżultati tal-proċedura tal-għoti[151] għandhom ikunu ppubblikati. Barra minn hekk, meta jingħataw kuntratti għas-servizzi soċjali u tas-saħħa, l-awtoritajiet pubbliċi għandhom jirrispettaw ukoll il-prinċipji bażiċi tat-TFUE, bħall-obbligu ta' trasparenza kif ukoll dak tat-trattament ugwali u mingħajr diskriminazzjoni tal-operaturi ekonomiċi jekk u sakemm dawn is-servizzi jkunu ta' interess transfruntier[152]. Għal aktar tagħrif dwar il-kunċett ta' interess transfruntier, ara t-tweġiba għall-mistoqsija 201.

Madankollu, dawn il-prinċipji jeħtieġu li jikkonformaw biss mal-elementi fundamentali tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u mhux li jsegwu strettament is-sett sħiħ ta' dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2004/18/KE. Għaldaqstant, meta l-awtoritajiet pubbliċi jesternalizzaw servizzi soċjali permezz ta' kuntratt ta' servizz pubbliku, huma diġà jibbenefikaw minn aktar flessibbiltà milli f'oqsma oħrajn.

Madankollu ta' min jinnota li, fil-każ ta' kuntratti ta' servizzi mħallta li jinkludu kemm servizzi soċjali kif ukoll servizzi oħra koperti għalkollox mid-Direttiva tal-Akkwist Pubbliku[153] bħat-trasport, ir-riċerka xjentifika, il-konsulenza jew il-manutenzjoni, id-Direttiva tapplika biss parzjalment - kif kien spjegat hawn fuq - jekk il-valur tas-servizz soċjali[154] jkun akbar minn dak tas-servizz l-ieħor.

Is-servizzi tal-ambulanza jinkludu, pereżempju, kemm komponenti ta' servizz tas-saħħa kif ukoll ta' servizz ta' trasport. Jekk il-valur tas-servizz ta' trasport ikun ogħla minn dak tas-servizz tas-saħħa, id-dispożizzjonijiet kollha tad-Direttiva japplikaw. Jekk il-valur tas-servizz mediku jkun akbar, tapplika biss parti mid-Direttiva, kif spjegat hawn fuq[155].

(b) il-valur tal-akkwist huwa aktar baxx mil-limitu ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2004/18/KE.

Jekk il-valur tal-kuntratt ikun aktar baxx mil-limitu ta' applikazzjoni tad-Direttiva, l-awtorità pubblika għandha madankollu tikkonforma mar-regoli u l-prinċipji bażiċi tal-liġi tal-Unjoni, bħall-prinċipji tat-trattament ugwali, ta' nondiskriminazzjoni u ta' trasparenza, jekk il-kuntratt inkwistjoni ikun ta' interess transfruntier. Għal aktar

148 Artikolu 7 tad-Direttiva 2004/18/KE.

149 Is-servizzi soċjali u tas-saħħa jinsabu fost is-servizzi elenkati fl-Anness II B tad-Direttiva 2004/18/KE. Il-kuntratti għal servizzi bħal dawn huma soġġetti biss għal numru limitat ta' dispożizzjonijiet tad-Direttiva (dwar id-distinzjoni bejn is-servizzi elenkati fl-Annessi II A u II B, ara l-Artikoli 20 u 21 tad-Direttiva 2004/18/KE). Il-kodiċijiet imsemmija fih huma disponibbli fuq is-sit tad-DĠ Suq Intern fuq www.simap.europa.eu.

150 Artikolu 21 flimkien mal-Artikolu 23 tad-Direttiva 2004/18/KE.

151 Artikolu 21 flimkien mal-Artikolu 35(4) tad-Direttiva 2004/18/KE.

152 Jiġifieri li jkunu ta' interess għall-operaturi ekonomiċi li jinsabu fi Stati Membri oħrajn taż-Żona Ekonomika Ewropea. Ara l-Kawża C-507/03 *Commission v Ireland* [2007] Ġabra I-9777, paragrafi 29 *et seq*.

153 Is-servizzi elenkati fl-Anness II A tad-Direttiva 2004/18/KE.

154 L-Artikolu 22 tad-Direttiva 2004/18/KE.

155 Ara l-Kawża C-76/97 *Tögel* [1998], Ġabra I-5357, paragrafi 29-40.

tagħrif dwar il-kontenut preċiż ta' dawn il-prinċipji, jekk jogħġbok irreferi għat-tweġiba tal-mistoqsija 201.

B) L-awtorità pubblika tagħti koncessjoni ta' servizz. F'dan il-każ, il-ħlas jikkonsisti prinċipalment fid-dritt ta' esplojtazzjoni ekonomika tas-servizz[156]. Il-konċessjonarju jġorr ir-riskju operazzjonali sostanzjali li jirriżulta mill-esplojtazzjoni tas-servizz inkwistjoni[157]. L-awtoritajiet pubbliċi li jagħtu konċessjonijiet ta' servizz, meta dawn tal-aħħar ikollhom interess transfruntier, għandhom jikkonformaw mar-regoli u mal-prinċipji bażiċi tal-liġi tal-Unjoni u b'mod partikolari, mal-prinċipji tat-trasparenza, ta' trattament ugwali u ta' nondiskriminazzjoni[158]. Għal aktar tagħrif dwar il-kontenut preċiż ta' dawn il-prinċipji irreferi għat-tweġiba tal-mistoqsija 202.

201. Xi jfisser il-kunċett ta' interess transfruntier?

Kuntratt ta' appalt jew konċessjoni jkunu ta' interess transfruntier, jekk jippreżentaw interess għall-operaturi ekonomiċi li jinsabu fi Stati Membri oħrajn taż-Żona Ekonomika Ewropea[159].

Hija r-responsabbiltà tal-awtorità pubblika li tevalwa każ b'każ l-interess potenzjali tal-kuntratt mill-perspettiva tal-operaturi ekonomiċi stabbiliti fi Stati Membri oħrajn, sakemm il-liġi nazzjonali ma tipprovdix indikazzjonijiet speċifiċi.

Meta kuntratt ta' appalt jew konċessjoni jkunu ta' interess transfruntier, l-awtorità pubblika għandha tikkonforma mal-prinċipji tat-TFUE (nondiskriminazzjoni, trasparenza eċċ.)[160] waqt il-proċedura tal-għoti. Il-kuntratti ta' appalt jew il-konċessjonijiet li ma jkunux ta' interess transfruntier mhumiex soġġetti għall-prinċipji tat-TFUE.

Għalhekk, taħt ċerti kundizzjonijiet, kuntratti għal servizz żgħar ta' daqs lokali jistgħu jingħataw anki mingħajr ma jikkonformaw mal-prinċipji msemmija qabel, jekk is-servizzi inkwistjoni ma jkunux ta' interess transfruntier għall-operaturi tal-Istati Membri l-oħrajn u għalhekk ma jaffettwawx il-funzjonament tas-suq domestiku. Dan jista' jkun il-każ meta wieħed iqis il-valur partikolarment żgħir[161] (ferm aktar baxx mil-limitu ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2004/18/KE, li bħalissa huwa ta'EUR 200 000[162]) u l-karatteristiċi ta' servizz soċjali u l-fergħa tas-suq ikkonċernat, x'aktarx l-operaturi

156 Ara l-Artikolu 1 (4) tad-Direttiva 2004/18/KE.

157 Ara l-Artikolu 17 tad-Direttiva 2004/18/KE, kif ukoll il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-UE, speċjalment is-sentenza tal-Kawża (C-451/08) *Helmut Mueller*, [2010] Ġabra I-2673.

158 Ara dawn is-sentenzi: Kawża C-324/98 *Telaustria*, [2000] Ġabra I-10745, paragrafu 62; Kawża C-231/03 *Coname*, [2005] Ġabra I-7287, paragrafi 16-19 u Kawża C-458/03 *Parking Brixen*, [2005] Ġabra I-8585, paragrafu 49.

159 Ara l-Kawża C-507/03 *Commission v Ireland*, Ġabra I-9777, , paragrafi 29 *et seq.*

160 Kawża C-59/00 *Bent Mousten Vestergaard*, [2001] Ġabra I-9505, paragrafu 20, Kawża C-264/03 l-*Commission v France*, [2005] Ġabra I-8831, paragrafi 32-33, Kawża C-6/05 *Commision v* [2007], Ġabra I-4557, paragrafu 3.

161 Il-kriterju tal-valur waħdu mhuwiex biżżejjed sabiex jindika li kuntratt m'għandux interess transfruntier. Kif speċifikat il-Qorti fil-Kawżi Konġunti C-147/2006 u C-148/2006 *Secap* [2008], Ġabra I-3565, paragrafu 31 "huwa meħtieġ li jiġi kkunsidrat il-fatt li, xi drabi, il-fruntieri jgħaddu minn bliet kbar li jinsabu fit-territorju ta' Stati Membri differenti u li, f'dawn iċ-ċirkustanzi, anki kuntratti ta' valur żgħir jista' jkollhom interess transkonfinali."

162 Wara l-indiċjar mir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 1251/2011 tat-30 ta' Novembru 2011 li jemenda d-Direttivi 2004/17/KE, 2004/18/KE u 2009/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward tal-limiti tal-applikazzjonijiet tagħhom għall-proċeduri tal-għoti tal-kuntratti.

ekonomiċi tal-Istati Membri l-oħrajn ma jkollhomx interess potenzjali li jwettqu l-forniment tas-servizzi inkwistjoni[163].

Pereżempju, fi kwistjonijiet relatati ma' kuntratti ta' servizzi legali ta' valur medju ta' madwar EUR 5 000[164]jew ta' servizzi ta' ppjanar urban bejn EUR 6 000 u EUR 26 500[165], minħabba l-valur baxx tagħhom (madwar 10 % jew inqas tal-limitu ta' applikazzjoni tad-Direttiva) u ċ-ċirkostanzi individwali ta' dawn il-kwistjonijiet, il-Kummissjoni stmat li dawn il-kuntratti ma kellhomx rilevanza għas-suq domestiku.

L-eżistenza ta' lment rigward il-kuntratt inkwistjoni jista' ma jkunx biżżejjed sabiex juri li l-kuntratt għandu interess transfruntier[166].

Biex wieħed jevalwa r-rilevanza tas-servizz għas-suq intern, l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jirreferu għall-Komunikazzjoni Interpretattiva tal-Kummissjoni[167] dwar il-liġi tal-Unjoni applikabbli għall-kuntratti mhux soġġetti jew parzjalment soġġetti għad-dispożizzjonijiet tad-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku[168]. Din il-Komunikazzjoni tiffoka fuq il-kuntratti li huma biss parzjalment soġġetti għad-dispożizzjonijiet tad-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku, bħall-kuntratti ta' servizzi soċjali u tas-saħħa[169]. Ladarba din il-Komunikazzjoni tinkludi interpretazzjoni ġenerali tal-kunċett ta' rilevanza għas-suq intern skont it-Trattat, din tista' sservi wkoll bħala gwida għall-konċessjonijiet.

202. X'inhuma l-obbligi li joħorġu mill-prinċipji ta' trasparenza u ta' nondiskriminazzjoni?

Skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, il-prinċipji ta' trasparenza, ta' trattament ugwali u ta' nondiskriminazzjoni jirrikjedu reklamar adegwat tal-intenzjoni tal-awtorità pubblika li tikkonkludi kuntratt ta' appalt jew konċessjoni. Ir-reklamar jista' jkun limitat għal deskrizzjoni qasira tal-karatteristiċi essenzjali tal-kuntratt li jkun se jingħata u tal-proċedura ta' għotja prevista, flimkien ma' stedina biex wieħed jikkuntattja lill-awtorità pubblika. Huwa essenzjali li l-fornituri tas-servizzi kollha mill-UE li jistgħu jkunu interessati jkollhom il-possibbiltà li jesprimu l-interess tagħhom fl-offerti għall-kuntratt.

Imbagħad l-awtorità pubblika tkun tista' tagħżel b'mod nondiskriminatorju u imparzjali l-parteċipanti mistiedna sabiex jissottomettu l-offerta u, jekk ikun il-każ, jinnegozjaw it-termini tal-kuntratt jew tal-konċessjoni. Waqt dawn in-negozjati, l-operaturi ekonomiċi kollha għandhom jitqiegħdu fuq livell ugwali u jirċievu l-istess informazzjoni mill-awtorità pubblika.

Skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja dwar il-protezzjoni ġudizzjarja effettiva[170], għall-inqas id-deċiżjonijiet li jippreġudikaw lill-persuna li għandha jew li kellha interess

---

163 Ara l-Kawża C-231/03 *Coname*, [2005] Ġabra I-7287, paragrafu 20, minħabba li huma konċessjonijiet ta' servizz.

164 Ara l-istqarrija għall-istampa IP/07/357 tal-21 ta' Marzu 2007.

165 Ara l-istqarrija għall-istampa IP/06/1786 tat-13 ta' Diċembru 2006.

166 Ara l-Kawża C-507/03, Commission v Ireland, [2005] Ġabra ECR I-9777, paragrafu 34..

167 Din il-Komunikazzjoni ġiet analizzata mill-Kawża tal-Qorti T-258/06, *Germany v Commission* li b'mod ġenerali kkonkludiet li l-Komunikazzjoni ma fihiex regoli ġodda għall-għoti ta' kuntratti ta' appalt li jmorru lil hinn mill-obbligi skont il-liġi tal-Unjoni kif inhi bħalissa.

168 ĠU C 179, 1.8.2006, p. 2

169 Imsemmija fl-Anness II B tad-Direttiva 2004/18/KE.

170 Ara l-Kawża C-50/00 *P Union de Pequeños Agricultores*, ,[2002] Ġabra I-6677, paragrafu 39, u l-Kawża 222/86 *Heylens*, [1987] , Ġabra 4097, paragrafu 14.

li tikseb il-kuntratt, bħal deċiżjoni li jitneħħa xi offerent, għandhom ikunu eżaminati għal ksur possibbli tal-istandards bażiċi derivati mil-liġi primarja tal-Unjoni.

Għall-applikazzjoni ta' dawn il-prinċipji, l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jirreferu għall-Komunikazzjoni Interpretattiva tal-Kummissjoni dwar il-liġi tal-Unjoni applikabbli għall-għotjiet tal-kuntratti mhux soġġetti jew parzjalment soġġetti għad-Direttivi dwar l-akkwist pubbliku. Kif issemma qabel, din il-Komunikazzjoni titratta wkoll kuntratti li huma biss parzjalment koperti mid-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku (minn hawn 'il quddiem "id-Direttivi")[171], bħall-kuntratti għas-servizzi tal-Anness IIB tad-Direttiva 2004/18/KE, li jinkludu s-servizzi tas-saħħa u s-servizzi soċjali[172]. Kif intqal fil-mistoqsija 200 u kif jirriżulta fl-Artikolu 21 tad-Direttiva 2004/18/KE, il-kuntratti għal dawn is-servizzi huma soġġetti biss għal ċerti regoli tad-Direttiva 2004/18/KE, (jiġifieri l-obbligu li jiġu definiti l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi fid-dokumenti tal-kuntratt u li l-eżitu tal-proċedura jiġi ppubblikat *ex post*), li mill-bqija huma rregolati mill-prinċipji ġenerali tat-TFUE (nondiskriminazzjoni, trasparenza eċċ.) jekk ikollhom ċertu interess transfruntier.

Peress li l-Komunikazzjoni fiha interpretazzjoni ġenerali tal-prinċipji ta' trasparenza, ta' trattament ugwali u ta' nondiskriminazzjoni, din tista' sservi wkoll ta' gwida għall-għoti ta' konċessjonijiet, filwaqt li wieħed iżomm f'moħħu li l-kuntratti ta' konċessjoni għandhom ukoll valur ferm ogħla mil-limiti tad-Direttivi dwar l-akkwist pubbliku u għalhekk, għalkemm dawn id-Direttivi mhumiex applikabbli għall-konċessjonijiet ta' servizzi, aktarx li jkollhom interess transfruntier u b'hekk, skont il-prinċipji tat-TFUE, dawn il-kuntratti xorta jeħtieġu reklamar fuq il-midja li jkopri parti kbira mill-Ewropa.

203. Kif għandhom jinkitbu l-ispeċifikazzjonijiet xierqa għall-għoti ta' kuntratt ta' servizzi (i) biex iwieġbu b'mod sħiħ għad-diversi ħtiġijiet tal-utenti u (ii) biex jippermettu adattament tas-servizz skont is-sitwazzjonijiet li jinbidlu f'termini ta' intensità, numru ta' utenti, eċċ.?

Id-Direttiva toffri firxa wiesgħa ta' possibbiltajiet għad-determinazzjoni tal-ispeċifikazzjonijiet[173]. Hija r-responsabbiltà tal-awtoritajiet pubbliċi li jieħdu vantaġġ sħiħ minn dawn il-possibbiltajiet billi jitolbu lill-kandidati sabiex jiżviluppaw kunċett ta' servizz adattat, b'mod li joffru l-aħjar servizz possibbli, bil-livell ta' kwalità meħtieġ. L-awtoritajiet pubbliċi jistgħu pereżempju jispeċifikaw li l-kandidati għandhom jissodisfaw il-ħtiġijiet speċifiċi ta' gruppi partikolari ta' utenti, jew inkella jitolbu, li s-servizz propost ikun kompatibbli mal-istrutturi li jkunu diġà implimentaw. Huwa wkoll possibbli li l-awtorità pubblika titlob li s-servizz ikun implimentat u evalwat b'mod li jinvolvi l-parteċipazzjoni tal-utenti.

Fi kwalunkwe każ, ir-regola bażika hija li l-ispeċifikazzjonijiet għandhom ikunu abbozzati b'mod li ma jiddiskriminawx u ma jiddeterminawx minn qabel l-għoti tas-servizz mill-bidu tal-proċedura.

---

171 Direttiva 2004/18/KE tal-Parlament u tal-Kunsill tal-31 ta' Marzu 2004 fuq koordinazzjoni ta' proċeduri għall-għoti ta' kuntratti għal xogħlijiet pubbliċi, kuntratti għal provvisti pubbliċi u kuntratti għal servizzi pubbliċi u d-Direttiva 2004/17/KE tal-Parlament u tal-Kunsill tal-31 ta' Marzu 2004 li tikkoordina l-proċeduri ta' akkwisti ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali.

172 Imsemmija fl-Anness II B tad-Direttiva 2004/18/KE.

173 Artikolu 23 tad-Direttiva 2004/18/KE, li japplika wkoll għas-servizzi elenkati fl-Anness II B ta' din id-Direttiva, inklużi s-servizzi soċjali.

204. Liema rekwiżiti oħrajn ta' kwalità jistgħu jkunu integrati fl-għoti ta' kuntratt ta' appalt jew konċessjoni ta' SSIĠ?

Meta jingħata kuntratt ta' appalt jew konċessjoni ta' SSIĠ, l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jinkludu r-rekwiżiti ta' kwalità kollha marbutin mas-suġġett tal-kuntratt li huma jqisu meħtieġa, sabiex joffru lill-utenti forniment ta' kwalità għolja, bl-aħjar valur għall-flus. Skont in-natura tagħhom, dawn ir-rekwiżiti jistgħu jiġu riflessi fil-fażijiet differenti tal-proċedura:

Pereżempju, waqt id-**definizzjoni tal-ispeċifikazzjonijiet tekniċi**[174], l-awtorità pubblika tista' tispeċifika l-karatteristiċi kollha tas-servizz li hija tqis meħtieġa biex tiżgura forniment ta' kwalità għolja (pereż. rekwiżiti li jiżguraw il-kontinwazzjoni tas-servizz, il-konformità mal-ħtiġijiet speċifiċi tad-diversi kategoriji ta' utenti, l-aċċessibbiltà tal-infrastruttura għall-persuni b'mobbilta mnaqqsa, kif ukoll b'mod aktar ġenerali rekwiżiti relatati mal-kwalità ta' din l-infrastruttura). L-ispeċifikazzjonijiet tekniċi tas-servizz jistgħu jkunu definiti f'forma ta' karatteristiċi ddettaljati ħafna (li f'ċerti każijiet jikkontribwixxu għal standardizzazzjoni eċċessiva tas-servizzi proposti), jew f'termini ta' ħtiġijiet ta' prestazzjoni funzjonali. Dan it-tieni approċċ normalment joffri aktar libertà lill-kandidati billi jagħtihom il-possibbiltà li jipproponu lill-awtorità pubblika soluzzjonijiet/metodi ta' ħidma aktar innovattivi li jgħinu sabiex jintlaħqu l-miri ta' kwalità stabbiliti.

L-esperjenza u l-kwalità tal-persunal tal-fornitur tas-servizz huma wkoll fatturi deċiżivi li jikkontribwixxu għall-kwalità tas-servizz ipprovdut. Waqt id-definizzjoni tal-**kriterji tal-għażla**[175], l-awtorità pubblika tista' tistabbilixxi l-ħtiġijiet partikulari ta' kompetenzi professjonali (pereż. esperjenza professjonali, kwalifiki tal-persunal, infrastruttura teknika disponibbli), sabiex tiżgura li l-kuntrattur magħżul għandu l-kapaċità adegwata sabiex jimplimenta s-servizz fil-parametri tal-kwalità stabbiliti fil-kuntratt.

Ir-rekwiżiti tal-kwalità jistgħu jiġu inklużi wkoll fil-**kriterji tal-għoti**[176]. L-awtorità pubblika mhijiex obbligata li tagħti l-kuntratti fuq il-bażi tal-orħos prezz. Għall-kuntrarju, hija tista' tagħti l-kuntratt fuq il-bażi tal-offerta l-aktar ekonomikament vantaġġjuża, li tippermettilha li tikkunsidra fil-kriterji tal-għoti l-elementi kollha kwalitattivi li hija tqis importanti u li huma marbutin mas-suġġett tal-kuntratt. L-awtorità pubblika hija wkoll libera li tirrifletti l-importanza li hija tagħti lid-diversi aspetti kwalitattivi tas-servizz fil-kunsiderazzjoni tad-diversi kriterji ta' għoti.

Il-**kundizzjonijiet għall-prestazzjoni tal-kuntratt**[177] joffru opportunità oħra biex wieħed jiffoka fuq il-kwalità tas-servizz. Soġġett għall-konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-liġi tal-UE, l-awtorità pubblika tista', pereżempju, iddaħħal fil-klawżoli ta' kriterji ta' eżekuzzjoni[178]rekwiżiti li jimponu fuq il-kuntrattur li jiggarantixxi livell ta' taħriġ u ta' ħlas xieraq tal-persunal involut fit-twettiq tal-kuntratt. Klawżoli bħal dawn jippermettu li jiġi evitat li l-kuntrattur jipprova jnaqqas l-ispejjeż tiegħu tal-persunal, fatt li jista' jiskoraġġixxi l-persunal involut, iżid iċ-ċaqliq tiegħu u finalment iwassal għal impatt negattiv fuq il-kwalità tas-servizz ipprovdut.

---

174 Ara l-Artikolu 23 tad-Direttiva 2004/18/KE

175 Ara l-Artikolu 44 u 48 tad-Direttiva 2004/18/KE

176 Ara l-Artikolu 53 tad-Direttiva 2004/18/KE

177 Ara l-Artikolu 26 tad-Direttiva 2004/18/KE.

178 Għal raġunijiet ta' trasparenza, il-klawżoli ta' eżekuzzjoni għandhom ikunu ppubblikati qabel fid-dokumenti tal-kuntratt. Ir-rispett tal-klawżoli ta' eżekuzzjoni ma jistax ikun ivverifikat qabel ma jingħata l-kuntratt, iżda biss waqt l-eżekuzzjoni tiegħu. Biex ikun garantit ir-rispett tagħhom, l-awtorità pubblika tista' tipprovdi sanzjonijiet kuntrattwali disswasivi.

Fl-aħħar nett, waqt l-għoti ta' kuntratt ta' appalt/konċessjoni ta' SSIĠ, l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jadottaw approċċ integrat għall-prestazzjoni ta' servizzi kumplessi, li ma jkunux jeħtieġu li jinqasmu f'diversi kuntratti, iżda li jkunu jistgħu jingħataw f'lott wieħed, sabiex l-utent ikun jista' jirreferi għal fornitur wieħed inkarigat minn diversi ħtiġijiet konnessi. Huma wkoll liberi li jagħżlu t-tul ta' żmien xieraq għall-kuntratt inkwistjoni, sabiex jiżguraw l-istabilità u l-kontinwità tas-servizz(i) (i)kkonċernat(i).

205. Huwa possibbli li temenda l-kuntratt waqt l-implimentazzjoni?

Jistgħu jsiru aġġustamenti matul il-fażi ta' twettiq tal-kuntratt, sakemm dawn ma jaffettwawx b'mod sostanzjali t-termini kompetittivi inizjali[179].

Skont il-Qorti tal-Ġustizzja, emenda għal kuntratt ta' appalt matul id-durata tiegħu tista' titqies bħala sostanzjali fil-każijiet li ġejjin:

- meta ddaħħal kundizzjonijiet li kieku kienu parti mill-proċedura tal-għoti inizjali, kienet tippermetti sabiex jiddaħħlu offerti li mhumiex dawk li ddaħħlu fil-bidu jew kienet tippermetti li tiġi aċċettata offerta oħra minn dik li ġiet aċċettata inizjalment;

- meta testendi l-kamp ta' applikazzjoni tal-kuntratt b'mod konsiderevoli sabiex jiġu koperti servizzi li fil-bidu ma kinux koperti;

- meta tibdel il-bilanċ ekonomiku tal-kuntratt favur il-kuntrattur b'mod li ma kienx stipulat fit-termini tal-kuntratt inizjali.[180]

206. Kif jista' jiġi evitat piż żejjed fuq il-fornituri ż-żgħar tas-servizzi, li spiss ikunu fl-aħjar pożizzjoni li jifhmu l-karatteristiċi ta' SSIĠ f'kuntest li jkollu dimensjoni lokali qawwija?

Hija l-awtorità pubblika li għandha torganizza l-offerta b'mod li tagħti lill-operaturi ekonomiċi ż-żgħar il-possibbiltà li jipparteċipaw u li jirbħu l-kuntratt. Aktar ma jkun kbir l-ambitu tas-servizz mitlub, u għaldaqstant aktar ma l-ħtiġijiet tal-kapaċità ekonomika u finanzjarja jkunu għolja, aktar ikun diffiċli għall-fornituri ż-żgħar tas-servizzi li jieħdu sehem fil-kuntratt. Fil-każ tal-kuntratti l-kbar (pereżempju għal varjetà ta' servizzi, jew inkella għal servizzi li għandhom jitwettqu f'żoni ġeografiċi differenti), l-awtorità kontraenti tista' tikkunsidra li taqsam il-kuntratt f'lottijiet separati li jkunu aktar aċċessibbli għall-impriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs). Madankollu, id-Direttivi ma jippermettux li jsir qsim artifiċjali tal-kuntratti f'kuntratti separati ta' valur inqas mil-livelli limiti bl-effett li tiġi evitata l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet relevanti tad-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku. B'mod ġenerali, huwa rrakkomandat li l-awtoritajiet pubbliċi jħejju l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi bl-SMEs f'moħħhom, u billi jillimitaw kemm jista' jkun il-ħtiġijiet formali.

207. Kif jista' wieħed jirrikonċilja proċeduri ta' akkwist pubbliku, li jillimitaw l-għadd ta' fornituri magħżula, maż-żamma ta' libertà ta' għażla suffiċjenti għall-utenti ta' SSIĠ?

---

179 Kawża C-496/99, *Commission v CAS Succhi di Frutta SpA*, [2004] Ġabra I-3801, paragrafu 116. u Kawża C-454/06 *Pressetext*, 2008 I-04401, paragrafi 35 sa 37.

180 Kawża C-454/06 *Pressetext*, 2008 I-04401, paragrafi 35 sa 37.

Il-proċeduri ta' akkwist pubbliku m'għandhomx l-għan li jillimitaw l-għadd ta' fornituri ta' servizzi magħżula. L-awtoritajiet kontraenti għandhom il-libertà sħiħa li jagħżlu operatur jew diversi operaturi sabiex jissodisfaw il-ħtiġijiet tagħhom. L-awtoritajiet pubbliċi jistgħu, pereżempju, jagħtu l-istess konċessjoni ta' servizzi lil diversi operaturi, jekk dan ikun prattiku, biex b'hekk jiggarantixxu firxa aktar wiesgħa ta' għażla lill-utenti tas-servizz inkwistjoni.

208. Huwa possibbli li jiddaħħal bħala kriterju għall-għażla ta' fornitur ta' servizz l-għarfien personali tal-kuntest lokali, billi dan l-aspett ikun spiss essenzjali għas-suċċess tal-prestazzjoni ta' SSIĠ?

Ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku tal-UE jiżguraw kompetizzjoni leali bejn l-operaturi, fl-Ewropa kollha, sabiex jiġi żgurat valur aħjar għall-flus għall-awtoritajiet pubbliċi. Ħtieġa ta' għarfien tal-kuntest lokali tista' twassal għal diskriminazzjoni illegali kontra fornituri tas-servizzi barranin. Fl-istess waqt, ħtieġa bħal din tista' tnaqqas l-għażla tal-awtorità pubblika għal numru żgħir ta' operaturi lokali, u b'hekk jonqos l-effett benefiku tal-kompetizzjoni fuq skala Ewropea.

Madankollu, ċerti ħtiġijiet marbuta mal-kuntest lokali jistgħu jkunu aċċettabbli jekk dawn ikunu ġġustifikati minħabba l-karatteristiċi tas-servizz li għandu jingħata (it-tip ta' servizz u/jew tal-kategoriji tal-utenti) u jkunu strettament marbuta mal-prestazzjoni tal-kuntratt.

Eżempji:

- Awtorità pubblika tista', pereżempju, teħtieġ taħt it-termini tal-prestazzjoni tal-kuntratt li l-offerent magħżul jistabbilixxi infrastruttura lokali bħal uffiċċju jew ħanut tax-xogħol jew jinstalla tagħmir speċifiku fil-post fejn se jingħata s-servizz jekk dan ikun meħtieġ għall-forniment tas-servizz.

- Awtorità muniċipali li tkun tixtieq twaqqaf kenn għan-nisa f'diffikultà, b'mod partikolari nisa ta' minoranza kulturali partikolari, tista' tispeċifika fis-sejħa għall-offerti li l-fornitur tas-servizzi għandu jkollu esperjenza preċedenti f'dan it-tip ta' servizz f'ambjent b'karatteristiċi soċjali u ekonomiċi simili, u li l-impjegati li sejrin ikunu f'kuntatt ma' u/jew jaqdu l-ħtiġijiet tan-nisa f'diffikultà għandhom ikunu familjari biżżejjed mal-kuntest kulturali u lingwistiku ta' dawn il-persuni f'diffikultà.

- Awtorità pubblika li jkollha l-ħsieb li twaqqaf servizz ta' għajnuna għax-xogħol għal adulti żgħażagħ qiegħda li jkunu ġejjin minn żoni żvantaġġjati u li tinkorpora b'mod integrat id-diffikultajiet speċifiċi li jiltaqgħu magħhom l-utenti ta' dan is-servizz (pereżempju problemi ta' saħħa mentali, dipendenza fuq id-droga jew abbuż ta' alkoħol, akkomodazzjoni soċjali u dejn) tista' tispeċifika li l-fornitur tas-servizz għandu jkollu esperjenza preċedenti f'dan it-tip ta' servizzi bl-istess tip ta' miri. L-awtorità pubblika tista' wkoll tindika li l-fornitur tas-servizzi għandu jara li, mill-bidu tal-eżekuzzjoni tas-servizz, l-impjegati li jieħdu ħsieb lill-utenti jkollhom għarfien tan-netwerks eżistenti tal-atturi soċjali li magħhom ikollhom jikkomunikaw sabiex jaqdu b'mod integrat il-ħtiġijiet tal-adulti żgħażagħ qiegħda.

Fi kwalunkwe każ, restrizzjoni ta' dan it-tip m'għandhiex tiżboq dak li huwa strettament meħtieġ sabiex tiġi żgurata prestazzjoni xierqa tas-servizz. Il-Qorti tal-Ġustizzja dddeċidiet, pereżempju, li fil-kuntest tal-għoti ta' kuntratt ta' servizzi tas-saħħa ta'

terapiji respiratorji fid-dar, awtorità pubblika ma tistax titlob li l-intrapriża offerenti jkollha, fiż-żmien tal-għoti tal-offerta, uffiċċju miftuħ għall-pubbliku fil-kapitali tal-provinċja fejn is-servizz għandu jiġi pprovdut[181].

Hija r-responsabbiltà tal-awtorità pubblika li tiżgura li tali kundizzjonijiet ikunu ġġustifikati b'mod oġġettiv u li ma jwasslux għal diskriminazzjoni billi jagħtu vantaġġ mhux mistħoqq lil ċerti kategoriji ta' offerenti, b'mod partikolari l-intrapriżi lokali jew il-fornituri ta' servizzi operattivi.

Il-kwistjoni tal-għoti dirett ta' kuntratti ta' ammonti żgħar lill-fornituri lokali żgħar tas-servizzi diġà ġiet ittrattata fit-tweġiba għall-mistoqsija 206.

209. ***Huwa possibbli li l-kompetizzjoni tiġi llimitata biss għall-fornituri ta' servizzi li ma jkollhomx skop ta' profitt?***

Għandha ssir distinzjoni bejn dawn iż- żewġ sitwazzjonijiet:

- L-awtoritajiet kontraenti individwali ma jistgħux jiddeċiedu huma nfushom li jillimitaw il-parteċipazzjoni fi proċedura tal-offerti għall-fornituri ta' servizzi mingħajr skop ta' profitt. Id-Direttiva dwar l-Akkwist Pubbliku hija bbażata fuq il-prinċipji tat-trattament ugwali u ta' nondiskriminazzjoni tal-operaturi ekonomiċi[182]. Għaldaqstant mhuwiex possibbli taħt id-Direttiva li jiġu rriservati kuntratti għal kategoriji speċifiċi ta' intrapriżi[183] bħall-organizzazzjonijiet mingħajr skop ta' profitt, ikun xi jkun it-tip ta' servizzi - kemm jekk elenkati fl-Anness IIA kif ukoll jekk fl-Anness IIB tad-Direttiva (bħas-servizzi soċjali)[184].

- Madankollu, il-liġi nazzjonali[185] li tirregola attività partikolari tista', f'każijiet eċċezzjonali, tipprovdi aċċess ristrett għal ċerti servizzi għall-benefiċċju tal-organizzazzjonijiet mingħajr skop ta' profitt. F'dan il-każ, l-awtoritajiet pubbliċi jkunu awtorizzati li jillimitaw il-parteċipazzjoni fi proċedura tal-offerti għal dawn l-organizzazzjonijiet mingħajr skop ta' profitt, sakemm il-liġi nazzjonali tkun konformi mal-liġi tal-UE. Madankollu, din il-liġi nazzjonali tirrappreżenta restrizzjoni fl-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE, għal-libertà ta' stabbiliment u l-moviment liberu tas-servizzi, u din ir-restrizzjoni għandha tkun iġġustifikata każ b'każ. Fuq il-bażi tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, din ir-restrizzjoni tista' tkun iġġustifikata, b'mod partikolari, jekk tkun meħtieġa u proporzjonata fir-raġuni fir-rigward tal-ħtieġa li jitwettqu ċerti għanijiet soċjali mfittxija mis-sistema nazzjonali ta' sigurtà soċjali[186].

210. ***L-awtoritajiet pubbliċi jkun għad fadlilhom il-possibbiltà li jinnegozjaw mal-fornituri tas-servizzi waqt il-fażi tal-għażla? Dan huwa partikolarment importanti għas-SSIĠ***

181 Kawża C-234/03, *Contse* [2005] ECR I-9315, paragraph 79.

182 Artikolu 2 tad-Direttiva 2004/18/KE.

183 Għalhekk kellha tiġi introdotta eċċezzjoni speċifika fid-Direttiva biex tippermetti lill-Istati Membri jirriservaw id-drit li jipparteċipaw f'ċerti kuntratti għal kategorija partikolari ta' organizzazzjonijiet, jiġifieri ħwienet tax-xogħol protetti fejn il-parti l-kbira tal-impjegati kkonċernati jkunu persuni b'diżabilità, ara l-Artikolu 19 tad-Direttiva 2004/18/KE.

184 Id-distinzjoni bejn is-servizzi tal-Anness IIA u dawk fl-Anness IIB hija xierqa biss mill-Artikolu 20 tad-Direttiva 'il quddiem.

185 It-terminu "liġi nazzjonali" jirreferi għar-regolamenti nazzjonali ta' karattru ġenerali u astratt, għall-kuntrarju ta' deċiżjoni ta' awtorità kontraenti fil-kuntest ta' kuntratt speċifiku. Min-naħa l-oħra, il-livell leġiżlattiv (fil-livell nazzjonali jew reġjonali) mhuwiex kruċjali f'dan ir-rigward, minħabba li dan ir-regolament huwa ta' natura ġenerali u astratta.

186 Ara l-Kawża C-70/95 *Sodemare SA v Regione Lombardia* [1997] Ġabra I-3395. .

minħabba li l-awtoritajiet pubbliċi ma jkunux dejjem f'pożizzjoni li jiddefinixxu eżatt il-ħtiġijiet tagħhom fil-bidu tal-proċess. Xi drabi l-awtoritajiet pubbliċi jkunu jeħtieġu diskussjoni mal-fornituri potenzjali tas-servizzi.

Kif intqal fit-tweġiba għall-mistoqsija 202, l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jużaw proċeduri negozjati għax-xiri ta' servizzi tas-saħħa jew ta' servizzi soċjali permezz ta' kuntratti ta' appalt jew konċessjonijiet. L-awtoritajiet pubbliċi inkwistjoni ma jkunux soġġetti għar-regoli speċifiċi dwar il-proċeduri nnegozjati tad-Direttiva 2004/18/KE, peress li din id-Direttiva mhijiex applikabbli għall-konċessjonijiet ta' servizzi u fiha ftit regoli applikabbli għas-servizzi tal-Anness IIB tagħha (bħas-SSIĠ)[187].Għal din ir-raġuni, meta jagħtu kuntratt ta' appalt jew konċessjoni ta' SSIĠ, l-awtoritajiet pubbliċi huma liberi li jorganizzaw proċedura nnegozjata *ad hoc*, sakemm il-liġi nazzjonali ma tipprovdix regoli speċifiċi. Fi kwalunkwe każ, il-prinċipji ġenerali ta' trasparenza u ta' nondiskriminazzjoni previsti mit-TFUE, li jimponu b'mod partikolari li l-operaturi ekonomiċi mistiedna sabiex jipparteċipaw fil-proċedura nnegozjata jiġu ttrattati bl-istess mod, jibqgħu applikabbli għas-servizzi b'interess transfruntier.

211. Sa liema punt ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku japplikaw għall-kooperazzjoni bejn il-muniċipalitajiet? Din il-kooperazzjoni jista' jkollha diversi forom, pereżempju muniċipalità tixtri servizz mingħand komunità oħra, jew żewġ muniċipalitajiet li flimkien iniedu kuntratt ta' appalt jew joħolqu entità bl-għan li jipprovdu SSIĠ, eċċ.

Ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku japplikaw meta awtorità pubblika jkollha l-ħsieb li tikkonkludi kuntratt ta' servizz pubbliku ma' parti terza[188]bi ħlas. Ma tagħmilx differenza jekk il-parti terza tkunx operatur privat jew awtorità pubblika.

Madankollu, kif juru l-eżempji li ġejjin, jeżistu sitwazzjonijiet fejn awtoritajiet pubbliċi jinkarigaw attivitajiet ekonomiċi f'idejn awtoritajiet pubbliċi oħrajn, jew iwettqu dawn l-attivitajiet b'mod konġunt ma' awtoritajiet pubbliċi oħrajn mingħajr ma jkunu obbligati li japplikaw ir-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku.

- Għalhekk, dan l-aħħar il-Qorti tal-Ġustizzja stmat li l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jwettqu l-attivitajiet ta' servizz pubbliku li huma responsabbli għalihom billi jużaw il-mezzi tagħhom stess, b'kooperazzjoni ma' awtoritajiet pubbliċi oħrajn, mingħajr ma tkun meħtieġa l-ebda forma partikolari ta' organizzazzjoni u mingħajr ma jkun meħtieġ li tiġi kkunsidrata l-applikazzjoni tal-liġi Ewropea dwar l-akkwist pubbliku għall-implimentazzjoni ta' dawn il-prattiki organizzattivi.

  (a) Il-kooperazzjoni bejn awtoritajiet pubbliċi tista' tkun organizzata fil-kuntest ta' entità pubblika separata li tissodisfa l-kriterji "in-house"[189]. Dwar dan il-punt, ara l-mistoqsija 199.

---

187 Kif intqal fit-tweġiba 199 u skont l-Artikolu 21 tad-Direttiva 2004/18/KE, il-kuntratti ta' appalt għal dawn is-servizzi huma soġġetti biss għal ċerti regoli tad-Direttiva 2004/18/KE, (jiġifieri l-obbligu li jiġu definiti l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi fid-dokumenti ta' kuntratt u li l-eżitu tal-proċedura jiġi ppubblikat *ex post*), li mill-bqija huma rregolati mill-prinċipji ġenerali tat-TFUE (nondiskriminazzjoni, trasparenza eċċ.)

188 Ara s-sentenzi Teckal, kawża C-107/98, [1999] Ġabra I-8121, paragrafu 51, ARGE, kawża C-94/99, [2000] Ġabra I-11037, paragrafu 40, Auroux, kawża C-220/05, [2007] I-385, paragrafu 62.

189 QTĠ sentenza Coditel Brabant, kawża C-324/07, [2008] Ġabra I-08457.

(b) Il-Qorti tal-Ġustizzja pprećiżat ukoll[190] li l-pubbliku/kooperazzjoni pubblika ma teħtieġx neċessarjament il-ħolqien ta' entitajiet ġodda kkontrollati b'mod konġunt. Skont il-Qorti, kooperazzjoni bħal din tista' tkun ibbażata sempliċiment fuq kooperazzjoni bejn entitajiet pubbliċi mmexxija bl-għan uniku li jiżguraw b'mod konġunt l-eżekuzzjoni ta' kompitu pubbliku li tagħhom l-entitajiet ikkonċernati jridu jwettqu għall-ilħuq tal-għanijiet ta' interess pubbliku. Dan ma jimplikax neċessarjament li kull awtorità pubblika tikkoopera b'mod ugwali għat-twettiq tal-kompiti ta' interess pubbliku, billi l-kooperazzjoni tista' tkun ibbażata fuq it-tqassim tal-kompiti u fuq l-ispeċjalizzazzjoni. Madankollu, għandu jkun hemm kooperazzjoni reali, bi drittijiet u obbligi reċiproċi bejn il-parteċipanti, għall-kuntrarju ta' kuntratt ta' appalt fejn parti twettaq kompitu bi ħlas. M'għandux ikun hemm trasferimenti finanzjarji bejn l-awtoritajiet pubbliċi, ħlief għar-rimborż tal-ispejjeż. Il-kooperazzjoni għandha tkun irregolata biss minn kunsiderazzjonijiet u rekwiżiti marbuta mat-twettiq tal-għanijiet ta' interess pubbliku, li jeskludi kwalunkwe tiftix ta' profitt u kwalunkwe parteċipazzjoni ta' entitajiet privati jew ta' entitajiet b'kapital imħallat. Finalment, il-ftehim ta' kooperazzjoni ma jistax jintuża b'mod artifiċjali bħala mezz biex tiġi evitata l-applikazzjoni tar-regoli relevanti tad-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku.

- Awtoritajiet pubbliċi bħal muniċipalitajiet għandhom naturalment il-possibbiltà li jorganizzaw flimkien kuntratt ta' appalt. Awtorità pubblika tista' b'hekk tniedi proċedura għaliha nnifisha u għal awtorità pubblika[191]oħra sakemm dan tħabbru fil-bidu tal-proċedura. Għaldaqstant ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku japplikaw għall-proċedura mnedija minn din l-awtorità pubblika għaliha nnifisha u għall-awtorità pubblika jew l-awtoritajiet pubbliċi l-oħrajn, iżda ma japplikawx għall-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet pubbliċi.

- Diversi awtoritajiet pubbliċi jistgħu joħolqu entità ġdida u jittrasferulha għalkollox kompitu partikolari. F'dan il-każ, l-awtoritajiet pubbliċi ma jżommu l-ebda kontroll fuq is-servizz mogħti, li jiġi pprovdut mill-entità l-ġdida f'indipendenza sħiħa u taħt ir-responsabbiltà unika tagħha. F'din l-ipoteżi, ma jkun qed jiġi pprovdut l-ebda servizz u għalhekk la t-Trattat u lanqas id-Direttivi ma japplikaw[192].

- Meta awtoritajiet pubbliċi jistabbilixxu strutturi ta' għajnuna reċiproka u ta' kooperazzjoni mingħajr kumpens, m'hemmx forniment ta' servizzi fit-tifsira tat-Trattat u l-liġi tal-UE mhijiex applikabbli.

212. Sa liema punt ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku japplikaw għas-sħubiji pubbliċi-privati (PPPs)?

---

190 QTĠ, Sentenza tal-Kummissjoni v. il-Ġermanja, Kawża C--480/06.

191 Ara l-Artikolu 11 tad-Direttiva 2004/18/KE dwar il-korpi ċentrali ta' xiri.

192 Ara l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni għall-istampa IP/07/357 tal-21.3.2007, li tiddikjara li t-trasferiment sħiħ ta' kompitu pubbliku minn entità pubblika lill-oħra ma jikkostitwixxix il-forniment tas-servizz bi ħlas fis-sens tal-Artikolu 49 tat-Trattat tal-KE, jekk l-entità pubblika li tkun ingħatat il-kompitu twettaq dan il-kompitu f'indipendenza sħiħa u taħt ir-responsabbiltà unika tagħha. Trasferiment ta' kompiti pubbliċi bħal dawn jikkostitwixxi att ta' organizzazzjoni interna tal-amministrazzjoni pubblika tal-Istat Membru inkwistjoni. Bħala tali, mhuwiex soġġett għat-Trattat u għal-libertajiet fundamentali tiegħu.

Ġeneralment, il-ħolqien ta' PPP jikkostitwixxi għoti ta' kuntratt ta' appalt jew ta' konċessjoni. Dan l-għoti huwa soġġett għar-regoli tal-akkwist pubbliku applikabbli f'dak il-każ, skont it-tip u l-valur tal-kuntratt.

Fir-rigward tal-PPP istituzjonalizzati (li jimplikaw l-eżistenza ta' entità b'kapital imħallat), huwa importanti li wieħed ifakkar li, kif kien indikat fit-tweġiba għall-mistoqsija 199, ma jistax ikun hemm relazzjoni "in-house" bejn awtorità pubblika u entità pubblika-privata li fiha awtorità pubblika tipparteċipa b'mod konġunt flimkien ma' entità privata. Minn dan jirriżulta li servizzi inkarigati lil entità pubblika-privata għandhom jingħataw skont ir-regoli tal-akkwist pubbliku tat-Trattat jew tad-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku. Minn dan jirriżulta wkoll li d-dħul ta' operatur privat fil-kapital ta' entità li twettaq kompiti pubbliċi mogħtija bħala parti minn relazzjoni "in-house" itemm din ir-relazzjoni u jimponi li l-kuntratt jew il-konċessjoni kkonċernati jinfetħu mill-ġdid għall-offerti, sakemm l-operatur privat ma jkunx intgħażel skont ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku.

Meta awtorità pubblika ssegwi proċedura ta' għoti konformi mal-liġi Ewropea dwar l-akkwist pubbliku sabiex tagħżel sieħeb privat li se jwettaq il-kuntratt ta' servizz jew se jibbenefika mill-konċessjoni tas-servizz b'mod konġunt ma' awtorità pubblika bħala parti minn entità mħallta pubblika-privata, ma jkunx meħtieġ aktar li tiġi organizzata proċedura ta' għoti oħra għall-eżekuzzjoni ta' dan is-servizz. Madankollu, kwalunkwe tibdil sostanzjali fil-parametri li jirrigwardaw l-eżekuzzjoni tas-servizz li ma kienx previst fil-proċedura tal-akkwist oriġinali jkun jeħtieġ it-tnedija ta' proċedura ġdida. Għal aktar tagħrif, irreferi għall-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-PPP istituzjonalizzati[193] li tispjega fid-dettall kif wieħed għandu jorganizza proċedura bħal din.

213. Sa fejn huwa possibbli li, fl-għoti ta' kuntratt ta' appalt jew ta' konċessjoni għal servizz soċjali ta' interess ġenerali, wieħed jipprevedi l-obbligu dwar ir-rispett ta' ċerti regoli ta' governanza korporattiva (pereżempju l-kontroll tal-intrapriża kkontribwit ugwalment mir-rappreżentanti ta' min iħaddem u tat-trejdjunjins jew l-inklużjoni ta' rappreżentanti tal-utenti fil-Bord tad-Diretturi)?

Id-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku jippermettu lix-xerrejja pubbliċi li jikkunsidraw waqt il-fażijiet differenti ta' għoti ta' kuntratt ta' appalt rekwiżiti partikolari (li jistgħu jkunu wkoll ta' natura soċjali), sakemm dawn il-kunsiderazzjonijiet ikunu kompatibbli mal-liġi tal-UE (b'mod partikolari fit-tifsira tar-rispett tal-prinċipji tat-Trattat – nondiskriminazzjoni, trasparenza, eċċ.) u jkunu indikati fl-avviż tal-kuntratt jew fid-dokumenti tal-offerta. Barra minn hekk, skont id-Direttiva msemmija hawn fuq, ir-rekwiżiti previsti fl-ispeċifikazzjonijiet tekniċi, il-kriterji tal-għażla jew il-kriterji tal-għoti għandhom ikunu relatati mas-suġġett tal-kuntratt (jiġifieri li jikkaratterizzaw il-prodotti/is-servizzi mitluba). Għall-kuntrarju, ir-rekwiżiti li jagħmlu parti minn klawżoli ta' twettiq m'għandhomx neċessarjament ikunu marbuta mas-suġġett tal-kuntratt, iżda biss mat-twettiq tal-kuntratt (jiġifieri, mal-kompiti li jippermettu l-produzzjoni jew il-prestazzjoni tal-oġġetti jew is-servizzi mixtrija).

Jekk il-kuntratt inkwistjoni ma jaqax taħt id-Direttivi msemmija hawn fuq, kif inhu l-każ, pereżempju, tal-konċessjonijiet tas-servizzi jew tal-kuntratti ta' appalt li l-valur tagħhom ikun inqas mil-limiti ta' applikazzjoni tad-Direttivi msemmija hawn fuq, ir-regoli u l-

193 Komunikazzjoni interpretattiva tal-Kummissjoni C(2007)6661 dwar l-applikazzjoni tal-liġi Komunitarja dwar l-appalti pubbliċi u l-konċessjonijiet lil sħubijiet pubbliċi-privati istituzzjonalizzati (PPPI), ĠU 2008 C 91, p. 4.

prinċipji tat-TFUE, kif interpretati mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-UE jibqgħu japplikaw jekk il-kuntratti jkollhom interess transkonfinali ċert[194]. F'dan ir-rigward, l-obbligu tar-rispett tal-prinċipji tat-TFUE, u b'mod partikolari l-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni, jipprevjeni wkoll li l-awtorità kontraenti timponi kundizzjonijiet li ma jkunux marbuta mas-suġġett tal-kuntratt jew mat-twettiq tiegħu, fil-kuntest tal-għoti ta' kuntratti mhux soġġetti għad-Direttivi dwar l-Akkwist Pubbliku.

Madankollu, l-obbligi ta' governanza korporattiva, li jirrigwardaw b'mod partikolari l-kontroll tal-intrapriża jew il-preżenza ta' ċerti gruppi ta' persuni fil-Bord tad-Diretturi tal-fornitur tas-servizzi, jirrigwardaw l-organizzazzjoni tal-intrapriża inġenerali, u għaldaqstant m'għandhomx jitqiesu li huma marbuta mas-suġġett tal-kuntratt ikkonċernat (għaliex ma jikkaratterizzawx is-servizzi mfittxija, fis-sens ta' karatteristiċi tekniċi jew ta' valur aħjar), u lanqas li huma marbuta mat-twettiq tal-kuntratt (għaliex mhumiex marbuta mal-kompiti meħtieġa għat-twettiq tas-servizzi mfittxija).

Madankollu, kif tgħid it-tweġiba għall-mistoqsija 203, l-awtorità pubblika tista' titlob li s-servizz speċifiku jitwettaq u jiġi vvalutat b'mod li jinkludi l-parteċipazzjoni tal-utenti, sakemm dan ma jwassalx għal diskriminazzjoni jew jiddetermina minn qabel l-għoti mill-bidu tal-proċedura.

Hemm diversi modi kif wieħed jinvolvi lill-utenti, li jirriflettu gradi differenti ta' involviment tal-utenti (stħarriġ, ġbir ta' suġġerimenti, eċċ.). Jista' jkun li l-awtorità pubblika jkollha ideat ċari dwar il-grad ta' parteċipazzjoni tal-utenti li hija tkun tixtieq. Hija tista' titlob ukoll, pereżempju, li l-fornitur tas-servizzi li jikseb il-kuntratt joffri jew iwaqqaf struttura jew mekkaniżmu li jippermetti lir-rappreżentanti tal-utenti li jkunu involuti fit-teħid ta' deċiżjonijiet fil-fażi tat-twettiq tal-kuntratt, sakemm dawn id-deċiżjonijiet ma jibdlux il-kuntratt u ma jkunux diskriminatorji. Jekk l-awtorità pubblika ma jkollhiex ideat ċari dwar dan il-punt, hija tista' wkoll titlob lill-kandidati sabiex jissuġġerulha modi kif tiġi żgurata din il-parteċipazzjoni.

214. *Kif jista' wieħed jirrikonċilja r-regoli dwar l-akkwist pubbliku mal-ħtieġa tal-awtoritajiet pubbliċi li jinkoraġġixxu s-soluzzjonijiet innovattivi li jwieġbu għall-ħtiġijiet kumplessi tal-utenti ta' SSIĠ?*

Ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku joffru lill-awtoritajiet pubbliċi għadd ta' għodod sabiex jistimulaw l-innovazzjoni.

Pereżempju, l-awtoritajiet pubbliċi huma liberi li jiddefinixxu l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi[195] kemm permezz ta' tfassil ta' karatteristiċi tekniċi ddettaljati, kif ukoll permezz ta' rekwiżiti jew prestazzjonijiet funzjonali[196]. F'dan l-aħħar każ, l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jindikaw ir-riżultati li għandhom jintlaħqu mingħajr ma tippreskrivi fid-dettall il-mezzi. Dan jippermetti l-istimulazzjoni tal-kreattività tal-kandidati, li jistgħu jidentifikaw u jipproponu soluzzjonijiet aktar innovattivi li jissodisfaw il-ħtiġijiet kumplessi tal-utenti.

194 Ara s-sentenza tal-Kawża C-324/98 *Telaustria*, 2000] Ġabra I-10745, .

195 Artikolu 23 tad-Direttiva 2004/18/KE.

196 Kif previst fl-Artikolu 23.3 tad-Direttiva 2004/18/KE, meta l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi jkunu definiti f'termini ta' prestazzjoni jew ta' ħtiġijiet operattivi, "*għandhom ikunu preċiżi biżżejjed li jippermettu lil dawk li jixħtu l-offerti jiddeterminaw il-kontenut soġġettiv tal-kuntratt u li jippermettu awtoritajiet kontraenti li jagħtu l-kuntratt*";

L-użu ta' varjanti[197] huwa mezz ieħor li jħeġġeġ l-innovazzjoni. L-awtoritajiet pubbliċi li jawtorizzaw il-varjanti jistgħu b'hekk iqabblu l-vantaġġi u l-iżvantaġġi ta' soluzzjoni alternattiva aktar innovattiva, meta mqabbla ma' soluzzjoni standard.

Minħabba l-fatt li s-SSIĠ huma limitati biss għal għadd żgħir ħafna ta' regoli tad-Direttiva 2004/18/KE, l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jagħżlu l-proċedura li tidhrilhom l-aktar xierqa fir-rigward tal-karatteristiċi tas-servizz, sakemm il-proċedura magħżula tirrispetta l-prinċipji tat-TFUE (trasparenza, nondiskriminazzjoni). Pereżempju, f'każ ta' SSIĠ kumplessi li għalihom l-awtorità pubblika ma tkunx f'pożizzjoni li tidentifika l-mod l-aktar xieraq sabiex twieġeb il-ħtiġijiet speċifiċi tal-utenti, hija tkun tista' tuża proċedura simili għall-proċedura tad-djalogu kompetittiv[198].

215. X'inhuma l-obbligi tar-reklamar rigward il-konċessjonijiet ta' SSIĠ? Hija possibbli pubblikazzjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-UE?

Il-konċessjonijiet ta' servizzi, għall-kuntrarju tal-konċessjonijiet tax-xogħlijiet pubbliċi u għall-kuntratti ta' appalt, mhumiex soġġetti għad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2004/18/KE, u b'mod partikolari għall-obbligu ta' pubblikazzjoni ta' avviż f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Din hija r-raġuni li għaliha fil-preżent m'hemm l-ebda formola speċifika għall-pubblikazzjoni tal-konċessjonijiet tas-servizzi f'*Il-Ġurnal Uffiċjali*. Madankollu, il-konċessjonijiet ta' servizzi huma rregolati mill-prinċipji tat-TFUE, inklużi dawk tat-trasparenza u tat-trattament ugwali. Skont dawn il-prinċipji u l-interpretazzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja fis-sentenza tagħha fil-Kawża C-324/98 Telaustria, l-awtoritajiet kontraenti (jew l-entitajiet kontraenti) huma obbligati li jiggarantixxu lill-offerenti potenzjali "grad ta' reklamar adegwat li jippermetti l-ftuħ tal-akkwist tas-servizzi għall-kompetizzjoni kif ukoll il-kontroll tal-imparzjalità tal-proċeduri ta' aġġudikazzjoni", u għalhekk li jippubblikaw avviż addattat, b'kunsiderazzjoni, fost oħrajn, għas-suġġett u l-valur ekonomiku tal-konċessjoni inkwistjoni.

- Minn dan jirriżulta li fil-limiti stabbiliti mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, l-Istati Membri/awtoritajiet kontraenti huma liberi li jiddefinixxu r-regoli xierqa ta' reklamar sabiex jiżguraw it-trasparenza tal-konċessjonijiet tas-servizzi. L-awtoritajiet kontraenti għandhom naturalment il-possibbiltà li jippubblikaw l-avviżi dwar il-konċessjonijiet tas-servizzi f'*Il-Ġurnal Uffiċjali*, anki jekk dan mhux meħtieġ mil-liġi Ewropea.

216. Jeżistu xi mezzi oħrajn ta' esternalizzazzjoni ta' SSIĠ minbarra l-akkwist pubbliku u l-konċessjonijiet li huma kompatibbli mal-prinċipji ta' trasparenza u ta' nondiskriminazzjoni u joffru għażla wiesgħa ta' fornituri?

Iva. L-awtorità pubblika kompetenti tista', pereżempju, tistabbilixxi minn qabel il-kundizzjonijiet li fihom għandu jingħata servizz soċjali u, wara reklamar xieraq u skont il-prinċipji ta' trasparenza u ta' nondiskriminazzjoni (ara t-tweġiba għall-mistoqsija 202), jagħtu permessi jew awtorizzazzjonijiet lill-fornituri kollha li jissodisfaw dawn il-kundizzjonijiet. Sistema bħal din ma tipprovdix limiti jew kwoti rigward l-għadd ta'

197 Ara l-Artikolu 24 tad-Direttiva 2004/18/KE. Anki jekk is-servizzi soċjali ta' interess ġenerali huma soġġetti biss għal numru limitat ta' regoli tad-Direttiva 2004/18/KE, l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu naturalment jużaw id-dispożizzjonijiet fakultattivi tad-Direttiva, meta jidrilhom li jkunu xierqa.

198 Kif prevista fl-Artikolu 29 tad-Direttiva 2004/18/KE għall-kuntratti soġġetti għar-regoli kollha tad-Direttiva;

forrnituri ta’ servizzi; dawk kollha li jissodisfaw dawn il-kundizzjonijiet jistgħu jipparteċipaw.

Il-fornituri li kisbu permess/awtorizzazzjoni jridu jipprovdu s-servizz skont it-talba tal-utent, li b’hekk ikollu l-għażla ta’ diversi fornituri, u bi prezz li jkun ġie stabbilit minn qabel mill-awtorità pubblika.

5 Applikazzjoni simultanja tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat u tar-regoli dwar il-kuntratti ta' appalt u konċessjonijiet ta' servizz għas-SIEĠ

217. Il-liġi tal-UE timponi metodu speċifiku ta’ ġestjoni tas-SIEĠ?

Skont ġurisprudenza stabbilita, l-Istati Membri għandhom diskrezzjoni wiesgħa fid-definizzjoni ta’ dak li jqisu bħala SIEĠ u fl-organizzazzjoni ta’ dawn is-servizzi. Għalhekk, l-awtoritajiet pubbliċi huma liberi li jagħżlu l-metodu ta’ ġestjoni tas-SIEĠ li jimplimentaw.

Fit-tifsira tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jorganizzaw u jiffinanzjaw is-SIEĠ tagħhom kif jixtiequ huma, diment li l-kumpens mogħti ma jaqbiżx dak li huwa meħtieġ sabiex ikunu jistgħu jitwettqu l-kompiti tas-SIEĠ b'kundizzjonijiet ekonomikament aċċettabbli, b'konformità mal-Artikolu 106(2) tat-TFUE.

Meta l-istabbiliment ta’ SIEĠ jagħti lok għall-għoti ta’ kuntratt ta' appalt jew ta’ konċessjoni (jiġifieri meta niġu għal servizz bi ħlas irrappreżentat mill-ħlas ta’ prezz jew mill-għoti ta’ dritt tal-operat ta’ servizz imħallas primarjament minn ħlas pagabbli mill-utenti), l-awtoritajiet pubbliċi għandhom jirrispettaw mhux biss ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, iżda wkoll ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku u l-konċessjonijiet. Għal aktar dettalji, ara t-tweġibiet għall-mistoqsija 200.

F’każ li l-ġestjoni ta’ SIEĠ tingħata skont il-proċedura ta’ akkwist pubbliku li tippermetti l-għażla tal-kandidat li jista’ jipprovdi s-servizz bl-inqas spiża għall-komunità, u jekk il-kundizzjonijiet l-oħrajn tas-sentenza Altmark ikunu ssodisfati (għal dawn il-kundizzjonijiet, ara l-mistoqsija 61), il-kumpens mogħti skont dan mhuwiex Għajnuna mill-Istat fit-tifsira tas-sentenza Altmark.

218. Meta awtorità pubblika tiffinanzja fornitur ta’ SIEĠ f’konformità mar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, din għandha tapplika wkoll ir-regoli tal-UE dwar l-għoti ta’ kuntratti ta' appalt tas-servizzi jew il-konċessjonijiet tas-servizzi?

Ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat u r-regoli dwar l-akkwist pubbliku u l-konċessjonijiet għandhom għanijiet u ambitu differenti. Ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat jirrigwardaw il-kundizzjonijiet ta’ finanzjament tas-SIEĠ u għalhekk tas-SSIĠ ta’ natura ekonomika, u għandhom l-għan li jipprevjenu distorsjonijiet tal-kompetizzjoni kkawżati minn finanzjamenti jew benefiċċji simili mogħtija mill-Istat u l-istituzzjonijiet tiegħu. Ir-regoli dwar il-kuntratti ta’ appalt u l-konċessjonijiet mill-banda l-oħra jirrigwardaw il-kundizzjonijiet tal-għoti ta’ dawn is-servizzi lill-operaturi. Wieħed mill-għanijiet ewlenin tagħhom huwa li jiżguraw it-trattament indaqs u t-trasparenza u li jevitaw tfixkil tal-kompetizzjoni li jistgħu jirriżultaw mill-ġestjoni ta’ fondi pubbliċi mill-awtoritajiet kontraenti meta jagħtu dawn is-servizzi, kif ukoll li jassiguraw

kompetizzjoni usa' fl-Ewropa u l-kisba tal-aħjar valur għall-flus, speċjalment għall-benefiċċju tal-utent tas-servizz.

L-awtoritajiet pubbliċi li jixtiequ jistabbilixxu SIEĠ mhux biss għandhom jirrispettaw ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat, iżda wkoll dawk relatati mal-għoti ta' kuntratti ta' appalt jew ta' konċessjonijiet.

Ir-regoli dwar il-kuntratti ta' appalt huma applikabbli minn meta jibda l-obbligu ta' forniment ta' servizz speċifiku bi ħlas u dan irrispettivament mill-għan ta' interess ġenerali tas-servizz. Min-naħa l-oħra, is-sempliċi finanzjament ta' attività, li normalment ikun marbut mal-obbligu tal-ħlas lura tal-ammonti riċevuti, jekk ma jintużawx għall-għanijiet previsti, ma jaqax taħt il-liġi dwar l-akkwist pubbliku.

Il-klassifikazzjoni legali ta' kuntratt bħala kuntratt ta' appalt jew bħala kkonċessjoni fil-liġi tal-UE għandha tkun stabbilita fuq il-bażi tal-kunċett ta' akkwist pubbliku u konċessjoni kif definit mid-Direttivi rilevanti (u b'mod partikolari mid-Direttiva 2004/18/KE), irrispettivament mill-klassifikazzjoni legali mogħtija lill-kuntratt mil-liġi nazzjonali.

Kuntratt jista' jaqa' fl-ambitu tad-definizzjonijiet ta' kuntratt ta' servizzi pubbliku jew ta' konċessjoni meta:

a) l-għan tal-kuntratt ikun l-issodisfar ta' ħtiġijiet definiti minn qabel mill-awtorità pubblika fil-kompetenza tagħha;

b) il-karatteristiċi u l-modalitajiet għat-twettiq tas-servizz ikunu ddeterminati fid-dettall mill-awtorità pubblika;

c) il-kuntratt jipprovdi ħlas għas-servizz (ħlas ta' prezz jew għoti ta' dritt tal-operat tas-servizz imħallas minn ħlas dovut mill-utenti);

d) l-awtorità pubblika tieħu l-inizjattiva li tfittex fornitur sabiex tinkarigalu s-servizz

e) il-kuntratt ikun jinkludi penali kontra l-ksur tal-kuntratt, sabiex jiggarantixxi li s-servizz li partijiet terzi huma inkarigati jfornu, jingħata b'mod korrett u li jissodisfa r-rekwiżiti tal-awtorità pubblika (penali, kumpens għal danni, eċċ.).

Dawn il-kriterji jservu bħala indikazzjonijiet sabiex wieħed jiddetermina jekk l-għan tal-kuntratt huwiex dak ta' prestazzjoni ta' servizz bi ħlas.

219. *Huwa possibbli li konċessjonarju ta' SIEĠ jirċievi Għajnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens għal servizz pubbliku sabiex ikopri l-ispejjeż reali tal-missjoni ta' servizz pubbliku li tiegħu huwa responsabbli?*

Taħt l-Artikoli 106, 107 u 108 tat-TFUE, huma l-Istati Membri li jfasslu s-servizzi ta' SIEĠ tagħhom f'konformità mal-kundizzjonijiet iddettaljati fid-Deċiżjoni. Jekk l-Istat Membru jiddeċiedi li jinkariga xi entità b'xi servizz ta' interess ekonomiku ġenerali, din tista' tibbenefika minn kumpens għal servizz pubbliku, jekk id-dħul li tirċievi mill-operat tas-SIEĠ ma jkunx biżżejjed sabiex tkopri l-ispejjeż. Dan il-kumpens ma jistax jaqbeż l-ispejjeż netti attwalment imġarrba inkluż profitt raġonevoli.

Skont ir-regoli dwar il-kuntratti ta' appalt u l-konċessjonijiet, il-kunċett ta' konċessjoni ta' servizz ma jipprekludix l-għoti ta' Għajnuna mill-Istat sakemm il-konċessjonarju jkompli jassumi r-riskju sostanzjali marbut mal-forniment tas-servizz. Min-naħa l-oħra, jekk l-għajnuna tneħħi r-riskju marbut mal-forniment tas-servizz jew tagħmlu insinifikanti, il-kuntratt inkwistjoni jista' jikkwalifika bħala kuntratt ta' servizz pubbliku. F'dan il-każ, id-dispożizzjonijiet iddettaljati tad-Direttiva jkunu applikabbli fil-prinċipju.

Madankollu, f'dak li jirrigwarda s-servizzi indikati fl-Anness II B tad-Direttiva, bħas-servizzi soċjali, hemm biss ftit dispożizzjonijiet tad-Direttiva li huma applikabbli (ara t-tweġiba għall-mistoqsijiet 200 u 202).

220. L-eċċezzjoni fejn ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku ma japplikawx għal operazzjonijiet "in-house" tfisser li lanqas ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat ma japplikaw?

Jekk sitwazzjoni ma tkunx koperta mil-liġi tal-UE dwar l-akkwist pubbliku, dan ma jfissirx awtomatikament li hija eskluża wkoll mir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat.

Rigward ir-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat ara t-tweġiba għall-mistoqsija 44.

Rigward ir-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku, ara t-tweġiba għall-mistoqsija 199.

221. X'inhuma l-kriterji oġġettivi biex jiġi stabbilit li ċertu livell ta' kumpens jinnewtralizza r-riskju ta' sfruttament?

Il-kunċett ta' riskju huwa element essenzjali tal-kunċett ta' konċessjoni. Fil-fatt, skont id-definizzjonijiet tal-konċessjoni ta' xogħlijiet u ta' servizzi previsti fl-Artikolu 1(3) u (4) tad-Direttiva 2004/18/KE, il-konċessjoni hija kuntratt li għandu l-istess karatteristiċi ta' kuntratt ta' appalt, ħlief għall-fatt li l-kumpens għax-xogħlijiet/għall-prestazzjoni tas-servizzi jikkonsisti biss jew fid-dritt tal-operat tax-xogħol/tas-servizz, jew f'dan id-dritt flimkien ma' ħlas.

Il-kriterju ta' sfruttament, li jimplika l-eżistenza ta' riskju, jikkostitwixxi għalhekk karatteristika essenzjali sabiex wieħed jiddetermina jekk teżistix konċessjoni. Għalhekk, skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (b'mod partikolari s-sentenzi fil-Kawżi C-300/07 Oymanns u C-206/08 Eurawasser), tkun biss konċessjoni jekk riskju sostanzjali jew kbir tal-operat ikun trasferit fuq l-operatur.

L-eżistenza ta' riskju sinifikanti tista' tiġi verifikata biss każ b'każ. Ir-riskji li għandhom jiġu kkunsidrati huma dawk marbuta mal-prestazzjoni tas-servizz jew mad-disponibbiltà u l-użu tax-xogħol, inkluż ir-riskju marbut mad-domanda. Nistgħu nikkunsidraw fil-prinċipju li l-operatur iġorr riskji sostanzjali tal-operat jekk ikun hemm nuqqas ta' ċertezza dwar id-dħul fuq l-investiment.

In-nuqqas ta' riskju sinifikanti, minħabba li l-kumpens ikun laħaq l-ammonti li jinnewtralizzaw jew li jagħmlu insinifikanti r-riskju tal-operat, jimplika l-kwalifikazzjoni mill-ġdid tal-kuntratt ta' konċessjoni ta' servizzi bħala akkwist ta' servizzi bil-konsegwenzi legali kollha li jirriżultaw minnu (jiġifieri l-possibbiltà tal-annullament tal-kuntratt f'każ ta' ksur tal-liġi dwar l-akkwist pubbliku).

6 MISTOQSIJIET ĠENERALI DWAR L-APPLIKAZZJONI GĦAS-SIEĠ, U B'MOD PARITKOLARI GĦAS-SSIĠ, TAR-REGOLI TAT-TRATTAT DWAR IS-SUQ INTERN (LIBERTÀ TAL-ISTABBILIMENT U L-LIBERTÀ LI JIĠU PPROVDUTI SERVIZZI)

Bir-'regoli tat-Trattat dwar is-suq intern' hawnhekk wieħed jifhem id-dispożizzjonijiet tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) dwar il-libertà tal-istabbiliment (l-Artikolu 49 tat-Trattat) u l-libertà li jiġu pprovduti servizzi (l-Artikolu 56 tat-Trattat). Rigward ir-regoli dwar l-akkwist pubbliku, irreferi għall-parti tad-dokument iddedikata għall-akkwist pubbliku (Taqsima 4).

222. *Meta japplikaw ir-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern għas-SSIĠ (l-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE)?*

Is-SSIĠ huma koperti mir-regoli dwar is-suq intern tat-TFUE (l-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE) meta jikkostitwixxu "attività ekonomika" fit-tifsira tal-ġurisprudenza tal-Qorti dwar l-interpretazzjoni ta' dawn l-Artikoli. Xi wħud minn dawn is-SSIĠ jistgħu jaqgħu wkoll fl-ambitu tad-Direttiva dwar is-servizzi. Min-naħa l-oħra, l-attivitajiet "mhux ekonomiċi" ma jaqgħux fl-ambitu ta' l-ebda waħda minn dawn ir-regoli.

Il-kunċett ta' "attività ekonomika" huwa kunċett tal-liġi tal-Unjoni li ġie żviluppat progressivament mill-Qorti fuq il-bażi tal-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE. Ladarba dan il-kunċett jiddefinixxi l-kamp ta' applikazzjoni ta' żewġ libertajiet fundamentali garantiti mit-Trattat, ma jistax ikun interpretat b'mod restrittiv[199]. Biex tkun taf aktar dwar il-kunċett ta' "attività ekonomika" fit-tifsira tar-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern, ara l-mistoqsija 223.

223. *Meta attività tiġi kkwalifikata bħala "ekonomika" fit-tifsira tar-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern (l-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE) u tad-Direttiva dwar is-Servizzi?*

B'mod ġenerali, jaqgħu biss taħt ir-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern (l-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE) u tad-Direttiva dwar is-Servizzi dawk is-servizzi li jikkostitwixxu "attivitajiet ekonomiċi".

Skont ir-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern, kull servizz ipprovdut għal remunerazzjoni għanua jitqies bħala attività ekonomika. Skont il-Qorti tal-Ġustizzja, is-servizz m'għandux neċessarjament ikun imħallas minn dawk li jitwettaq għalihom[200], iżda trid tingħata kunsiderazzjoni għas-servizz inkwistjoni.

Il-Qorti kellha wkoll l-okkażjoni li tispeċifika li l-karattru "ekonomiku" ta' attività ma jiddependix mill-istatus ġuridiku tal-operatur jew tal-organizzazzjoni (li jista' jkun pubbliku jew mingħajr skop ta' profitt[201]), lanqas min-natura tas-servizz (pereżempju, il-fatt li prestazzjoni taqa' taħt il-qasam tas-sigurtà soċjali jew tas-saħħa minnu nnifsu ma jeskludix l-applikazzjoni tar-regoli tat-Trattat)[202]. L-attivitajiet imwettqa minn membri ta' komunità reliġjuża jew ta' assoċjazzjoni sportiva ta' dilettanti jistgħu b'hekk jitqiesu

---

199 Kawżi Konġunti C-51/96 u C-191/97, *Deliège*, [2000] Ġabra I-2549, paragrafu 52.

200 Pereżempju, il-Qorti stmat li servizzi tal-isptar mogħtija bla ħlas taħt l-iskemi ta' assigurazzjoni tal-mard applikabbli jistgħu jikkostitwixxu attività ekonomika fit-tifsira tat-Trattat.

201 Kawża C-172/98 *Commission v Belgium*. Fil-Kawża'C-157/99 *Smits and Peerbooms* (paragrafu 50), il-Qorti ma aċċettatx l-argument li l-intenzjoni ta' profitt tal-fornitur jikkostitwixxi kundizzjoni addizzjonali sabiex servizz jista' jikkostitwixxi attività ekonomika fis-sens tal-Artikolu 60 tat-Trattat.

202 Sentenza fi *Smits and Peerbooms* imsemmija qabel

li jikkostitwixxu attività ekonomika[203]. Barra minn hekk, il-karattru "ekonomiku" ta' attività ma jiddependix mill-kwalifika tagħha fil-liġi nazzjonali. Servizz ikkwalifikat fil-liġi interna bħala "settur mhux tas-suq" jista' jkun ikkunsidrat bħala "attività ekonomika" skont ir-regoli msemmija qabel tat-Trattat. Il-fatt li servizz huwa pprovdut fl-interess ġenerali mhux bilfors jaffettwa n-natura ekonomika ta' din l-attività.

Biex wieħed jiddetermina jekk servizz partikolari jikkostitwixxix attività ekonomika soġġetta għar-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern, u, meta relevanti, tad-Direttiva dwar is-Servizzi, jeħtieġ li ssir analiżi każ b'każ tal-karatteristiċi kollha tal-attività inkwistjoni, b'mod speċjali tal-mod kif effettivament tkun qiegħda tiġi pprovduta, tiġi organizzata u ffinanzjata fl-Istat Membru kkonċernat.

Id-Direttiva dwar is-Servizzi tapplika għas-servizzi kollha li mhumiex espliċitament esklużi mill-ambitu tagħha (ċerti servizzi soċjali huma esklużi: biex tkun taf aktar dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi għas-servizzi soċjali, ara t-tweġiba għall-mistoqsija 229). Is-servizzi ta' natura ekonomika biss kif definiti hawn fuq jaqgħu taħt id-definizzjoni ta' "servizz" kif mogħtija mid-Direttiva.

Biex tkun taf aktar dwar dak li timplika l-kwalifika ta' "attività ekonomika" fit-tifsira tar-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern għas-servizzi soċjali kkonċernati, ara wkoll it-tweġibiet għall-mistoqsijiet 226 u 227.

224. *Attività meta tikkwalifika bħala "mhux ekonomika" fit-tifsira tar-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern (l-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE) u tad-Direttiva dwar is-Servizzi?*

Mill-ġurisprudenza tal-Qorti jirriżulta li l-attivitajiet li jitwettqu mingħajr kunsiderazzjoni, mill-Istat jew f'isem l-Istat, bħala parti mid-doveri tiegħu fil-qasam soċjali, pereżempju, ma jikkostitwixxux attività ekonomika fit-tifsira tar-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern u tad-Direttiva dwar is-servizzi[204].

Eżempji:

- servizzi pprovduti minn organizzazzjoni taħt l-iskema ta' assigurazzjoni obbligatorja (pereżempju l-ħlas ta' kumpens f'każijiet ta' okkorrenzi ta' diżastri naturali)[205].
- il-korsijiet offruti mis-sistema edukattiva nazzjonali[206] jew il-korsijiet offruti f'istitut ta' edukazzjoni ogħla li l-finanzjament tagħhom ikun ipprovdut, fil-parti l-kbira, minn fondi pubbliċi[207].

---

203 Kawża C-196/87 *Steymann* u Kawżi Konġunti C-51/96 u C-191/97, *Deliège*.

204 Kawża C-109/92 *Wirth*.

205 Fis-sentenza tagħha fil-Kawża C-355/00 *Freskot*, il-Qorti ddeċidiet li l-kontribuzzjonijiet imħallsa lil din l-organizzazzjoni ma kellhomx il-karatteristika ta' kumpens ekonomiku, minħabba li, b'mod partikolari, dawn il-kontribuzzjonijiet kellhom essenzjalment il-karatteristika ta' obbligu impost mil-leġiżlatur u li l-livell u t-termini ta' assigurazzjoni kienu stabbiliti mil-leġiżlatur.

206 Fis-sentenza tagħha fil-Kawża C-263/86 Humbel, il-Qorti enfasizzat, minn naħa, il-fatt li bl-istabbiliment u ż-żamma ta' sistema edukattiva nazzjonali, l-Istat m'għandux l-intenzjoni li jwettaq attivitajiet bi ħlas, iżda jkun qed iwettaq il-missjoni tiegħu fil-qasam soċjali, kulturali u edukattiv lejn il-poplu tiegħu. Min-naħa l-oħra, din is-sistema hija, b'regola ġenerali, iffinanzjata mill-baġit pubbliku u mhux mill-istudenti jew mill-ġenituri tagħhom. Il-Qorti żiedet tgħid li n-natura ta' din l-attività mhijiex affettwata mill-fatt li l-istudenti jew il-ġenituri tagħhom huma xi drabi obbligati li jħallsu ċerti miżati jew spejjeż ta' tagħlim sabiex jikkontribwixxu b'ċertu mod għall-ispejjeż tal-operat tas-sistema.

225. *Is-servizzi soċjali esklużi mid-Direttiva dwar is-Servizzi jibqgħu madankollu soġġetti għar-regoli tat-Trattat dwar is-suq intern?*

L-esklużjoni fl-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi tkopri servizzi soċjali li għandhom x'jaqsmu ma' akkomodazzjoni soċjali, ħarsien tat-tfal u appoġġ ta' familji u tal-persuni li jinsabu b'mod permanenti jew temporanju f'sitwazzjoni ta' bżonn u dawk, li huma pprovduti mill-Istat (fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali), minn fornituri li għandhom mandat mill-Istat jew minn assoċċjazzjonijiet karitattivi rikonoxxuti bħala tali mill-Istat.

Is-servizzi esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi li jikkostitwixxu attivitajiet ekonomiċi, ikomplu jaqgħu taħt ir-regoli tat-Trattat, b'mod speċjali dawk tal-libertà tal-istabbiliment u tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi (l-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE). Il-miżuri nazzjonali li jirregolaw is-servizzi esklużi mid-Direttiva dwar is-Servizzi għadhom għalhekk soġġetti għal valutazzjoni tal-kompatibbiltà tagħhom mal-liġi Komunitarja mill-qorti nazzjonali jew mill-Qorti tal-Ġustizzja, partikolarment fid-dawl tal-Artikoli 49 u 56 tat-Trattat imsemmija qabel. Għanijiet fil-politika soċjali jistgħu jiġġustifikaw l-applikazzjoni ta' miżuri li jirregolaw is-settur tas-servizzi soċjali, sakemm dawn il-miżuri jkunu proporzjonati mal-għanijiet imfittxija. Ara wkoll it-tweġiba għall-mistoqsijiet 226 u 227.

226. *Għanijiet fil-politika soċjali jistgħu jiġġustifikaw l-applikazzjoni ta' miżuri li jirregolaw is-settur tas-servizzi soċjali?*

Skont il-Qorti tal-Ġustizzja, l-Istati Membri huma liberi li jistabbilixxu l-għanijiet tal-politika soċjali tagħhom u, fejn xieraq, li jiddefinixxu eżatt il-livell mixtieq ta' protezzjoni. Madankollu, ir-regoli li jimponu għandhom jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-ġurisprudenza tal-Qorti f'dak li jirrigwarda l-ġustifikazzjoni u l-proporzjonalità tagħhom. Ir-restrizzjonijiet fuq il-libertajiet tas-suq intern għandhom ikunu evalwati taħt l-għanijiet segwiti mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru kkonċernat u l-livell ta' protezzjoni li għandhom l-għan li jiżguraw.

Il-ġurisprudenza identifikat ċertu numru ta' "raġunijiet imperattivi ta' interess ġenerali" li jikkostitwixxu għanijiet li jippermettu li l-Istati Membri jiġġustifikaw restrizzjonijiet fuq il-libertajiet tas-suq intern (pereżempju għanijiet ta' politika soċjali, il-protezzjoni ta' dawk li jirċievu s-servizzi, il-protezzjoni tal-konsumaturi, eċċ.). B'mod ġenerali, il-ġurisprudenza attwali tal-Qorti sabet li kunsiderazzjonijiet soċjali jistgħu jiġġustifikaw restrizzjonijiet fuq il-libertajiet fundamentali, pereżempju sakemm jista' jitqies li mhuwiex aċċettabbli li jsir profitt privat mid-dgħufija ta' dawk li jirċievu s-servizzi[208]. Kull miżura iżda trid tkun tista' tiggarantixxi l-kisba ta' għan leġittimu wieħed jew aktar imressqa minn dan l-Istat Membru u ma jaqbiżx dak li huwa meħtieġ sabiex jintlaħqu dawn l-għanijiet.

Għalhekk, pereżempju, skont it-Trattat u (għas-servizzi li huma inklużi fiha) id-Direttiva dwar is-Servizzi, l-iskemi ta' awtorizzazzjoni minn qabel il-bidu ta' attività jistgħu jinżammu sakemm ma jkunux diskriminatorji, ikunu jsegwu għan ta' interess ġenerali, ikunu xierqa sabiex jilħqu dan l-għan u, finalment, diment li l-għan li jsegwu ma jkunx jista' jintlaħaq permezz ta' miżuri oħrajn inqas restrittivi. Fis-settur soċjali, il-Qorti

---

207 Fis-sentenza Wirth imsemmija qabel, il-Qorti kienet tal-fehma li l-kunsiderazzjonijiet li kienet żviluppat fis-sentenza Humbel imsemmija qabel kienu validi wkoll għall-korsijiet mogħtija f'istituzzjoni ta' edukazzjoni għolja li l-finanzjament tagħhom kien assigurat, fil-parti l-kbira tiegħu, mill-fondi pubbliċi.

208 Ara f'dan is-sens il-kawżi C-447/08 u C-448/08 dwar logħob tal-azzard fuq l-Internet.

ddeċidiet li l-għanijiet tal-politika soċjali jikkostitwixxu "raġunijiet imperattivi ta' interess ġenerali" li jistgħu jiġġustifikaw l-applikazzjoni ta' skema ta' awtorizzazzjonijiet jew miżuri oħrajn li jirregolaw is-swieq diment li dawn l-iskemi jew miżuri jkunu proporzjonati għall-għanijiet imfittxija.

227. L-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li jirriservaw il-prestazzjoni ta' ċerti servizzi soċjali għall-fornituri li ma jagħmlux profitt?

Il-Qorti tal-Ġustizzja ddikjarat li, skont l-iskala tal-valuri speċifiċi għal kull Stat Membru, u minħabba d-diskrezzjoni li għandhom, Stat Membru jista' jinkariga t-twettiq ta' ċerti attivitajiet f'idejn, pereżempju, organizzazzjonijiet pubbliċi jew karitatevoli[209]. Madankollu, kwalunkwe miżura f'dan is-sens trid tkun tista' tiggarantixxi l-kisba ta' għan leġittimu wieħed jew aktar imressqa minn dan l-Istat Membru u ma jaqbiżx dak li huwa meħtieġ sabiex jintlaħaq dan l-għan. Barra minn hekk leġiżlazzjoni nazzjonali tista' biss tiggarantixxi l-kisba tal-għan imressaq jekk tissodisfa realment ix-xewqa li jintlaħaq b'mod konsistenti u sistematiku. Fi kwalunkwe każ, dawn ir-restrizzjonijiet għandhom ikunu applikati b'mod nondiskriminatorju.

7 MISTOQSIJIET DWAR L-APPLIKABILITÀ TAD-DIRETTIVA DWAR IS-SERVIZZI GĦAS-SIEĠ U, B'MOD PARTIKOLARI, GĦAS-SSIĠ

228. Liema servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali jaqgħu fl-ambitu tad-Direttiva dwar is-Servizzi?

Is-Servizzi ta' Interess Ekonomiku Ġenerali (SIEĠ) huma koperti mid-Direttiva dwar is-Servizzi sakemm ma jkunux ġew esklużi espliċitament mill-kamp ta' applikazzjoni tagħha (pereżempju s-servizzi tat-trasport, is-servizzi tas-saħħa, ċerti servizzi soċjali, is-servizzi u n-netwerks ta' komunikazzjoni elettronika u s-servizzi awdjoviżivi ġew esklużi). Is-servizzi soċjali ġew esklużi parzjalment: dawn huma koperti mid-Direttiva meta jiġu pprovduti minn operaturi privati li ma jkollhomx mandat mill-Istat, iżda huma esklużi meta jkunu pprovduti mill-Istat, minn fornituri b'mandat mill-Istat jew minn karitajiet rikonoxxuti bħala tali mill-Istat.

Għal dawk is-SIEĠ li mhumiex esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi, din tal-aħħar fiha sett ta' "salvagwardji" li jippermettu lill-Istati Membri li jikkunsidraw bi sħiħ, matul ix-xogħol ta' implimentazzjoni tad-Direttiva fil-liġi nazzjonali, l-ispeċifiċitajiet ta' dawn is-setturi. Għalhekk l-Istati Membri ser ikunu jistgħu jżommu fis-seħħ ir-regoli nazzjonali li jirregolaw dawn is-setturi, sabiex jiggarantixxu pereżempju servizzi ta' kwalità għolja.

L-ewwel nett, id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva dwar il-libertà tal-istabbiliment jippermettu li l-Istati Membri jikkunsidraw l-ispeċifiċitajiet tas-SIEĠ. B'mod partikolari, l-analiżi u l-valutazzjoni ta' ċerti rekwiżiti tal-liġi nazzjonali, li l-Istati Membri kellhom jistabbilixxu minħabba d-Direttiva, m'għandhomx ifixklu t-twettiq tal-missjoni partikolari mogħtija lis-SIEĠ (l-Artikolu 15.4). Barra minn hekk, skont l-Artikoli 9 sa 13, l-Istati Membri huma intitolati li jżommu fis-seħħ skemi ta' awtorizzazzjoni li jirregolaw l-aċċess għall-attivitajiet ta' servizz (inklużi s-SIEĠ) jew it-twettiq tagħhom

209 Ara s-sentenza msemmija qabel fil-Kawżi Konġunti C-447/08 u 448/08, par. 43. Ara wkoll il-Kawża C-70/95 *Sodemare SA v Regione Lombardia* [1997], Ġabra I-3395 li ġiet iċċitata qabel.

f'kull każ fejn dawn l-awtorizzazzjonijiet ikunu nondiskriminatorji, u ġustifikati minn raġuni imperattiva ta' interess ġenerali u proporzjonati.

It-tieni nett, id-Direttiva tistipula li l-klawżola ta' prestazzjoni libera tas-servizzi previsti fl-Artikolu 16 ma tapplikax għas-SIEĠ (skont deroga espliċita li tidher fl-Artikolu 17).

Ġeneralment, ix-xogħol ta' implimentazzjoni li jsir mill-Istati Membri juri li d-Direttiva hija ta' benefiċċju sabiex timmodernizza l-ekonomija tagħna u tibbenefika kemm lill-fornituri tas-servizzi kif ukoll lill-konsumaturi. Waqt il-fażi ta' implimentazzjoni, il-Kummissjoni ma kinitx konxja tal-problemi partikolari marbuta mal-applikazzjoni tad-Direttiva għas-SIEĠ.

Fis-sit indikat hawn taħt għandek issib tagħrif dwar il-leġiżlazzjonijiet li l-Istati Membri adottaw sabiex jimplimentaw id-Direttiva dwar is-Servizzi u links għad-diversi dokumenti leġiżlattivi jekk dawn ikunu disponibbli:

http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/implementing_legislation_en.htm

229. ***Liema servizzi soċjali ġew esklużi mid-Direttiva dwar is-Servizzi u meta japplikaw id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva għal dawn is-servizzi soċjali?***

Ċerti servizzi soċjali ġew esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi. L-esklużjoni msemmija fl-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi ma tkoprix is-servizzi soċjali kollha iżda biss is-servizzi soċjali relatati ma' djar b'għan soċjali, ħarsien tat-tfal u appoġġ ta' familji u persuni li jinsabu b'mod permanenti jew temporanju f'sitwazzjoni ta' bżonn u li huma pprovduti mill-Istat (fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali), minn fornituri li għandhom mandat mill-Istat jew minn karitajiet rikonoxxuti bħala tali mill-Istat. Minħabba li hija deroga għal regola ġenerali, din l-esklużjoni għandha tkun interpretata b'mod strett, skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja.

Għall-kuntrarju, is-servizzi soċjali li mhumiex koperti mill-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva (pereżempju s-servizzi għall-indukrar tat-tfal li mhumiex ipprovduti mill-fornituri msemmija qabel) huma soġġetti għall-qafas regolatorju stabbilit mid-Direttiva dwar is-Servizzi.

F'dan ir-rigward, jeħtieġ li jkun innutat li fid-Direttiva hemm sett sħiħ ta' dispożizzjonijiet li jirrikonoxxu u jikkunsidraw l-karatteristiċi tas-servizzi soċjali li ma jkunux ġew esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tagħha. Pereżempju, id-Direttiva ma tippreġudikax il-possibbiltà li l-Istati Membri jirregolaw l-aċċess u t-twettiq ta' dawn is-servizzi sabiex jiggarantixxu l-kwalità tagħhom. Skont l-Artikoli 9 sa 13 tad-Direttiva, l-Istati Membri jistgħu jżommu l-iskemi ta' awtorizzazzjoni tagħhom li jirregolaw l-aċċess u t-twettiq tal-attivitajiet diment li dawn l-iskemi jkunu nondiskriminatorji, ġustifikati u proporzjonati. Fil-każ tas-servizzi soċjali li huma koperti mid-Direttiva u li jkunu SIEĠ, dawn huma esklużi (skont l-Artikolu 17 tad-Direttiva) mill-klawżola dwar il-libertà tal-provvista ta' servizzi msemmija fl-Artikolu 16 tad-Direttiva. Fl-aħħar nett, id-Direttiva ma tindirizzax il-finanzjament tas-servizzi soċjali. Id-Direttiva ma tkoprix l-għajnuna mogħtija mill-Istati Membri, li taqa' taħt ir-regoli tal-kompetizzjoni (ara l-parti dwar l-Għajnuna mill-Istat). B'mod partikolari, ma tikkonċernax il-kriterji ta' aċċess għall-fondi

pubbliċi, lanqas l-istandards ta' kwalità li jridu jiġu osservati biex jiġi riċevut finanzjament pubbliku (ara l-premessi 10, 17 u 28 tad-Direttiva).

230. L-Istati Membri jistgħu jżommu, bħala parti mill-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi, skemi ta' awtorizzazzjoni fil-qasam tas-servizzi soċjali?

L-Artikolu 9 tad-Direttiva dwar is-Servizzi jimponi fuq l-Istati Membri l-obbligu li jirrevedu l-leġiżlazzjoni tagħhom sabiex jidentifikaw l-iskemi ta' awtorizzazzjoni dwar l-aċċess u t-twettiq ta' attività ta' servizzi. Meta leġiżlazzjoni titlob deċiżjoni tal-awtorità kompetenti qabel ma l-fornitur ikun jista' jkollu aċċess għall-attività jew jeżerċitaha li taqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva, din tkun skema ta' awtorizzazzjoni li għandha tkun ivvalutata skont id-Direttiva. Għal kull skema (u l-proċeduri tagħha) identifikata, l-Istat Membru kellu, matul il-perjodu ta' implimentazjoni, iwettaq evalwazzjoni fid-dawl tar-regoli stabbiliti mill-Artikoli 9 sa 13 tad-Direttiva. Għalhekk, l-iskemi ta' awtorizzazzjoni kollha relatati mal-aċċess u t-twettiq ta' attività ta' servizzi li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi kellhom ikunu soġġetti, bħala parti mill-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva, għal evalwazzjoni skont il-prinċipju ta' nondiskriminazzjoni, tal-eżistenza jew le ta' raġunijiet imperattivi ta' interess ġenerali u, jekk ikun il-każ, tal-proporzjonalità tal-miżuri kkonċernati.

Skont ir-riżultati tal-evalwazzjoni, l-Istati Membri kienu mistennija li jneħħu l-iskemi ta' awtorizzazzjoni li ma kinux konformi mal-Artikolu 9 jew li jissostitwixxuhom permezz ta' miżuri inqas restrittivi li kienu kompatibbli mad-dispożizzjonijiet tad-Direttiva.

Jeħtieġ li jiġi nnutat ukoll li l-iskemi ta' awtorizzazzjoni esklużi mid-Direttiva dwar is-Servizzi jkomplu jaqgħu taħt ir-regoli tat-Trattat, b'mod partikolari dawk tal-libertà tal-istabbiliment u tal-provvista ħielsa tas-servizzi (l-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE). Għaldaqstant għadhom soġġetti għal valutazzjoni tal-kompatibbiltà tagħhom mal-liġi tal-Unjoni mill-qorti nazzjonali jew mill-Qorti tal-Ġustizzja, speċjalment fid-dawl tal-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE imsemmija qabel. Ara wkoll it-tweġiba għall-mistoqsijiet 225 u 230.

231. Meta skema ta' awtorizzazzjoni tkun tapplika fl-istess waqt għal servizzi esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva u għal servizzi li huma inklużi, din l-iskema taqa' taħt id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva? Jekk iva, l-Istat Membru għandu jistabbilixxi skemi ta' awtorizzazzjoni separati u speċifiċi għas-servizzi esklużi u inklużi?

Iva, meta l-istess skema ta' awtorizzazzjoni tapplika fl-istess waqt għal servizzi esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva u għal servizzi li huma inklużi fiha, din l-iskema taqa' taħt id-dispożizzjonijiet tad-Direttiva.

Madankollu, id-Direttiva ma timponix lill-Istat Membru li jistabbilixxi skemi ta' awtorizzazzjoni separati skont jekk tirrigwardax servizz li jaqa' jew le fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva, kif ma tipprekludix li Stat Membru jipprovdi skemi separati. L-importanti, fit-tifsira tad-Direttiva, huwa li l-Istat Membru jiżgura li l-iskemi ta' awtorizzazzjoni għas-servizzi li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjonitad-Direttiva jkunu konformi magħha (għal aktar dettalji ara t-tweġiba għall-mistoqsija 230).

232. L-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi japplika għas-servizzi soċjali relatati mal-iskejjel tat-trabi u ċ-ċentri ta' matul il-ġurnata ipprovduti minn fornituri b'mandat mill-Istat jew mill-awtoritajiet lokali jew minn kwalunkwe entità b'mandat li toffri dawn is-servizzi?

Is-servizzi soċjali relatati mal-iskejjel tat-trabi u ċ-ċentri ta'matul il-ġurnata huma koperti permezz tal-esklużjoni msemmija fl-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi sakemm dawn ikunu pprovduti mill-Istat innifsu (fil-livell nazzjonali, reġjonali jew lokali), minn fornitur b'mandat mill-Istat jew minn karitajiet rikonoxxuti bħala tali mill-Istat.

Is-servizzi soċjali relatati mal-iskejjel tat-trabi u ċ-ċentri ta' matul il-ġurnata pprovduti minn operaturi mingħajr mandat mill-Istat mhumiex esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva. Ara wkoll it-tweġiba għall-mistoqsija 229.

233. Xi jkopri l-kunċett ta' "Stat" fit-tifsira tal-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi li jipprovdi li s-servizzi soċjali għandhom ikunu pprovduti mill-"Istat" jew minn "fornituri li għandhom mandat mill-Istat"?

Ta' min ifakkar l-ewwel nett li l-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi għandu l-għan li jiddefinixxi l-ambitu ta' esklużjoni mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva għal ċerti servizzi soċjali. Għalhekk, peress li din hija deroga għal regola ġenerali, din għandha, skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, tkun interpretata b'mod strett.

Skont l-Artikolu 2(2)(j) ċerti servizzi soċjali (kemm dawk ipprovduti mill-"Istat" kif ukoll dawk ipprovduti mill-"fornituri li gandhom mandat mill-Istat" ġew esklużi mill-kamp ta' applikazjoni tad-Direttiva. Il-kunċett ta' Stat, fit-tifsira tal-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi, jinkludi, skont il-premessa 27 tad-Direttiva, mhux biss l-amministrazzjoni ċentrali tal-Istat iżda wkoll l-awtoritajiet territorjali kollha fil-livell reġjonali u lokali. Fornitur li għandu mandat mill-Istat fis-sens tad-Direttiva jiddeċiedi li jinkariga lil xi fornitur, kemm jekk dan ikun persuna jew entità, pubbliku jew privat, li l-Istat, fis-sens speċifikat hawn fuq, itih l-obbligu li jipprovdi ċertu servizz minflok li jipprovdih b'mod dirett.. Sabiex tikkwalifika biex tibbenefika mill-eċċezzjoni taħt id-Direttiva, il-kwistjoni dwar jekk huwiex servizz soċjali pprovdut mill-Istat jew minn organizzazzjoni pubblika li tkun ġiet inkarigata b'mod espliċitu, mill-Istat jew f'ismu, mill-obbligu tat-twettiq ta' dak is-servizz, pereżempju, permezz ta' liġi, mhijiex determinanti.

234. Xi jkopri l-kunċett ta' "fornituri li għandhom mandat mill-Istat" imsemmi fl-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi?

Il-Kummissjoni tikkunsidra li sabiex fornitur jista' jitqies li għandu "mandat mill-Istat" fis-sens tal-Artikolu 2(2)(j), dan il-fornitur għandu jkollu l-obbligu li jipprovdi s-servizz li fdalu l-Istat. Fornitur inkarigat mill-obbligu li joffri servizz, pereżempju wara kuntratt ta' appalt jew permezz ta' konċessjoni ta' servizzi, jista' jitqies bħala fornitur li għandu "mandat mill-Istat" fis-sens tad-Direttiva dwar is-Servizzi. Dan japplika wkoll għal kwalunkwe tip ieħor ta' miżura li jieħu l-Istat sakemm din il-miżura timplika l-obbligu ta' servizz għall-fornitur inkwistjoni.

235. Il-kunċett ta' "fornituri li għandhom mandat mill-Istat" fis-sens tad-Direttiva dwar is-Servizzi (l-Artikolu 2(2)(j)) huwa l-istess bħall-kunċett ta' "att ta' inkarigu" fis-sens tal-Artikolu 106(2) tat-TFUE, kif ukoll fis-sens tal-Pakkett tas-SIEĠ?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija 51.

236. Deċiżjoni uffiċjali ta' awtorità pubblika reġjonali li tiddefinixxi servizz soċjali ta' interess ġenerali ta' taħriġ vokazzjonali u li tinkariga l-ġestjoni tiegħu lil intrapriża

waħda jew aktar ta' taħriġ permezz ta' konċessjoni ta' servizzi u tagħti kumpens għas-servizz pubbliku hija att ta' inkarigu fis-sens tad-Direttiva dwar is-servizzi?

Intrapriża ta' taħriġ inkarigata permezz ta' deċiżjoni uffiċjali ta' awtorità pubblika reġjonali mill-ġestjoni, permezz ta' konċessjoni ta' servizzi, ta' servizz soċjali ta' interess ġenerali ta' taħriġ vokazzjonali ma tistax titqies bħala "fornitur li għandu mandat" fis-sens tal-Artikolu 2(2)(j) imsemmi qabel sakemm l-intrapriża inkwistjoni ma jkollhiex l-obbligu li tipprovdi dan is-servizz. Din hija analiżi li jkollha ssir każ b'każ, fuq il-bażi taċ-ċirkostanzi konkreti ta' kull każ.

Barra minn hekk, taħt l-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva, fid-dawl tal-premessa 27 ta' din id-Direttiva, is-servizz ta' taħriġ vokazzjonali pprovdut minn fornitur b'mandat mill-Istat jista' biss jitqies bħala servizz eskluż mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi, jekk jissodisfa l-kundizzjonijiet iddettaljati fil-premessa 27 tad-Direttiva, jiġifieri jekk ikun indirizzat lejn persuni "li huma fi stat partikolari ta' bżonn permanenti jew temporanju minħabba d-dħul insuffiċjenti fil-familja, jew in-nuqqas totali jew parzjali ta' indipendenza" jew "bir-riskju li jiġu emarġinati", bħal fil-każ tan-nies qiegħda.

Fl-aħħar nett, ta' min jinnota li s-servizzi esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi, jibqgħu, fi kwalunkwe każ, jaqgħu taħt l-applikazzjoni tar-regoli tat-TFUE, jiġifieri dawk tal-libertà tal-istabbiliment u tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi (l-Artikoli 49 u 56 tat-TFUE). Ara f'dan ir-rigward it-tweġiba għall-mistoqsija 226. F'dak li jirrigwarda l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-Għajnuna mill-Istat lil dan it-tip ta' att, ara t-tweġiba għall-mistoqsija 52.

237. Xi jkopri l-kunċett ta' "karitajiet rikonoxxuti bħala tali mill-Istat" imsemmi fl-Artikolu 2(2)(j) tad-Direttiva dwar is-Servizzi?

Dan il-kunċett huwa speċifiku għad-Direttiva dwar is-Servizzi u għalhekk l-interpretazzjoni tiegħu ma tiddependix b'mod dirett mill-kunċetti li jeżistu fil-liġijiet nazzjonali tal-Istati Membri, lanqas minn dokumenti oħrajn tal-UE. Din id-definizzjoni hija maħsuba biss biex tidentifika ċerti operaturi li s-servizzi tagħhom jistgħu jkunu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi fit-tifsira tal-Artikolu 2(2)(j) tagħha, jiġifieri s-servizzi soċjali relatati ma' akkomodazzjoni soċjali, indukrar tat-tfal u appoġġ ta' familji u persuni fil-bżonn b'mod permanenti jew temporanju li huma pprovduti minn karitajiet rikonoxxuti bħala tali mill-Istat.

Għalhekk, fis-sens tad-Direttiva dwar is-Servizzi, il-kunċett ta' "karitajiet rikonoxxuti bħala tali mill-Istat" jimplika mhux biss in-nuqqas ta' profitt tal-fornituri tas-servizzi inkwistjoni, iżda wkoll il-fatt li dawn iwettqu attivitajiet ta' karità (speċifikament rikonoxxuti bħala tali mill-awtoritajiet pubbliċi) għall-benefiċċju ta' terzi persuni (jiġifieri minbarra l-membri tagħhom) f'sitwazzjoni ta' bżonn. Minn dan jirriżulta, fost oħrajn, li l-uniku għarfien tan-nuqqas ta' skop ta' profitt ta' ċerti assoċjazzjonijiet (mogħti pereżempju għal skopijiet ta' taxxa) jew inkella l-aspett ta' interess ġenerali tal-attivitajiet imwettqa ma jikkostitwixxux kriterji suffiċjenti fihom infushom sabiex jikkwalifikaw lill-assoċjazzjoni skont il-kunċett ta' "karitajiet rikonoxxuti bħala tali mill-Istat". Bl-istess mod, approvazzjoni sempliċi riċevuta mill-Istat ma tistax titqies bħala kriterju suffiċjenti fih innifsu biex assoċjazzjoni titqies skont dan il-kunċett (u li għalhekk dawn l-attivitajiet huma esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi).

B'referenza għal dan il-kunċett fil-manwal dwar l-implimentazzjoni[210] tagħha, il-Kummissjoni semmiet, bħala eżempju ta' assoċjazzjoni tal-karità fis-sens tad-Direttiva, "knejjes u organizzazzjonijiet tal-knisja li jservu għanijiet karitatevoli u benevolenti". Il-karattru lajk jew reliġjuż ta' assoċjazzjonijiet bħal dawn mhuwiex madankollu determinanti għall-finijiet tad-definizzjoni tal-ambitu tal-esklużjoni tad-Direttiva dwar is-Servizzi għas-servizzi soċjali. Minn dan jirriżulta li s-servizzi li jingħataw minn assoċjazzjoni li l-aspett karitatevoli tagħha ġie rikonoxxut mill-Istat huma esklużi mid-Direttiva dwar is-Servizzi taħt l-Artikolu 2(2)(j) tagħha, irrispettivament mill-fatt jekk l-organizzazzjoni inkwistjoni hijiex lajka jew reliġjuża.

[210] Manwal dwar it-traspożizzjoni tad-Direttiva dwar is-servizzi disponibbli fuq: http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/documents_en.htm